

TILINPÄÄTÖS 2020

Valtuuston hyväksymä 28.6.2021

Kimitoön · Kemiönsaari

1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	3
2 YLEISET TIEDOT	5
3 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	5
4 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	7
5 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	11
6 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	15
7 KUNNAN HENKILÖSTÖ	16
8 TÄRKEIMPIEN RISKIEN JA EPÄVARMUUSTEKIJÖIDEN JA MUIDEN TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVIEN TEKIJÖIDEN ARVIOINTI	17
9 YMPÄRISTÖTEKIJÄT	18
10 TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN.....	19
11 KUNNAN- JA KONSERNIJOHDON SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	23
12 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	24
13 KOKONAISTULOT JA –MENOT	39
14 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	40
15 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMINEN.....	46
16 KEMIÖNSAAREN KUNNAN STRATEGIA 2017-2021	46
17 OSASTOJEN TOIMINTAKERTOMUKSET	48
17.1 Hallinto-osasto.....	48
17.2 Kehitysosasto	58
17.3 Sivistysosasto	63
17.4 Peruspalveluosasto.....	81
17.5 Ympäristö- ja tekniikkaosasto	97
18 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	108
18.1 Käyttötalouden toteutuminen 2020.....	108
18.2 Tuloslaskelman toteutuminen 2020.....	116
18.3 Investointiosan toteutuminen 2020	118
18.4 Rahoitusosan toteutuminen 2020	129
18.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	130
19 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	131
20 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	139
20.1 Tilinpäätöksen laatimista ja tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	140
20.2 Tuloslaskelman liitetiedot.....	141
20.3 Taseen liitetiedot.....	144
20.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotaputuhmia koskevat liitetiedot	153
20.6 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	154
21 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	161
21.1 Vesiliikelaitoksen vaikutus kunnan talouteen	161
22 KEMIÖNSAAREN VESILIIKELAITOS	163
23 LUETTELO KÄYETTYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEISTA.....	196
24 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN	197

I KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2020 jää meille kaikille mieleen hyvin poikkeuksellisenä vuotena. Maaliskuussa Suomi seisahtui, kun maahan julistettiin poikkeusolot. Koko tilannetta leimasi epävarmuus koronapandemiasta sekä siitä, mihin suuntaan tilanne oli kehittymässä.

Koronavuosi loi uuden todellisuuden

Kemiönsaaren kunta selvisi vuoden 2020 keväästä erinomaisesti. Perustimme pikavauhdilla toimivan kriisijohdon ja ymmärsimme tarpeen tiedottaa nopeasti ja suoraan siitä, mitä kulloinkin tiesimme epidemiatilanteesta. Keväällä kunnassa käynnistettiin kaupassakäyntipalvelu ja toteutettiin soittokierroksia yrityksille, joissa tiedotettiin tilanteen helpottamiseksi perustetuista uusista tukimuodoista. Kuntaliiton kuntalaistutkimuksessa 2020 kunta sai hyvät arvostukset toiminnastaan koronatilanteesta.

Nyt keväällä 2021 koronatilanne jatkuu edelleen. Rokottaminen on käynnissä, mutta pandemia on edelleen täydessä vauhdissa. On hyvin epävarmaa, milloin päästään palaamaan jotenkuten normaaliin arkeen.

Henkilökunta on joutunut työskentelemään vaikeissa olosuhteissa vuoden aikana. Suojavarusteet, koronatestit, rokotukset, karanteenipäätökset ja monet muut asiat ovat muodostuneet osaksi arkipäivää. Myös etätyö ja uudet sähköiset työskentelytavat ovat tulleet tutuiksi. Asiakkaita ohjataan etänä, ja oppilaat ovat siirtyneet jo kahdesti etäopetukseen.

Myös kunnan poliittiset toimielimet ovat joutuneet ottamaan suuren etäloikan vuoden aikana, kun kokouksia on pidetty enimmäkseen etänä. Luottamushenkilöt ovat sopeutuneet tähän ihailtavan hyvin, ja olemmekin lyhyessä ajassa onnistuneet luomaan toimivan päätöksentekokulttuurin näissä erikoisissa olosuhteissa. Kiitos tästä kaikille luottamushenkilöille!

Monista vuoden aikana opituista asioista tulee olemaan hyötyä myös jatkossa. Yhteiskunta on yhdessä vuodessa kokenut perusteellisen muutoksen.

Korona siivitti tuloksen plussalle

Kunnan vuoden 2020 tulos jäi plussan puolelle. Talousarviossa ennakoitiin 1,5 miljoonan euron alijäämää. Tulos oli kuitenkin runsaat 1,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen, mikä on runsaat kolme miljoonaa yli alun perin budjetoidun alijäämän. Hyvä tulos johtuu pääasiassa koronapandemian vaikutuksista. Kunta sai vuoden aikana 1,5 miljoonaa euroa ylimääräisiä valtionosuuksia. Pandemiatilanteen vuoksi myös erikoissairaanhoidon kustannukset alittuivat runsaalla miljoonalla eurolla.

Henkilöstökustannukset pienenevät vuoden 2020 aikana noin 900 000 eurolla muun muassa uudelleenjärjestelyjen ja eläköitymisten myötä. Myös se, että osaan palveluista ei voitu rekrytoida henkilöstöä, pienensi kustannuksia. Henkilötyövuosien määrä laski 26:lla edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstökustannukset ovat olleet näin alhaisella tasolla viimeksi vuonna 2012, joten uudelleenjärjestelyt voidaan todeta onnistuneiksi.

Kunnan velkataakka pieneni vuoden aikana 5,4 miljoonalla eurolla ja on nyt yhteensä 16 miljoonaa euroa. Asukasta kohden laskettuna velkaa on runsaat 2 400 euroa, mikä on selvästi alle maan keskiarvon.

Nyt tarvitaan tulevaisuudenuskoa

Useat tilapäiset tekijät vaikuttivat viime vuoden tulokseen, joten työtä kestäväen talouden rakentamiseksi jatketaan edelleen. Toiminnan sopeuttamista ja sote-uudistukseen valmistavia toimenpiteitä jatketaan vuosien 2021–22 talousstrategian mukaisesti. Talouteen on kiinnitettävä erityistä huomiota myös tulevina vuosina.

Samanaikaisesti meidän täytyy panostaa toiminnan kehittämiseen ja uskaltaa ajatella uudella tavalla. Koronavuosi on tuonut uutta nostetta saaristolle ja maaseudulle, ja nähtävissä on, että yhä useammat viettävät enemmän aikaa Kemiönsaarella. Meidän on hyödynnettävä tämä yhdessä yritysten kanssa luomalla edellytyksiä kasvulle ja yhteiskunnan kehittämiseksi.

Kimitoön • Kemiönsaari

Meillä on edessämme kuntavaalit ja uuden kuntastrategian laatiminen. Nyt tarvitaan tulevaisuudenuskoa ja yritteliäisyyttä, jotta yhteiskunnassa tapahtuisi kehitystä. Kemiönsaarella on olemassa tähän kaikki edellytykset, ja niitä meidän tulee hyödyntää rakentaessamme tulevaisuutta.

Suuri kiitos koko Kemiönsaaren kunnan henkilökunnalle hyvin tehdystä työstä erittäin haastavissa olosuhteissa.

Kemiönsaarella 18.3.2021

Erika Strandberg
vt. kunnanjohtaja

Kimitoön • Kemiönsaari

2 YLEISET TIEDOT

Hallinnollinen alue

Kemiönsaaren kunta sijaitsee Kemiönsaarella, Varsinais-Suomen kaakkoisosassa. 1.1.2009 lähtien kunta koostuu aikaisemmista Dragsfjärdin, Kemiön ja Västanfjärdin kunnista sekä Hiittisten saaristo-osasta. Kunta rajoittuu Sauvon, Salon, Paraisten, Raaseporin ja Hangon kuntiin. Kunnan kokonaispinta-ala on 2 801 km², josta maa-alaa on 687 km², merta 2 103,22 km² ja järviä 11 km².

Kunnassa on 3 vahvistettua osayleiskaavaa, 6 rantaosayleiskaavaa, 50 asemakaavaa ja 72 ranta-asemakaavaa. Rantaviivaa on noin 2 600 km.

Väestö ja väestönkehitys

Kunnan asukasluku 31.12.2020 oli 6 608 henkilöä (vuotta aiemmin 6 640). Asukasluku pieneni 32 henkilöllä vuoden aikana (vuotta aiemmin -84 henkilöä).

Väestönkehitys johtuu epäsuotuisasta väestörakenteesta. Keski-ikä on korkea, minkä vuoksi kuolleisuus on korkea ja syntyvyys on alhainen. Vuonna 2020 syntyi 31 lasta ja kuoli 91 henkilöä.

Väestön vähenemistä hillitsi vuoden 2020 aikana positiivinen nettomuutto, 28 henkeä (vuotta aiemmin -20). Koronapandemian aikana on ollut nähtävissä, että kiinnostus muuttaa maaseudulle ja saaristoon on kasvanut. Kunta on tuottanut vuoden aikana kampanja-aineistoa ja panostanut erilaisiin toimenpiteisiin, joilla edistetään kunnan asukasluvun kasvua.

3 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Koronavirusepidemia ja sen vaikutukset kunnan toimintaan

Maaliskuun alussa alettiin uutisoida uudesta viruksesta, joka oli levinnyt Kiinasta Eurooppaan. Maaliskuun puolivälissä koronavirus oli saapunut Suomeen, ja muutamassa päivässä koko yhteiskunta suljettiin.

Maaliskuun puolivälistä lähtien valmiusjohtoryhmä on kokoontunut lähes viikoittain. Kunnan valmiusjohtoryhmä on määritelty lakisäätöisessä valmiussuunnitelmassa. Epidemiatyötä on johtanut kunnanjohtaja, ja lääketieteellinen vastuu on ollut johtavalla lääkärillä. Valmiusjohtoryhmä koordinoi ministeriöiden, aluehallintoviraston ja sairaanhoitopiirin suosituksia ja arvioi niiden soveltamista Kemiönsaarella. Tartuntatautilain mukaiset päätökset tekee kunnanhallitus ja johtava lääkäri.

Hallitus päätti 17.3.2020 yhteiskunnan sulkemisesta. Koulut siirtyivät etäopetukseen, vapaa-ajantoiminta jäi tauolle, kirjastot suljettiin ja työllistävä toiminta suljettiin tai siirtyi toimimaan etänä. Samanaikaisesti annettiin etätyösuositus. Tämä tarkoitti julkisella sektorilla sitä, että kaikkien työntekijöiden edellytettiin mahdollisuuksien mukaan tekevän etätöitä kotoa käsin.

Kunnanhallitus päätti maaliskuun 2020 lopussa käynnistää yt-neuvottelut niiden työntekijöiden osalta, jotka jäivät ilman työtä hallituksen toimintojen sulkemista koskevan päätöksen myötä. Aikuisopiston opettajien kohdalla sovellettiin palkanmaksun keskeytystä ja päivähoiton, koulujen tukipalvelujen, vapaa-ajantoimen ja kirjastojen sekä keittiö- ja siivoustoimen henkilöstön kanssa käytiin yt-neuvotteluja enintään 90 päivän lomautuksista.

Yksityisen sektorin lomautusmenettelyä lyhennettiin koronatilanteessa viiteen päivään, kun taas julkisella sektorilla edellytettiin edelleen kahden viikon neuvotteluaikaa. Näiden kahden viikon lisäksi oli 30 päivän ilmoitusaika. Tämä johti siihen, että koska yt-neuvottelut ja niitä seuraava ilmoitusaika jatkuivat toukokuun loppuun saakka, osaa rajoituksista oli jo alettu purkaa. Loppujen lopuksi toteutui noin 15 keskimäärin kuukauden mittaista lomautusta.

Toimistotiloja vähennettiin koronatilanteen seurauksena

Hallinnollisissa tehtävissä työskentelevät siirtyivät etätöihin ja työskentelivät lähes kokonaan etänä lomiin saakka. Etätöiden tullessa osaksi päivittäistä työtä heräsi kysymys siitä, tarvitseeko kunta tulevaisuudessa yhtä paljon toimistotilaa kuin aiemmin.

Elokuussa siirryttiin hybridimalliin, jossa toimistotyötä tehdään etätöiden ja lähityön yhdistelmänä. Malli on tarkoitettu pysyväksi myös koronaepidemian päättymisen jälkeen.

Elokuussa kunnanhallitus päätti, että kunta irtisanoo nk. Kemitran kiinteistön vuokrasopimuksen, jossa työskenteli noin 25 kunnantoimiston työntekijää. 1.3.2021 alkaen toimistohenkilökunta työskentelee pääosin Vretantie 19:n tiloissa. Taalintehtaalla on edelleen valvontayksikön tilat Kolapakantiellä ja aikuissosiaaliyksikön tilat Kievarinkujalla. DIT-centerissä tulee olemaan tilat osalle sivistystoimen työntekijöistä ja drop in -paikkoja toimistohenkilöstön joustavien työtapojen mahdollistamiseksi, sillä kaikilla ei ole omaa määrättyä paikkaa kuten aiemmin.

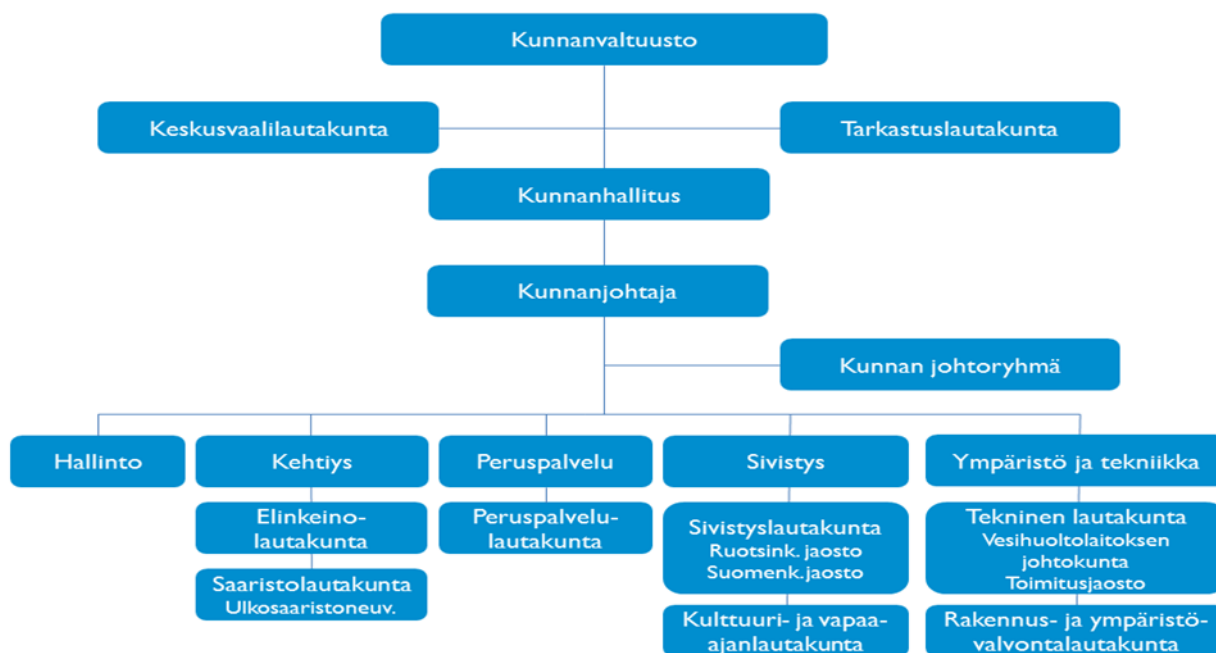
Valtuusto päätti kesäkuussa, että kunnan toiminnassa hyödynnetään ensisijaisesti omia tiloja. Tilojen vähentäminen on mahdollista, koska osa työstä tehdään etätöinä.

Vuoden aikana kaikki toimielimet siirtyivät järjestämään kokouksia sähköisesti koronatilanteen vuoksi. Hallintosäännössä oli valmiiksi huomioitu mahdollisuus sähköisiin kokouksiin, jolloin erillisiä päätöksiä ei tarvinnut tehdä ja siirtyminen oli sujuvaa. Myös valtuuston kokouksia ja iltakouluja on pidetty etänä.

Siirtyminen täysin digitaaliseen ympäristöön tapahtui yllättävän nopeasti ja sujuvasti. Luottamushenkilöille kuuluu suuri kiitos siitä, että tämä onnistui meillä niin hyvin.

Kemiönsaaren kunnan organisaatio 1.7.2017 alkaen:

Valtuusto

Ylin päättävä valtuustolla on 27 jäsentä, jotka valittiin kuntavaaleissa 2017. Poliittinen jako on seuraava:

Puolue	Äänet 2017	%	Valitut
Kesk.	257	6,6	2
SDP	493	12,6	3
Vapaa yhteistoiminta	780	19,9	6
Vihr.	221	5,6	1
RKP	1 757	44,9	13
Vas.	257	6,3	2
Kok.	121	3,1	-
Peruss.	28	0,7	-
YHTEENSÄ	3 914	100,0	27

Valtuuston puheenjohtajiston kokoonpano kesäkuu 2019 – heinäkuu 2021

Puheenjohtaja Daniel Wilson (r.)

Yrittäjä

I varapuheenjohtaja Veijo Lücke (vyt.)

Yrittäjä

II varapuheenjohtaja Inger Wretdal (r.)

Fil. maist.

III varapuheenjohtaja Bo Vilander (sd.)

Sähköasentaja

Kimitoön • Kemiönsaari

Valtuuston kokoonpano kesäkuu 2017 – heinäkuu 2021

Nimi	Ammatti	Puolue
Suomen Keskusta r.p. (2) Kaitala Harri Kallonen Kalevi, ryhmäpuheenjohtaja	Maanviljelijä Maanviljelijä, yrittäjä	kesk. kesk.
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p. (3) Kulla Ann-Marie Sundqvist Johan, ryhmäpuheenjohtaja Vilander Bo	Sairaanhoitaja Eläkeläinen Sähköasentaja	sd. sd. sd.
Vapaa yhteistoiminta (5) Friman Rune, ryhmäpuheenjohtaja Hollsten Jari Lücke Veijo Manelius Maria Viljanen Kim	Yrittäjä Yrittäjä Yrittäjä Seurakuntamestari Yrittäjä, asentaja	vyt. vyt. vyt. vyt. vyt.
Vihreä liitto r.p. (1) Lang Eija	Erikoissairaanhoitaja	vihr.
Ruotsalainen kansanpuolue r.p. (13) Blomqvist Jonas Enestam Jan-Erik Fabritius Helena, ryhmäpuheenjohtaja Guseff Niklas 30.6.2020 asti Hakalax Roger 1.7.2020 lähtien Liljeqvist Wilhelm Lindroos Kristian Nordell, Dennis Oksanen Michael Simola Fredrik Sjöblom Patrik Wendelin Kim Wilson Daniel Wretdal Inger	Henkilökohtainen valmentaja Ministeri, eläkeläinen Agrologi Merivartija, opettaja Tuotantopäällikkö Tj Yrittäjä, maanmittausinsinööri Opettaja Pääsihteeri Tradenomiopiskelija Yrittäjä Yrittäjä Yrittäjä Filosofian maisteri	r. r. r. r. r. r. r. r. r. r. r. r. r. r.
Vasemmistoliitto r.p. (2) Antikainen Esko Wass Tomy, ryhmäpuheenjohtaja	Eläkeläinen Valtiotieteiden maisteri	vas. vas.
Ön (1) Salonen Janne *)	Yrittäjä	Ön

*) Salonen edusti Vapaata yhteistoimintaa kun hänet valittiin valtuustoon, mutta hän erosi ryhmästä ja perusti valtuustoryhmän Ön marraskuun lopussa 2017.

Valtuusto kokoontui 4 kertaa ja pöytäkirjoihin vietiin 51 asiaa.

Kunnanhallituksen kokoonpano kesäkuu 2019 – heinäkuu 2021

Nimi	Ammatti	Puolue
Puheenjohtaja Wilhelm Liljeqvist I varapuheenjohtaja Rune Friman II varapuheenjohtaja Helena Fabritius 1.6.2019 lähtien Helena Fabritius Roger Hakalax Ghita Edmark Maria Manelius Ann-Marie Kulla Harri Kaitala Tomy Wass	Tj Yrittäjä Yrittäjä Agrologi Agrologi Tuotantopäällikkö Pj, RKP Kemiönsaari Seurakuntamestari Sairaanhoitaja Maanviljelijä Valtiotiet. maisteri	r. vyt. r. r. r. r. r vyt. sd. kesk. vas.

Kunnanhallitus kokoontui 21 kertaa ja pöytäkirjoihin vietiin 260 asiaa.

Tilivelvolliset toimielimet ja viran-/toimenhaltijat

Lautakunnat

Tarkastuslautakunta

Puheenjohtaja Kristian Lindroos
Varapuheenjohtaja Janne Salonen
Sihteeri Krister Rehn (BDO)

Keskusvaalilautakunta

Puheenjohtaja Leif Byman
Varapuheenjohtaja Börje Salonen
Sihteeri hallintojohtaja Erika Strandberg

Sivistyslautakunta

Puheenjohtaja Hanna Guseff 28.5.2020 asti, Michael Oksanen 29.5.2020 lähtien
Varapuheenjohtaja Mika Lehtinen
Esittelijä sivistysjohtaja Mats Johansson

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta

Puheenjohtaja Rabbe Lindblom
Varapuheenjohtaja Jonas Blomqvist
Esittelijä vapaa-aikatoimenjohtaja Bo-Eric Ahlgren, kulttuurisihteeri Hanna Mehtonen-Rinne

Peruspalvelulautakunta

Puheenjohtaja Niklas Guseff 30.6.2020 asti, Ghita Edmark 1.7.2020 lähtien
Varapuheenjohtaja Knut-Mikael Hellbom
Esittelijä vt. peruspalvelujohtaja Harald Holmström

Tekninen lautakunta

Puheenjohtaja Helena Fabritius
Varapuheenjohtaja Janne Salonen
Esittelijä tekninen johtaja Ralf Nyholm

Rakennus- ja ympäristövalvontalautakunta

Puheenjohtaja Kim Viljanen
Varapuheenjohtaja Roger Hakalax
Esittelijä valvontapäällikkö Dan Renfors, johtava ympäristösihteeri Sonja Lindström

Elinkeinolautakunta

Puheenjohtaja Kalevi Kallonen
Varapuheenjohtaja Michael Oksanen
Esittelijä kehitysjohtaja Gunilla Granberg

Saaristolautakunta

Puheenjohtaja Daniel Wilson
Varapuheenjohtaja Andrea Granroth
Esittelijä matkailupäällikkö Benjamin Donner

Jaostot

Ruotsinkielinen koulujaosto

Puheenjohtaja Kristina Hakola-Wass

Varapuheenjohtaja Hanna Guseff 28.5.2020 asti, Michael Oksanen 29.5.2020 lähtien

Esittelijä sivistysjohtaja Mats Johansson

Suomenkielinen koulujaosto

Puheenjohtaja Mika Lehtinen

Varapuheenjohtaja Taina Tilvis

Esittelijä sivistysjohtaja Mats Johansson

Toimitusjaosto

Puheenjohtaja Helena Fabritius

Esittelijä tekninen johtaja Ralf Nyholm

Johtokunta

Vesilaitoksen johtokunta

Puheenjohtaja Roger Hakalax

Varapuheenjohtaja Helena Fabritius

Esittelijä tj. Raimo Parikka 30.9.2020 asti, vs tj Jonas Pomrén 1.10.2020 lähtien

4 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Koronatuet toivat kuntatalouteen hetkellisen helpotuksen ja puskurin tulevaan

Vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden valossa kuntatalous vahvistui ennätysheikolta tasolta poikkeuksellisen hyviin lukemiin. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Vuosikatteet vahvistuivat kaikissa kuntakokoryhmissä, eikä syömävelkaa jouduttu ottamaan juuri lainkaan.

Kuntatalouden vahvistumista selittävät valtion myöntämät kertaluontoiset koronatuet ja kunnallisverojen odotettua parempi kehitys. Vahvan tulokehityksen ohella menot kasvoivat maltillisesti, sillä koronatilanteen vuoksi useat kuntien toiminnot olivat suljettuina kevään ja syksyn aikana. Kunnissa nähtiin myös ennätyksellinen määrä lomautuksia.

- Se, mitä nyt näemme tilinpäätösarvioissa, on kuitenkin vain hengähdystauon tarjoava jäävuoren huippu. Kuntakentällä tiedostetaan hyvin, että koronaan liittyvät menopaineet ovat suuret, eikä lähivuosien tulokehitys tuo enää vastaavaa kasvua, sanoo toimitusjohtaja Minna Karhunen.

Kunnat ja kuntayhtymät saivat koronan aiheuttamiin talousvaikeuksiin valtiolta tukea noin kolme miljardia euroa. - Ilman valtion koronatukia kuntien syöksykierre olisi jatkunut. Koronatuet näyttävät tilinpäätösarvioiden perusteella kohdistuvan myös odotettua paremmin, sillä isoimpia tuloksia tehneiden kuntien joukossa oli monia Suomen suurimpia kaupunkeja, Karhunen jatkaa.

Suuret kaupungit, suuret tulokset

Vuonna 2020 Manner-Suomen kunnista negatiivisen tuloksen teki vain 27 kuntaa, kun edellisellä vuonna tulos oli alijäämäinen 223 kunnassa. Kaikkien vuonna 2020 negatiivisen tuloksen tehneiden kuntien tappiot jäivät muutamia miljooniin.

Suurimmat kaupungit tekivät euromääräisesti suurimmat tilikauden tulokset. Kärkipäässä ovat Helsinki (+497 milj. e), Espoo (+140 milj. e), Outokumpu (+81 milj. e), Tampere (+69 milj. e) ja Lahti (+ 43 milj. e).

Kimitoön • Kemiönsaari

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 2,0 prosenttia, verotulot 4,0 prosenttia ja valtionosuudet 27,2 prosenttia. Kuntien poikkeuksellisen vahvaa kunnallisveroa selittää muun muassa verokortt uudistus, joka lykkäsi noin 350 miljoonaa euroa kunnallisveroa vuodelta 2019 vuoden 2020 puolelle. Yhteisöverotulojen romahdusta paikkaa yhteisöveron jako-osuuden korotus 10 prosenttiyksiköllä.

Kuntayhtymien tilanne oli kokonaisuutena heikko. Joissakin sairaanhoitopiireissä koronan talousvaikutukset näkyivät selvästi, mikä kiertynee jo piakkoin kunnille yhdeksi uudeksi koronaan liittyväksi menopaineeksi.

- Tunnuslukujen taustalla vaikuttaa myös joukko muita tekijöitä, kuten lakisäätöiset muutokset, Sanna Marinin hallituksen liikkeelle laittamat kuntien tehtävien laajennukset sekä väestön ikärakenteen muutokset, sanoo pääekonomisti Minna Punakallio.

Koronatuet puskurina tulevaan

Vaikka kuntien tulot kasvoivat menoja vauhdikkaammin, investointien ja taloustilanteen epävarmuuden vuoksi kunnat ja kuntayhtymät joutuivat turvautumaan myös lisävelanottoon. Erilaisiin investointeihin, esimerkiksi koulujen ja sairaaloiden rakentamiseen, otettiin lainaa yhteensä 1,5 miljardia euroa.

- Pitkällä aikavälillä koronan aiheuttamat kuntien lisäkustannukset ja tulojen menetykset saattavat hyvinkin ylittää valtion myöntämän tuen. Nyt syntynyt ylijäämä puskuroid näitä vaikutuksia. Koronakriisi on päällä eikä sen loppulaskua ole näkyvissä, sanoo varatoimitusjohtaja Timo Reina.

- Hyvästä talousvuodesta huolimatta ikääntyvä väestö ja muuttoliike edellyttävät kunnilta tulevaisuudessa mittavia sopeutustoimia. Väestörakenteen muutokset näkyvät vuosi vuodelta enemmän kuntien talousluvuissa, toteaa kuntatalouden kehityspäällikkö Mikko Mehtonen.

(Kuntaliiton lehdistötiedote 10.2.2021)

5 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Taustaa

Tilinpäätöksen laadinnassa on soveltuvin osin noudatettu kirjanpitolakia, kirjanpitoasetusta sekä kuntalakeja ja muita sitovia määräyksiä ja suosituksia.

Kunnan vuoden 2020 tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen sekä liitetiedot, talousarvion toteutumisen sekä toimintakertomuksen. Toukokuussa 2007 kuntalakiin tulleen muutoksen myötä kunnan on laadittava täydellinen konsernitilinpäätös, joka sisältää tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen liitetietoineen.

Kunnallisesta liikelaitoksesta tulee tehdä erikseen selkoa kirjanpidossa. Tästä syystä Kemiönsaaren vesiliikelaitoksen tilinpäätös esitellään erillisenä liitteenä kunnan tilinpäätöksessä. Vesiliikelaitos sisältyy virallisiin tilinpäätösasiakirjoihin.

Yleistä

Työtä Balans 2020 -tasapainottamisohjelman parissa jatkettiin kevään aikana. Tasapainottamisohjelman puitteissa oli kevään aikana laadittu palveluverkkoselvitys, ja helmikuussa kunnanhallitus päätti käynnistää yt-neuvottelut palveluverkkoselvityksen toteuttamiseksi ja välttämättömänä toimenpiteenä talouden tasapainottamiseksi. Yt-neuvotteluja koskeva päätös koski kunnan koko henkilöstöä.

Valtuusto käsitteli palveluverkkoselvitystä kesäkuussa ja päätti seuraavista asioista:

- varhaiskasvatuksen henkilöstöresursseja vähennetään
- kouluverkkoa uudistetaan oppilasmäärän pienenemisen myötä ja tehdään vähäisiä rakenteellisia muutoksia, kuten että vähennetään tuntiresursseja, yhteinen rehtori ruotsinkielisille yläasteille, Västanfjärdin esiopetus yhdistetään koulun kanssa syksyllä 2022, Hitis-Rosala skola säilytetään niin

pitkään kuin se on pedagogisesti ja sosiaalisesti perusteltua, nykyisiä koulupiirejä joustavoitetaan, digitaalisia ratkaisuja otetaan käyttöön ja uusia opetusratkaisuja kehitetään

- kirjastotoiminnassa 100 000 euron säästöt
- vapaa-ajantoiminnan ja aikuisopiston kustannusten pienentäminen 65 000 eurolla
- keittiömitoitusta vähennetään 15 prosentilla vuodesta 2021 alkaen
- tyhjiä kiinteistöjä myydään tai puretaan.

Valtuusto käsitteli kesäkuussa myös vanhustenhuollon kokonaisratkaisua, ja päätti että

- tehdään tarvittavat toimenpiteet Hannakodissa, kunnes uusia vaihtoehtoja on käytettävissä, selvitetään tehostetun palveluasumisen mahdollista siirtämistä Taalintehtaan senioriasuntolaan, lakkautetaan laitoshoidon laitoshoitopaikat
- Puretaan osoitteessa Vårbackantie 3 sijaitseva Almakodin kiinteistö ja jatketaan neuvotteluja yksityisen toimijan kanssa hoitoklusterin rakentamisesta
- jatketaan neuvotteluja yksityisen toimijan kanssa senioriasuntojen rakentamiseksi Taalintehtaalalle ja selvitetään mahdollisuudet tehostettuun palveluasumiseen yhteistyössä yksityisen toimijan kanssa
- Silverbackenin turvaamiseksi kunta seuraa aktiivisesti uutta maakuntahallintoa koskevien suunnitelmien etenemistä ja toteuttaa tarvittaessa tarvittavat toimenpiteet toiminnan turvaamiseksi
- lisäpaikkoja ostetaan yksityisiltä toimijoilta ensisijaisesti palveluseteleillä ja lisäksi mahdollisesti maksusitoumuksilla
- kotihoitoa jatketaan nykyisellä alueella ja sitä täydennetään yöhoidolla, ja palveluseteleitä voidaan ottaa käyttöön suunnitellusti
- ikäihmisten omaishoitoa lisätään ja palveluseteleitä otetaan käyttöön väliaikaisen avun hankkimiseksi asiakkaan kotiin
- kaikkia ikäihmisille kohdistettuja aktiivisuutta edistäviä toimenpiteitä jatketaan ja niitä kehitetään edelleen peruspalveluosaston ja kunnan muiden toimialojen välisenä yhteistyönä
- ikäihmisille taataan sellaisia teknisiä ratkaisuja, jotka tuovat turvallisuutta ja joiden avulla mahdollistetaan itsenäinen asuminen.

Maaliskuun puolivälissä hallitus päätti, että koulut siirtyvät etäopetukseen. Huhtikuussa kunnanhallitus päätti, että etäopetuksessa olevien lasten vanhemmille tarjotaan mahdollisuutta hakea korvausta saamatta jääneistä kouluaterioista arvosetelin muodossa.

Kunnanhallitus päätti elokuussa irtisanoa ns. Kemiträn kiinteistön vuokrasopimuksen. Tämä liittyi siihen muutokseen, että työntekijät siirtyvät normaalioloissa tekemään sekä etä- että lähityötä. Vuokrasopimuksen irtisanominen vaikuttaa pääasiassa toimistohenkilöstöön.

Syyskuun valtuustokokouksessa tehtiin aloite kunnanjohtajan irtisanomisesta epäluottamuksen vuoksi. Aloitteen oli allekirjoittanut kaksitoista valtuutettua. Aloitteessa epäluottamus perusteltiin sillä, että kunnanjohtaja on toiminut kunnan ja kuntalaisten etujen vastaisesti. Aloitteessa esitettiin, että kunnanhallituksen tulee viedä asia valtuustoon, jonka puolestaan tulee asettaa tilapäinen valiokunta hallinnon tarkastamiseksi ja kunnanjohtajan epäluottamuksen selvittämiseksi sekä hänen erottamiseksi.

Kunnanhallitus käsitteli aloitetta 12.10. Virkasuhteen alkaessa vuonna 2015 oli tehty kuntalain edellyttämä kunnanjohtajasopimus. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan valtuuttaa kunnanhallituksen puheenjohtajan käymään kunnanjohtajan kanssa johtajasopimuksen mukaiset neuvottelut epäluottamuksen johdosta.

Kunnanhallitus piti 19.10. ylimääräisen kokouksen, jossa käsiteltiin puheenjohtajan ja kunnanjohtajan välistä neuvottelutulosta. Neuvottelutulos merkittiin tiedoksi ja todettiin, ettei luottamuspuolan korjaamiseksi ole syytä käydä enempää neuvotteluja. Kunnanhallitus totesi myös, että johtajasopimuksessa on sovittu menettelystä epäluottamustilanteen varalta. Kunnanhallitus päätti 19.10., että kunnanjohtajan virkasuhde kuntaan päättyy 20.10.2020 neuvottelutuloksen ja sen pohjalta laaditun päättämissopimuksen mukaisesti. Kunnanhallitus nimitti hallintojohtaja Erika Strandbergin vt. kunnanjohtajaksi 20.10.2020 alkaen, kunnes virkaan astuu varsinainen kunnanjohtaja.

Uuden kunnanjohtajan rekrytointi aloitettiin marraskuussa. Rekrytointiryhmänä toimivat kunnanhallituksen varsinaiset jäsenet ja valtuuston puheenjohtaja. Ryhmän sihteerinä toimi controller. Rekrytointi tehtiin yhteistyössä Mercuri Urvalin kanssa. Helmikuussa 2021 valtuusto valitsi uuden kunnanjohtajan, joka aloittaa työt 1.4.2021.

Vuoden aikana valtuustossa, kunnanhallituksessa ja useissa lautakunnissa on tehty useita täydennysvaaleja, joissa on valittu uusia luottamushenkilöitä.

Vuonna 2020 kunnanhallitus kokoontui joka toinen viikko. Tämä johtui siitä, että valtuusto päätti siirtää rekrytointilukkojen (ts. lupa palkata työntekijöitä yli kolmen kuukauden työ- tai virkasuhteeseen) käsittelyn johtoryhmältä kunnanhallitukselle. Kunnanhallitus käsitteli yhteensä 59 rekrytointilukkoa vuoden aikana.

Syksyllä 2020 laadittiin osavuosikatsausmalli kunnan talouden ja henkilöstöresurssien käytön raportoimiseksi. Osavuosikatsaus laaditaan neljä kertaa vuodessa ja annetaan tiedoksi kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Osavuosikatsaus otetaan käyttöön vuoden 2021 alusta alkaen.

Talous

Vuoden 2020 talousarvion valmistelu perustui talousarviokehikseen, jonka vuosikate oli 3,7 miljoonaa euroa ja alijäämä 800 000 euroa. Osastojen ensimmäinen talousarvioesitys oli yhteensä 2,05 miljoonaa euroa alijäämäinen. Esityksessä toimintakate oli 43,3 miljoonaa euroa ja vuosikate 2,44 miljoonaa euroa.

Valtuusto käsitteli talousarviota joulukuussa, mutta päätti palauttaa sen kunnanhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi. Talousarviota käsiteltiin uudestaan valtuustossa helmikuussa 2020. Kuntalain mukaan valtuuston on hyväksyttävä talousarvio talousarviovuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä.

Talousvuotta leimasi merkittävästi covid19-pandemia. Eduskunta päätti vuoden aikana seitsemästä talousarviomuutoksesta, jotka kaikki vaikuttivat kuntien talouteen. Keväällä, pandemian alkuaikoina, kunnille ennakoitiin merkittäviä verotappioita ja tulojen arvioitiin pienentyvän, joten hallitus päätti merkittävästä taloudellisesta tuesta, pääasiassa valtionosuuksien muodossa. Kesän aikana ennusteita oikaistiin parempaan suuntaan, kun kansallisella tasolla voitiin todeta, että yhteiskunnan sulkeminen keväällä oli tuonut mukanaan tarvittavia toimia, jotka vähensivät tartuntojen leviämistä ja että suomalaiset saattoivat liikkua ja matkustaa kotimaassa. Tämä suosi muun muassa matkailualaa. Tilastotietojen mukaan Suomessa toteutui kesä-elokuun aikana yhtä monta pankkikorttipahtumaa kuin normaalioloissakin kesän aikana.

Kemiönsaaren positiiviseen tulokseen vaikuttaneet merkittävimmät syyt vuonna 2020 olivat erikoissairaanhoidon kustannusten alittuminen sekä kunnille valtionosuuksien lisäyksenä maksetut ns. koronatuot.

Vuoden aikana tehtiin yksi talousarviomuutos. Syksyn aikana peruspalveluosastolla ilmeni lisämäärärahojen tarvetta lähinnä pandemian aiheuttamista lisäkustannuksista. Samanaikaisesti toteutuma osoitti, että sekä sivistisosasto että ympäristö- ja tekniikkaosasto alittavat budjettinsa ja että valtionosuudet ylittävät budjetoidun määrän. Marraskuussa valtuusto päätti käyttötalousarvon muutoksesta, jonka seurauksena sivistisosaston ja ympäristö- ja tekniikkaosaston määrärahoja pienennettiin peruspalveluosaston yhteensä 490 000 euron lisämäärärahan tarpeen vuoksi. Samalla valtionosuuksia korotettiin 1,5 miljoonalla eurolla. Joulukuun muutetussa talousarviossa alijäämä oli 14 400 euroa, toimintakate 42,93 miljoonaa euroa ja vuosikate 4,41 miljoonaa euroa.

Alkuperäinen investointitalousarvio vuodelle 2020 oli yhteensä 2,15 miljoonaa euroa ja muutosten jälkeen 1,93 miljoonaa euroa. Kevään aikana pandemia vaikutti Kemiön koulukeskuksen investointiin, minkä vuoksi hankkeen alkuperäiset määrärahat alittuivat melkein 300 000 eurolla. Kunnan tytäryhteisö Dalsbostäder Oy Ab oli aiemmin syksyllä jättänyt emoyhteisölle 150 000 euron rahoitushakemuksen. Valtuusto hyväksyi joulukuussa osakepääoman korottamisen 75 000 eurolla.

Muutettu investointitalousarvio alittui runsaalla 303 000 eurolla. Kaikki osastot alittivat investointitalousarvionsa. Hallinto-osaston investointitalousarvio alittui 3 000 eurolla, kehitysosaston 75 000 eurolla (koska kaikki investoinnit jäivät toteutumatta), sivistisosaston 15 500 eurolla, peruspalvelun 114 600 eurolla ja ympäristö- ja tekniikkaosaston noin 20 000 eurolla. Vesiliikelaitoksen investointitalousarvio alittui melkein 75 000 eurolla. *Osa investointihankkeista ylitti niille budjetoidut määrärahat, mutta kokonaisuutena investoinnit pysyivät valtuuston asettamissa kehyksissä.*

Vuoden 2020 tuloslaskelman vuosikate on 6,74 miljoonaa euroa. Alkuperäisen talousarvion vuosikate oli 2,85 miljoonaa euroa ja muutetun talousarvion 4,41 miljoonaa euroa.

Toimintamenot alittivat muutetun talousarvion 2,10 miljoonalla eurolla. Toimintakate oli 95,02 prosenttia budjetoidusta, mikä tarkoittaa 2,14 miljoonan euron alitusta.

Palvelujen ostot alittuivat 1,74 miljoonalla eurolla. Syynä suureen alitukseen on erikoissairaanhoidon. Alun perin erikoissairaanhoidon oli budjetoitu 9,68 miljoonaa euroa, kun toteutuneet kustannukset olivat 8,32 miljoonaa euroa. Materiaalien ja tarvikkeiden ostot ylittivät talousarvion lähes 231 500 eurolla. Tukia ja avustuksia maksettiin 400 000 euroa budjetoitua enemmän ja muut kustannukset toteutuivat 76 900 euroa yli budjetoidun.

Toimintatuotot ylittivät talousarvion runsaalla 35 700 eurolla. Yhtenä syynä ylitykseen ovat kunnalle maksetut tuet, jotka on maksettu edelleen yrityksille ns. koronatuen muodossa. Maksuerä vaikuttaa siten kustannuspuoleen ja on kunnalle kustannusneutraali. Myyntituotot alittuivat lähes 56 000 eurolla. Maksutuotot alittuivat 32 600 eurolla, tuet ja avustukset ylittivät 135 000 eurolla ja muut tulot ylittivät 113 000 eurolla.

Hallinto-osaston talousarvio alittui 104 000 eurolla, kehitysosaston 81 500 eurolla ja sivistysosaston lähes 740 000 eurolla. Ympäristö- ja tekniikkaosaston (lukuun ottamatta vesiliikelaistosta) talousarvio puolestaan ylittyi runsaalla 155 000 eurolla. Peruspalveluosaston muutettu talousarvio alittui 1,40 miljoonalla eurolla ja alkuperäinen talousarvio 911 000 eurolla. Syynä isoon alitukseen on erikoissairaanhoidon kustannukset, joita ei huomioitu talousarviomuutoksen yhteydessä.

Vuodelle 2020 oli budjetoitu 273 000 euroa uusia pitkäaikaisia lainoja Kemiönsaaren Vedelle. Pitkäaikaista lainaa ei nostettu ollenkaan, vaan tarve hoidettiin lyhytaikaisella lainalla. Vuoden aikana nostettiin yhteensä 13 miljoonaa euroa lyhytaikaisia lainoja, joista 3,5 miljoonaa euroa liittyy vuoteen 2019.

Kunnan yhteenlaskettu velka pieneni 21,43 miljoonasta eurosta 16 miljoonaan euroon tai 3 225 eurosta 2 422 euroon asukasta kohden.

Kemiönsaaren Veden vuoden 2020 tilinpäätös on 6 900 euroa alijäämäinen, joten aiemmilta vuosilta kertynyttä alijäämää on nyt noin 117 500 euroa. Valtuuston taloudellisten tavoitteiden mukaan Kemiönsaaren Veden tulee maksaa vuosittain tuottoa kunnalle, mutta koska korot ovat olleet miinuksien puolella, tuottoa ei maksettu vuodelta 2020.

Kunnanhallituksen päätöksen mukaan kunta ja liikelaitos laativat tilinpäätöksen yhteydessä velkakirjan vuoden aikana syntyneistä lainoista. Kunnanhallitus on määritellyt takaisinmaksuajaksi 15 vuotta, ja viitekorkona on 12 kuukauden euribor per 31.12. Vuonna 2020 Kemiönsaaren Vesi lainasi kunnalta runsaat 243 000 euroa. Kemiönsaaren Veden lainat kunnalta olivat yhteensä 3,2 miljoonaa euroa per 31.12.2020.

Vuoden 2020 tuloveroprosentti oli 19,75, yleinen kiinteistöveroprosentti 1,1 ja vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,41.

Vuosi 2020 oli ylijäämäinen, mikä parantaa kunnan vapaata omaa pääomaa.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy tilinpäätöksen yhteydessä myös käyttötalouden ja investointien määrärahaylitykset.

6 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Vuoden 2020 hyvä tulos on seurausta valtion koronatilanteessa toteuttamista toimista. Ilman koronaan liittyviä korvauksia tulos olisi jäänyt melko lähelle nollatulosta. Positiivisesta tuloksesta huolimatta jatkossa tarvitaan edelleen vahvaa talousotetta.

Kunnan toimintaedellytykset ovat suurten muutosten edessä. Suunnitellun sote-uudistusajataulun mukaan hyvinvointialueiden aluevaltuustovaalit on määrä järjestää jo vuoden 2022 alussa, ja uusien hyvinvointialueiden valtuustojen on määrä aloittaa toimintansa maaliskuussa 2022. Koko sosiaali- ja terveydenhuollon on tarkoitus siirtyä hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2023. Tämän aikataulun mukaan kunnilla on runsas vuosi aikaa toimia itsenäisinä sosiaali- ja terveydenhuollon päättäjinä ja ylläpitäjinä.

Balans 2.0 – vyön kiristäminen ja optimointi sotea varten

Balans 2.0 on taloudellinen jatkostrategia vuosiksi 2021–2022. Kyse on Balans 2020 -ohjelman puitteissa päätettyjen toimenpiteiden jatkamisesta sekä kustannusten ja henkilötöyövuosien vähentämisen jatkamisesta. Samalla kunnan tulee varautua sekä taloudellisesti että toiminnallisesti sote-uudistuksen jälkeiseen uuteen todellisuuteen.

Balans 2.0 muodostuu seuraavasta kolmesta kokonaisuudesta vuosina 2021–2022:

- 1) Vyön kiristäminen – menojen supistaminen ja henkilötöyövuosien vähentäminen jatkuvat
- 2) Optimointi sotea varten – huomio sote-kustannuksiin ja kiinteistöihin
- 3) Organisaatiouudistus – valmistelusta käytännön toteutukseen

Balans 2.0 toteutetaan kunnanhallituksen johdolla. Erillisiä ohjausryhmiä ei aseteta. Valtuusto johtaa strategista työtä talousarvion ja muiden ohjausasiakirjojen kautta.

Valtuusto valitsi 8.2.2021 VTM Erika Strandbergin uudeksi kunnanjohtajaksi. Strandberg astuu virkaan 1.4.2021. Koska Strandberg on toiminut kunnan hallintojohtajana, valinta tuo mukanaan joitain muutoksia kunnan hallintoon. Hallintojohtajan virka muutetaan talous- ja henkilöstöjohtajan viraksi. Lisäksi kunnan kehitysjohtaja siirtyi toisen työnantajan palvelukseen vuoden 2021 alussa. Tästä johtuen uusi elinkeinokysymyksiin painottuva rekrytointi tulee ajankohtaiseksi.

18.4.2021 pidettäväksi suunnitellut kuntavaalit siirretään pidettäväksi 13.6.2021. Tässä vaiheessa uuden valtuustokauden aloitusajankohta on vielä epävarma, mutta se ajoittuu todennäköisesti elo- tai syyskuuhun. Uusi

valtuusto aloittaa siten talousarvioityön melkein saman tien. Uuden valtuuston tehtäväksi jää myös kunnan uuden strategian laatiminen. Samanaikaisesti on keskityttävä pitkäjänteiseen tulevaisuudensuunnitteluun tulevaisuudenkuvien muodossa kaavoituksen ja yritysten perustamisen pohjaksi. Kunnan talousarvion ja investointitalousarvion parissa tehtävän työn on oltava aiempaa strategisempaa ja pitkäjänteisempää Kemiönsaaren yhteiskunnan kehittämisen ja vahvistamisen mahdollistamiseksi. Pitkäjänteisellä suunnittelulla luodaan tulevaisuudenuskoa ja kasvupohjaa.

7 KUNNAN HENKILÖSTÖ

Henkilöstöstrategia

Henkilöstöstrategia päivitettiin talvella 2018. Henkilöstöstrategia perustuu samoihin arvoihin kuin kunnan strategia, jonka peruspilareita ovat avoimuus, aktiivisuus ja uudistuminen. Henkilöstöstrategia keskittyy kuuteen osa-alueeseen: rekrytointiin, johtajuuteen ja alaitaitoihin, työterveyteen, palkkaukseen ja palkitsemiseen, osaamiseen ja ammattitaitoon sekä arviointiin ja kehittämiseen.

Henkilöstöstrategian toteutumista arvioidaan tarkemmin henkilöstöraportissa.

Henkilöstömäärä

Henkilöstömäärä 31.12.2020 oli 565, joista 435 oli toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa ja 130 määräaikaisessa työsuhteessa. Lukuun sisältyvät kaikki työntekijät 31.12.2020, lukuun ottamatta aikuisopiston tuntiopettajia. Luku kattaa myös työllistetyt.

Kokonaismäärään sisältyy myös virka-, työ- ja perhevapaalla oleva henkilöstö. Osalle heistä on palkattu sijainen, jolloin yhtä virkaa/toimea kohden on kaksi työsuhteessa olevaa henkilöä. Lukuun sisältyvät myös ne, jotka ovat työskennelleet vain yhden päivän tai tunnin tietyinä päivinä. Henkilöstön kokonaismäärä ei siten ole luotettava tapa resurssien käytön mittaamiseen.

Tärkein henkilöstövahvuutta kuvaava tunnusluku on henkilötyövuosi.

Osato	Yksikkö	10-12/2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
	110 Konsernipalvelut	16	17	16	16,5
	130 Kehitysyksikkö	10	10	9	9,1
10 Konsernipalvelut		26	26	25	25,6
	310 Lastenhuoltoyksikkö	54	53	50	50,4
	320 Opetusyksikkö	114	110	105	105,2
	330 Aikuisopetusyksikkö	2	2	2	2,0
	340 Kirjastoysikkö	9	8	8	8,3
	350 Vapaa-ajanyksikkö	10	11	14	9,5
30 Sivistysosasto		189	184	179	175,3
	510 Peruspalveluhallinto	4	4	4	4,4
	520 Sosiaaliyksikkö	31	29	26	22,7
	530 Vanhustenhuoltoyksikkö	132	135	136	130,1
	540 Terveystieteidenhuoltoyksikkö	81	77	73	71,6
50 Peruspalveluosasto		248	244	240	228,9
	710 Ympäristö- ja tekniikkahallint	2	2	2	2,7
	720 Valvontayksikkö	7	7	7	6,6
	730 Kiinteistöyksikkö	60	58	60	56,1
	740 Yhdyskuntatekniikkayksikkö	5	5		4,5
	750 Kaavoitusyksikkö	2	2	2	2,0
70 Ympäristö- ja tekniikkaosasto		76	74	70	71,9
YHTEENSÄ		539	528	513	502
	Vähennys		-10,8	-14,6	-26,3

8 TÄRKEIMPIEN RISKIEN JA EPÄVARMUUSTEKIJÖIDEN JA MUIDEN TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVIEN TEKIJÖIDEN ARVIOINTI

Kunnan toimintaan vaikuttavat mm. toiminnan riskit, taloudelliset riskit ja vahinkoriskit.

Vahinkoriskit ja toiminnan keskeytymisen aiheuttamat riskit

Vahinkoriskeihin ja toiminnan keskeytymisen aiheuttamiin riskeihin on varauduttu vakuuttamalla. Kunta käyttää vakuutusmeklaripalveluita vakuutusten hankinnassa. Vakuutusmeklaripalvelut hankitaan Söderberg & Partners/Rewenda Oy:ltä. Meklariyhtiö hoitaa vakuutusten hankinnan kunnan puolesta. Vakuutushankinta tehtiin talvella 2019. Ennen hankintaa kunnan koko vakuutusturva käytiin läpi ja sitä täydennettiin. Hankinnan jälkeen kunnan kaikki vakuutukset on keskitetty OP Pohjolaan.

Vuonna 2011 kunta laati ja hyväksyi valmiussuunnitelman. Valmiusasioista vastaavat virkamiehet osallistuvat säännöllisesti valmius- ja kriisinhallintakoulutuksiin.

Suurin riski toiminnan keskeytymisen osalta on vesihuollossa. Kemiönsaaren Vesi on varautunut riskeihin tekemällä kattavan kriisisuunnitelman, jota on myös sovellettu silloin, kun vesihuollossa on ollut vuotoja ja ongelmia.

Rahoitusriskit

Korkoriski on suurin rahoitusriski. Kunnan lainasalkku ja lainaturva käydään vuosittain läpi, ja samalla sen kustannustehokkuutta tarkastellaan. Toukokuussa 2018 kunnan lainasalkusta reilut 45 prosenttia oli joko korkosuojauksella suojattua tai kiinteäkorkoista lainaa. Kunnanhallitus totesi toukokuussa 2018, että tavoitteena on suojata 30–50 prosenttia lainoista ja pyrkiä saamaan uusille lainoille mahdollisimman pitkäaikainen kiinteä korko.

Ympäristöriskit

Ympäristöriskeihin kuuluvat ensisijaisesti mereen ja vesihuoltoon liittyvät riskit. Öljyonnettomuus meressä Kemiönsaaren rannikolla aiheuttaisi huomattavia vahinkoja luonnolle ja yritysten toimintaedellytyksille. Riskit, kuten laaja sähkökatko, öljyonnettomuudet, kaasunnettomuudet ja vastaavat, on käsitelty kunnan valmiussuunnitelmassa.

Tietoturvallisuusriskit

Tietoturvallisuuteen ja tietosuojaan liittyvät riskit vaikuttavat yhä suuremmissa määrin kunnan toimintaan. Riskejä on monenlaisia, mutta suurimmat riskit liittyvät tietojen salassapitoon ja yksityisyyteen sekä tietojen saatavuuteen. Tietojen salassapitoon ja turvallisuuteen liittyvillä riskeillä tarkoitetaan esimerkiksi henkilötietojen tai muiden arkaluonteisten tietojen vuotamista julkisuuteen virheellisen käsittelyn tai vahingonteon seurauksena tai niiden käyttäminen identiteettivarkauteen tai kiristykseen. Tietojen saatavuuteen liittyviä riskejä ovat esimerkiksi tietojärjestelmiin pääsyn tahallinen estäminen ja muu vastaava toiminta. Iso osa kunnan prosesseista nojaa vahvasti tietojärjestelmiin, joten pääsyyn liittyvillä häiriöillä voi olla merkittävät taloudelliset vaikutukset.

Toimintavuoden aikana kunta on osallistunut DVV:n (Digi- ja väestötietoviraston) järjestämään TAISTO 20 - kyberturvallisuusharjoitukseen. Harjoituksen aikana testattiin organisaation riskienhallinnassa, henkilötietojen tietoturvaloukkaustilanteissa ja tietojärjestelmien erilaisissa häiriötilanteissa tarvittavia toimintamalleja ja prosesseja.

Muut riskit

Muihin riskeihin voidaan laskea kuuluvaksi riskit, jotka liittyvät toimintaedellytyksiin, kuten vähenevä väestö, veropohjan suuret muutokset, saaristolaisän menetys sekä muista poliittisista linjanvedoista kansallisella tasolla aiheutuvat seuraukset. Näihin varautuminen kuuluu kunnan jatkuvaan taloudellis-strategiseen toimintaan.

9 YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Kunnan noin 41 305 m²:n kiinteistöalasta noin 40 850 m² eli noin 98 prosenttia lämmitetään hiilidioksidineutraaleilla eli uusiutuvilla polttoaineilla.

Kemiönsaaren kuntien yhdistymisen jälkeen vuonna 2009 hiilidioksidineutraaleihin polttoaineisiin siirtyminen ja muut ympäristöystävällisiksi katsotut lämmitystavat ovat vähentäneet hiilidioksidipäästöjä. Hiilidioksidipäästöjen väheneminen on vielä merkittävämpää, kun otetaan huomioon, että myös yksityiset toimijat ovat liittyneet kunnassa rakennettuihin kauko- tai alueverkkoihin.

Kemiönsaaren kunta on vuodesta 2010 lähtien seurannut hiilidioksidipäästöjä tilausraportin avulla. Päästöt ovat vähentyneet hieman vuosittain, mutta vertailu ei ole helppoa. Kemiönsaaren kunta sijoittuu keskivaiheille vertailukuntien joukossa, kun otetaan huomioon kunnat, joissa on samansuuruinen väestömäärä ja suunnilleen samankaltainen elinkeinoelämä. Hiilidioksidipäästöt henkeä kohden ovat keskimäärin pienemmät kuin vastaavissa kunnissa.

Nykyisin kunta seuraa myös kunnan omistamien suurimpien kiinteistöjen lämmön- ja sähkönkulutusta. Tiedot julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Seuraava askel on kulutustietojen oikaisu lämmitystarveluvulla.

Jätevedenpuhdistuksesta, puhdistamoveden purkupaikasta ja erilaisista kunnallisteknisistä tehostamistoimista on käyty keskustelua usean vuoden ajan. Kemiönsaaren vesi- ja viemäriinjat saatiin yhdistettyä vuonna 2016. Jätevedenpuhdistus on keskitetty kokonaan Tyska holmenin puhdistamoon. Puhdistamo on toiminut hyvin ja puhdistustulokset ovat hyvät. Tyska holmenin puhdistamon ympäristövaikutuksia on verrattu kolmen aiemman puhdistamon yhteisvaikutuksiin seuraavassa taulukossa. Luvut ovat teoreettiset.

Keskimääräinen ympäristövaikutus 2010–2015		2019	Ympäristövaikutus 2020	
Päästölaji	kg/a	kg/a	kg/a	Muutos % 2019-2020
CODCr	17 751	8 760	5 856	-33 %
BOD7 _{atu}	4 230	1 095	586	-46 %
Kok.P	230	51	13	-75 %
Kok.N	10 917	6 570	6 222	-5 %
Ammoniumtyppi	6 692	2 117	1 464	-31 %
Kiinteä aines	7 480	3 070	1 647	-46 %
Jäteveden määrä, m ³ /v	385 485	452 719	409 783	-9 %

Jätevedenpuhdistuksen keskittämisestä on myös taloudellista hyötyä, mikä on osa kestävästä kehitystä.

Kunnan järjestämä sako- ja umpikaivolietteiden käsittely aloitettiin vuonna 2013, ja se jatkuu edelleen. Vuonna 2020 lietettä puhdistettiin yhteensä 10 350 m³, josta kunnan keräysjärjestelmän piiriin kuului 9 041 m³. Lietteenkeräystoiminta on vakiintunutta, ja sellaisia kiinteistöjä, joiden kohdalla on epäselvyyksiä, on enää hyvin vähän.

Jätehuollon parissa on tehty töitä jo pitkään, ja se on mitä suurimmassa määrin ympäristötyötä. Kemiönsaarella syntyvä jätemäärä on vähentynyt, mikä on myönteistä. Jättemäärien väheneminen johtuu

hyvin todennäköisesti kierrätyksen, kompostoinnin ja jätteiden lajittelun lisääntymisestä. Vuoden 2020 aikana Kemiönsaarella kerättiin runsaat 1 807 tonnia sekajätettä. Vuonna 2019 määrä oli 1 669 tonnia, vuonna 2018 yli 1 743 tonnia, vuonna 2017 yli 1 750 tonnia, vuonna 2016 yli 1 592 tonnia, vuonna 2014 yli 1 920 tonnia ja vuonna 2013 yli 1 940 tonnia ja vuonna 2021 lähes 1 970 tonnia. Vuonna 2020 kaikki jätteet ohjattiin poltettavaksi. Biojätettä kerättiin 37 tonnia vuonna 2020 ja 74 tonnia vuonna 2019. Pakkausmateriaalia kerättiin 432 tonnia vuonna 2020 ja 207 tonnia vuonna 2019.

Kunnassa on myös kierrätyskeskus. Kierrätyskeskushanke käynnistyi vuonna 2015, ja ympäristön kannalta kierrätyksellä on ollut hankkeessa merkittävin vaikutus. Vuonna 2020 kierrätyskeskuksessa tehtiin 5 870 asiakaskäyntiä, mikä on 32,5 % enemmän kuin vuonna 2019, jolloin asiakaskäyntien määrä oli 4 430.

10 TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Kemiönsaaren kunnan ensimmäinen hyvinvointikertomus hyväksyttiin valtuustossa 11.12.2017. Hyvinvointikertomus toimii kunnan hyvinvointipolitiikan suunnittelun, arvioinnin ja raportoinnin työvälineenä. Hyvinvointikertomus valmistellaan kerran valtuustokaudessa ja päivitetään tarvittaessa vuosittain. Toimenpiteet tai hyvinvointisuunnitelma arvioidaan talousarvion toteutumisen yhteydessä. Kemiönsaaren kunnassa on hyvinvointiryhmä ja työryhmä. Hyvinvointiryhmään kuuluvat kunnanjohtaja Anneli Pahta, sivistysjohtaja Mats Johansson, peruspalvelujohtaja Harald Holmström, kehitysjohtaja Gunilla Granberg, hallintojohtaja Erika Strandberg, vapaa-aikatoimenjohtaja ja hyvinvointikoordinaattori Bo-Eric Ahlgren, ruokahuolto- ja siivouspäällikkö Birgitta Parikka sekä kulttuurisihteeri Hanna Mehtonen-Rinne.

Työryhmän tehtävänä on laatia hyvinvointikertomus sekä koordinoita hyvinvointityötä. Työn koordinoitua johtaa vapaa-aikatoimenjohtaja ja hyvinvointikoordinaattori Bo-Eric Ahlgren. Muut jäsenet ovat sivistysjohtaja Mats Johansson ja hallintojohtaja Erika Strandberg. Bo-Eric Ahlgren on vapaa-aikatoimenjohtajan työnsä ohella toiminut hyvinvointikoordinaattorina 1.4.2018 alkaen.

Ensimmäisen hyvinvointikertomuksen laadinnassa vertailukohtiksi valittiin Parainen, Kristiinankaupunki sekä Varsinais-Suomen maakunta. Hyvinvointikertomuksessa todetaan, että suurin osa asukkaista voi hyvin ja on terveitä. Erityisen myönteistä on koko väestön turvallisuus. Vuosiluokkien 8–9 oppilaat syövät koululounaan useammin kuin vertailukunnissa. Lisäksi ylipainoisten oppilaiden osuus on pienentynyt, ja oppilaat liikkuvat enemmän kuin edellisen koulututkimuksen aikaan. Oikeasta suuntauksesta huolimatta parantamisen varaa on edelleen.

Huolestuttavinta hyvinvointikertomuksessa oli oppilaiden suhtautuminen alkoholiin, tupakkaan ja huumeisiin. THL:n vuoden 2017 kouluterveyskyselyyn vastanneista 8.–9. luokkien oppilaista 23 % vastasi juovansa itsensä tosi humalaan vähintään kerran kuukaudessa. Saman kyselyn mukaan 15 % tupakoi päivittäin ja 11,5 % on kokeillut laittomia huumeita vähintään yhden kerran. Luokkien 8–9 oppilaista 22,3 % kokee terveydentilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi. Yläasteilta ja nuorisotaloilta saatujen tietojen mukaan viime vuosina on heikentynyt lähinnä nuorten henkinen hyvinvointi. Tämän vuoksi Kemiönsaaren kunta osallistuu Lapset SIB -ohjelmaan. Lapset SIB työskentelee pitkäjänteisesti ennaltaehkäisevän työn parissa. Tämä tarkoittaa, että perheet ja lapset saavat merkittävää tukea arkeensa noin 10 vuoden ajan.

Hyvinvointikertomuksessa ei ole indikaattoreita, jotka osoittaisivat, että työikäisten asukkaiden ja senioreiden tilanne poikkeaisi merkittävästi vertailukuntien vastaavista asukasryhmistä.

Vuoden 2019 kouluterveyskyselyn tulosten mukaan 13 % juo itsensä tosi humalaan vähintään kerran kuukaudessa, kun vastaava luku vuonna 2017 oli 23 %. Varsinais-Suomen keskiarvo on 11 %, joten parantamisen varaa on edelleen. Tupakkaa polttaa päivittäin 15 prosenttia, mikä on pysynyt ennallaan vuoteen 2017 verrattuna. Luokkien 8–9 oppilaista 30 % kokee terveydentilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi. Luku on kasvanut noin 8 %:lla vuodesta 2017. Muita negatiivisia trendejä vuonna 2019 olivat ylipaino (30 %) ja se, että 15 % luokkien 8–9 oppilaista on kokeillut laittomia huumeita vähintään kerran.

Myönteistä kouluterveyskyselyssä oli, että Kemiönsaaren nuoret ”liikkuvat vähintään tunnin päivässä”, keskimäärin enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Myös kouruokaa syödään paremmin kuin vertailukunnissa. Lisäksi Kemiönsaari on edelleen hyvin turvallinen paikka asua ja elää.

5.- ja 8.-luokkalaisilla teetetään vuosittain Move-testi. Kemiönsaaren oppilaiden tulokset sekä paranivat että heikkenivät aiempaan verrattuna. Etenkin 20 metrin viivajuoksun ja ylävartalon kohotuksen tulokset ovat olleet selvästi maan keskiarvon alapuolella. Vuonna 2020 paranivat 5.-luokkalaisten tyttöjen sekä 8.-luokkalaisten tyttöjen ja poikien 20 metrin viivajuoksun tulokset. Viidennen luokan tytöillä on koko maan mediaania paremmat tulokset. Kahdeksaluokkalaiset ovat vielä mediaanin alapuolella. Ylävartalon kohotus on valitettavasti vielä hieman maan keskiarvon alapuolella muilla paitsi viidennen luokan tytöillä, joiden tulos on maan keskiarvon yläpuolella. Muut testitulokset ovat aina aiemmin olleet hyvällä tasolla.

Vuodesta 2018 lähtien THL on laskenut kunnille HYTE-kertoimen, joka perustuu kuntien tekemän hyvinvointityön tuloksiin ja prosesseihin. HYTE-kertoimen on tarkoitus toimia porkkanana, sillä kuntien valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi kuntien tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Kemiönsaaren kerroin asteikolla 1–100 on 65. Tällä tuloksella olemme kymmenennellä sijalla Varsinais-Suomen 27 kunnasta. Rahassa tämä kerroin tarkoittaa 17,60 euroa asukasta kohden.

Kunnan terveyden edistämistyötä mitataan myös THL:n Tea-viisarilla. Mittaukset koskevat seuraavia toimialoja: kuntajohto, perusopetus, lukiokoulutus, liikunta, perusterveydenhuolto ja kulttuuri. Kunnan tulos on 67 pistettä enintään 100 pisteestä. Kunnan tulos on vastaava kuin sekä Varsinais-Suomen että koko maan pistemäärä.

Vuotta 2020 leimasi pitkälti koronapandemia. Koronapandemian vuoksi useita suunniteltuja toimenpiteitä lykättiin vuoteen 2021. Alla olevissa taulukoissa on kuvailtu toimenpiteet ja niiden toteutuminen:

IKÄRYHMÄ: 0–15-VUOTIAAT			
Kategoria	Tavoitteet ja mittarit	Toimenpiteet	Toteutuma 31.12.
1. Vanhemmuuden tukeminen	Terve vanhemmuus, jolloin koko lapsiperhe voi hyvin. / Lastensuojeluilmoitusten määrää kuvaava THL:n indikaattori.	Varhainen tuki ja puuttuminen, ehkäisevä toiminta. Seuranta THL:n suositusten mukaisesti. ICDP-ohjelman (International Child Development Programme) käyttö ja perhevalmennus sekä muu ryhmätoiminta.	Toteutunut
2. Päihteiden käytön ehkäiseminen	Perheen mukaan saaminen varhaisessa vaiheessa. / Elämäntapoja kuvaava THL:n indikaattori.	”Vanhemmuuden polun” suunnittelu, joka alkaa heti neuvolassa ja jatkuu 9. luokalle asti. Erilaisia toimia/teemoja eri-ikäisille.	Toteutunut
3. Liikkumisen ja liikunnan edistäminen	Lapsi liikkuu riittävästi. 5. ja 8. luokan oppilailla maan keskiarvoa paremmat tulokset Move-testeissä. / Liikuntatapoja kuvaava THL:n indikaattori ja Move-testit.	Kaikki varhaiskasvatuksen yksiköt osallistuvat Ilo kasvaa liikkuen -ohjelmaan. Liikkuva koulu -ohjelma: liikuntaa n. 1 h/päivä alakoulussa ja n. 5 h/viikko yläkoulussa.	Toteutunut
4. Kaikkien lasten kannustaminen aktiivisuuteen ja yhdistysten ja yhteisön toimintaan osallistumiseen	Osallistuminen vapaa-ajan toimintaan ja osallistumismaksujen pitäminen alhaisina. / Osallistuminen järjestettyyn toimintaan.	Luentoja yhdistystoiminnasta 9. luokan oppilaille. Yhteistyön lisääminen yhdistysten, koulujen ja päiväkotien välillä eri kielillä.	2021
6. Terveellisten ruokailutottumusten edistäminen	Tavoite: Päivähoitossa oleville lapsille tarjottavan ruoan/välipalojen sokerimäärän vähentäminen. Mittari: Tavoitteen mukaisesti laaditut välipalalistat.	Ruoka- ja välipalalistojen laadinnassa vähennetään aterioiden sisältämän sokerin määrää.	Toteutunut
7. Kolmannen sektorin koulutus	Koulutetaan yhdistysaktiiveja auttamaan yhteisön hyvinvoinnin tavoitteiden saavuttamista.	Yhdistysten toimintasuunnitelmien kehittäminen. Hyvinvointisuunnitelman juurruttaminen yhdistyksissä.	2021

IKÄRYHMÄ: 16–25-VUOTIAAT			
Kategoria	Tavoitteet ja mittarit	Toimenpiteet	Toteutuma 31.12.
1. Päihteiden käytön ennaltaehkäisy	Vähentää päihteiden käyttöä. / Päihteiden käyttöä kuvaavat THL:n indikaattorit.	Vaihtoehtoinen vapaa-ajan toiminta. Yksilölliset keskustelut tulevaisuudesta 9. luokalla. Nuorten aktivointi yhteiskunnalliseen toimintaan (kohta 3).	2021
2. Työllistävän toiminnan jatkokehittäminen	Työtä koko ikäryhmälle. / Työttömien nuorten määrä.	Etsivä nuorisotyö ja nuorisotyöpajan toiminta.	Toteutunut
3. Nuorten aktivointi yhteiskunnalliseen toimintaan (yhdistykset, verkostot ym.)	Nuorten kannustaminen vapaaehtoistyöhön, myös yli sukupolvirajojen.	Vapaaehtoistyö, nuorisoparlamentille entistä suurempi rooli, palkitsemisjärjestelmät, yhdistystoiminnan kurssi lukiossa.	2021
4. Terveellisten ruokailutottumusten edistäminen	Tavoite: Asennekasvatusta hyvien ruokailutottumusten merkityksestä. Mittari: Ylipainoa ja kouluruokaa koskevat THL:n indikaattorit / koulustilaisuuksien lukumäärä.	Kolmannen sektorin ohjaajille tarjotaan koulutusta terveellisistä ruokailutottumuksista. Aikuisopiston kurssit, joihin kolmas sektori osallistuu .	Työ aloitettu, valmis 2021

IKÄRYHMÄ: Työkäinen väestö			
Kategoria	Tavoitteet ja mittarit	Toimenpiteet	Toteutuma 31.12.
1. Päihteiden käytön ehkäiseminen	Vähentää alkoholin kulutusta. Aikuisten vastuu ja asenteet nuorten alkoholinkäyttöä kohtaan.	Työllistäminen, "vanhemmuuden polun" luominen, helposti saavutettava tuki.	Työ aloitettu, valmis 2021
2. Aktiiviset ja osallistuvat asukkaat	Uudenlainen ajattelu yhdistys- ja vapaaehtoistyössä. Koko perheen saaminen mukaan, muutoksia mahdollisuuteen saada avustusta.	Yhdistysten Facebook-ryhmä, koko perhe mukaan toimintaan, selvitys miten tukea voitaisiin muuttaa paremmin nykypäivän vapaaehtoistyötä vastaavaksi.	Toteutunut
3. Terveellisten ruokailutottumusten edistäminen	Tavoite: Terveellisempi ruokavalio ylipainoisille. Mittari: Aiheeseen liittyvien kurssien/ryhmien lukumäärä. Niiden ruokapaikkojen lukumäärä, joiden ruokalistailla on laihduttajille suunnattuja vaihtoehtoja.	Ruoanlaittokurssit, liikunta- ja ruokavalioryhmät. Lisätään yrittäjien kiinnostusta tarjota ruokaa erityisesti laihduttajille.	2021

IKÄRYHMÄ: Seniorit			
Kategoria	Tavoitteet ja mittarit	Toimenpiteet	Toteutuma 31.12.
1. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen	Maantieteellisesti kattava vapaaehtoisverkosto / vapaaehtoisten määrä	Kulttuuri- ja liikunta- ja harrastus- kouluttaminen. Kotisivuille on päivitetty vapaaehtoistoiminta. Huom.! Myös musiikkia.	Toteutunut
2. Liikunnan lisääminen	Ikäntyneiden toimintakyvyn ylläpitäminen kotona asumisen mahdollistamiseksi. / Ryhmien/osallistujien määrä	Kävelyryhmät, olohuonejumppa, kaikkien ryhmien kartoittaminen	Toteutunut
3. Sukupolvien rajat ylittävä yhteistyö	Yhteistyö eri ikäryhmien välillä ymmärryksen lisäämiseksi ja toisten auttamiseksi	Esimerkiksi koulujen ja eläkeläisyhdistysten yhteiset tapahtumat. Sukupolvien rajat ylittävä vapaaehtoistyö mahdollista.	Työ aloitettu, valmis 2021
4. Terveellisten ruokailutottumusten edistäminen	Tavoite: Innostaa ikäntyneitä laittamaan/syömään täysipainoisia aterioita päivittäin. Mittari: Ruokaryhmien/luentojen määrä	Ruokaryhmien perustaminen, joissa laitetaan ruokaa ja syödään yhdessä muutamana päivänä viikossa. Luentoja ravinnon merkityksestä.	2021

II KUNNAN- JA KONSERNIJOHDON SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kunnanhallitus hyväksyi 25.4.2017 sisäisen valvonnan ohjeen. Sisäistä valvontaa käsitellään myös kunnan hallintosäännössä.

Määräysten, ohjeiden ja päätösten noudattaminen

Kunnan organisaatio on määritelty hallintosäännössä, ja talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittu tämän mukaisesti. Kunnanhallitus on antanut erillisiä toimintaohjeita, jotka sisältävät määräyksiä koskien taloudellisia resursseja, seuranta- ja priorisointeja, talousarvion sitovia tasoja, tilisuunnitelmaa, ohjeita yksiköille vastuuhenkilöiden nimeämisestä, tavaroiden ja palvelujen hankintaan liittyviä määräyksiä, selvityksiä myönnettyistä avustuksista ja maksuja koskevia toimintaohjeita. Laskujen vastaanottoon ja hyväksymiseen yksiköt ovat nimenneet vastuuhenkilöitä ja tarkastajia. Kunnanhallitus ja lautakunnat osallistuvat talousarvioseurantaan vuosineljänneksittäin.

Päätäntävallasta säädetään hallintosäännössä. Virkamiespäätökset delegoiduissa asioissa on kirjattu kunnan asianhallintajärjestelmään ja esitetty asianomaisille lautakunnille ja kunnanhallitukselle.

Tavoitteiden saavuttaminen, varojen käytön valvonta, kannattavuuden pätevä ja luotettava arviointi

Kunnanhallitus ja lautakunnat osallistuvat talousarvioseurantaan vuosineljänneksittäin. Osastojen ja yksiköiden johtajat seuraavat tavoitteiden toteutumista päivittäisessä työssään ja johtavat työtä niin, että tavoitteet saavutetaan. Strategian toteutumista ja keskeisiä tavoitteita seurataan myös niin, että niitä käsitellään valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnanjäsenien vapaamuotoisissa kokouksissa kuten iltakouluissa ja seminaareissa.

Käytössä olevien varojen käsittelyä säädellään kunnanhallituksen vahvistamalla tilinhoito-oikeuksilla. Talous- ja henkilöstöhallinnossa on pyritty siihen, että mahdollisuuksien mukaan vältetään nk. vaarallisten työtehtävähdistelmien synty.

Hankinnat, sopimukset ja omaisuudenhoito

Hankinnoissa on noudatettu lakeja ja määräyksiä. Sen lisäksi on hankintojen osalta hyödynnetty Hanselia, aiemmin Kuntaliiton KuntaHankinnat-palvelua. Lokakuusta 2018 lähtien kunnilla on täytynyt olla käytössä sähköinen hankintajärjestelmä. Kunta otti syksyllä käyttöön Cloudia-järjestelmän.

Kunnan tekemiä sopimuksia ja muita oleellisia asiakirjoja on säilytetty mapeissa, lukituissa kaapeissa, joihin on rajoitettu pääsy. Kunta on ottanut käyttöön asianhallintaohjelma Twebin sopimustenhallintamoduulin. Asianomaiselle viranhaltijalle on annettu sopimusehtoja ja -aikoja koskeva valvontavastuu.

Kunta hankki maaliskuussa 2020 osakkeita Sarastia Oy:ssä. Kevästä 2020 lähtien kunnan perinnän hoitaa Sarastia Kuntaperintä Oy.

Kiinteä omaisuus on vakuutettu, ja vakuutusturva käydään läpi vuosittain. Kunnalla on käytössään kiinteistörekisteröintiohjelma, joka otettiin käyttöön vuonna 2011. Rekisteriohjelma on kiinteistönhoidolle ja sisäiselle tarkastukselle tärkeä työkalu kiinteistöjen osalta. Kaikki kunnan aineeton ja materiaallinen omaisuus on tallennettu käyttöomaisuusohjelmaan. Ohjelma on osa talousjärjestelmää ja tekee varojen taloudellisen seurannan joustavaksi ja selkeäksi, koska jokainen omaisuuden osa on erikseen yksilöity ja tapahtumat kirjataan omaisuuteen heti.

Muuta

Päivitetyn konserniohjeen mukaan kunnanhallitus seuraa ja arvioi kaksi kertaa vuodessa tytäryhteisöjen toimintaa, per 31.8. ja 31.12. (tilinpäätös).

Konsernin sisällä tilintarkastusyhteisö on yhtenäistetty niin, että kaikilla tytäryhtiöillä nyt on sama tilintarkastusyhteisö kuin kunnalla.

12 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

TULOSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	6 927	7 208
Valmistus omaan käyttöön	0	3
Toimintakulut	-47 727	-50 236
Toimintakate	-40 800	-43 024
Verotulot	23 300	22 657
Valtionosuudet	24 342	21 601
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0
Korkotuotot	4	1
Muut rahoitustuotot	45	39
Korkokulut	-156	-173
Muut rahoituskulut	-6	-7
Vuosikate	6 729	1 094
Poistot ja arvonalentumiset	-5 335	-3 672
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	1 394	-2 579
Tilinpäätös siirrot	196	143
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 590	-2 436

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	14,5 %	14,3 %
Vuosikate / Poistot, %	126,1 %	29,8 %
Vuosikate, euroa / asukas	1 018 €	165 €
Asukasmäärä	6608	6644

Tuloslaskelman tunnusluvut

Tuloslaskelman yhteydessä on esitetty tuloslaskelman tunnusluvut vuoden 2019 ja vuoden 2020 tilinpäätösten osalta.

- Toimintatuotot / Toimintakulut %
= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituloilla. Vuonna 2020 verotuloilla ja valtionosuuksilla katettiin 85,7 % toimintakuluista.

- Vuosikate / Poistot %
= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$

Tunnusluku kertoo tulorahoituksen määrän, joka jää käytettäväksi investointeihin, poistoihin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100 % tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on poistoja alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, kunnan tulorahoitus on heikko.

- Vuosikate, € / asukas

12.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Virallisen tuloslaskelman mukaan toimintakatteeksi muodostuu –40,8 miljoonaa euroa ja vuosikatteeksi 6,74 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukaiset poistot ovat 3,6 miljoonaa euroa ja alas kirjautumiset 1,74 miljoonaa euroa. Poistoero on pienentynyt 196 000 euroa vuoden aikana. Tilivuoden 2020 ylijäämä on 1,6 miljoonaa euroa.

Toimintatuottoja kertyi yhteensä 6,92 miljoonaa euroa, kun edellisvuoden vastaava summa oli 7,21 miljoonaa euroa. Ulkoiset toimintamenot vuonna 2020 olivat 47,73 miljoonaa euroa, mikä on 2,5 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisvuonna.

Yhteenlasketut henkilöstökustannukset vähenivät 910 000 eurolla yhteensä 23,07 miljoonaan euroon. Palveluiden ostot olivat 22,21 miljoonaa euroa, joka on 2,08 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Materiaaleista, tarvikkeista ja tavaroista aiheutuneet kustannukset olivat samalla tasolla kuin vuonna 2019, avustukset olivat 1,82 miljoonaa euroa, kasvua 140 000 euroa verrattuna vuoteen 2019, ja muut kustannukset olivat 225 000 euroa.

Toimintakate (tulojen ja menojen välinen erotus), joka tulee kattaa verotuloilla ja valtionosuuksilla, oli virallisessa tuloslaskelmassa 40,79 miljoonaa euroa miinuksella puolella. Toimintakate on vahvistunut 2,23 miljoonaa euroa vuoteen 2019 verrattuna. Kunnan verotulot ja valtionosuudet vuonna 2020 olivat yhteensä 47,64 miljoonaa euroa eli 6,85 miljoonaa euroa enemmän kuin toimintakate.

12.2 Tilikauden tuloksen muodostuminen – ulkoinen ja sisäinen

Tuloslaskelmassa osoitetaan kuinka toimintatuotot riittävät palvelutoiminnan kuluihin, lainojen korko- ja muihin rahoituskuluihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

- Toimintakate osoittaa kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.
- Vuosikate kuvaa tulorahoituksen riittävyyttä. Toimintakatteen lisäksi siinä on otettu huomioon verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut.
- Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja menojen erotuksen.

Toiminnan tuotot

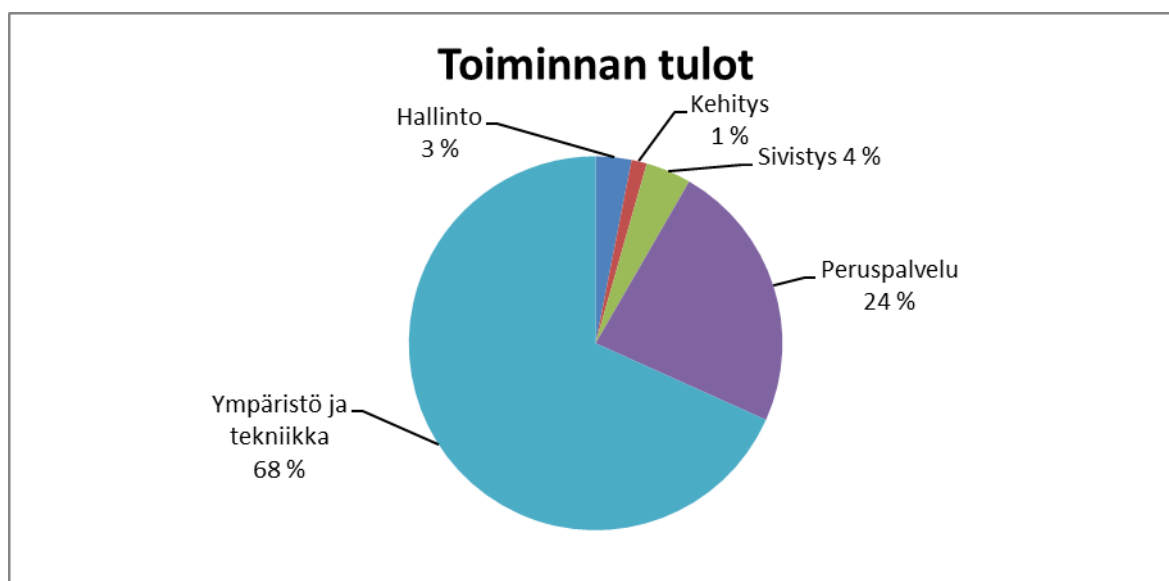

	TP 2019	TA 2020	MUUT TA 2020	TP 2020	TA 20 - TP 20 muutos %
Toimintatuotot	16 368 343	15 792 965	15 742 962	15 778 675	0,2 %

Toimintatuottoja kertyi yhteensä 15,78 miljoonaa euroa vuonna 2020, mikä on melkein 590 000 euroa vähemmän kuin edellisvuoden tilinpäätöksessä.

Toimintatuotoista *myyntituotot* jäivät runsaat 56 000 euroa budjetoidusta, samalla kun *maksutuotot* olivat 32 660 euroa pienemmät ja *avustukset* 135 000 euroa enemmän kuin talousarviossa. *Vuokratulot* jäivät runsaat 124 000 euroa alle budjetoidun. *Muita toimintatuottoja* kertyi melkein 114 000 euroa yli budjetoidun.

Toimintatuottojen poikkeamat kustannuslajeittain: myyntituotot 99,17 %, maksutuotot 98,62 %, tuet ja avustukset 127,41 %, vuokratulot 97,81 % ja muut tuotot 128,1 %. Myyntituottojen osuus kaikista toimintatuotoista on 42,7 %, maksutuottojen osuus 14,8 %, tukien ja avustusten osuus 3,9 %, vuokratulojen osuus 35,3 % ja muiden toimintatuottojen osuus 3,3 %.

Toimintakulut

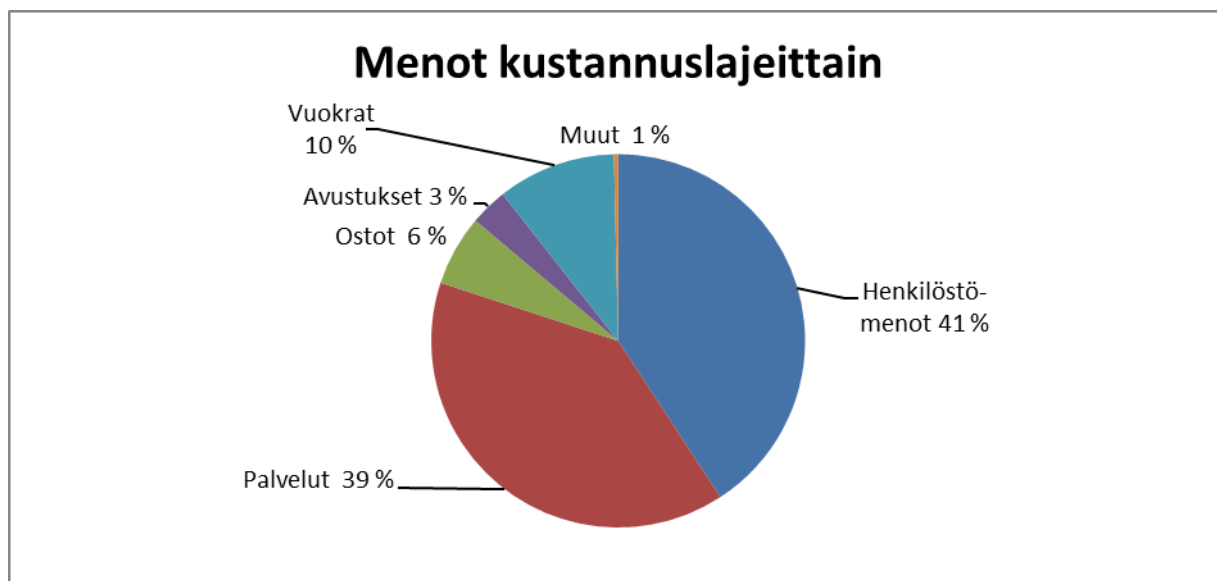
	TP 2019	TA 2020	MUUT TA 2020	TP 2020	TA 20 - TP 20 muutos %
Toimintakulut	59 396 213	58 719 655	58 669 652	56 566 777	-3,6 %

Vuoden 2020 toimintamenot olivat 56,57 miljoonaa euroa, mikä on 2,83 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2019 tilinpäätöksessä ja 2,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2020 muutetussa talousarviossa. Toimintamenot ovat 3,6 prosenttia pienemmät kuin vuoden 2020 muutetussa talousarviossa. Suurin syy menojen alitukseen on erikoissairaanhoidon menot ja henkilöstökulut.

Henkilöstökulujen, ostopalvelujen ja tukien ja avustusten toimintamenot eritellään tarkemmin edempänä.

Toimintamenojen poikkeamat kustannuslajeittain: henkilöstökulut 96,27 %, palvelujen ostot 92,75 %, materiaalien ostot 107,17 %, tuet ja avustukset 127,93 %, vuokratustannukset 97,0 % ja muut toimintamenot 159,57 %. Henkilöstökulujen osuus kaikista toimintamenoista on 40,9 %, ostopalvelujen osuus 39,2 %, materiaalien osuus 6,1 %, tukien ja avustusten osuus 3,2 %, vuokratustannusten osuus 10,4 % ja muiden kustannusten osuus 0,4 %.

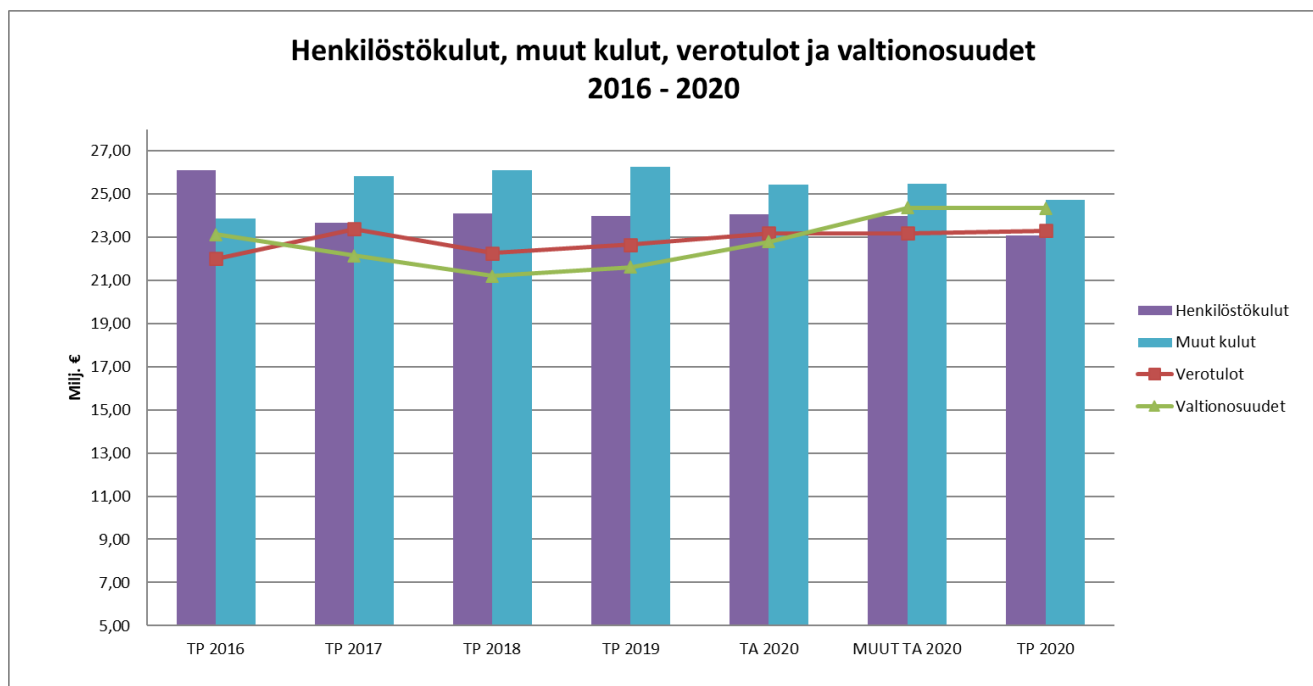
Henkilöstökulut

	TP 2019	TA 2020	MUUT TA 2020	TP 2020	TA 20 - TP 20 muutos %
Palkat ja palkkiot	18 905 176	19 087 601	19 062 412	18 332 822	-3,8 %
Eläkekulut	4 444 482	4 192 454	4 164 622	4 061 795	-2,5 %
Muut henkilöstösivukulut	626 561	772 322	780 894	676 710	-13,3 %
Henkilöstökulut	23 976 219	24 052 377	24 007 928	23 071 328	-3,9 %

Kemiönsaaren kunnan henkilöstökulut vuonna 2020 olivat 23,07 miljoonaa euroa. Summa laski melkein 905 000 eurolla eli 3,8 prosentilla vuodesta 2019. Yhteensä henkilötyövuosien määrä on laskenut 26:lla verrattuna vuoteen 2019. Tämä on suurin syy henkilöstökulujen alitukseen.

Sivistysosasto alitti henkilöstökulut 347 500 eurolla, peruspalveluosasto melkein 427 000 eurolla ja ympäristö- ja tekniikkaosasto 130 300 eurolla.

Palvelujen ostot

	TP 2019	TA 2020	MUUT TA 2020	TP 2020	TA 20 - TP 20 muutos %
Asiakaspalvelujen ostot	13 610 862	13 252 500	13 509 500	12 247 240	-9,3 %
Muiden palvelujen ostot	10 674 533	10 549 573	10 432 573	9 958 464	-4,5 %
Palvelujen ostot	24 285 395	23 802 073	23 942 073	22 205 704	-7,3 %

Palvelujen ostot alittivat talousarvion 1,74 miljoonalla eurolla. Suurin syy alitukseen on erikoissairaanhoido. Kemiönsaaren käyttöaste oli vuonna 2020 86,1 prosenttia ja yhteensä 8,32 miljoonaa euroa verrattuna budjetoituun 9,68 miljoonaan euroon.

Tuet ja avustukset

	TP 2019	TA 2020	MUUT TA 2020	TP 2020	TA 20 - TP 20 muutos %
Avustukset kotitalouksille	1 051 709	945 940	945 940	1 164 841	23,1 %
Avustukset yhteisöille	630 906	480 350	480 350	659 793	37,4 %
Avustukset	1 682 615	1 426 290	1 426 290	1 824 634	27,9 %

Tuet ja avustukset ylittävät talousarvion reilulla 398 000 eurolla.

Tuet ja avustukset sisältävät kotitalouksille ja yhteisöille maksettavia tukia ja avustuksia.

Verotulot

Kunnan verotuloja ovat kunnallisvero, yhteisövero ja kiinteistövero. Niiden välinen jakauma vuoden 2020 tilinpäätöksessä on seuraava: kunnallisvero 81,5 %, yhteisövero 5,3 % ja kiinteistövero 13,2 %.

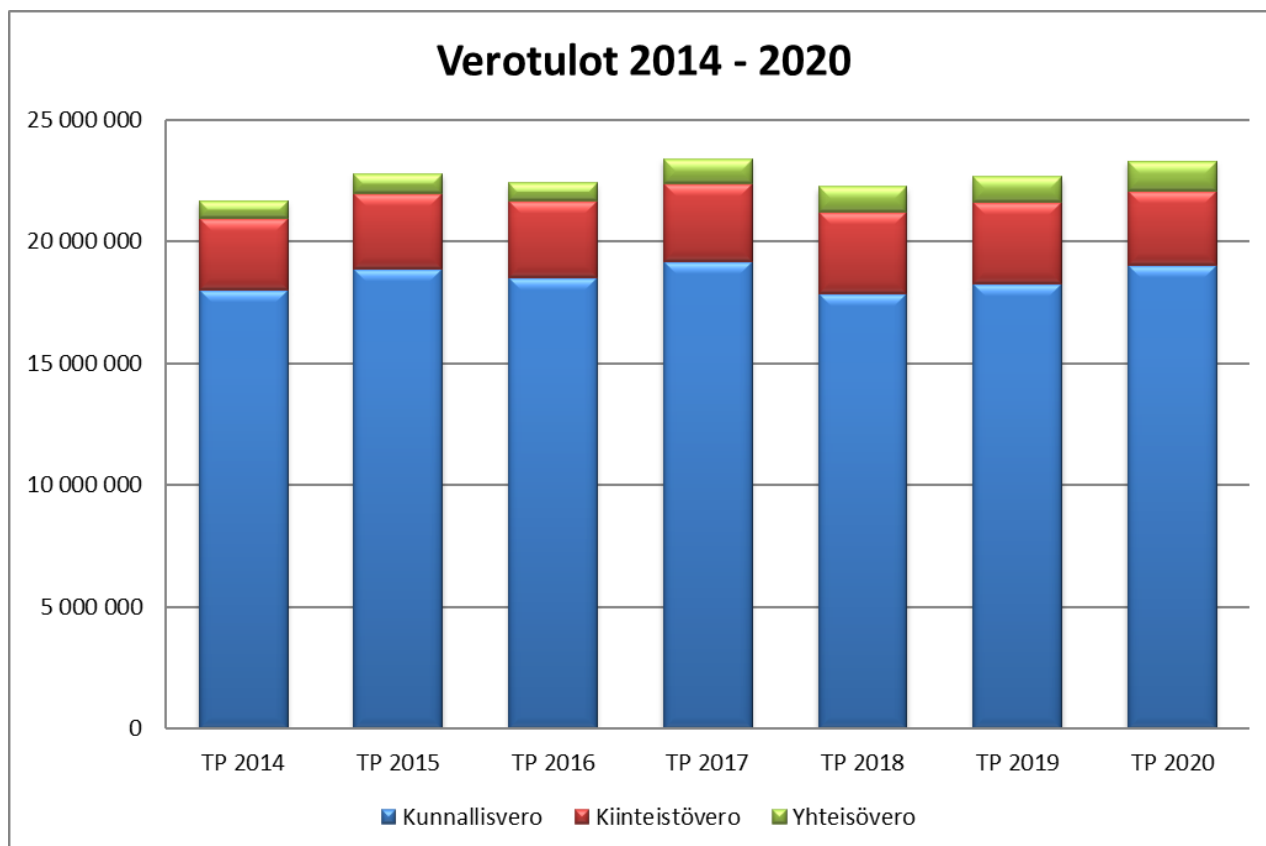
Vuoden 2020 kunnallisverotulot olivat 18,99 miljoonaa euroa, yhteisöverotulot 1,24 miljoonaa euroa ja kiinteistöverotulot 3,07 miljoonaa euroa.

Yhteisöveron lisäys johtuu hallituksen maaliskuussa 2020 tekemästä päätöksestä korottaa kuntien osuutta yhteisöverosta 10 prosentilla. Tämä tehtiin yhtenä toimenpiteenä kuntatalouden vahvistamiseksi pandemiatilanteessa.

Kiinteistövero kertyi vähemmän kuin budjetoitu ja huonommin verrattuna aiempiin vuosiin. Ero johtuu kiinteistöverotuksen siirtymisestä verovelvolliskohtaiseen verotuksen valmistumiseen (ns. verotuksen joustava valmistuminen). Muutos tarkoittaa sitä, että kiinteistönomistajien verotus toteutui toukokuusta alkaen eri aikoina. Koko maan tasolla noin 10 prosenttia vuoden 2020 kiinteistöveroista kertyy tammi- ja helmikuun aikana.

	TP 2019	TA 2020	MUUT TA 2020	TP 2020	TA 20 - TP 20 muutos %
Kunnan tulovero	18 239 438	18 741 000	18 741 000	18 994 125	1,4 %
Yhteisövero	1 064 077	1 111 000	1 111 000	1 236 602	11,3 %
Kiinteistövero	3 353 853	3 232 000	3 336 000	3 069 506	-8,0 %
Verotulot yhteensä	22 657 368	23 188 000	23 188 000	23 300 233	0,5 %

Verotulot asukasta kohden olivat 3 526 euroa, kun vastaava luku vuoden 2019 tilinpäätöksessä oli 3 410 euroa. Kunnan vuoden 2020 tuloista 36,7 % oli verotuloja, 38,4 % valtionosuuksia ja 24,9 % toiminta- ja rahoitustuottoja.

	2019	2020
Tulovero	19,75	19,75
Kiinteistövero		
yleinen kiinteistövero	1,10	1,10
vakituinen asunto	0,41	0,41
muut asuinrakennukset	1,10	1,10
voimalaitos		3,1

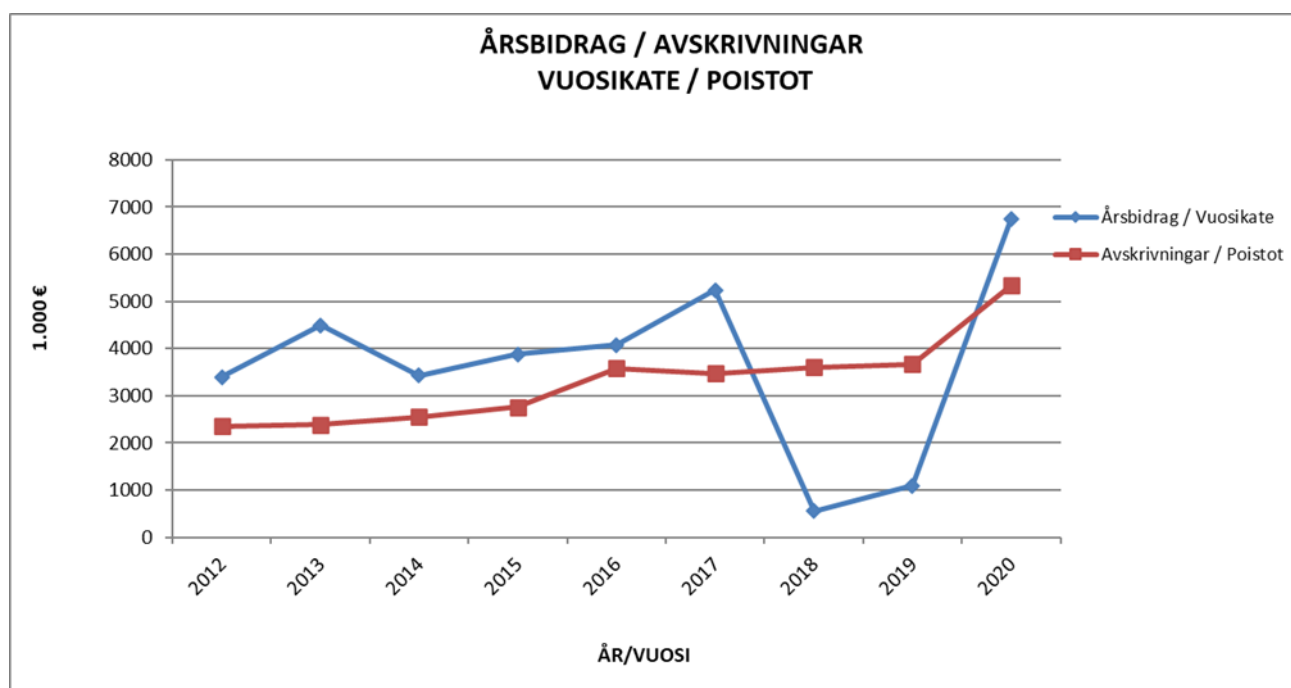
Valtionosuudet

	TP 2019	TA 2020	MUUT TA 2020	TP 2020	TA 20 - TP 20 muutos %
Valtionosuudet	21 601 472	22 787 206	24 349 206	24 342 401	0,0 %

Vuonna 2020 kunta sai melkein 2,74 miljoonaa euroa enemmän valtionosuuksia kuin vuonna 2019. Lähtötilanne valtionosuudet huomioiden oli huomattavasti parempi kuin vuoden 2019 toteutuma. Vuoden 2020 talousarviossa huomioitiin yhteensä 22,79 miljoonaa euroa valtionosuuksia. Vuoden aikana eduskunta joutui lisäämään valtionosuuksina maksettavia tukia kuntien koronasta aiheutuneiden kustannustennousun vuoksi. Kemiönsaaren osalta tämä merkitsi runsaat 1,5 miljoonaa euroa lisää valtionosuuksia, mikä huomioitiin myös talousarviomuutoksen yhteydessä marraskuussa.

Vuosikate

Vuoden 2020 tilinpäätöksen vuosikate on 6,74 miljoonaa euroa. Vuosikate kasvoi 5,65 miljoonaa euroa vuodesta 2019 ja 2,33 miljoonaa euroa vuoden 2020 muuttetusta talousarviosta. Vuosikate kattaa 126 prosenttia poistoista ja alaskirjauksista. Vuosikate asukasta kohden oli 1 020 euroa vuonna 2020, kun se oli 165 euroa vuoden 2019 tilinpäätöksessä. Vuosikate on näin ollen kasvanut 855 eurolla.

Rahoitustuotot ja -menot

	TP 2019	TA 2020	MUUT TA 2020	TP 2020	TA 20 - TP 20 muutos %
Korkotuotot	595	0	0	3 625	0,0 %
Muut rahoitustuotot	38 832	19 000	19 000	45 465	139,3 %
Korkokulut	173 188	212 200	212 200	156 156	-26,4 %
Muut rahoituskulut	7 050	6 800	6 800	6 104	-10,2 %
Rahoitustuotot ja kulut	-140 811	-200 000	-200 000	-113 170	-43,4 %

Matala korkotaso on edelleen vaikuttanut suotuisasti kunnan korkokuluihin. Vuonna 2020 kunta ei nostanut ulkoista lainaa, mikä vaikutti osaltaan myönteisesti korkokuluihin.

Poistot ja arvonalentumiset

	TP 2019	TA 2020	MUUT TA 2020	TP 2020	TA 20 - TP 20 muutos %
Poistot	3 672 435	3 718 330	3 718 330	3 597 949	-3,2 %
Arvonalentumiset		820 470	820 470	1 737 536	111,8 %

Investoinnin taloudellisen eliniän aikana investointikulut kirjataan poistojen muodossa. Poistojen tarkoituksena on kattaa korjausinvestoinnit. Poistot lasketaan valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaan. Poistot pysyvät edelleen erittäin korkealla tasolla viime vuosien isojen investointien ansiosta.

Vuonna 2020 poistot olivat 3,6 miljoonaa euroa, mikä on melkein 75 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2019 ja 120 000 euroa vähemmän kuin talousarviossa. Kunnan yhteenlasketut investoinnit alittivat alkuperäisen talousarvion 530 000 eurolla ja muutetun talousarvion 303 000 eurolla, mikä vaikuttaa poistoihin.

Viime vuosina useita kunnan kiinteistöjä on poistettu käytöstä eri syistä johtuen. Talousarviossa oli huomioitu alaskirjauksia 820 470 eurolla. Kunnanhallitus päätti marraskuussa alaskirjata Almakodin, virastotalon, Taalintehtaan terveyskeskuksen ja Pjänkiksen tasearvoja yhteensä 1,74 miljoonalla eurolla.

Tilikauden tulos

Tilikauden 2020 ylijäämä on 1,6 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos parani 4,04 miljoonaa euroa vuoteen 2019 verrattuna. Kunnan kertynyt ylijäämä kasvaa 12 miljoonasta eurosta 13,75 miljoonaan euroon.

12.3 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 729	1 094
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-87	-37
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 655	-1 259
Rahoitusosuudet investointeihin	430	23
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	210	50
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 628	-129
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisen lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Päitkäaikaisten lainojen vähennykset	-1 922	-2 076
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 500	3 500
Oman pääoman muutokset	142	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 102	-556
Rahoituksen rahavirta	-6 381	869
Rahavarojen muutos	-753	740
Rahavarat 31.12.	1 960	2 713
Rahavarat 1.1.	2 713	1 974
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	3 821	-8 325
Investointien tulorahoitus, %	549,7 %	88,4 %
Laskennallinen lainanhoitokate	3,19	0,44
Lainanhoitokate	3,31	0,56
Kassan riittävyys, pv	14	18
Asukasmäärä	6608	6644
Rahoituslaskelman tunnusluvut		

- Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää lainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

- Lainanhoitokate
= (Vuosikate + korkokulut) / (Korkokulut + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, myymään kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

- Kassan riittävyys
= 365 pv * Rahavarat varainhoitovuoden lopussa / Kassasta maksut varainhoitovuonna

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Riittävänä tavoitearvona voidaan pitää 14–30 päivän kassan riittävyyttä.

Toiminnan rahavirta

Toiminnan rahavirta kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Tulorahoitus saadaan, kun vuosikatteesta vähennetään tulorahoituksen korjauserät ja satunnaiset tuotot.

Investointien rahavirta

Investoinnin rahavirta saadaan, kun investointimenoista vähennetään pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot sekä investointikohteisiin saadut rahoitusosuudet. Investointien rahavirta tarkoittaa, paljonko kunta rahoittaa nettomääräisesti investointeja.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta on 5,63 miljoonaa euroa positiivinen. Vuoden 2019 tilinpäätöksessä vastaava tunnusluku oli 129 000 euroa negatiivinen. Jos toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen, se tarkoittaa, että tulorahoituksella ei pystytä kokonaan maksamaan investointeja eikä lyhentämään lainoja.

12.4 Toiminnan rahoitus

Vuosikatteen tulisi, sen jälkeen, kun toiminnasta saatavat tulot ja aiheutuvat menot, verotulot ja valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -menot on otettu huomioon, riittää sekä nettoinvestointien rahoitukseen että lainanlyhennyksiin. Vuoden 2020 vuosikatteen muodostui 6,74 miljoonaa euroa.

Tulorahoituksen oikaisuerinä kirjataan käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, jotka vuonna 2020 olivat 87 000 euroa.

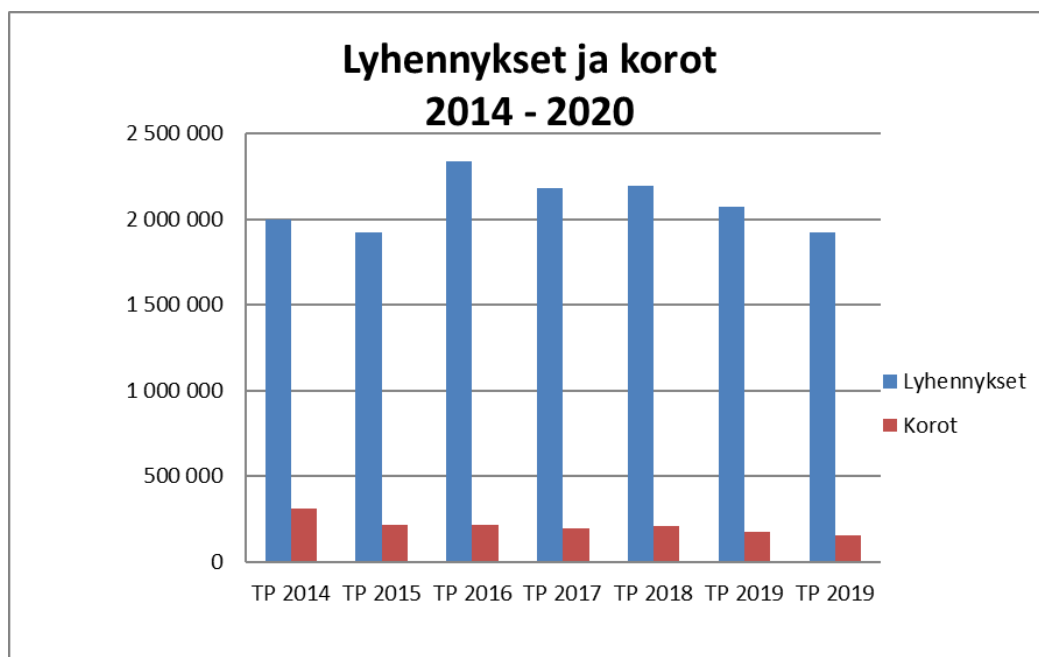
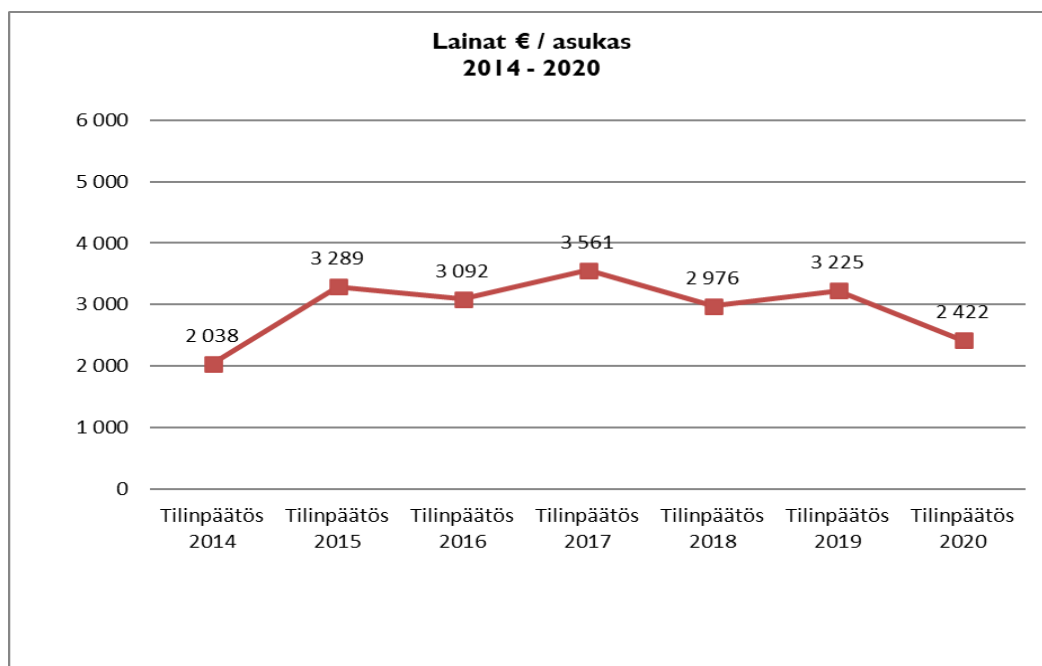
Kunnan kokonaisinvestointimenot olivat 1,66 miljoonaa euroa, josta runsaat 90 000 euroa oli vesiliikelaitoksen investointeja. Investointien rahoitusosuuksia kertyi kunnan osalta 430 000 euroa. Käyttöomaisuuden myyntitulot olivat 210 000 euroa (mukaan lukien myyntivoitot 90 800 euroa).

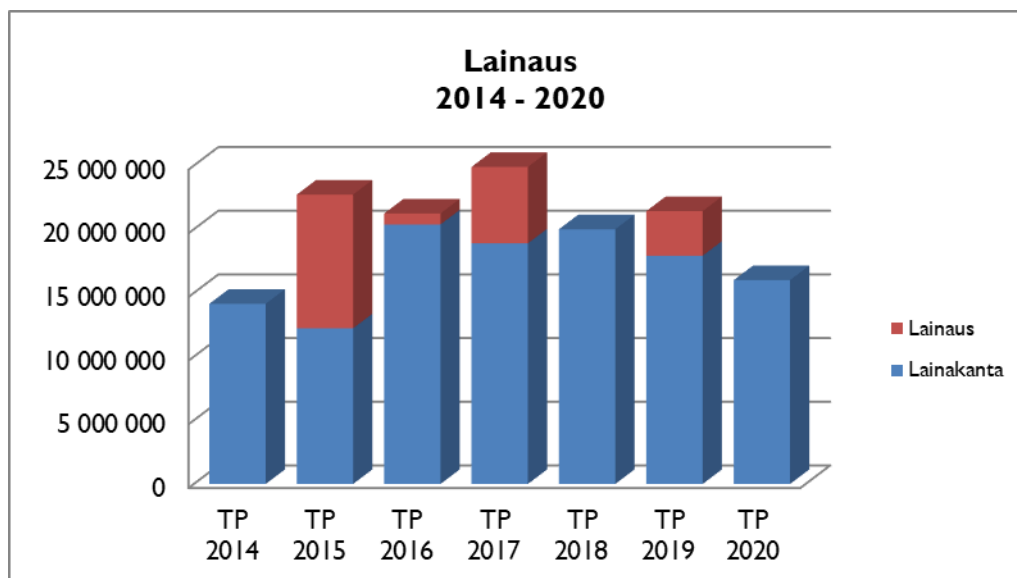
Vuoden 2020 talousarvioon on kirjattu uusia pitkäaikaisia lainoja 273 000 eurolla. Kunta ei ole vuoden aikana nostanut pitkäaikaista lainaa, vaan on rahoittanut toimintansa ns. kuntatodistuksilla, jotka ovat lyhytaikaista vierasta pääomaa. Rahoituksen rahavirta on 6,38 miljoonaa euroa negatiivinen.

Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset olivat 1,92 miljoonaa euroa, ja näin ollen velkataakka oli vuoden lopussa 16 miljoonaa euroa. Lainaa asukasta kohden oli 2 422 euroa 31.12.2020 kun se tilinpäätöksessä 2019 oli 3 225 euroa.

Kassavarat vähenivät 753 000 euroa vuoden aikana, ja kassan riittävyys per 31.12.2020 oli 14 päivää.

12.5 Rahoitusasema ja siinä tapahtuneet muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2020 1 000 €	2019 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Tietokoneohjelmistot	45	77
Muut pitkävaikutteiset menot	96	105
Aineettomat hyödykkeet	141	182
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	5 309	5 327
Rakennukset	24 467	27 671
Kiinteät rakenteet ja laitteet	14 151	15 335
Koneet ja kalusto	685	731
Muut aineelliset hyödykkeet	12	12
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	487	286
Aineelliset hyödykkeet	45 111	49 361
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 732	7 675
Muut lainasaamiset	1	1
Muut saamiset	27	27
Sijoitukset	7 760	7 702
PYSYVÄT VASTAAVAT	53 012	57 246
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	162	170
Muut toimeksiantojen varat	500	500
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	662	670
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	56	37
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 304	1 288
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	407	595
Siirtosaamiset	1 081	281
Lyhytaikaiset saamiset	2 792	2 164
Saamiset	2 792	2 164
Rahoitusomaisuusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	1 960	2 713
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 808	4 914
VASTAAVAA YHTEENSÄ	58 481	62 830

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	19 408	19 408
Edell. tilikausien yli- / alijäämä	12 152	14 445
Tilikauden yli- / alijäämä	1 590	-2 293
OMA PÄÄOMA	33 150	31 560
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 726	1 922
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 726	1 922
PAKOLLISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	35	52
Lahjoitusrahastojen pääomat	162	170
Muut toimeksiantojen pääomat	552	535
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	748	757
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 151	15 663
Lainat julkisyhteisöiltä	227	340
Liittymismaksut ja muut velat	1 102	1 188
Pitkäaikainen	15 480	17 191
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 512	5 142
Lainat julkisyhteisöiltä	113	280
Saadut ennakot	157	124
Ostovelat	1 890	1 532
Liittymismaksut ja muut velat	1 051	1 566
Siirtovelat	2 654	2 755
Lyhytaikainen	7 377	11 400
VIERAS PÄÄOMA	22 856	28 591
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	58 481	62 830

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	59,8 %	53,4 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	41,6 %	55,3 %
Kertynyt yli- / alijäämä, 1.000 €	13 742	12 152
Kertynyt yli- / alijäämä, €/asukas	2 080	1 829
Lainakanta 31.12., 1.000 €	16 003	21 425
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 422	3 225
Lainat ja vastuut 31.12.	17 201	23 195
Lainat ja vastuut, €/asukas	2 603	3 491
Lainasaamiset, 1.000 €	27,67	27,67
Asukasmäärä	6 608	6 644

Tase

Vastaavaa

Taseen loppusumma 31.12.2020 oli 58,48 miljoonaa euroa, mikä on 4,35 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2019.

Taseen pysyvät vastaavat olivat 53 miljoonaa euroa. Näistä aineettomia hyödykkeitä oli 141 000 euroa, aineellisia hyödykkeitä 45,11 miljoonaa euroa ja sijoituksia 7,76 miljoonaa euroa. Kiinteistöjen arvonalentumiset vaikuttavat aineellisten hyödykkeiden määrään. Toimeksiantojen varat olivat 662 000 euroa, ja ne muodostuvat lahjoitusrahastojen varoista ja muista toimeksiantojen varoista.

Saamisia oli 2,79 miljoonaa euroa, ja kassa ja pankkisaamiset olivat 1,96 miljoonaa euroa. Taseen vaihtuvat saamiset olivat yhteensä 4,81 miljoonaa euroa.

Vastattavaa

Taseen vastattavissa oma pääoma oli 33,15 miljoonaa euroa muodostuen 19,4 miljoonan euron peruspääomasta, aiempien tilikausien 12,15 miljoonan euron kertyneestä ylijäämästä sekä tilikauden 1,6 miljoonan euron ylijäämästä. Edellisiltä tilikausilta kertyneeseen ylijäämään on tehty 142 000 euron korjaus, joka liittyy vuoden 2019 palkkojen täsmäytykseen. Kertynyttä ylijäämää oli 13,75 miljoonaa euroa 31.12.2020. Oman pääoman osuus koko taseen loppusummasta on 56,7 prosenttia.

Toimeksiantojen varat muodostuvat valtion toimeksiannoista, lahjoitusrahastojen pääomasta sekä muista toimeksiantojen pääomista.

Kunnan pitkäaikainen vieras pääoma muodostuu 14,15 miljoonan euron nostetuista talousarviolainoista, kunnan reilun 186 000 euron lainaosuudesta Fastighets Ab Kimito Landsbygdsrådet Kiinteistö Oy:ssä sekä 916 000 euron liittymismaksuista. Vuoden 2021 lyhennykset, 1,6 miljoonaa euroa, on siirretty kirjanpitolain mukaisesti lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan. Kunnalla oli tilikauden päättyessä yhteensä 16 miljoonaa euroa lainaa, mikä on 5,43 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2019. Lainaa asukasta kohden 31.12.2020 oli 2 422 euroa, kun vastaava summa vuotta aiemmin oli 3 225 euroa.

Kunnan omavaraisuusaste nousi 53,2 prosentista 59,8 prosenttiin. Kuntataloudessa tulee pyrkiä 70 prosentin omavaraisuusasteeseen. 50 prosenttia tai alle merkitsee merkittävää velkataakkaa. Kunnan suhteellinen velkaantuneisuusaste, joka osoittaa kuinka suuri osa kunnan käyttötuotoista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, on laskenut 55,6 prosentista 41,6 prosenttiin.

Lyhytaikainen vieras pääoma oli 7,38 miljoonaa euroa, mikä on 4,17 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Pieneneminen johtuu 3,5 miljoonan euron lyhytaikaisesta lainasta, joka oli nostettu 31.12.2019. Vaihtuvat saatavat, 4,81 miljoonaa euroa, ovat 2,57 miljoonaa pienemmät kuin lyhytaikainen vieras pääoma, mikä kuvaa kunnan maksuvalmiutta ja tulevaa rahoitustarvetta.

13 KOKONAISTULOT JA -MENOT

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	6 927	Toimintamenot	47 727
Verotulot	23 300	-Valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	24 342	Korkokulut	156
Korkotuotot	4	Muut rahoituskulut	6
Muut rahoitustuotot	45	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-91	-Pakollisten varausten li. (+), väh. (-)	
		-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-4
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	430	Investointimenot	1 655
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	210	Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Antolainasaamisten lisäykset	
Antolainasaamisten vähennykset		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 922
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	3 500
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Oman pääoman vähennykset	
Oman pääoman lisäykset	142		
Kokonaistulot yhteensä	55 310	Kokonaismenot yhteensä	54 962

14 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Kuntalakia uudistettiin vuonna 2015, ja uudessa kuntalaissa kuntakonsernien ja kunnan liikelaitosten rooli on vahvistunut. Kuntalain 14 §:ään on lisätty valtuuston konserniohjaukseen liittyvät tehtävät. Valtuusto päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi asettaa kunnan konsernijohtolle tavoitteet ja määrittellä periaatteet tytäryhtiöiden toiminnan ohjaukseen ja valvontaan. Valtuuston ohjaus koskee ensisijaisesti kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa.

Kuntalain 115 §:ssä säädetään, että toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kuntakonsernissa.

Kuntakonserni määrittellään kuntalain §:ssä 6. Kuntakonsernilla tarkoitetaan kokonaisuutta kuntasektorilla, joka kattaa kunnan ja ne yhteisöt, joihin kunnalla on päätösvalta, ns. emoyhteisö ja tytäryhteisöt, joihin kunnalla on yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa päätösvalta. Päätösvalalla tarkoitetaan emoyhteisön oikeutta puoleen tai enemmän kaikista osakkeista tai osuuksista. Päätösvalta voi myös tarkoittaa oikeutta valita jäseniä yhteisön hallitukseen tai vastaavaan elimeen.

Kemiönsaaren kuntakonserniin kuuluu sekä tytär- että osakkuusyhteisöjä. Tytäryhteisöt ovat Ab Kemiönsaaren Lämpö Oy (100 %), Fastighets Ab Kimitobacken Kiinteistö Oy (81,80 %), Fastighets Ab Kimito Landsbygdsrådet Kiinteistö Oy (75,32 %), Dragsfjärds Industri Ab – Dragsfjärdin Teollisuus (100 %), Oy Dalsbostäder Ab (100 %) sekä Fastighets Ab Malminselkä Kiinteistö Oy (75 %) joka on Kimitobackenin tytäryhteisö. Tytäryhteisö Oy Dalmed Ab:n (75 %) omistus myytiin Pihlajalinna Terveydelle 30.3.2019. Osakkuusyhteisöt ovat Kiinteistö Oy Furubacken (43,6 %) ja Faxell 2.0 (41,2 %).

Valtuusto hyväksyi toukokuussa 2017 uuden konserniohjeen, omistajapoliittiset linjaukset sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan ohjeen.

Konsernin talous

Kuntalain 114 §:n mukaan kuntien tulee laatia konsernitilinpäätös, joka sisältää konsernitaseen, -tuloslaskelman ja -rahoituslaskelman sekä niiden liitetiedot. Konsernitase on laadittu kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen yhdistelmänä nimellisarvomenetelmällä. Samalla on eliminoitu emon ja tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien sisäiset saatavat. Konsernitaseen loppusumma on 83,5 miljoonaa euroa, mikä on melkein 19 miljoonaa euroa enemmän kuin kunnan tase.

Tuloslaskelma osoittaa, että konsernin tulos on 1,72 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja vuosikate on 8,21 miljoonaa euroa. Rahoituslaskelma osoittaa, että investointimenot olivat 2,63 miljoonaa euroa. Pitkäaikaiset lainat lisääntyivät 103 000 eurolla ja kassavarat vähenivät 873 000 eurolla.

Dalsbostäderin talous on heikentynyt merkittävästi vuoden aikana. Lähtömuutto on ollut merkittävää ja käyttöaste matala. Kesän ja syksyn aikana yhteisössä todettiin olevan kassakriisi ja ongelmia velkojen hoitamisessa muille konsernin sisäisille yhteisöille. Valtuusto päätti marraskuussa korottaa kunnan osakepääomaa Dalsbostäderissä 75 000 eurolla ja samalla pyytää taloudellista analyysia yhteisön taloustilanteesta ja tulevaisuudennäkymistä.

Yleiset konsernitavoitteet

1. Tytäryhteisöjen toiminnan on tuettava kunnan strategian toteutumista.
2. Kunnan konserniohjeet otetaan kaikilta osin huomioon tytäryhteisöjen toiminnassa ja kunnan toteuttamassa yhtiöiden ohjauksessa.
3. Konserniyhteisöt ja kuntayhtymät toimivat taloudellisesti itsensä kannattavasti ja niiden tulee Kemiönsaaren kunnan tavoin tehostaa toimintaansa jatkuvasti.
4. Kemiönsaaren kunta määrittelee ammattimaisuuden ja alan osaamisen nimittäessään edustajiaan tytäryhtiöihin. Valittavien tulee mahdollisimman hyvin täyttää edellytetyt kriteerit.

Tavoitteet vuodelle 2020

- Kunta myy osakehuoneistot, joissa ei ole vuokralaisia, sekä niiden liikehuoneistojen osakkeet, joissa kunnalla ei ole omaa toimintaa.
Seuranta 31.12.2020
Myynti toteutetaan, kun osakkeita vapautetaan.
- Faxell lakkautetaan taloussuunnitelmakauden aikana.
Seuranta 31.12.2020
Faxell on tehnyt päätöksen, että yritys lakkautetaan.
- Kiinteistöyhtiöiden taloudellista kestävyyttä tarkastellaan vuoden 2020 aikana. Tarkastelussa huomioidaan yhtiöiden käyttötalous, velkataakka ja investointitarpeet sekä väestörakenne ja asuntomarkkinoilla vallitsevat suuntaukset. Kestävyystarkastelun perusteella kunnanhallitus päättää asuntomassan pitkän aikavälin kehittämissuunnasta.
Seuranta 31.12.2020
Työ on aloitettu.
- Vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 90 prosenttia.
Seuranta 31.12.2020
Tavoitetta ei saavutettu.
- Kaikkien tytäryhtiöiden juokseva talous on kestävällä pohjalla. Tavoitteena on yli 50 prosentin omavaraisuusaste ja alle 50 prosentin velkaantumisaste.
Seuranta 31.12.2020
Tavoitetta ei saavutettu.
- Konsernin velkataakkaa on pienennettävä, ja tytäryhteisöt pyrkivät minimoimaan lainarahoituksen.
Seuranta 31.12.2020
Tavoite saavutettiin.

YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelyty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	
Muut yhtiöt	2	
Kuntayhtymät	5	
Osakkuusyhteisöt		3
Yhteensä	10	3

KONSERNITULOSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	27 341	27 481
Toimintakulut	-66 520	-68 792
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	20	16
Toimintakate	-39 159	-41 295
Verotulot	23 300	22 657
Valtionosuudet	24 342	21 601
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot	5	-2
Muut rahoitustuotot	143	135
Korkokulut	-329	-366
Muut rahoituskulut	-95	-95
Vuosikate	8 207	2 637
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 095	-5 127
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	-1 738	
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	1 375	-2 490
Tilinpäätössiirrot	393	211
Laskennalliset verot	-22	-54
Vähemmistöosuudet	-6	-6
Tuloverot	-24	-45
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 715	-2 385
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	41	39,95
Vuosikate / Poistot, %	161	51,43
Vuosikate, euroa / asukas	1 195	383,95
Asukasmäärä	6 608	6 644

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 207	2 636
Satunnaiset erät	-24	-45
Tulorahoituksen korjaukset	-139	-50
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 633	-2 234
Rahoitusosuudet investointimenoihin	456	44
Pysyvien vastaavien luovutustulot	344	90
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 211	442
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-187	
Antolainasaamisten vähennykset	215	1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	103	350
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 491	-3 227
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 981	3 654
Oman pääoman muutokset	217	-19
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2	-25
Vaihto-omaisuuden muutos	-140	58
Saamisten muutokset	-332	-34
Korottomien velkojen muutokset	-486	-362
Rahoituksen rahavirta	-7 084	396
Rahavarojen muutos	-873	838
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 826	4 728
Rahavarat 1.1.	4 698	3 881

Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

Investointien tulorahoitus, %	174,25	55,97
Pääomamenojen tulorahoitus, %	140,17	48,66
Lainanhoitokate	2,06	0,63
Kassan riittävyys	20	24

KONSERNITASE JA TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2020	2019
	I 000 €	I 000 €
PYSYVAT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	3	11
Muut pitkävaikutteiset menot	155	204
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 070	6 149
Rakennukset	40 994	44 723
Kiinteät rakenteet ja laitteet	14 240	15 368
Koneet ja kalusto	2 012	2 126
Liittymismaksut		
Muut aineelliset hyödykkeet	17	18
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	854	1 044
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	547	381
Muut lainasaamiset	1	1
Muut saamiset	54	54
Muut osakkeet ja osuudet	1 114	1 313
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	849	861
Vaihto-omaisuus	369	229
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	4 689	4 221
Rahoitusarvopaperit	27	27
Rahat ja pankkisaamiset	3 799	4 701
VASTAAVAA YHTEENSÄ	75 793	81 429

VASTATTAVAA	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
OMA PAAOMA		
Peruspääoma	19 408	19 408
Arvonkorotusrahasto	23	23
Rakennusrahasto		
Muut rahastot	1 051	1 264
Muu oma pääoma		
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	14 597	17 324
Tilikauden yli- / alijäämä	1 716	-2 412
VAHEMMISTOOSUUDET	934	944
PAKOLLISET VARAUKSET	509	494
TOIMEKSIANTOJEN PAAOMAT	940	954
VIERAS PAAOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	22 527	25 633
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1 091	1 153
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	3 167	6 448
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	9 830	10 198
VASTATTAVAA YHTEENSA	75 793	81 429

Konsernitaseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	49	44
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	49	60
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1.000 €	16 313	14 912
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas	2	2,24
Konsernin lainat, € / asukas	3 888	4 829
Konsernin lainakanta 31.12., 1.000 €	25 695	32 081
Kunnan asukasmäärä	6 608	6 644

* Tytäryhteisöjen vapaaehtoiset varaukset on Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antaman uuden konsernitilipäätöstä koskevan yleisohjeen mukaisesti esitetty ylijäämässä.

15 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamisesta.

Kemiönsaaren kunnan tilikauden tulos on 1 589 949,93 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tuloksessa on huomioitu kunnan liikelaitos Kemiönsaaren Vesi.

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle seuraavaa tilikauden tuloksen käsittelemiseksi:

Tehdyt poistoerot 196 325,30 euroa tuloutetaan.

Tilikauden 1 589 949,93 euron ylijäämä siirretään edellisten tilikausien ylijäämiin.

Koska tase sisältää 12,15 miljoonaa euroa ylijäämää aiemmilta tilikausilta, ehdotusta talouden tasapainottamiseksi tilikauden tuloksen vuoksi ei tarvita. Edellisten tilikausien ylijäämä on 31.12.2020 13,74 miljoonaa euroa.

16 KEMIÖNSAAREN KUNNAN STRATEGIA 2017-2021

Kemiönsaaren kunnan strategia on hyväksytty valtuustossa keväällä 2017, ja se on voimassa vuodet 2017–2021.

VISIO – KEMIÖNSAARI VUONNA 2021

Kemiönsaari on Suomen joustavin ja elinvoimaisin saaristokunta – jolle on luonteenomaista aktiivinen yritystoiminta inspiroivassa, merellisessä ympäristössä.

Arvomme

Avoimuus – Avoin työskentelytapamme kasvattaa luottamusta. Haluamme kaikkien tunnevan olevansa tervetulleita Kemiönsaarelle ja haluavan jäädä kuntaamme. Olemme kaikki Kemiönsaaren lähettäiläitä.

Aktiivisuus – Teemme utterasti töitä voidaksemme elää ja toimia vireässä ja eteenpäin pyrkivässä kunnassa. Yhteinen tehtävämme on toimia elinvoimaisen kunnan ja hyvinvoivien kuntalaisten hyväksi.

Uudistuminen – Löydämme tehokkaampia ratkaisuja ja uusia keinoja jatkuvan uudistumisen kautta. Yhteistyöllä ja vuorovaikutuksella muiden toimijoiden kanssa selviydymme tulevista uudistuksista.

Strategiset tavoitteet

Kimitoön • Kemiönsaari

Toimintamme on avointa ja yhteisöllistä

Kemiönsaari on asukkaitaan varten. Toimintamme perustuu avoimuuteen ja haluun kehittyä kokeilemalla – ja virheistä oppimalla. Kunnan toimijat ovat aktiivisessa vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa. Teemme asioita yhdessä, ystävällisesti ja tehokkaasti.

Kannamme vastuun omasta ja toistemme hyvinvoinnista

Luonnon monimuotoisuus ja kipakka merituuli antavat kestävän pohjan asukkaiden hyvinvoinnille. Palveluillamme luomme hyvät edellytykset hyvinvoinnin ennakoivalle edistämiselle. Tuotamme tehokkaasti kuntalaisten tarvitsemat palvelut. Kemiönsaaren asukkaiden hyvinvointia ja palvelujen tarvetta mitataan säännöllisesti. Aktivoimme ryhmät, jotka tarvitsevat apuamme. Elinvoimaiset ikääntyvät ihmiset ovat voimavaramme.

Teemme töitä elinvoimaisen Kemiönsaaren hyväksi

Haluamme myös vastaisuudessa olla menestyvä kunta. Aktiiviset yrittäjät luovat edellytykset monipuoliselle elinkeinoelämälle. Myönteinen yritysilmapiiri ja aktiivinen elinvoimapolitiikka rakentuvat yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa. Matkailuelinkeino pitää saaren tunnettuna. Monipuoliset koulutusmahdollisuudet ovat tärkeitä Kemiönsaarelle. Vapaa-ajan asukkaat viettävät tulevaisuudessa pitempiä aikoja Kemiönsaarella, joten heidän intressit huomioidaan.

Tasapainoinen ja suunnitelmallinen talous

Palvelutuotantomme on jatkossa tehokkaampi ja asiakaslähtöisempi. Kuntakonsernin omistuksiin ja investointien hallitsemiseen laaditaan selkeä toimintasuunnitelma. Kemiönsaaren strategiasa on eri kohtia ja toimenpiteitä, joiden toteutuminen vaikuttaa kunnan talouteen. Toimenpiteet toteutetaan hallitusti kunnan talous huomioiden. Talous asettaa raamit toiminnalle.

Strategian soveltaminen ja päivittäminen

Myös vuodelle 2020 laadituissa talousarvioteksteissä kaikki toiminnot esittelevät strategian konkreettisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista talousarviovuoden aikana kohdassa ”Strategian soveltaminen talousarviovuoden 2020 aikana”.

Seuranta 31.12.2020

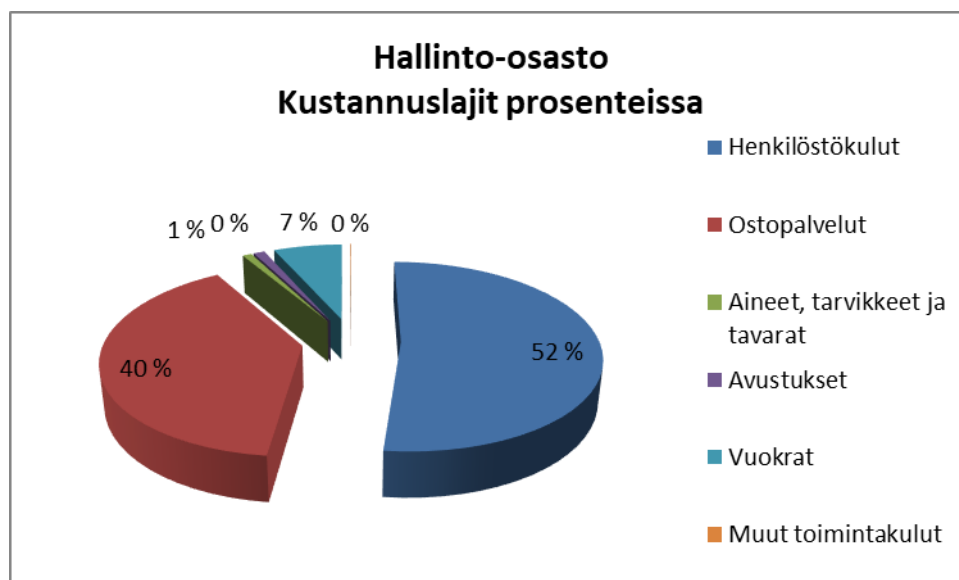
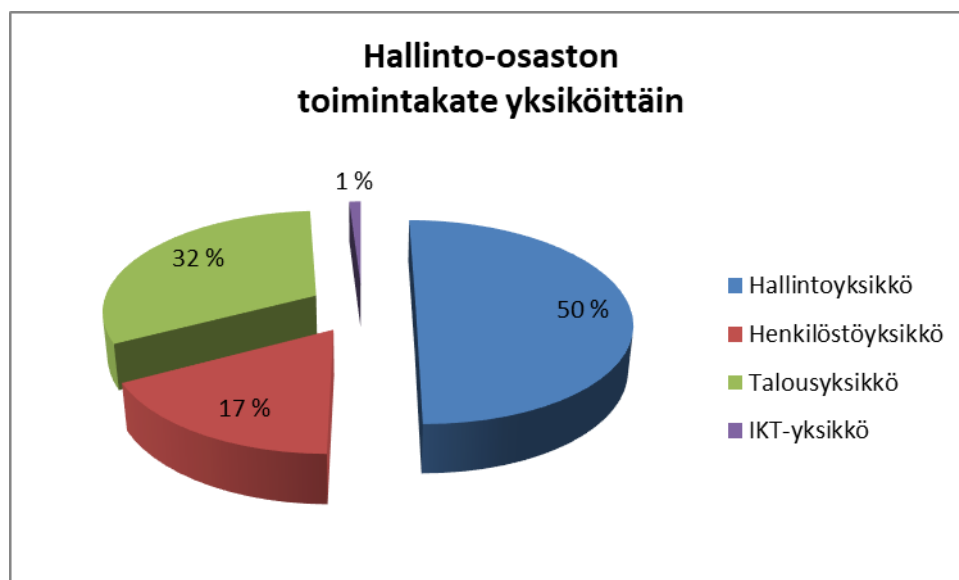
Osastot ja yksiköt ovat noudattaneet strategian henkeä laatiessa talousarviota. Strategia arvioidaan keväällä 2021 ja uusi strategiaprosessi käynnistyy, kun uusi valtuusto on valittu, syksyllä 2021.

17 OSASTOJEN TOIMINTAKERTOMUKSET

17.1 Hallinto-osasto

- Hallintoyksikkö
- Henkilöstöhallintoyksikkö
- Talousyksikkö
- IKT-yksikkö

HALLINTO-OSASTO

	Alkuper.			Poikkeama		
	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	TA 2020	TP 2020	%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	508 466	475 000		475 000	468 269	98,58 %
Maksutuotot	40	0		0	0	0,00 %
Tuet ja avustukset	2 071	14 132		14 132	6 207	43,92 %
Vuokratuotot	0	0		0		
Muut toimintatuotot	46 615	12 500		12 500	13 352	106,81 %
TOIMINTATUOTOT	557 193	501 632	0	501 632	487 827	97,25 %
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	821 547	832 361		832 361	818 219	98,30 %
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	224 586	224 563		224 563	219 235	97,63 %
Muut henkilöstösivukulut	24 523	30 560		30 560	27 937	91,42 %
Henkilöstösivukulut	249 110	255 123		255 123	247 172	96,88 %
Henkilöstökulut	1 070 657	1 087 484		1 087 484	1 065 391	97,97 %
Palvelujen ostot	838 443	926 681		926 681	813 936	87,83 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	18 163	24 050		24 050	17 849	74,21 %
Avustukset	76 790	15 000		15 000	22 337	148,91 %
Vuokratulut	123 541	120 564		120 564	135 355	112,27 %
Muut toimintakulut	3 820	500		500	1 549	309,86 %
TOIMINTAKULUT	2 131 414	2 174 279	0	2 174 279	2 056 417	94,58 %
TOIMINTAKATE	-1 574 221	-1 672 647	0	-1 672 647	-1 568 590	93,78 %
SUUNNITELMAPOISTOT	-93 747	-94 180		-94 180	-109 304	116,06 %
ARVONALENTUMISET	0					
TILIKAUDEN TULOS	-1 667 969	-1 766 827	0	-1 766 827	-1 677 894	94,97 %

HALLINTO-OSASTO
Hallintoyksikkö
Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

HALLINTOYKSIKKÖ

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT. TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	72 002	60 972	1 300		1 300	1 797
Henkilöstökulut	-546 877	-512 142	-475 722		-475 722	-462 595
Palvelujen ostot	-268 863	-212 791	-292 786		-292 786	-223 084
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 700	-13 731	-14 900		-14 900	-11 742
Avustukset	-23 104	-76 790	-15 000		-15 000	-22 337
Vuokrat	-107 257	-71 425	-67 581		-67 581	-83 913
Muut toimintakulut	-2 637	-1 644	0		0	-380
TOIMINTAKULUT	-966 438	-888 523	-865 989		-865 989	-804 050
TOIMINTAKATE	-894 435	-827 551	-864 689		-864 689	-802 253

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Palvelujen oston määrärahojen alitus johtuu mm. asiantuntijakonsultaatioiden ja -avun vähäisestä käytöstä. Kokousten ja seminaarien järjestäminen etänä johti matka-, tarjoilu- ja tilakustannusten alittumiseen.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Vuoden aikana on käytetty aikaa ja resursseja kunnan arkistointiprosessien parantamiseen. Suuri määrä ohjeistoa on julkaistu intrassa, ja toimintoja on tuettu ja koulutettu arkistoinnin jatkuvaan asianmukaiseen hoitamiseen.

Suuri osa Taalintehtaan kunnantoinimiston väliarkiston aineistosta on seulottu ja siirretty päätearkistoon. Myös Kemiön kunnan aikainen aineisto on seulottu ja siirretty päätearkistoon. Västanfjärdin arkisto on vielä seulomatta. Työ on aikaa vievää ja jatkuu vielä vuoden 2021 puolella.

Sähköinen asianhallinta ja arkistointi etenevät, ja muutos mahdollistaa tulevaisuudessa kunnille täysin sähköiset arkistot. Kemiönsaari siirtyä asteittain sähköiseen arkistointiin uuden aineiston muodostumisen myötä.

Vuonna 2020 toteutettiin paperimuotoisten rakennuslupien digitalisointi. Tulevina vuosina on tarkoitus edetä asteittain siten, että sellainen fyysinen aineisto digitalisoidaan, jonka saatavuudesta sähköisessä muodossa on hyötyä. Muu aineisto säilytetään paperisena. Asteittain kunnassa siirrytään myös siihen, että uusi aineisto voidaan arkistoida vain sähköisesti.

HALLINTO-OSASTO

Hallintoyksikkö

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Toimiva sähköinen arkisto tulevalle aineistolle	- Siirtyminen sähköiseen arkistointiin tapahtuu asteittain arkistolaitoksen määräysten mukaisesti	2020-2022	Toteutunut. Rakennusluvut on skannattu ja suunnitelmia muun aineiston vaiheittaisesta siirtämisestä on tehty.
Uuden päätearkiston käyttöönotto	- Muutto uuteen päätearkistoon saatetaan loppuun. Aineiston seulonta on aloitettu vuonna 2019. Seulonnan jälkeen aineisto siirretään vähitellen vanhoista arkistoista päätearkistoon.	2020	Pääosin toteutunut. Osa aineistosta vaatii vielä läpikäyntiä.
Asianhallintaprosessien kehittäminen	- Vuonna 2019 otettiin käyttöön uusi asianhallinta-ohjelma. Rekisteröintiä, haettavuutta ja yhteisiä suuntaviivoja kehitetään sähköiseen asianhallintaan sopiviksi.	2020	Toteutunut.

TUNNUSLUVUT

	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT. TA 20	TS 20
<i>Kokouksien määrä</i>					
Valtuusto	5	6	6	6	4
Kunnanhallitus	12	12	12	12	21
Tarkastuslautakunta	5	5	5	5	5
Keskusvaalilautakunta	3	6	0	0	1
Iltakouluja / seminaareja	2	4	3	3	3

HALLINTO-OSASTO
Henkilöstöyksikkö
Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

HENKILÖSTÖHALLINTOYKSIKKÖ

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	64 770	57 585	55 700	0		55 700	38 018
Henkilöstökulut	-155 030	-172 679	-174 574	0		-174 574	-164 838
Palvelujen ostot	-160 133	-160 429	-168 527	0		-168 527	-133 575
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 495	-2 835	-3 300			-3 300	-4 011
Avustukset	-500	0					
Vuokrat	-15 701	-9 337	-9 266			-9 266	-8 880
Muut toimintakulut	-3 229	-1 876	0	0		0	-976
TOIMINTAKULUT	-338 088	-347 155	-355 667	0		-355 667	-312 280
TOIMINTAKATE	-273 318	-289 571	-299 967	0		-299 967	-274 261

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Palvelujen oston määrärahojen alitus johtuu lounasedun vähäisestä käytöstä. Toimistohenkilökunta siirtyi etätöihin, joten tuetun lounasedun käyttö väheni.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Vuosi 2020 oli palkanlaskennalle normaali toimintavuosi sen jälkeen, kun uusi henkilöstöohjelma oli otettu käyttöön edellisvuonna. Palkanlaskijat kehittivät prosesseja sekä kouluttivat ja toimivat ohjelman käyttäjien tukena vuoden aikana.

Yhteistyö työterveyshuollon kanssa ja toimenpiteet työhyvinvoinnin parantamiseksi ovat olleet keskeisellä sijalla vuoden aikana. Näistä panostuksista tehdään tarkemmin selkoa henkilöstöraportissa.

HALLINTO-OSASTO
Henkilöstöyksikkö
Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Varhainen puuttuminen henkilöstön hyvinvoinnin tukena	-Työterveyden varhaisen tuen ja puuttumisen prosesseja vahvistetaan uuden, työterveyshuollon ja kunnan välisen yhteistyötyökalun avulla.	01-06/2020	Toteutunut. Varhaisen tuen ja puuttumisen portaali on otettu käyttöön ja useita koulutuksia on järjestetty.
Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa kehitetään	- Pitkäaikaisia sairauspoissaoloja ja työkokeiluja koskevia menettelytapoja uudistetaan pitkäaikaisten sairauspoissaolojen vähentämiseksi. - Työterveyshuollon toimien tuloksia mitataan järjestelmällisen vuoropuhelun ja seurannan avulla.	2020 2020	Toteutunut. Tarkempi kuvaus on luettavissa henkilöstöraportista. Toteutunut. Viitetietojen puuttuminen vuoden 2020 ollessa ensimmäinen vuosi on vaikeuttanut mitattavuutta.
Kansallinen tulorekisteri	- Tulorekisterin rajapintojen ja raportoinnin jatkokehittäminen	01-06/2020	Toteutunut.

TUNNUSLUVUT

	TP 18	TP 19	TA 20 MUUT.	TA 20	TS 20
Esimiestapaamiset	4	6	5	5	7
Yhteistyötoimikunnan kokoukset	2	4	4	4	9

Kimitoon · Kemiönsaari

HALLINTO-OSASTO
Yksikkö: Talousyksikkö
Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

TALOUSYKSIKKÖ

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	10 932	12 200	13 800			13 800	17 392
Henkilöstökulut	-202 537	-215 875	-266 013			-266 013	-263 832
Palvelujen ostot	-213 064	-235 179	-231 723			-231 723	-246 740
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 477	-1 088	-2 500			-2 500	-1 900
Avustukset							
Vuokrat	-31 837	-12 405	-12 491			-12 491	-13 099
Muut toimintakulut	-84	-170	-500			-500	-78
TOIMINTAKULUT	-448 999	-464 718	-513 227			-513 227	-525 649
TOIMINTAKATE	-438 067	-452 518	-499 427			-499 427	-508 257

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Poikkeama palvelujen ostoissa johtuu atk-järjestelmien budjetoitua suuremmista kustannuksista.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Kunta siirtyi alkuvuodesta ns. ostolaskujen skannauspalvelun käyttöön, mikä vähentää paperilaskujen käsittelyä kunnassa. Siirtyminen nopeuttaa prosesseja ja vähentää manuaalisia työvaiheita.

Uudet Finvoice 3.0 -laskutusvaatimukset tulivat voimaan 1.4. alkaen. Ohjelmat ja järjestelmät päivitettiin vastaamaan lain vaatimuksia. Vuodesta 2021 käyttöön otettavan automaattisen talousraportoinnin hanke on ollut keskiössä syksyn aikana. Uusi järjestelmä, jossa otetaan käyttöön palveluluokat kullekin kirjanpitotapahtumalle, on lisännyt ohjelmakustannuksia investointien muodossa. Yksikkö on järjestänyt sisäisiä koulutuksia ja infotilaisuuksia kaikille käyttäjille.

Syksyn aikana laadittiin osavuosisiksausmalli kunnan talustilanteesta viestimiseksi niin luottamushenkilöille kuin medialle. Osavuosisiksaus laaditaan neljä kertaa vuodessa ja se sisältää taloudellisen toteutuman ja ennusteen sekä henkilöstötietojen toteutuman.

HALLINTO-OSASTO

Yksikkö: Talousyksikkö

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Täsmällinen tilitys, hyvä raportointi ja informatiivinen tilinpäätös	-Talousarvioseuranta yksiköille	Kuukausittain	Toteutunut
	-Talousarvioseuranta lautakunnille	Neljännesvuosittain	Toteutunut
	-Markkinatilanteen vaikutuksia kunnan talouteen ja rahoitukseen seurataan	Vuosittain	Toteutunut
	-Toteutumaraportoinnin kehittäminen	12/2020	Jatkuva
Korkoriskien hallinta	-Lainasalkun ja korkosuojauksen läpikäynti	05/2020	Toteutunut
Työmenetelmien tehostaminen sähköisten työvälineiden avulla	-Ostoreskontran prosessien uudistaminen	2020	Jatkuva
	-Laskutuksen ja kirjanpidon automaattisten kirjaustyökalujen käytön kehittäminen.	2020	Käynnissä
Kansallinen talousraportointi otetaan käyttöön vuodesta 2021 alkaen	-Työ kansallisen talousraportoinnin parissa jatkuu.	2020	Toteutunut

TUNNUSLUVUT

	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT TA 20	TP 20
Myyntilaskut	33 793	33 000	33 000	33 000	33 000
Ostolaskut	18 395	23 000	20 000	20 000	15 922
Sähköisten ostolaskujen osuus	65 %	70 %	75 %	75 %	97 %

HALLINTO-OSASTO

Yksikkö: IKT

Vastuhenkilö: IT-käyttöpäällikkö

IKT-YKSIKKÖ

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	352 200	426 437	430 832			430 832	430 619
Henkilöstökulut	-120 599	-169 960	-171 175			-171 175	-174 126
Palvelujen ostot	-206 332	-230 044	-233 645			-233 645	-210 536
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 248	-510	-3 350			-3 350	-196
Avustukset							
Vuokrat	-21 067	-30 374	-31 226			-31 226	-29 463
Muut toimintakulut	-167	-130	0			0	-115
TOIMINTAKULUT	-352 413	-431 018	-439 396			-439 396	-414 437
TOIMINTAKATE	-213	-4 581	-8 564			-8 564	16 182

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Ei merkittäviä poikkeamia.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

IKT-yksikkö vastaa kunnan yhteisen tietoverkon, palvelinten, työasemien, puhelinjärjestelmän, IKT-laitteiston, ohjelmien ja tietoturvan ylläpidosta ja kehittämisestä. Käyttötuki ja ylläpitotehtävät on jaettu siten, että hallinnollinen verkko hoidetaan omin resurssein, kun taas koulujen ylläpito ja tuki hoidetaan sekä omin resurssein että ostopalveluin.

Digitaalisesti suuntautuneet kunnat ovat edelläkävijöitä suomalaisessa yhteiskunnassa. On tärkeää, että Kemiönsaaren kunta kehittää ja tehostaa toimintaansa digitalisaation avulla.

HALLINTO-OSASTO

Yksikkö: IKT

Vastuhenkilö: IT-käyttöpäällikkö

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
IT valmiussuunnitelma, jatkuvuus- ja toipumuussuunnitelmat.	Luo suunnitelmat kaikkiin kriittisiin IT-järjestelmiin.	2020	Työ jatkuu
Päivitä Win-7 työasemat.	Päivitä kaikki Win-7 työasemat versioon Win-10:een.	2020	Työ jatkuu
Päivitä Win Server 2008 palvelimet.	Päivitä kaikki Win Server 2008 palvelimet uudempaan versioon.	2020	Työ jatkuu

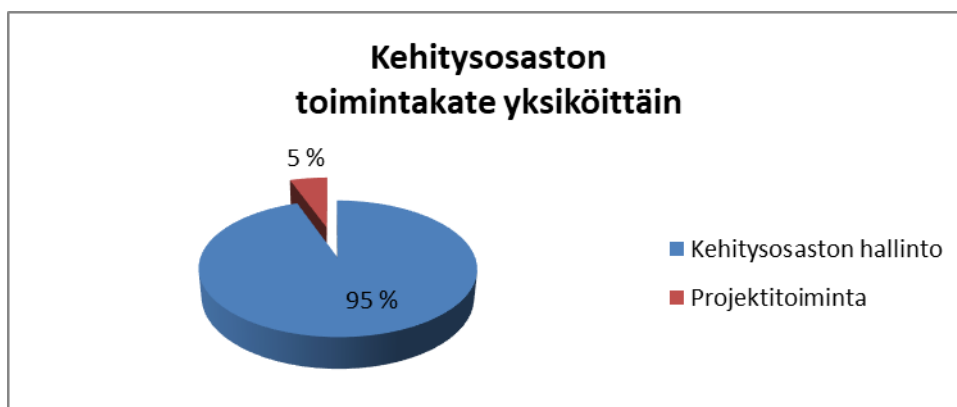
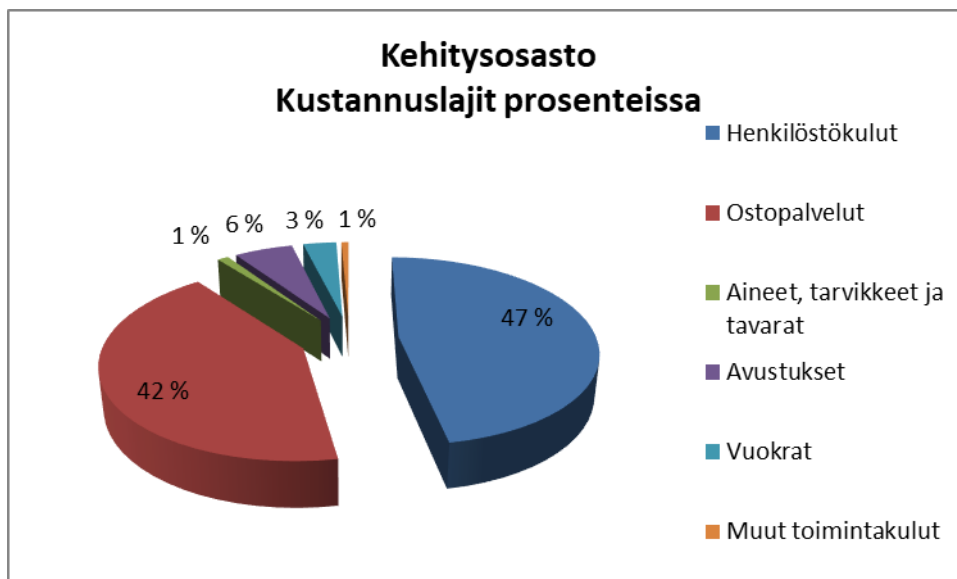
TUNNUSLUVUT

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2020
Tietokoneiden määrä	835	845	845	845
Käyttäjien määrä	550	550	550	550
Oma henkilöstö	3	3	3	3

17.2 Kehitysosasto

- Kehitysosaston hallinto
- Hanketoiminta

KEHITYSOSASTO

	Alkuper.			Poikkeama		
	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	TA 2020	TP 2020	%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	21 880	26 500		26 500	17 429	65,77 %
Maksutuotot	-35	0		0	0	0,00 %
Tuet ja avustukset	164 615	87 060		87 060	191 725	220,22 %
Vuokratuotot	0	0		0	0	0,00 %
Muut toimintatuotot	12 358	0		0	0	0,00 %
TOIMINTATUOTOT	198 818	113 560		113 560	209 154	184,18 %
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	424 680	397 700		397 700	429 022	107,88 %
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	86 257	76 392		76 392	79 648	104,26 %
Muut henkilöstösivukulut	13 655	16 950		16 950	15 151	89,39 %
Henkilöstösivukulut	99 912	93 342		93 342	94 799	101,56 %
Henkilöstökulut	524 591	491 042		491 042	523 821	106,68 %
Palvelujen ostot	504 115	527 700	0	527 700	470 838	89,22 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	16 944	12 400		12 400	11 813	95,27 %
Avustukset	30 968	32 000		32 000	62 662	195,82 %
Vuokratulot	34 946	34 000		34 000	35 561	104,59 %
Muut toimintakulut	3 668	1 000		1 000	7 507	750,69 %
TOIMINTAKULUT	1 115 233	1 098 142	0	1 098 142	1 112 202	101,28 %
TOIMINTAKATE	-916 415	-984 582	0	-984 582	-903 048	91,72 %
SUUNNITELMAPOISTOT	-6 560	-19 220		-19 220	-6 489	33,76 %
TILIKAUDEN TULOS	-922 975	-1 003 802	0	-1 003 802	-909 537	90,61 %

KEHITYSOSASTO

Yksikkö: Kehitysosaston toiminta ja projektitoiminta

Vastuhenkilö: Hankekoordinaattori

KEHITYSOSASTON TOIMINTA

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	43 503	38 192	28 500			28 500	21 531
Henkilöstökulut	-429 149	-412 778	-420 042			-420 042	-369 267
Palvelujen ostot	-422 756	-410 848	-440 205			-440 205	-404 733
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 466	-14 129	-12 400			-12 400	-9 484
Avustukset	-27 765	-30 968	-32 000			-32 000	-62 662
Vuokrat	-57 879	-27 988	-34 000			-34 000	-29 202
Muut toimintakulut	-718	-773	-1 000			-1 000	-383
TOIMINTAKULUT	-949 733	-897 485	-939 647			-939 647	-875 731
TOIMINTAKATE	-906 230	-859 293	-911 147			-911 147	-854 200

PROJEKTITOIMINTA

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	65 600	160 626	85 060			85 060	187 623
Henkilöstökulut	-71 337	-111 813	-71 000			-71 000	-154 555
Palvelujen ostot	-59 051	-93 267	-87 495			-87 495	-66 105
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 048	-2 815				0	-2 329
Avustukset						0	
Vuokrat	-860	-6 958				0	-6 359
Muut toimintakulut	-1 045	-2 895				0	-7 123
TOIMINTAKULUT	-133 341	-217 748	-158 495			-158 495	-236 471
TOIMINTAKATE	-67 741	-57 121	-73 435			-73 435	-48 848

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Kehitysosaston varsinaisen toiminnan tulos alitti talousarvion 57 000 eurolla. Syynä ovat pääosin arvioitua pienemmät henkilöstökustannukset (markkinoinnissa sekä hankemääräraha). Myös pandemiatilanne näkyy kustannuksissa. Matkailun panostukset kansainväliseen markkinointiin ja kansainvälisiin messuihin jäivät kokonaan toteutumatta vuonna 2020. Myös kotimaan messut ja myyntitapahtumat, joista olisi aiheutunut budjetoituja kustannuksia, peruttiin, ja nämä kustannuserät jäivät pois.

Kehitysosaston hanketoiminnan tulos alitti talousarvion 24 000 eurolla. Uusista käynnistetyistä hankkeista alkaa muodostua kustannuksia vuodesta 2021 alkaen.

KEHITYSOSASTO

Yksikkö: Kehitysosaston toiminta ja projektitoiminta

Vastuhenkilö: Hankekoordinaattori

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Alkuvuonna toiminta sujui normaalisti ja kunta osallistui Pohjoismaiden suurimmille matkamessuille yhteistyössä rannikon matkailualan toimijoiden ja Kemiönsaaren yritysten kanssa. Järjestimme yrittäjätapaamisia ja osallistuimme aktiivisesti kansallisen saaristoasiain neuvottelukunnan työhön. Saaristokunnan aseman kriteereihin on todennäköisesti tulossa muutoksia, ja kriteerejä selkeytetään. Kemiönsaari on yksi Suomen nykyisestä kahdeksasta saaristokunnasta, ja kunta saa tämän vuoksi 2,6 miljoonaa euroa valtionosuuksia. Yksi vuoden tärkeimmistä edunvalvontakysymyksistä, saaristoasemakriteerien parissa tehtävä työ, jatkuu vuonna 2021. Tämä voi tarkoittaa koko saaristolain avaamista ja muuttamista.

Tulomuuttokäytävyyttä jatkettiin sen jälkeen, kun olimme osallistuneet Kuntaliiton kokeilujalostamoon vuoden 2019 loppupuolella. Kokeilujalostamossa teimme yhteistyötä Åbo Akademin strategisen markkinoinnin kurssin kanssa.

Maaliskuun puolivälissä maailma muuttui kertaheitolla. Koronapandemia hiljensi suuren osan normaalista toiminnasta. Sopeutimme ajatteluamme uudenaiseen arkeen ja aloimme järjestää viikoittaisia digitaalisia yritystapaamisia yhteistyössä yrittäjäyhdistyksen kanssa. Tunnin mittaisissa #Yrityschateissa käytiin läpi hallituksen lanseeraamia yritystukia. Chattien ohjelmaan kuului myös yritys- ja hanke-esittelyjä. Elinkeinolautakunta perusti digiloikkasetelin, jota jaettiin yritysten kannustamiseksi digiratkaisuihin. Matkailutiimi käynnisti sähköisen lahjakorttikampanjan ja järjesti useita kannustavia koulutuksia alan yrittäjille.

Axel Iltaa ja September openia ei voitu järjestää poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi. Elinkeinolautakunta valitsi kuitenkin Axel-palkinnon saajat sähköisesti. Vuoden yrittäjiksi valittiin Holmbergin siskokset kahvila Four C:stä ja vuoden lähettilääksi Piia Petäjänjärvi. Johan von Knorring palkittiin vuoden vapaa-ajanasukkaan kunniainnalla. Palkinnot jaettiin tavanomaisesta poiketen yksi kerrallaan.

Koska September openia ei järjestetty, määrärahat kohdennettiin uudelleen tulomuuttokäytävyytyöhön. Perustimme tätä tarkoitusta varten erillisen kampanjasivuston, <https://www.visitkimitoon.fi/fi/muuta>. Kampanjan aikana esittelimme 12 erilaista tulomuuttoon liittyvää inforuutua. Kampanjan nimeksi annettiin ”Aivan nenäsi edessä”, ja se oli tähän mennessä mittavin tulomuuttokampanjamme. Kampanjaan sisältyi mainoksia Turun seudun linja-autoissa neljän viikon ajan, suuria kokosivun mainoksia painojulkaisuissa, Alma Median digitaalista markkinointia muun muassa Kauppalehdessä ja Iltalehdessä sekä kampanja ja kilpailu sosiaalisessa mediassa. Lisäksi mainostimme suurten ostoskeskusten digiruuduissa Skanssissa, Myllyssä, Hansassa ja Helsingin Länsimetrossa. Kaikki asukkaat kutsuttiin mukaan lähettämään digitaalisia tai paperisia postikortteja mahdollisille uusille tulomuuttajille.

Koronakriisin aikana todella monet vapaa-ajan asukkaat tekivät etätöitä kesämökeillään. Kokeilimme tarjota etätöyhuoneiden maksutonta käyttömahdollisuutta muun muassa heille. Tulomuutto lisääntyi hieman, ja maaliskuussa Kemiönsaarelle muutti kokonaiset 50 henkilöä. Vielä on liian aikaista todeta, onko heiluri kääntynyt eli koetaanko pienille saaristo- ja maaseutupaikkakunnille muutto myös pitkällä aikavälillä houkuttelevana vaihtoehtona. Toivossa on hyvä elää, ja olemmekin aktiivisesti pitäneet huolta Kemiönsaaren näkyvästä markkinoinnista. Niin sanotun tulomuuttokäytävän parissa tehtävä työ on pitkäjänteistä ja jatkuu tulevinakin vuosina.

Kimitoon • Kemiönsaari

KEHITYSOSASTO

Yksikkö: Kehitysosaston toiminta ja projektitoiminta

Vastuhenkilö: Hankekoordinaattori

Vuosi on ollut erittäin aktiivinen ja työntäyteinen. Työ on pääasiassa keskittynyt 1) yrittäjien tukemiseen ja 2) tulomuuton edistämiseen. Kemiönsaaren yrittäjille myönnettiin lähes 1,4 miljoonaa euroa tukirahoja vuoden aikana. Näistä kunnan kannalta työläin oli yksinyrittäjien tuki, jota myönnettiin 103 yrittäjälle.

Kunnalla on ollut käynnissä useita EU-hankkeita, ja näistä suurin on ollut Taalintehtaan vierassataman kehittämishanke. Muut hankkeet ovat olleet matkailuhanke Coastal Bootcamp, lähiruokahanke KulTa, työllistämishanke Tervetuloa kotiin ja matkailuhanke Arcgate. Hankkeet on kuvattu tarkemmin kunnan verkkosivuilla.

Osaston työskentely on jaettu neljään eri tiimiin: elinkeinotiimi, tulomuuttotiimi, matkailutiimi ja hanketiimi.

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Matkailuelinkeinon edistäminen	Koulutukset, verkostoituminen ja yhteinen markkinointi kunnassa toimivien alan yritysten kanssa	7 tilaisuutta	On toteutunut
Hankkeista tiedotetaan paremmin	Kunnan verkkosivuilla julkaistaan säännöllisesti hankkeita koskevat ajankohtaiset asiat	2 kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä	On toteutunut
Kemiönsaaren iskulauseen "Merellistä elinvoimaa" jalkauttaminen yrittäjien keskuuteen	Yrittäjät hyödyntävät merellistä elinvoimaa toiminnassaan	10 yritystä saadaan mukaan	On aloitettu
Yritysten välisen yhteistyön edistäminen, tilaisuudet	Yrittäjien aamiaisten ja seminaarien järjestäminen sekä osallistuminen messuille yhdessä	Vähintään 7 tilaisuutta	On toteutunut

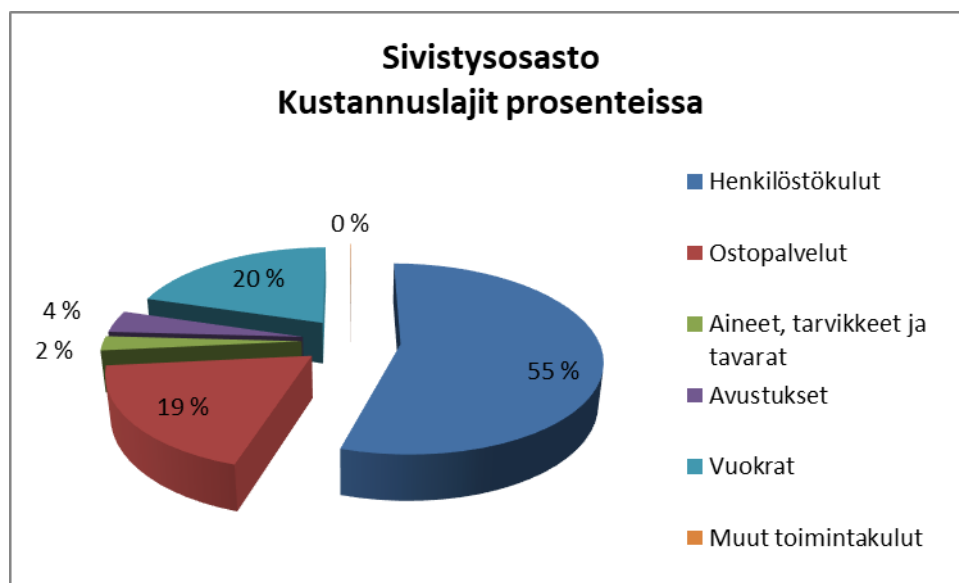
TUNNUSLUVUT

	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT TA 20	TS 20
Tulomuuttajia vuoden aikana	284	250	290	290	318
Uusia yrityksiä vuoden aikana	58	50	60	60	61
Yritysten määrä matkailusivustolla	83	73	75	75	73

17.3 Sivistysosasto

- Sivistysosaston hallinto
- Päivähoitoyksikkö
- Opetusyksikkö
- Aikuisopistoyksikkö
- Kirjastoyksikkö
- Vapaa-ajanyksikkö

SIVISTYSOSASTO

	Alkuper.		TA- muutos	TA-		Poikkeama %
	TP 2019	TA 2020		TA 2020	TP 2020	
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	196 800	148 280	0	148 280	182 480	123,06 %
Maksutuotot	413 059	439 000	0	439 000	256 414	58,41 %
Tuet ja avustukset	131 291	104 080	0	104 080	152 315	146,34 %
Vuokratuotot	22 148	15 500	0	15 500	9 918	63,99 %
Muut toimintatuotot	29 339	11 608	0	11 608	19 428	167,37 %
TOIMINTATUOTOT	792 637	718 468	0	718 468	620 555	86,37 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0				0	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	6 763 282	6 726 839	0	6 726 839	6 495 558	96,56 %
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	1 399 126	1 311 176	0	1 311 176	1 242 363	94,75 %
Muut henkilöstösivukulut	220 964	282 104	0	282 104	234 658	83,18 %
Henkilöstösivukulut	1 620 090	1 593 280	0	1 593 280	1 477 021	92,70 %
Henkilöstökulut	8 383 372	8 320 119	0	8 320 119	7 972 579	95,82 %
Palvelujen ostot	2 929 385	3 170 160	-100 000	3 070 160	2 718 875	88,56 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	378 946	381 778	0	381 778	356 544	93,39 %
Avustukset	511 840	545 950	0	545 950	550 273	100,79 %
Vuokratulot	3 149 992	3 053 125	0	3 053 125	2 951 548	96,67 %
Muut toimintakulut	37 756	25 820	0	25 820	9 464	36,65 %
TOIMINTAKULUT	15 391 292	15 496 952	-100 000	15 396 952	14 559 282	94,56 %
TOIMINTAKATE	-14 598 654	-14 778 484	100 000	-14 678 484	-13 938 727	94,96 %
SUUNNITELMAPOISTOT	-190 534	-200 080	0	-200 080	-197 757	98,84 %
TILIKAUDEN TULOS	-14 789 188	-14 978 564	100 000	-14 878 564	-14 136 484	95,01 %

SIVISTYSOSASTO
Sivistystoimisto
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

SIVISTYSOSASTON HALLINTO

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	10 833	480	520			520	552
Henkilöstökulut	-140 125	-140 923	-177 172			-177 172	-140 155
Palvelujen ostot	-22 018	-16 580	-19 333			-19 333	-17 826
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 572	-5 762	-2 300			-2 300	-3 785
Avustukset	-355		-3 000			-3 000	-20 780
Vuokrat	-11 096	-12 623	-11 000			-11 000	-13 607
Muut toimintakulut	-181	-410	-2 600			-2 600	-25
TOIMINTAKULUT	-176 348	-176 298	-215 405			-215 405	-196 178
TOIMINTAKATE	-165 515	-175 818	-214 885			-214 885	-195 626

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Talousarviossa on sekä ylityksiä että alituksia. Henkilöstökustannukset ovat noin 20 000 € alle budjetoidun. Pandemiasta johtuvia ylimääräisiä kustannuksia on noin 20 000 €.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Vuosi 2020 oli monella tavalla erilainen. Covid 19 -pandemia toi haasteita, etätyötä ja uusia toimintatapoja. Virtuaaliset tapaamiset ovat vuoden 2020 jälkeen olleet uusi tapa pitää yhteyttä kollegoihin. Kaikki sivistysosaston yksiköt ovat osallistuneet kunnan yhteiseen henkilöstökyselyyn hyvinvoivan kunnan edistämiseksi. Olemme parantaneet ja laajentaneet osaamistamme hallinnollisten ohjelmien lisäosien käytössä. Tällä olemme pyrkinneet tehostamaan työtämme ja parantamaan asiakaslähtöisyyttämme.

SIVISTYSOSASTO
Sivistystoimisto
Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12
Opetushallitus uudistaa arvioinnin kriteerejä	- yhteiset linjaukset kehityskeskusteluille ja summatiiviselle arvioinnille	Kevät 2020	Toteutunut syksyllä 2020
Kielelliset panostukset, yhteistyö suomen- ja ruotsinkielisten koulujen välillä.	- opetussuunnitelman uudistaminen AI-kielen osalta - kielipolku myös 10-16-vuotiaille	Kevät 2020 Jatkuvasti	Toteutunut
Panostaminen hyvinvointiin	Kaikilla opetusyksiköillä on hyvinvointisuunnitelma	Syky 2020	Toteutunut
Kestävä kehitys painopistealueeksi vuosina 2020-2022	Kaikki koulut käynnistävät jotain uutta kestävään kehitykseen liittyvää, kehittämissuunnitelman laadinta	Jatkuvasti	Työ jatkuu
Lukiolle laaditaan uusi opetussuunnitelma syksyksi 2021	Arvopohja ja toimintakulttuuri saadaan valmiiksi	Kevät 2020	Toteutunut
Lukio hyödyntää digitaalista alustaa opetussuunnitelman laadinnassa	Oppiaineiden tavoitteet ja sisältö kirjataan (kurssi-kohtaisesti) valittuun digitaaliseen alustaan	Syky 2020	Työ jatkuu
Lukion kehittäminen erikoislukioksi	Käytännön valmistelujen aloittaminen, jotta merenkulkulinja saadaan käyntiin vuonna 2021	Jatkuvasti	Työ jatkuu

TUNNUSLUVUT

Suoritusket TP 18 TP 19 TA 20 MUUT TA 20 TP 20

Kokousten lukumäärä

sivistyslautakunta	5	5	6	6	6
suomenkielinen koulujaosto	2	3	4	4	4
ruotsinkielinen koulujaosto	2	3	4	4	4

HENKILÖSTÖBUDJETTI

Henkilötyövuosien määrä TP 18 TP 19 TA 20 MUUT TA 20 TP 20

sivistysjohtaja					
toimistosihiteeri					

SIVISTYSOSASTO

Päivähoitoyksikkö

Vastuuhenkilö: Päivähoidon johtaja

LASTENHUOLTOYKSIKKÖ

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	321 295	288 655	325 740			325 740	201 347
Henkilöstökulut	-1 978 578	-1 958 009	-1 885 426			-1 885 426	-1 760 955
Palvelujen ostot	-593 659	-537 799	-594 389			-594 389	-534 621
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 144	-31 667	-36 060			-36 060	-21 222
Avustukset	-219 148	-228 412	-250 000			-250 000	-249 284
Vuokrat	-455 256	-431 137	-417 805			-417 805	-408 030
Muut toimintakulut	-18 113	-8 109	-4 200			-4 200	-2 083
TOIMINTAKULUT	-3 289 898	-3 195 133	-3 187 880			-3 187 880	-2 976 195
TOIMINTAKATE	-2 968 603	-2 906 478	-2 862 140			-2 862 140	-2 774 848

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Toimintakate oli 87 000 € alle budjetin, vaikka tulot olivat 124 000 € euroa alle budjetoidun. Osasy pienempiin tuloihin oli, että moni perhe hoiti lapsensa kotona vuoden 2020 keväällä. Seuraavat toiminnot olittivat talousarvion: henkilöstökustannukset 110 000 € alle budjetoidun, ostopalvelut 59 000 € alle budjetoidun, tarvikkeiden ostot 14 000 € alle budjetoidun ja sisäiset vuokrat 10 000 € alle budjetoidun.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Pandemian tuomista haasteista huolimatta varhaiskasvatuksen päivittäinen toiminta on onnistuttu hoitamaan erinomaisesti. Suunniteltu toiminnan kehitys pystyttiin toteuttamaan suurelta osin. Toiminnassa on pyritty työskentelemään kielitietoisesti ja kestävää kehitystä noudattaen. Varhaiskasvatukselle laadittiin kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma keväällä. Hyvinvointia edistävä työ jatkui syyslukukaudella 2020.

SIVISTYSOSASTO

Päivähoitoyksikkö

Vastuhenkilö: Päivähoidon johtaja

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12
Kestävä kehitys otetaan painopisteenä 2020 - 2022	Kaikki päiväkodit sekä perhepäivähoitajat suunnittelevat jotain uutta kestävä kehitykseen liittyvää.	jatkuvasti	Työ jatkuu
Panostetaan hyvinvointia	Yksiköillä on suunnitelma lapsien ja henkilökunnan hyvinvoinnista	syksyllä 2020	Työ jatkuu
Kielitietoinen toimintakulttuuria ja avustava työtap	Työskennellä kielitietoisesti varhaiskasvatuksessa ja olla tietoinen että kielet ovat läsnä koko ajan ja kaikkialla.	Päivittäin	Toteutunut
Varhaiskasvatus pedagogiikka kehitetään.	Pedagoginen oppimisympäristöä suunnitellaan sekä sisätiloissa että ulkoilu tilaisuuksissa	Jatkuvasti	Toteutunut

AVAINLUVUT						
Suoritus	TP 2018	TP 2019	TA 2020	MUUT 20	TS 2022	
Lapsimäärä	248	239	246		231	
Päiväkodit						
Silva	110	114	115		112	
Hulta	36	32	36		37	
Sofia	18	18	22		19	
Furubo	24	vt. 21	0		0	
Dals			13		10	
Perhepäivähoito	60	54	60		53	
Nettokustannus / lapsi /yksikkö						
Silva	9641	9029	8981		9175	
Hulta	13362	15148	13030		12151	
Sofia	9617	11011	9685		10853	
Furubo	7284	5535	0		0	
			702		5000	
Perhepäivähoito	8099	8668	8301		0	
Nettokustannus / lapsi						
Päiväkodit	10050	7651	9269		9738	
Perhepäivähoito	8099	8668	8301		9287	
Päivähoito yhteensä		12133	7008		9740	
(Sisältää menoja lasten päivähoitosta eri muodoissa)						

Kimitoön · Kemiönsaari

SIVISTYSOSASTO

Esikoulu

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Pandemian tuomista haasteista huolimatta varhaiskasvatuksen päivittäinen toiminta on onnistuttu hoitamaan erinomaisesti. Suunniteltu toiminnan kehitys pystyttiin toteuttamaan suurelta osin. Toiminnassa on pyritty työskentelemään kielitietoisesti ja kestävää kehitystä noudattaen.

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12
Kestävä kehitys otetaan painopisteena 2020 - 2021	Kaikki esikoulut suunnittelevat jotain uutta kestävä kehitykseen liittyvää.	Jatkuvasti	Työ jatkuu
Panostetaan hyvinvointia	Yksiköillä on suunnitelma lapsien ja henkilökunnan hyvinvoinnista	syksyllä 2020	Työ jatkuu
Kielitietoinen toimintakulttuuria ja avustava työtapa	Työskennellä kielitietoisesti esikouluissa ja olla tietoinen että kielet ovat läsnä koko ajan ja kaikkialla.	Päivittäin	Toteutunut
Esikoulu pedagogiikka kehitetään.	Pedagoginen oppimisympäristöä suunnitellaan sekä sisätiloissa että ulkoilu tilaisuuksissa	Jatkuvasti	Toteutunut

AVAINLUVUT		TP 2018	TP 2019	TA 2020	MUUT 20	TP 2020
Suoritukset						
Lapsi / esikoulu						
Hulta		8	11	0		0
Silvan ruotsink.		23	20	27		25,5
Silvan suomenk.		12	10	10		9
Furubo		5	5	0		0
Hitis-Rosala		1,5	1	1,5		2
Dals			8	9,5		10,5
Sofia		10	55	7		7,5
Lapsia yhteensä		59,5		44		54,5
Nettokustannus / lapsi / esikoulussa						
Hulta		9848	6308	0		0
Silva ruotsi / suomi		8832	11837	8495		9055
Furubo		13457	6270	0		0
Hitis-Rosala	Koulun budgetissa 20	32107	15167	0		0
Sofia		8573	7642	12023		10683
Dals				13347		9222

SIVISTYSOSASTO

Aamu ja Iltapäivätoiminta

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Aamu ja iltapäivätoiminta on sujunut suunnitelmien mukaisesti. On tehty satsauksia ulkotoimintaan, pedagogisena työkaluna. Päivittäisessä työssä on käytetty molempia kieliä (suomi ja ruotsi).

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12
Ulkotoiminta aamu- ja iltapäivätoiminassa, pedagogisena työkaluna	Suunitella aamu- ja iltapäivätoimintaa ulkotiloissa niin paljon kuin mahdollista	Päivittäin	Toteutunut
Kaksikielisyys, suomea ja ruotsia	Päivittäisessä työssä käyttää molempia kielikielisiä koulussa	Päivittäin	Toteutunut

AVAINLUVUT						
Suoritus	TP 2018	TP 2019	TA 2020	MUUT 20	TP 2020	
Lapsi / eftis						
Dals eftis	29	23,5	22		20	
Kimito eftis	22	31	34		27	
Västanfjärds eftis	7	12,5	12		15	
Hitis-Rosala	2	2			2	
Nettokustannus / lapsi / eftis						
Dals eftis	3879	5245	3801		3400	
Kemiön eftis	3876	2963	2303		1952	
Västanfjärdin eftis	4741	2371	2566		1960	

SIVISTYSOSASTO
 Opetusyksikkö
 Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

OPETUSYKSIKKÖ

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	276 752	324 369	250 200			250 200	330 686
Henkilöstökulut	-5 335 127	-5 340 706	-5 277 270			-5 277 270	-5 143 924
Palvelujen ostot	-1 994 949	-1 994 101	-2 176 651	100 000		-2 076 651	-1 872 803
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-211 366	-197 943	-212 918			-212 918	-174 983
Avustukset			-9 350			-9 350	
Vuokrat	-2 234 909	-2 219 160	-2 169 448			-2 169 448	-2 109 106
Muut toimintakulut	-21 196	-22 755	-19 020			-19 020	-7 834
TOIMINTAKULUT	-9 797 547	-9 774 664	-9 864 657	100 000		-9 764 657	-9 308 650
TOIMINTAKATE	-9 520 795	-9 450 295	-9 614 457	100 000		-9 514 457	-8 977 963

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Toimintakate on noin 535 000 € budjetoitua suurempi. Talousarviossa on sekä ylityksiä että alituksia. Tuotot ovat noin 80 000 € yli budjetoidun (kotikuntakorvaukset 31 000 € ja vieraskieliset oppilaat 25 000 €). Seuraavat toiminnot alittivat talousarvion: henkilöstökustannukset 133 000 € alle budjetoidun, ostopalvelut noin 200 000 € alle budjetoidun, mikä johtui sisäisten ostopalvelujen (ruoka ja siivous 134 000 €) vähenemisestä, opetus ja kulttuuripalvelut 28 000 € alle budjetoidun, matkat ja kuljetukset noin 45 000 € alle budjetoidun, sisäiset vuokrat 55 000 € alle budjetoidun.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Etäopetus muuttui toimintavuoden aikana uudeksi kehitysalueeksi. Covid 19 -pandemia koetteli koulun johtajia ja opettajia, kun etäopetus alkoi maaliskuussa 2020. Kemiönsaaren kunnan koulut ovat selviytyneet hyvin kaikista ennalta arvaamattomista haasteista. Uusia digitaalisia opetus-, kokous- ja kokoontumiskanavia on kehitetty. Suurin osa suunnitelluista toimintaan liittyvistä sekä strategisista toimenpiteistä on toteutettu (Kemiönsaaren Opintokompassi). Kestävän kehityksen ohjelmia on laadittu, kuten myös koulukohtaisia hyvinvointisuunnitelmia.

SIVISTYSOSASTO

Opetusyksikkö

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12
Opetushallitus uudistaa arvioinnin kriteerejä	- yhteiset linjaukset kehityskeskusteluille ja summatiiviselle arvioinnille	Kevät 2020	Toteutunut syksyllä 2020
Kielelliset panostukset, yhteistyö suomen- ja ruotsinkielisten koulujen välillä.	- opetussuunnitelman uudistaminen A1-kielen osalta - kielipolku myös 10-16-vuotiaille	Kevät 2020 Jatkuvasti	Toteutunut
Panostaminen hyvinvointiin	Kaikilla opetusyksiköillä on hyvinvointisuunnitelma	Syksy 2020	Toteutunut
Kestävä kehitys painopistealueeksi vuosina 2020-2022	Kaikki koulut käynnistävät jotain uutta kestävään kehitykseen liittyvää, kehittämissuunnitelman laadinta	Jatkuvasti	Työ jatkuu
Lukiolle laaditaan uusi opetussuunnitelma syksyksi 2021	Arvopohja ja toimintakulttuuri saadaan valmiiksi	Kevät 2020	Toteutunut
Lukio hyödyntää digitaalista alustaa opetussuunnitelman laadinnassa	Oppiaineiden tavoitteet ja sisältö kirjataan (kurssi-kohtaisesti) valittuun digitaaliseen alustaan	Syksy 2020	Työ jatkuu
Lukion kehittäminen erikoislukioksi	Käytännön valmistelujen aloittaminen, jotta merenkulkulinja saadaan käyntiin vuonna 2021	Jatkuvasti	Työ jatkuu

SIVISTYSOSASTO
 Opetusyksikkö
 Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

TUNNUSLUVUT

Oppilastilasto	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT TA20	TP 20
Oppilaita yhteensä	594,0	591,0	573,5		578,5
oppilaita yhteensä	TP 18	TP 19	TA 20		TP 20
keskiarvo/vuosi					
Amosparkens skola	141	160,5	149,0		149,5
Dalsbruk skola	166,5	146,0	147,0		150,5
Hitis-Rosala skola	7,5	7,5	7,5		8,0
Västanfjärd skola	37	39,5	41,0		41,0
Kimitonejdens skola	93,5	93,0	87,0		87,5
Ruotsinkieliset oppilaat yhteensä	445,5	446,5	431,5		436,5
Oppilastilasto	TP 18	TP 19	TA 20		TP 20
Kemiönsaaren keskuskoulu	117,5	110,0	107,0		110,5
Taalintehtaan koulu	31	34,5	35,0		31,5
Suomenkieliset oppilaat yhteensä	149	145	142		142

SIVISTYSOSASTO
 Opetusyksikkö
 Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Päästötodistuksen saaneet/saavat

DBS,KNS,KSKK vuosiluokka 9

Oppilaita yhteensä	TP 18	TP 19	TA 20	TP 20
	57	74	69	73

Kuljetusoppilaat	TP 18	TP 19	TA 20	TP 20
Ruotsinkieliset	245	240	245	245
Suomenkieliset	85	85	85	85

KUSTANNUS / OPPILAS	TP 18	TP 19	TA 20	TP 20
Ruotsinkielinen opetus	12888	12854	14082	13133
koulukuljetus mukaanlukien				
Amosparkens skola	9466	9290	10443	9164
Dalsbruk skola	13732	13781	15695	14660
Hitis-Rosala skola	23404	24282	27300	24300
Västanfjärd skola	13930	13658	14773	13642
Kimitonejdens skola	12650	12912	14052	13581
Erityisopetus	563	552	616	494

Suomenkielinen opetus	13160	13825	14 269	13050
koulukuljetus mukaanlukien				
Kemiönsaaren keskuskoulu	11660	12812	12 812	11408
Taalintehtaan koulu	13211	11417	13482	12238
Erityisopetus	1180	1331	1546	1423

KUSTANNUS/kuljetusoppilas	1904	1875	1900	1743
----------------------------------	------	------	------	------

Lukio

TUNNUSLUVUT

Oppilastilasto	TP 18	TP 19	TA 20	TP 20
Kimitoöns gymnasium	70,00	62,00	61,00	59,00
Brusaby oppilaita KÖG:ssa	10,00	3,00	5,00	2,00
Tuntikehys	190,00	180,00	170,00	170,00
kehys / oppilas	2,71	2,90	2,78	2,88

KUSTANNUS / OPPILAS	TP 18	TP 19	TA 20	TP 20
	11705,00	13437,00	14066,00	13973,00

AIKUISOPISTOYKSIKKÖ

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	76 276	48 494	46 520			46 520	25 527
Henkilöstökulut	-214 307	-207 832	-222 651			-222 651	-199 598
Palvelujen ostot	-83 267	-83 982	-95 853			-95 853	-61 576
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 281	-1 852	-1 500			-1 500	-1 173
Avustukset						0	
Vuokrat	-49 622	-41 903	-34 193			-34 193	-30 358
Muut toimintakulut	-855	-205				0	1 265
TOIMINTAKULUT	-351 332	-335 774	-354 197			-354 197	-291 440
TOIMINTAKATE	-275 056	-287 280	-307 677			-307 677	-265 913

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020*Toimintatuotot*

Pienemmät tulot osallistujamaksuista. Kurssitoiminta oli keskeytettyinä

maalis–toukokuussa ja marras–joulukuussa koronatilanteen vuoksi.

Samasta syystä kurssien enimmäisosallistujamäärä oli rajoitettu sinä aikana,

kun kursseja voitiin järjestää.

21 000

Toimintakulut

Pienemmät henkilöstökulut, vähemmän kurssitoimintaa koronatilanteen vuoksi.

23 000

Pienemmät ostopalvelukustannukset, vähemmän kurssitoimintaa

koronatilanteen vuoksi.

34 000

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Vuoden 2020 aikana ei toteutettu merkittäviä muutoksia. Etäopetusta toteutettiin jossain määrin. Kurssitarjontaa uudistettiin vastaavalla tavalla kuin aikaisemmin.

SIVISTYSOSASTO

Yksikkö: Kemiönsaaren aikuisopisto

Vastuhenkilö: Rehtori

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Monipuolisen kurssitarjonnan säilyttäminen	Säännöllinen arviointi sekä tarpeiden ja toiveiden analysointi	Jatkuva	Toteutunut
Maahanmuuttajakoulutuksen järjestäminen tarvittaessa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa	Aikuisopisto seuraa aktiivisesti kehitystä valtakunnan tasolla	Jatkuva 12/2020	Toteutunut
Jotkut kurssit voidaan hyväksyä myös lukion opinnoiksi	Säännöllinen arviointi suunnitteluvaiheessa	Jatkuva	Toteutunut
Aikuisten henkilöiden digitaalisen osaamisen vahvistaminen	Säännöllinen arviointi suunnitteluvaiheessa	Jatkuva	Toteutunut

TUNNUSLUVUT

	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT TA 20	TS 20
Kurssiosallistujien lukumäärä	2375	2280	2500		1793
Opetustuntien lukumäärä	4416	4393	4500		3595
Nettokustannus / opetustunti	62	65	68		74

SIVISTYSOSASTO

Yksikkö: Kirjastoyksikkö

Vastuhenkilö: Kirjastotoimeenjohtaja

KIRJASTOYKSIKKÖ

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	21 976	26 515	9 840			9 840	17 015
Henkilöstökulut	-344 165	-352 599	-361 668			-361 668	-357 462
Palvelujen ostot	-92 715	-100 348	-97 787			-97 787	-99 441
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-86 933	-76 464	-80 500			-80 500	-77 596
Avustukset						0	
Vuokrat	-216 544	-203 541	-209 952			-209 952	-190 395
Muut toimintakulut	-227	-468				0	51
TOIMINTAKULUT	-740 584	-733 421	-749 907			-749 907	-724 843
TOIMINTAKATE	-718 608	-706 906	-740 067			-740 067	-707 828

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Sisäiset vuokrat ja siivous, henkilöstökulut, matkakustannukset ja kuljetuspalvelut sekä koulutus- ja kulttuuripalvelut budjetoitua pienemmät. E-aineistokulut budjetoitua suuremmat.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Vuonna 2020 kirjaston toimintaan vaikutti covid-19. Kirjaston kaikki palvelupisteet olivat suljettuna osan vuodesta. Kirjaston tehtävä kansalaisten hyvinvoinnin edistäjänä on tärkeä. Suomen kirjastoseuran teettämän tutkimuksen mukaan puolet suomalaisista oli sitä mieltä, että keväisellä kirjastojen sulkemisella oli kielteisiä vaikutuksia ihmisten elämään – sama trendi oli huomattavissa myös Kemiönsaaressa.

Henkilökunta kehitti uusia toimintatapoja asiakkaiden tavoittamiseksi ja rajoitusten salliessa lanseerattiin take away -lainaus. Asiakkaita palveltiin virtuaalisesti, esim. satutunnit siirrettiin verkkoon. Kirjasto sai huomattavan määrän uusia some-seuraajia ja virtuaaliset satutunnit tuhansia katsojia. Asiakkaita opastettiin myös etänä kirjaston verkkoaineistojen käyttöön ja verkkoaineistojen määrärahoja nostettiin. Kunnan tarjoamaa kauppa-palvelu työllisti osan kirjaston henkilökunnasta.

Kaiken kaikkiaan kirjaston henkilökunta selvisi poikkeustilanteesta hienosti ja osoitti muuntautumiskykyä paineen alla. Pitkästä sulkuajasta huolimatta Kemiönsaaren kirjaston lainausluvut olivat 90 % edellisvuoden ennätysellisistä luvuista.

SIVISTYSOSASTO

Yksikkö: Kirjastoyksikkö

Vastuhenkilö: Kirjastotoimeenjohtaja

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Aukiolojen laajentaminen	Taalintehtaalle omatoimikirjasto joka mahdollistaa laajemmat aukioloajat	12/20	Työ jatkuu
Kestävän kehityksen edistäminen	Tiedon jakaminen ja tietoisuuden lisääminen; verkostoituminen, osallistaminen, näyttelyt ja tapahtumat	Jatkuva	Jatkuva
Monipuolisen lukutaidon edistäminen	Eri kohderyhmien medialukutaidon tukeminen tapahtumien ja osallistamisen avulla.	Jatkuva	Jatkuva
Digitaaliset taidot kirjastosta	Kuntalaisten digitaalisen lukutaidon edistäminen ja tukeminen	Jatkuva	Jatkuva

TUNNUSLUVUT

	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT TA 20	TP 20
Suoritukset					
Kirjastojen lkm	4	4	4		4
Fyysiset käynnit	49 242	56 533	54 000		34 227
Kokonaislainaus	64 326	74 207	70 000		66 795
Lainaaajia	2 411	2 437	2 700		2 261
Kokoelmat	69 435	68 396	70 000		65 369
Hankinnat	3 171	3 128	3 200		3 130
Tapahtumia	193	276	100		182
Mittarit					
Fyysiset käynnit/asukas	7,3	8,5	8,0		5,2
Kokonaislainaus/asukas	9,6	11,2	10,4		10,1
Lainaaajia/asukas	35,8 %	36,7 %	40 %		34,2 %
Kokoelmat/asukas	10,3	10,3	10,0		9,9
Hankinnat/asukas	0,5	0,5	0,5		0,5

SIVISTYSOSASTO

Yksikkö: vapaa-ajanyksikkö

Vastuuhenkilö: vapaa-aikatoimenjohtaja

VAPAA-AJANYKSIKKÖ

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	87 261	104 124	85 648			85 648	45 428
Henkilöstökulut	-372 401	-383 303	-395 932			-395 932	-370 484
Palvelujen ostot	-204 721	-196 575	-186 147			-186 147	-132 610
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66 990	-65 258	-48 500			-48 500	-77 784
Avustukset	-280 722	-283 428	-283 600			-283 600	-280 210
Vuokrat	-224 068	-241 628	-210 727			-210 727	-200 051
Muut toimintakulut	-894	-5 809				0	-838
TOIMINTAKULUT	-1 149 797	-1 176 001	-1 124 906			-1 124 906	-1 061 976
TOIMINTAKATE	-1 062 536	-1 071 877	-1 039 258			-1 039 258	-1 016 548

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Vapaa-ajanyksikön poikkeamat talousarvion ja tilinpäätöksen välillä ovat vuonna 2020 isot. Tämä johtuu korona pandemiasta, joka on vaikuttanut kielteisellä tavalla toiminnan järjestämiseen. Tämä näkyy hyvin tuloissa. Menopuolella on myös käytetty paljon vähemmän rahaa pandemian takia. Tilinpäätös on pandemian takia 22 700 € plussalla. Vuonna 2020 Liikunta ja ulkoilu maksoi 86,16 €, hyvinvointityö 4,48 €, nuorisosektori 26,51 € ja kulttuurisektori 46,04 € per asukas.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Toiminta on ollut epänormaali korona pandemian takia. Toimintaa on ollut paljon vähemmän kuin aikaisemmin mutta ulkoliikuntapaikat, kuten uimarannat ja retkeilyreitit ovat olleet erittäin suosittuja vuoden aikana. Monipuoliset palvelut luovat hyvät edellytykset tulevaisuuden hyvinvoinnille. Vapaa-ajanyksikkö on vahvasti mukana hyvinvointikertomuksen toimenpiteissä, ja näin ollen tärkeä palveluntuottaja asukkaiden hyvinvoinnille.

Vuoden aikana nuorisotalo Baanan toiminta muutti Kemitra taloon. Vapaa-ajanyksikkö on yhteistyössä päivähoitoyksikön kanssa toteuttanut pienten lasten liikuntahanke. Hankkeessa on vaikutettu sekä päivähoidon lapset sekä lasten vanhemmat.

SIVISTYSOSASTO

Yksikkö: vapaa-ajanyksikkö

Vastuhenkilö: vapaa-aikatoimenjohtaja

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12
Vähintään 1 tunti liikuntaa koulu-päivän aikana lapsille ja nuorille	Tulokset Move testeissä paranee	vuosittain	Tulokset Move testeissä ovat samalla tasolla kuin 2019
liikunnan edistäminen varhaiskasvatuksessa. Päiväkodit menevät mukaan "ilo kasvaa liikkuen" ohjelmaan	Motorinen havainto Päiväkotien määrä ilo kasvaa liikkuen ohjelmassa	vuosittain vuosittain	Toteutettu toteutetaan vuonna 2020
liikunnan edistäminen työikäisille. Liikuntaneuvontaa priorisoidaan.	Liikuntaneuvonnassa mukana olevien määrä Liikuntaneuvonnan omat testit sekä näyttöet.	vuosittain jatkuva	Toteutettu Ei ole toteutettu Covid 19 takia
Liikunnan edistäminen senioreille. Vertaisveturien kouluttaminen ja uusia ryhmiä kylissä	Koulutettavien määrä sekä uusien ryhmien määrä.	vuosittain	Suunniteltu mutta ei toteutettu covid 19 takia
Kulttuurikasvatusta lapsille ja nuorille	luokkien määrä joka ottaa käyttöön kulttuurikasvatussuunnitelman, joka on yhteistyöhanke kulttuuritekijöiden kanssa	vuosittain	Toteutettu ainoastaan osittain covid 19 takia
Kulttuuria ikäihmisille	Kulttuuriapteekki- ja kulttuuriluotsitoiminnan mukana olevien henkilöiden määrä.	vuosittain	Kulttuuria ikäihmisille ei ole toteutettu covid 19 takia

SIVISTYSOSASTO

Yksikkö: vapaa-ajanyksikkö

Vastuhenkilö: vapaa-aikatoimenjohtaja

AVAINLUVUT

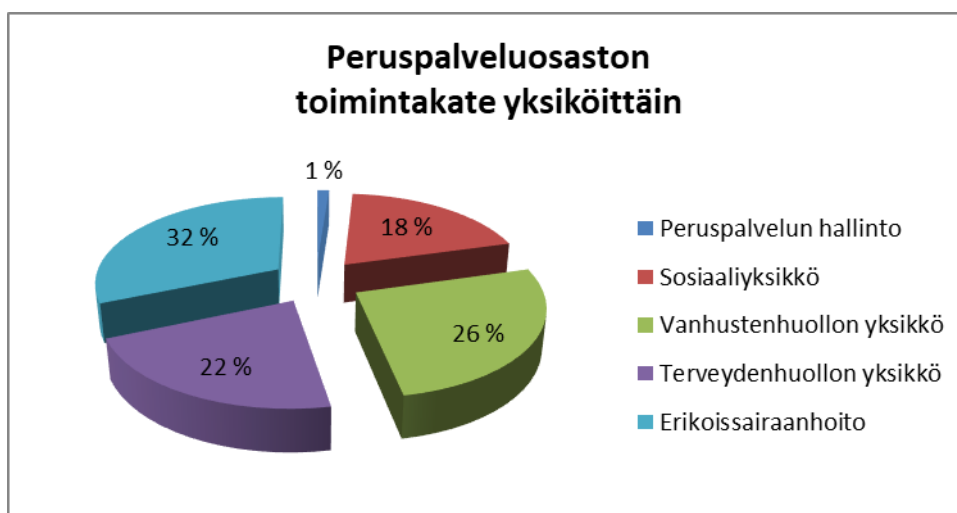
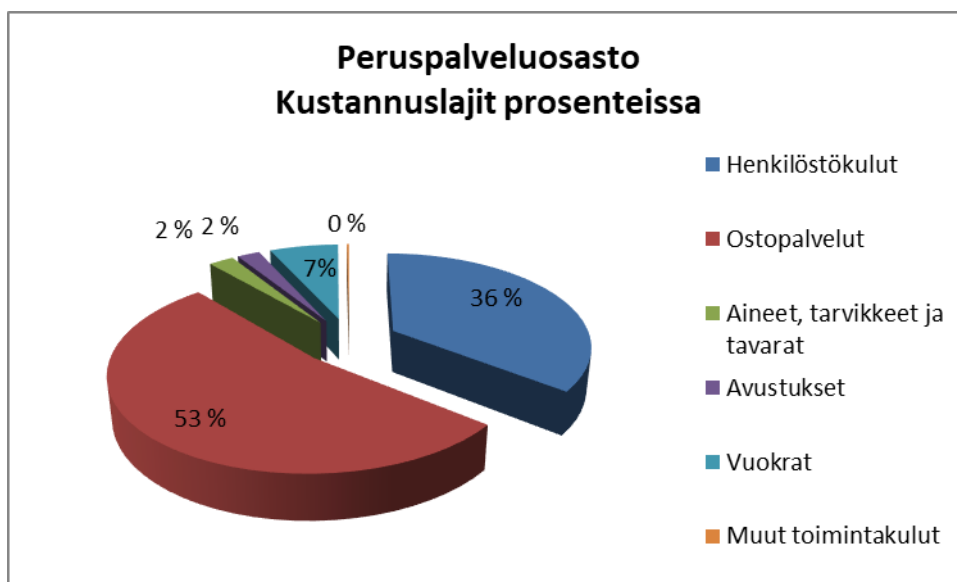
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Baana				
Kävijämäärä	3500	3700	4300	1250
netto tilinpäätös	56 100 €	59 200,00 €	44 000 €	26 000,00 €
Nettokustannus/käynti	16,03 €	16,00 €	10,23 €	20,80 €
Slaggis				
Kävijämäärä	2000	2300	2500	700
netto tilinpäätös	25 100 €	23 000,00 €	23 000 €	16 000,00 €
Nettokustannus/käynti	12,55 €	10,00 €	9,20 €	22,85 €
Lammis				
Kävijämäärä	450	480	450	150
netto tilinpäätös	10 500 €	10 800,00 €	10 800 €	10 000,00 €
Nettokustannus/käynti	23,33 €	22,50 €	24,00 €	66,66 €
Amospuisto				
käyttäjien määrä	46800	47050	46500	29900
netto tilinpäätös	54 500 €	45 100,00 €	43 500 €	47 600,00 €
nettokustannus/käyttäjä	1,16 €	0,95 €	0,93 €	1,59 €
Koulukeskuksen liikuntapaikka Kemiössä				
käyttäjien määrä	24000	23000	23000	16000
netto tilinpäätös	11 000 €	12 000,00 €	12 000 €	5 900,00 €
nettokustannus/käyttäjä	0,46 €	0,52 €	0,52 €	2,71 €
Taalintehtaan liikuntapuisto				
käyttäjien määrä	15300	15200	15500	8900
netto tilinpäätös	37 000 €	43 900,00 €	38 900 €	38 900,00 €
nettokustannus/käyttäjä	2,42 €	2,88 €	2,50 €	4,37 €
Ruukinhalli (kouluajan ulkopuolella)				
käyttäjien määrä	13500	15100	13000	7700
netto tilinpäätös	138 700 €	140 600,00 €	146 000 €	145 500 €
nettokustannus/käyttäjä	10,27 €	9,31 €	11,23 €	18,89 €
Björkbodan jalkapallokenttä				
käyttäjien määrä	1300	750	1000	560
netto tilinpäätös	13 300 €	13 400,00 €	13 600 €	13 650,00 €
nettokustannus/käyttäjä	10,23 €	17,86 €	13,60 €	24,37 €
Kulttuuritoiminta				
tapahtumat omat/yhteistyössä	45	42	35	25
elokuvanäytösten määrä	121	123	100	67
elokuvanäytösten kävijämäärä	4405	4387	4000	1964

17.4 Peruspalveluosasto

Kimitoön · Kemiönsaari

- Peruspalveluosaston hallinto
- Sosiaaliyksikkö
- Vanhustenhuoltoyksikkö
- Terveysthuoltoyksikkö
- Erikoissairaanhoito

PERUSPALVELUOSASTO

	Alkuper.			Poikkeama		
	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	TA 2020	TP 2020	%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 151 693	784 516		784 516	1 119 276	142,67 %
Maksutuotot	1 927 098	1 728 196	-50 000	1 678 196	1 773 798	105,70 %
Tuet ja avustukset	286 827	269 080		269 080	244 577	90,89 %
Vuokratuotot	380 915	372 238		372 238	375 913	100,99 %
Muut toimintatuotot	91 488	84 900		84 900	173 164	203,96 %
TOIMINTATUOTOT	3 838 021	3 238 930	-50 000	3 188 930	3 686 727	115,61 %
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	8 596 652	8 691 913	0	8 691 913	8 323 113	95,76 %
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	2 183 998	2 039 297	0	2 039 297	2 008 644	98,50 %
Muut henkilöstösivukulut	293 005	343 949	0	343 949	316 512	92,02 %
Henkilöstösivukulut	2 477 003	2 383 246	0	2 383 246	2 325 156	97,56 %
Henkilöstökulut	11 073 655	11 075 159	0	11 075 159	10 648 269	96,15 %
Palvelujen ostot	17 107 661	16 087 737	390 000	16 477 737	15 431 040	93,65 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	761 707	694 360	50 000	744 360	945 505	127,02 %
Avustukset	908 576	675 340	0	675 340	1 034 854	153,23 %
Vuokratulut	2 124 751	2 054 985	0	2 054 985	1 976 705	96,19 %
Muut toimintakulut	118 309	63 540	0	63 540	151 354	238,20 %
TOIMINTAKULUT	32 094 659	30 651 121	440 000	31 091 121	30 187 728	97,09 %
TOIMINTAKATE	-28 256 639	-27 412 191	-490 000	-27 902 191	-26 501 000	94,98 %
SUUNNITELMAPOISTOT	-197 403	-207 650	0	-207 650	-157 365	75,78 %
TILIKAUDEN TULOS	-28 454 041	-27 619 841	-490 000	-28 109 841	-26 658 365	94,84 %

PERUSPALVELUOSASTO
Peruspalveluosaston hallinto
Vastuuhenkilö: Peruspalvelujohtaja

PERUSPALVELUOSASTON HALLINTO

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	840	631	1 300			1 300	2 548
Henkilöstökulut	-248 016	-240 200	-274 750			-274 750	-263 742
Palvelujen ostot	-23 662	-47 926	-31 293			-31 293	-25 824
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 547	-2 839	-5 000			-5 000	-2 800
Avustukset			-2 000			-2 000	
Vuokrat	-17 793	-23 042	-28 162			-28 162	-28 766
Muut toimintakulut	-1 136	-690	-1 100			-1 100	-470
TOIMINTAKULUT	-293 154	-314 697	-342 305			-342 305	-321 602
TOIMINTAKATE	-292 314	-314 067	-341 005			-341 005	-319 054

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Yksikön henkilöstökustannukset alittuivat runsaalla 11 000 eurolla, palvelujen ostot runsaalla 5 000 eurolla ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot yli 2 000 eurolla. Tämä yhdistettynä toimintatuottojen pieneen ylitykseen peruspalvelun hallinnon talousarvion toteutumaksi saatiin kokonaisuutena 93,6 prosenttia eli lähes 22 000 euroa alle budjetoidun toimintakatteen. Kun toteutunutta verrataan vuoden 2018 toimintakatteeseen, joka oli 292 314 euroa, ja vuoden 2019 toimintakatteeseen, joka oli 314 067 euroa, kustannuksissa on havaittavissa pientä noususuuntausta.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Peruspalvelun hallinto on budjetointivaiheessa valinnut painopisteiksi seuraavat kunnan strategiassa määritellyt tavoitteet: Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, asiakkaille mahdollisuus vastuun lisäämiseen omasta terveydestään, monipuolisten ja hyvien palveluiden tarjoaminen sekä kokeilukulttuurin toteuttaminen toiminnassa.

- SIB-hanke käynnistyi kesällä 2020 sen jälkeen, kun hankkeeseen saatiin haasteiden jälkeen rekrytoitua perhekumppani. Hankkeen haasteena on ollut myös sopivien perheiden löytäminen.
- Kunnan työllistämistoiminta muutti saman katon alle etsivän nuorisotyön ja nuorisotyöpajan kanssa keväällä 2020, ja yhteistyötä on tehostettu.
- Omalääkärijärjestelmää on selvitetty, ja on selvinnyt, ettei työtapa ole paras mahdollinen Kemiönsaaren terveyskeskuksen kokoluokan toiminnassa. Sen sijaan sairaanhoitajatyötä voidaan kehittää vastaavaan suuntaan.
- Asiakaskyselyiden laajentamiseen tähtäävää työtä ei ole jatkettu koronatilanteesta johtuen, sillä painopiste on ollut muilla osa-alueilla.
- Uusia toimintatapoja on otettu käyttöön lähes kaikissa toiminnoissa koronaepidemian aikana. Joillain osa-alueilla on otettu käyttöön myös uusia teknisiä laitteita.

PERUSPALVELUOSASTO
Peruspalveluosaston hallinto
Vastuhenkilö: Peruspalvelujohtaja

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoitteet	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen			
Annamme kuntalaisille mahdollisuuden ottaa suuremman vastuun itsestään.	Panostamme kuntoutukseen ja yhteisiin hoitoketjuihin yli yksikkörajojen.	2020	On aloitettu.
	Selvitämme omalääkärijärjestelmän käyttöönottoa.	2020	On toteutunut.
Monipuoliset ja hyvät palvelut			
Kehitämme ja tiivistämme yhteistyötä työllistämistoiminnassa muodostamalla kuntaan katto-organisaation.	Pyrimme pienentämään KELAlle maksettavat kulut pitkäaikaistyöttömistä.	2020	Ei ole toteutunut.
Annamme kaikille kunnan lapsiperheille mahdollisuuden varhaiseen tukeen.	Lisäämme työllistettyjen määrää työllistämistoiminnassa.	2020	Osittain toteutunut.
Huomioimme palveluissamme asiakkaan näkökulman.	Osallistumme SIB-projektiin.	2020	Käynnissä.
Kokeilukulttuuri	Laajennamme asiakaskyselyjen käyttöä uusiin osaluaisiin ja parannamme tulosten analysointia.	2020	Ei ole toteutunut.
	Jatkamme uusien aloitteiden toteuttamista esim. uuden tekniikan käyttöönottoa.	Jatkuva	Käynnissä.

TUNNUSLUVUT

Suoritukset, kokousten määrä

	TP 18*	TP 19**	TA 20**	MUUT TA 20**	TP 20***
Peruspalvelulautakunta	9	8	8		7
Vanhus- ja vammaisneuvosto	9	9	5		6

Mittari

Kemiönsaaren peruspalveluosasto yhteensä

Nettokustannus, euro/asukas	4 198	4 202	4 077	4 150	3 992
-----------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

*Asukasluku 31.12.2017 oli 6 793 henkilöä.

**Asukasluku 31.12.2018 oli 6 724 henkilöä.

***Asukasluku 31.12.2019 oli 6 640 henkilöä.

Kimitoön · Kemiönsaari

PERUSPALVELUOSASTO
 Sosiaaliyksikkö
 Vastuhenkilö: Peruspalvelujohtaja

SOSIAALIYKSIKKÖ

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	326 779	416 958	284 565			284 565	290 144
Henkilöstökulut	-1 222 589	-1 128 190	-1 128 583			-1 128 583	-1 008 164
Palvelujen ostot	-3 678 134	-3 651 358	-2 986 289	-284 000		-3 270 289	-3 441 966
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-37 938	-25 945	-33 040			-33 040	-32 618
Avustukset	-529 719	-636 602	-400 340			-400 340	-715 569
Vuokrat	-138 788	-130 442	-156 738			-156 738	-136 596
Muut toimintakulut	-39 857	-45 998	-29 300			-29 300	-107 925
TOIMINTAKULUT	-5 647 026	-5 618 535	-4 734 290	-284 000		-5 018 290	-5 442 839
TOIMINTAKATE	-5 320 246	-5 201 577	-4 449 725	-284 000		-4 733 725	-5 152 694

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Kokonaisuutena sosiaaliyksikön tulot toteutuivat 99,1-prosenttisesti ja budjetoidut määrärahat alittuivat runsaalla 2 500 eurolla. Ajoittaisesta vajaamiehityksestä johtuen yksikön budjetoidut henkilöstökustannukset toteutuivat 89,3-prosenttisesti ja alittuivat noin 120 000 eurolla. Henkilöstöpulaa on osittain pystytty paikkaamaan ostopalveluilla. Nämä toteutuivat 105,2-prosenttisesti, mikä ylittää muutetun talousarvion määrärahat yli 171 000 eurolla. Tämä nosti määrärahoja 284 000 eurolla. Materiaalien, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta tilinpäätöksen toteutuma on aivan talousarvion mukainen. Avustuksiin käytettiin yli 315 000 euroa budjetoitua enemmän, ja toteutuma on 178,7 prosenttia. Suurimmat ylitykset kohdistuvat kunnan osuuteen työmarkkinatuen kustannuksista, vammaisavustuksiin ja muihin kotitalouksille myönnettäviin avustuksiin. Myös muut toimintakustannukset ylittivät talousarvion reilulla 58 000 eurolla, joten ylitys oli yhteensä 9,0 prosenttia eli runsaat 427 000 euroa. Toteutuma on kuitenkin verrattavissa vuoden 2018 toimintakatteeseen, joka oli 5 320 246 euroa, ja vuoden 2019 toimintakatteeseen, 5 201 577 euroa, ja voidaan todeta, että kustannuksissa on nähtävissä pientä laskusuuntausta.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Vuotta 2020 leimasi koronapandemia, joka vaikutti osittain yksikön työskentelytapoihin. Perhepalveluissa asiakkaspimusten määrä ei lisääntynyt, vaikka koronatilanne on ollut perheille ajoittain haastava. Tukea on edelleen annettu sosiaalityön, sosiaaliohjauksen, sosiaalikutoutuksen, perhetyön, kotipalvelun, taloudellisten avustusten, kotouttamistoimien ja työllistämistoimien muodossa.

Vuoden aikana perustettiin Majakka, ja se muodostuu aiemmista Nuorisotyöpajan, Islan ja Ekocenterin työllistämistoiminnoista. Majakka avasi ovensa I. kesäkuuta, ja suuren osan vuodesta kuntouttavaa työtoimintaa on toteutettu uusissa etätyöpajoissa, jotka ovat edellyttäneet suunnittelua, uusia toimintatapoja ja uusien digitaalisten työvälineiden käyttöönottoa.

PERUSPALVELUOSASTO

Sosiaaliyksikkö

Vastuuhenkilö: Peruspalvelujohtaja

Yhdistäminen edellytti myös itse toiminnan suunnittelua ja kehittämistä laadukkaiden työmenetelmien löytämiseksi. Uuden toiminnan painepisteenä on, että asiakkaat kykenisivät ottamaan enemmän vastuuta itsestään. Palvelun on oltava helposti saatavissa ja yhteydenoton kynnyksen on oltava matala. Yhteistyötä on tehty aktiivisesti kunnan eri osastojen sekä yhdistysten ja kolmannen sektorin kanssa. Kemiönsaaren seurakunnan kanssa ylläpidetään nykyään yhteistyössä mm. kierrätysmyymälä Kellaria.

Vuoden lopussa aloitettiin tiivis yhteistyö TE-palvelujen kanssa. Tavoitteena on aktivoida ja ohjata pitkäaikaistyöttömiä oikeisiin palveluihin sekä vähentää kunnan osuutta työmarkkinatuesta. Tavoitteen toteutuminen edellyttää suurempaa panostusta TE-palveluilta ja laajempaa verkostoa muun muassa päihde-, mielenterveys- ja sosiaalihuoltoa tarvitseville työttömille.

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Uudistettu organisaatio	Sosiaalipäällikön ja työllistämistoiminnan esimiehen virat lopetetaan.	2020	On toteutunut.
Ehkäisevää työtä kehitetään	Peruspalvelujohtaja johtaa ja tulee olemaan koko yksikön lähin esimies (perhepalvelut ja lastensuojelu, aikuissosiaalityö sekä työllistämispalvelut.)	2020	On toteutunut.
Työllistävää toimintaa kehitetään	SIB-projektin kautta kunta saa työntekijän, joka tulee työskentelemään ennaltaehkäisevästi lasten ja perheiden kanssa, ei ainoastaan sosiaaliyksikössä/peruspalveluissa.	2020	On toteutunut.
	Työllistävä toiminta, Nuorisotyöpaja Isla ja Ekocenter, toimivat saman katon alla ja asiakkaat saavat asiakaslähtöisesti yksilölliset suunnitelmat.	2020	On toteutunut.
	Palkkatukityötä kehitetään niin että työtön voi tehdä työtä myös yksityisyrittäjässä tai yhdistyksessä.	2020	On toteutunut.

PERUSPALVELUOSASTO
 Sosiaaliyksikkö
 Vastuhenkilö: Peruspalvelujohtaja

TUNNUSLUVUT	TP 18	TP 19	TA 20 MUUT TA 20	TP 20
Lastensuojeluilmoitukset	153	147	120	152
Yhteydenotot perhepalveluun	19	24	25	10
Huostaanotetut lapset 31.12.	15*	13	12	11
Lapset jälkihoidossa 31.12.	7	4	6	7
Kuljetuspalvelumatkat	12 846	12 733	12 000	9 359
- vammaispalvelulain muk. kuljetuspalvelumatkat	11 412	10 470	9 000	7 787
- sosiaalipalvelulain muk. kuljetuspalvelumatkat	1 160	1 937	2 500	1 368
- erityishuoltolain muk. kuljetuspalvelumatkat	274	326	500	204
Työllistettyjen määrä	puuttuu	puuttuu	50	156**
Palkkatukea saavat työllistetyt	19	puuttuu	25	13***
Kuntouttava työtoiminta, päivien määrä	1 185	1 277	1 400	870****
- kunnassa	989	1 172	1 100	870
- kunnan ulkopuolella	196	105	300	0
Toimeentulotukea saavat taloudet	38	67	50	60

*Määrä on korjattu 11 lapsesta 15 lapseen.

**Työllistettyjen määrä sisältää niiden asiakkaiden kokonaismäärän, jotka ovat saaneet jonkinlaisia työllistämispalvelun tukitoimia. Näistä 79 henkilöä on saanut myönteisen sijoituksen.

***Palkkatuella työllistettyjen määrä on ollut pienempi koronan vuoksi ja koska konseptia ollaan nyt muuttamassa kohderyhmää paremmin palvelevaksi.

****Pitkäaikaistyöttömien aktivointi on ollut tavanomaista vähäisempää koronan vuoksi, sillä kunnan osastot ja muut toimijat eivät ole voineet vastaanottaa asiakkaita.

PERUSPALVELUOSASTO
 Vanhustenhuoltoyksikkö
 Vastuhenkilö: Vanhustenhuollon päällikkö

VANHUSTENHUOLTOYKSIKKÖ

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	2 311 885	2 459 924	2 120 705			2 120 705	2 614 416
Henkilöstökulut	-5 863 332	-5 727 757	-5 813 002			-5 813 002	-5 656 484
Palvelujen ostot	-1 894 177	-2 179 545	-1 975 149	-56 000		-2 031 149	-2 011 872
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-295 605	-266 962	-261 120			-261 120	-369 371
Avustukset	-299 429	-263 417	-265 000			-265 000	-314 003
Vuokrat	-1 308 329	-1 246 102	-1 241 771			-1 241 771	-1 218 804
Muut toimintakulut	-38 063	-43 398	-30 240			-30 240	-32 040
TOIMINTAKULUT	-9 698 936	-9 727 180	-9 586 282	-56 000		-9 642 282	-9 602 574
TOIMINTAKATE	-7 387 052	-7 267 256	-7 465 577	-56 000		-7 521 577	-6 988 158

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Vanhustenhuollon kokonaisbudjetti alittui 533 828 eurolla. Henkilöstökustannukset alittuivat yhteensä 156 518 eurolla. Suurin ylitys kohdistui kotihoitoon, runsaat 100 000 euroa, ja toiseksi suurin ylitys Hannakotiin kokonaisuutena, runsaat 50 000 euroa. Silverbackenin henkilöstökustannukset ylittivät budjetoidut määrärahat, kun taas Almakodin henkilöstökustannukset olivat talousarvion mukaiset. Koronapandemian vuoksi materiaaleista ja tarvikkeista aiheutuvat kustannukset lisääntyivät merkittävästi, ja määrärahat ylittyivät yhteensä runsaalla 73 995 eurolla. Nämä kustannukset katetaan osittain korvauksilla, jotka valtio maksaa kunnille pandemian johdosta. Toiseksi suurin yksittäinen ylitys, 28 204 euroa, muodostui kotihoidon maksusitoumuksina ostetuista asiakaspalveluista, kevyestä palveluasumisesta ja tehostetusta palveluasumisesta. Valtiokonttorin korvaus sotaveteraanien hoidosta oli huomattavasti arvioitua suurempi, 258 195 euroa. Taustalla on se, että monelle asiakkaalle on myönnetty tehostetun palveluasumisen hoitopaikka ja Valtiokonttori korvaa myös heidän hoitonsa vuodesta 2019 alkaen. Sosiaalitoimen maksutuotot olivat 138 231 euroa arvioitua suuremmat. Yli 75-vuotiaiden omaishoidon määrärahat alittuivat lähes 23 000 eurolla, kun taas alle 75-vuotiaiden omaishoidon määrärahat ylittyivät runsaalla 50 000 eurolla.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Vanhustenhuolto on osallistunut pilottihankkeeseen, jossa kokeiltiin digitaalisia ja teknisiä apuvälineitä. Hankeaika päättyi 31.3.2020. Osa apuvälineistä toimi hyvin, osa ei toiminut kovin hyvin ja lisäksi hankkeen aikana ei löytynyt sopivia tabletteja. Sekä kotihoidon henkilöstö että asiakkaat olivat eniten tyytyväisiä lääkemuistuttajaan, jonka käyttöä on jatkettu kotihoidossa myös hankeajan päätyttyä. Tavoitetta neljän tehostetun palveluasumisen hoitopaikan vähentämiseksi ei saavutettu. Sen sijaan laitoshoido on vuoden jälkipuoliskolla vähentynyt siten, että 31.12.2020 vanhustenhuollon laitoshoidon asiakkaita oli 18, kun tavoitteena oli 21. Palvelusetelien määrä vastaa budjetoituja hoitovuorokausia, kun taas tehostetun palveluasumisen ja kevyen palveluasumisen maksusitoumuksia oli budjetoitua enemmän.

PERUSPALVELUOSASTO

Vanhustenhuoltoyksikkö

Vastuhenkilö: Vanhustenhuollon päällikkö

Asiakaskyselyitä toteutetaan suunnitellusti vuosittain, ja vanhus- ja vammaisneuvosto on ollut aktiivisesti osallisena ikääntynyttä väestöä koskevissa kysymyksissä. Vanhustenhuolto on tehnyt oppisopimukset kahden lähihoitajaopiskelijan kanssa.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain muuttamisesta (565/2020) tuli voimaan 1.10.2020. Ympäri vuorokautisen hoidon toteutuneen henkilöstömitoituksen vähimmäisvaatimus on kirjattu lakiin (20 §). Henkilöstömitoitusta koskeva vaatimus nousee asteittain siten, että mitoituksen on oltava 1.10.2020 vähintään 0,5 työntekijää, 1.1.2021 vähintään 0,55 työntekijää ja 1.1.2022 vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti. Siirtymäkausi päättyy 1.4.2023, jolloin vähintään 0,7 työntekijän henkilöstömitoitus asiakasta kohti tulee täysimääräisesti voimaan. Lakimuutos on merkinnyt sitä, ettei henkilöstövähennyksiä ole voitu toteuttaa valtuuston edellyttämässä laajuudessa.

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Omaishoidon tuki on kiinnostava vaihtoehto ansiotyölle	Otetaan käyttöön uusi palkkioluokka, joka koskee 75 vuotta täyttäneiden hoitoa	1/2020	Toteutunut.
Kuntoutuksen hoitoketju tarkastetaan ja uudistetaan	Yhteiset hoitoketjut määritellään ja kirjataan yhteistyössä peruspalvelun eri yksiköiden kanssa	12/2020	Aloitettu.
Selvittää koneellinen lääkejakelu vanhustenhuollossa	Koneellisen lääkejakelun kustannuksia verrataan hoitohenkilöstön työajasta saataviin säästöihin	3/2020	Aloitettu.
Selvittää yöllisen valvontakäynnin tarpeesta kotihoidossa	Yöllisen valvonta- ja hoitokäynnin oston kustannuksia verrataan arvioituun lykätystä ympärivuorokautisesta hoidosta saatavaan säästöön	6/2020	Aloitettu.
Tehokas ja asiakaskeinen toiminta	Asiakaskyselyjä tehdään vuosittain ja niiden tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä ja yhä asiakasystävällisempään suuntaan viemisessä	12/2020	Toteutunut.
Kotihoidon palvelusetelin sääntökirja valmistellaan vuonna 2020 (peruspalvelulautakunta 29.10.2019)		12/2020	Aloitettu.
Keuyen palveluasumisen palvelusetelin sääntökirja valmistellaan vuonna 2020 (peruspalvelulautakunta 29.10.2019)		12/2020	Aloitetaan 2021.

PERUSPALVELUOSASTO
 Vanhustenhuoltoyksikkö
 Vastuhenkilö: Vanhustenhuollon päällikkö

TUNNUSLUVUT

Suoritukset	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT TA 20	TP 20
Kotihoitokäynnit	55 306	50 870	57 500		50 658
Päiväkeskuskäynnit	2 364	3 167	3 000		490
Omaishoidon tuki, asiakkaita/vuosi	61	69	75		77
Kevyt palveluasuminen, hoitovuorok., ostopalv.	887	1 592	1 200		1 437
Tehostettu palveluasuminen, hoitovuorok.	27 596	27 119	27 720		26 939
Tehostettu palveluasuminen, palveluseteli	3 669	4 234	3 300		3 247
Tehostettu palveluasuminen, maksusitoumus	1 808	2 133	1 810		2 295
Laitohoito, hoitovuorok.	10 664	9 910	7560****		8058****

Mittari	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT TA 20	TP 20
Kotihoito euroa/käynti	29,81	30,63	32,34		30,81
Kevyt palveluas. euroa/asumispäivä, ostopalv.**	0,00	68,88	76,00		67,06
Tehostettu palveluasuminen					
Tepa Almakoti euroa/asumispäivä	125,70*	119,25	128,85		121,47
Tepa Hannakoti euroa/asumispäivä	88,21	97,16	99,41		99,49
Tepa Silverbacken euroa/asumispäivä	122,01**	118,85**	108,50		120,70
Palveluseteli euroa/asumispäivä***	82,78***	82,87***	92,00		85,01***
Maksusitoumus euroa/asumispäivä***	110,55***	120,56***	120,00		99,02***

Laitohoito

Hannakoti euroa/hoitovuorokausi	129,50	121,18	148,47****		123,10****
---------------------------------	--------	--------	------------	--	------------

*sisältää ylimääräisen palovahdin aiheuttamat kustannukset toukokuusta 2017 lähtien, automaattisen sammutusjärjestelmän puuttumisen vuoksi

**Sisältää Västanfjärdin päiväkeskuksen kulut.

***Palvelusetelien ja ostopalveluiden hinnat eivät sisällä hoitotarvikekustannuksia.

****Peruspalvelulautakunnan päätöksen mukaan laitoshoidon paikkojen määrä vähenee 21 hoitopaikkaan.

PERUSPALVELUOSASTO
Terveyspalveluyksikkö
Vastuhenkilö: Johtava lääkäri

TERVEYDENHUOLTOYKSIKKÖ

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	1 047 742	960 508	832 360	-50 000		782 360	779 620
Henkilöstökulut	-3 692 172	-3 874 062	-3 747 721			-3 747 721	-3 612 843
Palvelujen ostot	-2 349 617	-1 821 471	-1 529 706	-50 000		-1 579 706	-1 748 067
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-474 833	-465 961	-395 200	-50 000		-445 200	-540 716
Avustukset							
Vuokrat	-902 751	-725 166	-628 314			-628 314	-592 539
Muut toimintakulut	-14 110	-28 224	-2 900			-2 900	-10 919
TOIMINTAKULUT	-7 433 482	-6 914 883	-6 303 841	-100 000		-6 403 841	-6 505 085
TOIMINTAKATE	-6 385 740	-5 954 376	-5 471 481	-150 000		-5 621 481	-5 725 466

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Toimintatuotot alittivat budjetoidut määrärahat vajaalla 3 000 eurolla. Maksutuotot eivät yltäneet budjetoidulle tasolle, vaikka niitä pienennettiin 50 000 eurolla talousarviomuutoksen yhteydessä. Tämä osoittaa selvästi, että käyntien määrä oli tavanomaista pienempi koronavirusepidemian vuoksi. Maksutuottojen alitusta kompensoi kuitenkin budjetoitua suuremmat myyntitulot. Henkilöstökustannukset alittuivat noin 135 000 eurolla, mutta alitus ei riittänyt kompensoimaan palvelujen ostoja, jotka ylittivät talousarvion lähes 170 000 eurolla 50 000 euron lisämäärärahoista huolimatta. Suurin ylitys kohdistuu laboratorion analyysipalvelujen ostoon, mikä johtuu siitä, että vuoden aikana tehtiin suuri määrä koronatestejä. Lisäksi materiaalien ja tavaroiden ostoon osoitetut määrärahat ylittivät lähinnä koronan takia. Ylitys oli runsaat 95 000 euroa myönnetystä lisämäärärahoista huolimatta. Kokonaisuutta tasoitti vain hieman se, että muihin toimintakuluihin osoitetut määrärahat alittuivat noin 28 000 eurolla. Terveyspalveluyksikön toimintakate oli 101,8 prosenttia ja talousarvion ylitys noin 104 000 euroa. Tulos on kuitenkin hyvä, kun otetaan huomioon vallitsevat olosuhteet ja se, että vähintään 50 000 euroa voidaan yhdistää suoraan koronatoimiin. Toteutumaa voidaan myös verrata vuoden 2018 toimintakatteeseen, joka oli 6 385 740 euroa, ja vuoden 2019 toimintakatteeseen, 5 954 376 euroa, ja todeta, että kustannukset selkeästi ovat olleet laskusuunnassa.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Viime vuosina on tehty merkittäviä muutoksia paitsi terveyspalveluyksikön palveluverkkoon, myös työ- ja hoitoprosesseihin, ja tämä työ jatkuu. Lääkärivastaanoton (ml. tukipalvelut) henkilöstö on osallistunut kehittämishankkeisiin, joissa on muun muassa parannettu äkillisen/kiireellisen hoidon ja kiireettömän hoidon sujuvuutta. Potilasohjauksen suuntaviivat on laadittu potilaiden ohjaamiseksi oikealle hoitotasolle. Samalla kun koronatyöhön on tarvittu resursseja, terveyspalveluyksikön käyntimäärä on vähentynyt, mikä on mahdollistanut panostukset sekä tartuntatautityöhön että muuhun toimintaan ja myös kehittämistyöhön. Terveyspalveluyksikön hoitanut koronajäljityksen tehokkaasti ja tartuntaketjut on tunnistettu nopeasti. Uusi yhteistyö Salon terveyskeskuksen fysiatriin kanssa pitkäaikaistyöttömien terveystarkastuksissa

PERUSPALVELUOSASTO

Terveys- ja hoitoyksikkö
Vastuuhenkilö: Johtava lääkäri

on käynnistynyt hyvin, mutta on tällä hetkellä keskeytetty tehtävään nimitetyn lääkärin siirryttyä muihin tehtäviin. Yhteistyötä jatketaan mahdollisimman pian. Vuokralääkäreistä ja -hammaslääkäreistä aiheutuvat kustannukset ovat pienentyneet noin 200 000 eurolla edellisvuodesta.

Vuoden 2020 aikana suun terveydenhuollossa on laajasti otettu käyttöön alueellisesti sovitut lasten ja nuorten ehkäisevän hoidon käytännöt, ja työ jatkuu edelleen. Keväällä toimintaa jouduttiin voimakkaasti rajoittamaan koronaepidemian vuoksi, mikä osaltaan selittää suun terveydenhuollon vähentyneitä käyntimääriä. Toisaalta perushammaslääkäreiden toimet saatiin täytettyä vuoden 2020 aikana, mikä edesauttaa koronan vuoksi syntyneen hoitovelan vähentämisessä.

Sujuvien hoitoketjujen kehittämistä jatketaan potilaiden toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja korkeiden hoitokustannusten välttämiseksi. Kuntoutuksen hoitoketjut koskevat terveys- ja hoitoyksikön lisäksi myös vanhustenhuollon yksikköä. Terveyskeskussairaalan paikkamäärää vähennettiin 25:stä 21:een, ja paikkamäärä on ollut riittävä. Henkilöstön täydennyskoulutukseen on panostettu paljon. Etäkoulutukset mahdollistavat sen, että suurempi osa henkilöstöstä voi osallistua useisiin koulutuksiin vuosittain edullisemmin kustannuksin. Terveys- ja hoitoyksikön johtamisorganisaatioon on tehty suunnitellut muutokset, joita arvioidaan jatkuvasti.

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Sydänpotilaiden hoito	Lääkärinvastaanoton sairaanhoitajasta sydänhoitaja.	12/2020	Ei ole toteutunut.
Hoidon tarpeen arviointi ja ajanvaraus	Laaditaan lääk.vastaanoton yhtenäiset suuntaviivat.	06/2020	Toteutunut.
Pitkäaikaistyöttömien hoitoketju	Aloitetaan yhteistyö Salon tk:n fysiatriin kanssa.	03/2020	Toteutunut.
	Uudet prosessit käyttöön potilaiden työkyvyttömyys-arvioinnissa.	12/2020	Toteutunut.
Kuntoutuksen hoitoketju	Yhteistyössä peruspalveluosaston eri yksiköiden kanssa määritellään yhteisiä hoitoketjuja ja verkostoidutaan.	12/2020	Työ käynnissä.
Suun terv.huollon ennaltaehkäisevä työ	Yhtenäisten lasten ja nuorten ehkäisevän hoidon käytäntöjen vähittäinen käyttöönotto alueellisesti sovitun mallin mukaisesti.	12/2020	Työ käynnissä.
Elämän loppuvaiheen hoito	Terveyskeskussairaalan sairaanhoitaja suorittaa 40 op:n palliatiivisen hoidon koulutusohjelman oppisopimuksella.	06/2020	Toteutunut.

PERUSPALVELUOSASTO
 Terveystieteiden yksikkö
 Vastuhenkilö: Johtava lääkäri

TUNNUSLUVUT

Suoritukset	TP 18	TP 19	TA 20 MUUT TA 20	TP 20
Käyntimäärä, avohoito ja tukipalvelut	54 431	48 199	45 000	40 907
Käyntimäärä, hammashuolto	8 766	8 863	7 800	6 783
Hoitovuorokausien määrä, Kemiön tk-sairaala	8 716	7 621	7 100	6 480
Mittarit				
Paikkaluku, Kemiön tk-sairaala	25	25	21	21
Hoitaja/potilas, kemiön tk-sairaala	0,88	0,84	0,84*	0,84*
Euroa/käynti, avohoito ml. tukipalvelut	63,51	65,55	59,75	72,33
Euroa/käynti, hammashuolto ml. tukipalvelut	82,48	80,36	92,07	92,21
Euroa/hoitovuorokausi, Kemiön tk-sairaala ml. tukipal	266,45	289,74	291,96	331,85

Hintoihin on aiemmin sisällytetty 40 % peruspalveluhallinnon kustannuksista. Vuodesta 2020 alkaen 20 %.

Hinnat eivät sisällä käyttömaksuista aiheutuvia kuluja.

*Luku perustuu 21 st paikkaan ja 19 kpl hoitajan toimea, vähennettynä 1,3 yöaikaisäkorvaajan resurssilla, koska sitä ei enää ole.

PERUSPALVELUOSASTO
Erikoissairaanhoito
Vastuhenkilö: Johtava lääkäri

ERIKOISSAIRAANHOITO

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT							
Henkilöstökulut	-99 172	-103 445	-111 103			-111 103	-107 036
Palvelujen ostot	-9 022 004	-9 407 361	-9 565 300			-9 565 300	-8 203 311
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						0	
Avustukset	-8 322	-8 558	-8 000			-8 000	-5 281
Muut toimintakulut						0	
TOIMINTAKULUT	-9 129 498	-9 519 364	-9 684 403			-9 684 403	-8 315 628
TOIMINTAKATE	-9 129 498	-9 519 364	-9 684 403			-9 684 403	-8 315 628

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä (Tyks ym. sairaalat) ostetut palvelut muodostavat suurimman osan erikoissairaanhoidon kustannuksista. Tarkasteltaessa toteutuneita kustannuksia lähemmin voidaan todeta, että erikoissairaanhoidon avohoidon kustannukset laskivat 3,6 prosenttia edellisvuodesta ja erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidon kustannukset peräti 17,4 prosenttia. Kaiken kaikkiaan kunnan erikoissairaanhoidon avohoidon ja vuodeosastohoidon kustannukset laskivat 12,2 prosenttia vuodesta 2019 vuoteen 2020. HUSin (Helsingin yliopistollinen sairaala) kustannuspaikkaa rasittavat yksinomaan eläkemaksut, jotka toteutuivat 96,3-prosenttisesti, ja talousarvio alittui runsaalla 4 000 eurolla. Kokonaisuutena erikoissairaanhoidon talousarvion toteutuma oli 85,9 prosenttia, ja yksikön talousarvio alittui noin 1,4 miljoonalla eurolla. Toteutumaa voidaan myös verrata vuoden 2018 toimintakatteeseen, joka oli 9 129 498 euroa, ja vuoden 2019 toimintakatteeseen, joka oli 9 519 364 euroa. Erikoissairaanhoidon kustannukset olivat vuonna 2020 poikkeuksellisen alhaiset.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon väliset hoitoketjut ovat toimineet hyvin, ja yhteistyö sairaanhoitopiirin ja alueen kuntien välillä on ollut erityisen tiivistä koronavuonna 2020. Tarkasteltaessa kemiönsaarelaisten Tyksiin ja muihin sairaanhoitopiirin sairaaloihin tekemiä avohoitokäyntien määrää voidaan todeta, että määrä on laskenut 3,8 prosentilla edellisvuodesta. Vuodeosastovuorokaudet ovat vähentyneet peräti 22,7 prosenttia ja hoitajaksojen määrä 9,5 prosenttia. Vuonna 2020 perittiin siirtoviivemaksu yhdeltä vuorokaudelta.

PERUSPALVELUOSASTO
Erikoissairaanhoito
Vastuhenkilö: Johtava lääkäri

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Monipuoliset ja hyvät palvelut			
Erikoissairaanhoidon palvelut täydentävät kunnan tarjoamia perusterveydenhoidon palveluita.	Erikoissairaanhoito ja kunta tekevät yhteistyötä palveluntuotannossa.	Jatkuva	Toteutunut.
Potilaat kotiutetaan erikoissairaanhoitosta hoidon päätyttyä.	Kunnalta ei peritä siirtoviivehoitomaksuja.	Jatkuva	Toteutunut.

TUNNUSLUVUT

Suoritukset (Varsinais-Suomen shp)	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT TA 20	TP 20
Avohoitokäyntien määrä	14 633	15 138	12 579		14 558
Hoitojaksojen määrä	1 041	930	918		842
Siirtoviivehoitopäivien lukumäärä	3	11	0		1
Laskutus siirtoviivepäivistä, €	1 320	7330	0		370

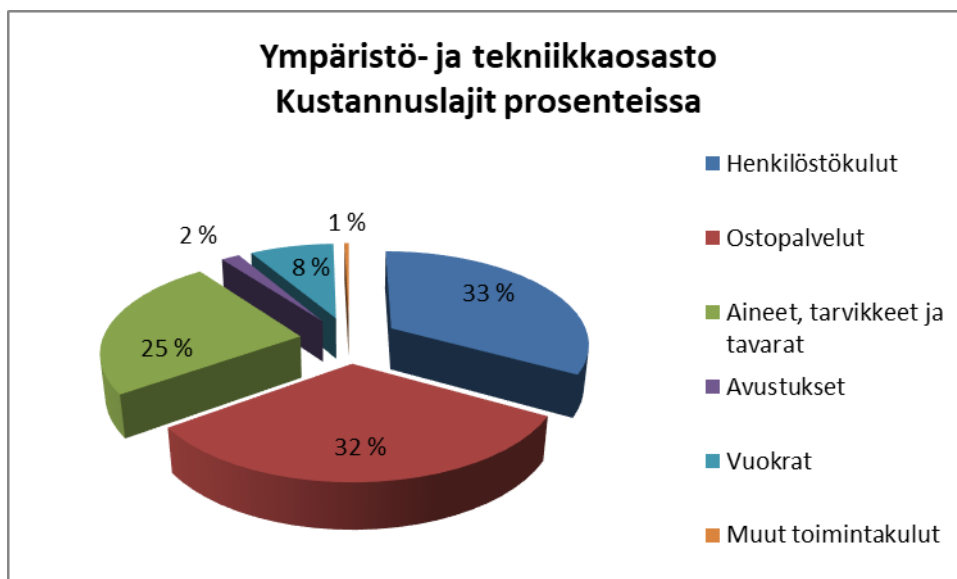
Kimitoön · Kemiönsaari

17.5 Ympäristö- ja tekniikkaosasto

- Ympäristö- ja tekniikkaosaston hallinto
- Valvontayksikkö
- Kiinteistö – ja yhdyskuntatekniikkayksikkö
- Kaavoitusyksikkö

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO
Pois lukien Kemiönsaaren vesiliikelaitos

	Alkuper.			Poikkeama		
	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	TA 2020	TP 2020	%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	3 243 921	3 540 446	0	3 540 446	3 219 043	90,92 %
Maksutuotot	250 177	253 000	0	253 000	307 321	121,47 %
Tuet ja avustukset	24 173	18 550	0	18 550	33 190	178,92 %
Vuokratuotot	5 457 892	5 294 672	0	5 294 672	5 172 365	97,69 %
Muut toimintatuotot	87 698	111 134	0	111 134	150 304	135,25 %
TOIMINTATUOTOT	9 063 862	9 217 802	0	9 217 802	8 882 224	96,36 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	3 440				0	0,00 %
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	2 146 024	2 269 379	-70 000	2 199 379	2 113 555	96,10 %
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	523 269	510 061	0	510 061	485 859	95,25 %
Muut henkilöstösivukulut	69 492	91 681	0	91 681	76 802	83,77 %
Henkilöstösivukulut	592 761	601 742	0	601 742	562 661	93,51 %
Henkilöstökulut	2 738 785	2 871 121	-70 000	2 801 121	2 676 216	95,54 %
Palvelujen ostot	2 352 701	2 578 275	-150 000	2 428 275	2 296 686	94,58 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 877 730	1 788 250	-170 000	1 618 250	1 703 399	105,26 %
Avustukset	154 441	158 000	0	158 000	154 509	97,79 %
Vuokratulot	319 605	715 577	0	715 577	699 812	97,80 %
Muut toimintakulut	44 567	18 400	0	18 400	28 745	156,22 %
TOIMINTAKULUT	7 487 828	8 129 623	-390 000	7 739 623	7 559 366	97,67 %
TOIMINTAKATE	1 579 474	1 088 179	390 000	1 478 179	1 322 858	89,49 %
SUUNNITELMAPOISTOT	-2 345 144	-2 384 200	0	-2 384 200	-2 317 560	97,20 %
ARVONALENTUMISET	0	-820 470	0	-820 470	-1 737 536	211,77 %
TILIKAUDEN TULOS	-765 670	-2 116 491	390 000	-1 726 491	-2 732 238	158,25 %

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO

Kemiönsaaren vesiliikelaitos mukaan lukien

	Alkuper.			Poikkeama		
	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	TA 2020	TP 2020	%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	4 954 539	5 358 896	0	5 358 896	4 949 507	92,36 %
Maksutuotot	250 177	253 000	0	253 000	307 321	121,47 %
Tuet ja avustukset	24 173	18 550	0	18 550	33 190	178,92 %
Vuokratuotot	5 457 892	5 294 672	0	5 294 672	5 172 365	97,69 %
Muut toimintatuotot	294 893	295 254	0	295 254	312 028	105,68 %
TOIMINTATUOTOT	10 981 675	11 220 372	0	11 220 372	10 774 412	96,03 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	3 440					
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	2 299 016	2 426 414	-70 000	2 356 414	2 266 910	96,20 %
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	550 515	537 231	0	537 231	511 905	95,29 %
Muut henkilöstösivukulut	74 414	97 891	0	97 891	82 452	84,23 %
Henkilöstösivukulut	624 929	635 122	0	635 122	594 357	179,51 %
Henkilöstökulut	2 923 944	3 061 536	-70 000	2 991 536	2 861 267	275,72 %
Palvelujen ostot	2 905 791	3 089 795	-150 000	2 939 795	2 771 014	94,26 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 297 854	2 236 050	-170 000	2 066 050	2 128 482	103,02 %
Avustukset	154 441	158 000	0	158 000	154 509	97,79 %
Vuokratulut	319 605	715 577	0	715 577	699 812	97,80 %
Muut toimintakulut	61 980	38 200	0	38 200	36 065	94,41 %
TOIMINTAKULUT	8 663 615	9 299 158	-390 000	8 909 158	8 651 149	97,10 %
TOIMINTAKATE	2 321 499	1 921 214	390 000	2 311 214	2 123 263	91,87 %
SUUNNITELMAPOISTOT	-3 184 191	-3 197 200	0	-3 197 200	-3 127 033	97,81 %
ARVONALENTUMISET	0	-820 470	0	-820 470	-1 737 536	211,77 %
TILIKAUDEN TULOS	-862 692	-2 096 456	390 000	-1 706 456	-2 741 306	160,64 %

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO

Yksikkö: Ympäristö- ja tekniikkaosaston hallinto

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

YMPÄRISTÖ JA TEKNIikka, HALLINTO

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	380 311	87 854	140 390			140 390	168 446
Valmistus omaan käyttöön	6 141	1 191					
Henkilöstökulut	-173 618	-133 055	-210 518	25 000		-185 518	-206 879
Palvelujen ostot	-641 608	-652 302	-660 941	5 000		-655 941	-629 348
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 703	-3 748	-3 000			-3 000	-2 265
Avustukset			-1 000			-1 000	
Vuokrat	-136 755	-76 227	-34 026			-34 026	-34 500
Muut toimintakulut	-9 045	-11 458	-6 500			-6 500	-18 664
TOIMINTAKULUT	-965 729	-876 789	-915 985	30 000		-885 985	-891 656
TOIMINTAKATE	-579 277	-787 744	-775 595	30 000		-745 595	-723 210

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Ensisijaiset syyt talousarvion ja tuloksen eroavaisuuksiin on arvioitua pienemmät palvelujen ostot sekä lisääntynyt kiinnostus maa-alueiden ostamiseen, mikä puolestaan johti arvioitua suurempiin myyntituloihin. Lisääntyneet kulut johtuvat sisäisten palkkaerien uudelleenkohdistuksesta ja lisääntyneistä muista toimintakuluista, jotka liittyvät kunnan karttapalveluiden digitalisaatiohankkeen aloittamiseen.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Kustannuseuranta on ollut tarkkaa, ja siitä johtuen saavutettiin hyvä taloudenpito.

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Juridisesti pitäviä päätöksiä teknisessä lautakunnassa	Päätöksistä ei valiteta	Jatkuvasti	Ei yhtään valitusta
Tontteja myydään kaava-alueilla	Tontteja on myyty	Jatkuvasti	Tontteja on myyty
Panostus henkilökunnan kehittämiseksi	Vuosittaiset kehittämiskeskustelut. Vähintään yksi koulutustilaisuus vuodessa/työntekijä	31.12.2020	Kehittämiskeskusteluja on käyty ja työntekijät ovat osallistuneet koulutustilaisuuksiin

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO

Yksikkö: Ympäristö- ja tekniikkaosaston hallinto

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT TA 20	TP 20
Teknisen lautakunnan kokoukset	10	11	11	11	13
Käsitellyt pykälät	126	122	200	200	152
Teknisen johtajan päätökset	20	25	40	40	29
Edunvalvontatehtävät	21	20	20	20	20
Myydyt tai vuokratut tontit	1	3	6	6	6
Muut kauppakirjat, asunnot, alueet	7	4	6	6	7

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO

Yksikkö: Valvontayksikkö

Vastuhenkilö: Valvontapäällikkö

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	213 151	201 566	224 820			224 820	276 053
Henkilöstökulut	-349 039	-360 450	-372 423			-372 423	-335 849
Palvelujen ostot	-75 507	-71 065	-96 660			-96 660	-110 133
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 818	-9 867	-12 350			-12 350	-9 141
Avustukset							
Vuokrat	-1 194	-29 739	-28 000			-28 000	-29 044
Muut toimintakulut	-4 043	-463					654
TOIMINTAKULUT	-435 601	-471 585	-509 433			-509 433	-483 512
TOIMINTAKATE	-222 449	-270 019	-284 613			-284 613	-207 459

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Yksikön tulot olivat noin 51 000 € suuremmat kuin oli budjetoitu, suuremmat tulot johtuivat lähinnä peruttujen tuulivoimaloiden rakennuslupamaksuista. Henkilöstökulut olivat noin 37 000 € pienemmät kuin oli budjetoitu. Palvelujen ostot olivat noin 13 000 € suuremmat kuin budjetoitu, johtuen lähinnä useamman IT-ohjelman päivitysmaksuista, tietosuojamaksuista ja arvioitua suuremmasta määrästä sähköisiä hakemuksia.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Valvontapäällikkö

Vuoden 2020 jälkimmäisellä puoliskolla yksikön henkilöstöresurssit olivat huomattavasti budjetoitua pienemmät. Tilanne vaikutti koko henkilöstön työtehtäviin ja vaikutti näin ollen yksikön tulokseen, muun muassa valvonta-asioiden käsittelyaikoihin ja siihen ettei tavoitteet täyttyneet kaikilta osin.

Rakennusvalvonnan käsiteltyjen rakennuslupien ja valvonta-asioiden määrä oli hieman arvioitua pienempi, katselmuksia suoritettiin kuitenkin jopa 662 kpl. Covid-19-pandemian takia rakennusvalvonta oli etätöissä suuren ajan vuodesta. Vuoden aikana rakennusvalvonta kehitti uusia työmenetelmiä ja päivitti useampia IT-ohjelmia, jotta mahdollistetaan tehokas etätö, myös tulevaisuudessa. Rakennusvalvonta ei voi tehdä etätöitä täysiaikaisesti, mutta monta viranomaistehtävää voi suorittaa tehokkaasti etänä, sähköisen lupajärjestelmän ja arkistoinnin avulla. Etätöiden mahdollisuus helpottaa myös uusien työntekijöiden rekrytointia.

Ympäristötarkastaja

Ympäristönsuojeluviranomainen on vuoden aikana ollut vajaamiehistöinen koska vain yksi virkamies kahdesta on ollut työssä elokuu-joulukuu välisenä aikana. Tämä vaikuttaa luonnollisesti siihen työn määrään, jota on ollut mahdollista suorittaa, kun budjetointi oli, että kaksi virkamiestä on työssä vuoden aikana.

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa on päivittämättä ja se pitää päivittää 2021. Työ nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien kanssa jatkuu, jotta saadaan kaikki rekisteröintivelvolliset jakeluasemat rekisteröityä.

Haja-asutusalueiden kiinteistöillä tuli olla viimeistään 31.10.2019 voimassa olevat vaatimukset täyttävä jätevesikäsitelyjärjestelmä. Tämä lakimuutos on vieläkin vaikuttanut ympäristövalvonnan työhön vuonna 2020 kun annettuja jätevesilausuntoja oli 105 sen sijaan että niitä olisi ollut runsas 70 kuten aikaisempina vuosina.

Viranomaisapu koskien liittymistä vesihuoltolaitoksen palveluihin on myös jatkunut vuoden aikana, koska vielä on suuri määrä liittymisvelvollisia kiinteistöjä mutta asioita ei vielä ole ehditty käsittelemään.

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO

Yksikkö: Valvontayksikkö

Vastuhenkilö: Valvontapäällikkö

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Rakennusvalvonta Tiedottaa voimassa olevista sekä muuttuvista viranomaisvaatimuksista sekä niiden soveltamisesta.	Rakennusvalvonta järjestää vähintään kaksi keskustelutilaisuutta suunnittelijoiden ja vastaavien työjohtajien kanssa.	Vuosittain	Ei saavutettu
Rakennustietojen päivittäminen ja tarkempi seuranta aloitettujen hankkeiden rekisteröinnistä. Hankkeiden aloittamisen rekisteröinnillä on myönteinen vaikutus kunnan kiinteistöverotuloihin.	Kunnan sekä VRK:n rakennus- ja huoneistorekisterin jatkuva sekä reaaliaikainen päivittäminen sekä aloitettujen hankkeiden määrän tarkistus.	Kuukausittain	Saavutettu osittain
Ympäristönsuojelu Tiedottaa ja suorittaa nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien valvontaa sekä rekisteröidä jakeluasemat mahdollisuuksien mukaan	Keskittyminen toimintakokonaisuuksien valvontaan.	Jatkuvasti	Saavutettu osittain
Päivittää ympäristönsuojeluviranomaisen taksa.	Huomioida päivitetty lainsäädäntö sekä maksullinen ympäristövalvonta.	Vuosittain	Ei saavutettu

AVAINLUVUT

Suoritukset	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT TA 20	TP 20
Rakennusvalvonta					
Rakennusluvut, toimenpideluvat ja ilmoitukset	525	371	400	400	363
Tehdyt katselmukset	577	655	600	600	662
Ympäristönsuojelu					
Annetut lausunnot ja virkamiespäätökset	264	263	150	150	219
Tehdyt katselmukset	66	55	90	90	61

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO
Kiinteistö- ja yhdyskuntatekninen yksikkö
Vastuhenkilö: Kiinteistö- ja infrapäällikkö

KIINTEISTÖ- JA YHDYSKUNTATEKNINEN YKSIKKÖ

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
Toimintatuotot	3 541 794	3 323 487	3 567 531			3 567 531	3 268 975
Vuokratuotot	5 759 081	5 400 127	5 254 672			5 254 672	5 134 997
TOIMINTATUOTOT	9 300 875	8 723 614	8 822 203			8 822 203	8 403 972
Valmistus omaan käyttöön		2 249					
Henkilöstökulut	-2 258 731	-2 169 918	-2 201 845	45 000		-2 156 845	-2 021 692
Palvelujen ostot	-1 686 579	-1 568 133	-1 729 126	125 000		-1 604 126	-1 501 115
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 032 974	-1 861 717	-1 771 000	170 000		-1 601 000	-1 690 765
Avustukset	-152 747	-154 441	-157 000			-157 000	-154 509
Vuokrat	-73 905	-213 633	-641 974			-641 974	-624 558
Muut toimintakulut	-26 747	-26 460	-11 400			-11 400	-11 161
TOIMINTAKULUT	-6 231 681	-5 994 301	-6 512 345	340 000		-6 172 345	-6 003 799
TOIMINTAKATE	3 069 194	2 731 562	2 309 858	340 000		2 649 858	2 400 174

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Perimmäinen syy toimintatulojen vähenemiseen on sisäisten ruoka-annosten valmistuksen väheneminen. Vuonna 2020 koronapandemia vähensi annosten määrää, sillä opiskelijat olivat osittain etäopetuksessa vuoden aikana. Myös päivähoitossa olevien lasten määrä oli keväällä pienempi koronapandemian vuoksi.

Peruspalvelu käytti vain noin 90 % tilattujen annosten määrästä. Koska kiinteistöyksikössä, ruokahuolto- ja siivoustoimessa, on vakituinen henkilöstö, henkilöstökustannukset eivät pienentyneet, vaikka tuotettujen annosten määrä oli tilattua pienempi. Tämän lisäksi käytettiin 50 % sisäisestä kunnossapitopotista. Käyttämätön summa on siten vähennetty sisäisestä vuokrasta ja toimintakuluista.

Suurin vähennys kuluissa johtuu yksikön henkilöstömuutoksista. Lisääntynyt materiaali- ja ainetarve koronapandemian aikana sekä sähkösiirron hinnan korotus on hieman nostanut kuluja.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Koronapandemia on vaikuttanut yksikön toimintaan ja huoltohenkilöstö on ainoastaan suorittanut välttämättömät huolto- ja kunnossapitotoimenpiteet. Koronapandemia on vaikuttanut investointien aikatauluihin ja toteutuksiin ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Toimintamuutoksista huolimatta saavutettiin huoltopyyntöjen tavoite.

Valtuuston säästövaatimus päätöksen vuoksi ruokahuolto- ja siivoustoimen työtunteja kului paljon keittiötoiminnon selvityksiin ja keskusteluihin. Myös koronapandemian aiheuttamat muutokset työkäytännöissä lisäsivät henkilöstön työmäärää.

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO
 Kiinteistö- ja yhdyskuntatekninen yksikkö
 Vastuhenkilö: Kiinteistö- ja infrapäällikkö

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Tyytyväisiä vuokralaisia	Buildercom aktiivisuus, % huoltopyyntöistä suoritettu / kuukausi	Vähintään 80% / kk	Saavutettu. Koko vuosi 87%
Yleisten alueitten hoitoa parannetaan	Kuntalaisten hyvinvointia parannetaan	Töiden seuranta järjestelmä 2020 aikana	Ei saavutettu. Sopiva järjestelmä ei ole löydetty vielä
Ruokahävikin vähentäminen entistä enemmän keittiöissä	Suorittaa kaksi tarkkaa hävikkitutkimusta jotka kattaa kaikki yksiköt ja osastot missä ruoka tarjotaan tai valmistetaan	Hävikin vähentäminen 5%:lla	Hanketta lykättiin vuoteen 2021, johtuen vuoden 2020 suurista haasteista (Korona, säästöselvitykset).

AVAINLUVUT

	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT TA 20	TP 20
Kiinteistörakennusten määrä	32	32	31	31	30
Kiinteistöjen kerrosala	43 536	42 330	42 233	42 233	41 305
Aterioiden määrä	413 636	402 422	443 765	443 765	369 504
Siivotut pinta-alat	20 259	22 115	22 115	22 115	22 115

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO

Yksikkö: Kaavoitusyksikkö

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

KAAVOITUSYKSIKKÖ

	BS 2018	BS 2019	BG 2020	BG-ändring	ÄND	BG 2020	BS 2020
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-muutos	MUUT.	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	13 956	50 827	30 390			30 390	33 752
Henkilöstökulut	-90 538	-75 361	-86 335			-86 335	-111 796
Palvelujen ostot	-49 221	-61 201	-91 548	20 000		-71 548	-56 090
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 434	-2 397	-1 900			-1 900	-1 228
Avustukset							
Vuokrat		-6	-11 577			-11 577	-11 710
Muut toimintakulut	-86	-6 187	-500			-500	425
TOIMINTAKULUT	-141 279	-145 152	-191 860	20 000		-171 860	-180 399
TOIMINTAKATE	-127 323	-94 325	-161 470	20 000		-141 470	-146 647

Poikkeamat talousarvio 2020 / tilinpäätös 2020

Suurin syy siihen, että talousarvio ja tulos eroavat toisistaan on, että palvelujen ostot ovat olleet pienemmät kuin talousarviossa. Dragsfjärdin läntisen saariston rantaosayleiskaavan ja Dragsfjärdin kirkonkylän asemakaavan kaavoitustyöt viivästyivät vuonna 2020 COVID-19-tilanteesta johtuen. Merkittävä osa kaavoitusyksikön resursseista on keskitetty usean poikkeamisluvan käsittelyyn, jossa vapaa-ajan asunnot muutettiin ympärivuotisiksi asunnoiksi. Talousarviovaiheessa tätä ei oltu huomioitu. Lisääntyneet kulut johtuvat sisäisten palkkaerien uudelleenkohdistuksesta.

Toiminta ja strategiset toimenpiteet vuoden 2020 aikana

Dragsfjärdin itäisen saariston rantaosayleiskaava on hyväksytty ja saanut lainvoiman. Kunnan asukkaiden käyttöön tulevan sähköisen karttapalvelun toteutus on aloitettu vuonna 2020. Karttapalvelu on visuaalinen työkalu, joka mm. yhdistää kunnan kaikki voimassa olevat kaavat, kunnan myynnissä olevat tontit sekä vesihuoltolaitosten toiminta-alueet ja keskusta-alueet.

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Dragsfjärdin läntisen saariston rantaosayleiskaava	Päätösprosessi saatetaan loppuun	31.12.2020	Kaavoitusprosessi aloitettu
Kärran asemakaavan päivitys	Päätösprosessi saatetaan loppuun	31.12.2020	Kaavoitusprosessi aloitettu
Yksityiset kaavamuutokset	Päätösprosessit saatetaan loppuun kohtuullisessa ajassa	Jatkuvasti	On toteutunut

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO
 Yksikkö: Kaavoitusyksikkö
 Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

AVAINLUVUT

	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT TA 20	TP 20
Loppuunvietyjä yleiskaavoja tai päivityksiä	0	0	0	0	1
Loppuunvietyjä pieniä yleiskaavojen päivityksiä	3	3	3	3	3
Loppuunvietyjä asemakaavoja tai muutoksia	2	2	1	2	0
Loppuunvietyjä ranta-asemakaavoja	2	2	0	2	1
Poikkeamislupia tai suunnittelutarveratkaisuja	25	26	25	25	32

18 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

18.1 Käyttötalouden toteutuminen 2020

	2020 Talousarvio	Talousarvio- muutos	2020 Muutettu TA	2020 Tilinpäätös	Poikkeama alkuperäinen TA:		Poikkeama muutettu TA:	
					€	%	€	%
HALLINTO-OSASTO								
TOIMINTATULOT	501 632			487 827	13 805	97,25 %		
TOIMINTAMENOT	-2 174 279			-2 056 417	-117 862	94,58 %		
TOIMINTAKATE	-1 672 647			-1 568 590	-104 057	93,78 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-94 180			-109 304	15 124	116,06 %		
TILIKAUDEN TULOS	-1 766 827			-1 677 894	-88 933	94,97 %		
HALLINTOYKSIKKÖ								
TOIMINTATULOT	1 300			1 797	-497	138,25 %		
TOIMINTAMENOT	-865 989			-804 050	-61 939	92,85 %		
TOIMINTAKATE	-864 689			-802 253	-62 436	92,78 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-29 500			-22 688	-6 812	76,91 %		
TILIKAUDEN TULOS	-894 189			-824 941	-69 248	92,26 %		
HENKILÖSTÖYKSIKKÖ								
TOIMINTATULOT	55 700			38 018	17 682	68,26 %		
TOIMINTAMENOT	-355 667			-312 280	-43 387	87,80 %		
TOIMINTAKATE	-299 967			-274 261	-25 706	91,43 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-22 220			-22 220	0	100,00 %		
TILIKAUDEN TULOS	-322 187			-296 482	-25 705	92,02 %		
TALOUSYKSIKKÖ								
TOIMINTATULOT	13 800			17 392	-3 592	126,03 %		
TOIMINTAMENOT	-513 227			-525 649	12 422	102,42 %		
TOIMINTAKATE	-499 427			-508 257	8 830	101,77 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-14 230			-18 619	4 389	130,85 %		
TILIKAUDEN TULOS	-513 657			-526 876	13 219	102,57 %		

	2020 Talousarvio	Talousarvio- muutos	2020 Muutettu TA	2020 Tilinpäätös	Poikkeama alkuperäinen TA:		Poikkeama muutettu TA:	
					€	%	€	%
<u>IKT-YKSIKKÖ</u>								
TOIMINTATULOT	430 832			430 619	213	99,95 %		
TOIMINTAMENOT	-439 396			-414 437	-24 959	94,32 %		
TOIMINTAKATE	-8 564			16 182	-24 746	-188,95 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-28 230			-45 777	17 547	162,16 %		
TILIKAUDEN TULOS	-36 794			-29 595	-7 199	80,43 %		
<u>KEHITYSOSASTO</u>								
TOIMINTATULOT	113 560		113 560	209 154	-95 594	184,18 %		
TOIMINTAMENOT	-1 098 142		-1 098 142	-1 112 202	14 060	101,28 %		
TOIMINTAKATE	-984 582		-984 582	-903 048	-81 534	91,72 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-19 220		-19 220	-6 489	-12 731	33,76 %		
TILIKAUDEN TULOS	-1 003 802		-1 003 802	-909 537	-94 265	90,61 %		
<u>KEHITYSOSASTON HALLINTO</u>								
TOIMINTATULOT	28 500			21 531	6 969	75,55 %		
TOIMINTAMENOT	-939 647			-875 731	-63 916	93,20 %		
TOIMINTAKATE	-911 147			-854 200	-56 947	93,75 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-19 220			-6 489	-12 731	33,76 %		
TILIKAUDEN TULOS	-930 367			-860 689	-69 678	92,51 %		
<u>PROJEKTITOIMINTA</u>								
TOIMINTATULOT	85 060			187 623	-102 563	220,58 %		
TOIMINTAMENOT	-158 495			-236 471	77 976	149,20 %		
TOIMINTAKATE	-73 435			-48 848	-24 587	66,52 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0			0	0	0,00 %		
TILIKAUDEN TULOS	-73 435			-48 848	-24 587	66,52 %		

	2020 Talousarvio	Talousarvio- muutos	2020 Muutettu TA	2020 Tilinpäätös	Poikkeama alkuperäinen TA:		Poikkeama muutettu TA:	
					€	%	€	%
<u>SIVISTYSOSASTO</u>								
TOIMINTATULOT	718 468		718 468	620 555	97 913	86,37 %	97 913	86,37 %
TOIMINTAMENOT	-15 496 952	100 000	-15 396 952	-14 559 282	-937 670	93,95 %	-837 670	94,56 %
TOIMINTAKATE	-14 778 484	100 000	-14 678 484	-13 938 727	-839 757	94,32 %	-739 757	94,96 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-200 080		-200 080	-197 757	-2 323	98,84 %	-2 323	98,84 %
TILIKAUDEN TULOS	-14 978 564	100 000	-14 878 564	-14 136 484	-842 080	94,38 %	-742 080	95,01 %
<u>SIVISTYSOSASTON HALLINTO</u>								
TOIMINTATULOT	520			552	-32	106,13 %		
TOIMINTAMENOT	-215 405			-196 178	-19 227	91,07 %		
TOIMINTAKATE	-214 885			-195 626	-19 259	91,04 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-112 720			-49 662	-63 058	44,06 %		
TILIKAUDEN TULOS	-327 605			-245 288	-82 317	74,87 %		
<u>LASTENHUOLTOYKSIKKÖ</u>								
TOIMINTATULOT	325 740			201 347	124 393	61,81 %		
TOIMINTAMENOT	-3 187 880			-2 976 195	-211 685	93,36 %		
TOIMINTAKATE	-2 862 140			-2 774 848	-87 292	96,95 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-3 220			-9 960	6 740	309,32 %		
TILIKAUDEN TULOS	-2 865 360			-2 784 809	-80 551	97,19 %		
<u>OPETUSYKSIKKÖ</u>								
TOIMINTATULOT	250 200		250 200	330 686	-80 486	132,17 %	-80 486	132,17 %
TOIMINTAMENOT	-9 864 657	100 000	-9 764 657	-9 308 650	-556 007	94,36 %	-456 007	95,33 %
TOIMINTAKATE	-9 614 457	100 000	-9 514 457	-8 977 963	-636 494	93,38 %	-536 494	94,36 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-25 860		-25 860	-63 327	37 467	244,88 %	37 467	244,88 %
TILIKAUDEN TULOS	-9 640 317	100 000	-9 540 317	-9 041 290	-599 027	93,79 %	-499 027	94,77 %

	2020 Talousarvio	Talousarvio- muutos	2020 Muutettu TA	2020 Tilinpäätös	Poikkeama alkuperäinen TA:		Poikkeama muutettu TA:	
					€	%	€	%
<u>AIKUISOPISTO</u>								
TOIMINTATULOT	46 520			25 527	20 993	54,87 %		
TOIMINTAMENOT	-354 197			-291 440	-62 757	82,28 %		
TOIMINTAKATE	-307 677			-265 913	-41 764	86,43 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0			0	0			
TILIKAUDEN TULOS	-307 677			-265 913	-41 764	86,43 %		
<u>KIRJASTOYKSIKKÖ</u>								
TOIMINTATULOT	9 840			17 015	-7 175	172,92 %		
TOIMINTAMENOT	-749 907			-724 843	-25 064	96,66 %		
TOIMINTAKATE	-740 067			-707 828	-32 239	95,64 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 040			-1 867	827			
TILIKAUDEN TULOS	-741 107			-709 695	-31 412	95,76 %		
<u>VAPAA-AJAN YKSIKKÖ</u>								
TOIMINTATULOT	85 648			45 428 0	40 220	53,04 %		
TOIMINTAMENOT	-1 124 906			-1 061 976 0	-62 930	94,41 %		
TOIMINTAKATE	-1 039 258			-1 016 548 0	-22 710	97,81 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-57 240			-72 941 0	15 701	127,43 %		
TILIKAUDEN TULOS	-1 096 498			-1 089 490 0	-7 008	99,36 %		

	2020 Talousarvio	Talousarvio- muutos	2020 Muutettu TA	2020 Tilinpäätös	Poikkeama alkuperäinen TA:		Poikkeama muutettu TA:	
					€	%	€	%
PERUSPALVELUOSASTO								
TOIMINTATULOT	3 238 930	-50 000	3 188 930	3 686 727	-447 797	113,83 %	-497 797	115,61 %
TOIMINTAMENOT	-30 651 121	-440 000	-31 091 121	-30 187 728	-463 393	98,49 %	-903 393	97,09 %
TOIMINTAKATE	-27 412 191	-490 000	-27 902 191	-26 501 000	-911 191	96,68 %	-1 401 191	94,98 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-207 650		-207 650	-157 365	-50 285	75,78 %	-50 285	75,78 %
TILIKAUDEN TULOS	-27 619 841	-490 000	-28 109 841	-26 658 365	-961 476	96,52 %	-1 451 476	94,84 %
PERUSPALVELUOSASTON HALLINTO								
TOIMINTATULOT	1 300			2 548	-1 248	195,99 %		
TOIMINTAMENOT	-342 305			-321 602	-20 703	93,95 %		
TOIMINTAKATE	-341 005			-319 054	-21 951	93,56 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-77 690			-27 257	-50 433	35,08 %		
TILIKAUDEN TULOS	-418 695			-346 311	-72 384	82,71 %		
SOSIAALIYKSIKKÖ								
TOIMINTATULOT	284 565		284 565	290 144 0	-5 579	101,96 %	-5 579	101,96 %
TOIMINTAMENOT	-4 734 290	-284 000	-5 018 290	-5 442 839 0	708 549	114,97 %	424 549	108,46 %
TOIMINTAKATE	-4 449 725	-284 000	-4 733 725	-5 152 694 0	702 969	115,80 %	418 969	108,85 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0							
TILIKAUDEN TULOS	-4 449 725	-284 000	-4 733 725	-5 152 694 0	702 969	115,80 %	418 969	108,85 %
VANHUSTENHUOLTOYKSIKKÖ								
TOIMINTATULOT	2 120 705		2 120 705	2 614 416 0	-493 711	123,28 %	-493 711	123,28 %
TOIMINTAMENOT	-9 586 282	-56 000	-9 642 282	-9 602 574 0	16 292	100,17 %	-39 708	99,59 %
TOIMINTAKATE	-7 465 577	-56 000	-7 521 577	-6 988 158 0	-477 419	93,61 %	-533 419	92,91 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-42 740		-42 740	-38 885	-3 855	90,98 %		
TILIKAUDEN TULOS	-7 508 317	-56 000	-7 564 317	-7 027 044 0	-481 273	93,59 %	-537 273	92,90 %

	2020 Talousarvio	Talousarvio- muutos	2020 Muutettu TA	2020 Tilinpäätös	Poikkeama alkuperäinen TA:		Poikkeama muutettu TA:	
					€	%	€	%
<u>TERVEYDENHUOLTOYKSIKKÖ</u>								
TOIMINTATULOT	832 360	-50 000 0	782 360 0	779 620 0	52 740	93,66 %	2 740	99,65 %
TOIMINTAMENOT	-6 303 841	-100 000 0	-6 403 841 0	-6 505 085 0	201 244	103,19 %	101 244	101,58 %
TOIMINTAKATE	-5 471 481	-150 000 0	-5 621 481 0	-5 725 466 0	253 985	104,64 %	103 985	101,85 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-87 220	0 0	-87 220 0	-91 222 0	4 002	104,59 %	4 002	104,59 %
TILIKAUDEN TULOS	-5 558 701	-150 000 0	-5 708 701 0	-5 816 688 0	257 987	104,64 %	107 987	101,89 %
<u>ERIKOISSAIRAANHOITO</u>								
TOIMINTATULOT	0							
TOIMINTAMENOT	-9 684 403			-8 315 628 0	-1 368 775	85,87 %		
TOIMINTAKATE	-9 684 403			-8 315 628 0	-1 368 775	85,87 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0			0 0	0	0,00 %		
TILIKAUDEN TULOS	-9 684 403			-8 315 628 0	-1 368 775	85,87 %		
<u>YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO</u>								
TOIMINTATULOT	11 220 373	0	11 220 373	10 774 412	445 961	96,03 %	445 961	96,03 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	-100,00 %	0	-100,00 %
TOIMINTAMENOT	-9 299 158	390 000	-8 909 158	-8 651 149	-648 009	93,03 %	-258 009	97,10 %
TOIMINTAKATE	1 921 215	390 000	2 311 215	2 123 263	-202 048	110,52 %	187 952	91,87 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-4 017 670	0	-4 017 670	-4 864 569	846 899	121,08 %	846 899	121,08 %
TILIKAUDEN TULOS	-2 096 455	390 000	-1 706 455	-2 741 306	644 851	130,76 %	1 034 851	160,64 %
<u>YMPÄRISTÖ JA TEKNIikka, HALLINTO</u>								
TOIMINTATULOT	140 390	0 0	140 390	168 446 0	-28 056	119,98 %	-28 056	119,98 %
TOIMINTAMENOT	-915 985	30 000 0	-885 985	-891 656 0	-24 329	97,34 %	5 671	100,64 %
TOIMINTAKATE	-775 595	30 000 0	-745 595	-723 210 0	-52 385	93,25 %	-22 385	97,00 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-26 080	0 0	-26 080	-23 050 0	-3 030	88,38 %	-3 030	88,38 %
TILIKAUDEN TULOS	-801 675	30 000 0	-771 675	-746 260 0	-55 415	93,09 %	-25 415	96,71 %

	2020 Talousarvio	Talousarvio- muutos	2020 Muutettu TA	2020 Tilinpäätös	Poikkeama alkuperäinen TA:		Poikkeama muutettu TA:	
					€	%	€	%
<u>VALVONTAYKSIKKÖ</u>								
TOIMINTATULOT	224 820			276 053 0	-51 233	122,79 %		
TOIMINTAMENOT	-509 433			-483 512 0	-25 921	94,91 %		
TOIMINTAKATE	-284 613			-207 459 0	-77 154	72,89 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0			0 0	0			
TILIKAUDEN TULOS	-284 613			-207 459 0	-77 154	72,89 %		
<u>KIINTEISTÖ- JA YHDYSKUNTATEKNIKKAYKSIKKÖ</u>								
TOIMINTATULOT	8 822 203	0 0	8 822 203	8 403 972 0	418 231	95,26 %	418 231	95,26 %
TOIMINTAMENOT	-6 512 345	340 000 0	-6 172 345	-6 003 799 0	-508 546	92,19 %	-168 546	97,27 %
TOIMINTAKATE	2 309 858	340 000 0	2 649 858	2 400 174 0	-90 316	103,91 %	249 684	90,58 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT, ARVONA	-3 178 590	0 0	-3 178 590	-4 032 046 0	853 456	126,85 %	853 456	126,85 %
TILIKAUDEN TULOS	-868 732	340 000 0	-528 732	-1 631 873 0	763 141	187,85 %	1 103 141	308,64 %
<u>KAAVOITUSYKSIKKÖ</u>								
TOIMINTATULOT	30 390	0 0	30 390	33 752 0	-3 362	111,06 %	-3 362	111,06 %
TOIMINTAMENOT	-191 860	20 000 0	-171 860	-180 399 0	-11 461	94,03 %	8 539	104,97 %
TOIMINTAKATE	-161 470	20 000 0	-141 470	-146 647 0	-14 823	90,82 %	5 177	103,66 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	0 0	0	0 0	0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-161 470	20 000 0	-141 470	-146 647 0	-14 823	90,82 %	5 177	103,66 %
<u>KEMIÖNSAAREN VESI</u>								
TOIMINTATULOT	2 002 570			1 892 188 0	110 382	94,49 %		
TOIMINTAMENOT	-1 169 535			-1 091 783 0	-77 752	93,35 %		
TOIMINTAKATE	833 035			800 404 0	32 631	96,08 %		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-813 000			-809 473 0	-3 527			
TILIKAUDEN TULOS	20 035			-9 068 0	29 103	-45,26 %		

	2020 Talousarvio	Talousarvio- muutos	2020 Muutettu TA	2020 Tilinpäätös	Poikkeama alkuperäinen TA:		Poikkeama muutettu TA:	
					€	%	€	%
KEMIÖNSAAREN KUNTA								
TOIMINTATULOT	15 792 963	-50 000	15 742 963	15 778 675	14 288	99,91 %	-35 712	100,23 %
TOIMINTAMENOT	-58 719 652	50 000	-58 669 652	-56 566 777	-2 152 875	96,33 %	-2 102 875	96,42 %
TOIMINTAKATE	-42 926 689	0	-42 926 689	-40 788 102	-2 138 587	95,02 %	-2 138 587	95,02 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 538 800	0	-4 538 800	-5 335 485	796 685	117,55 %	796 685	117,55 %
TILIKAUDEN TULOS	-47 465 489	0	-47 465 489	-46 123 586	-1 341 903	97,17 %	-1 341 903	97,17 %

18.2 Tuloslaskelman toteutuminen 2020

TULOSLASKELMA

Kemiönsaaren vesiliikelaitos mukaan lukien

Ulkoinen / sisäinen	2020 Talousarvio	Talousarvio- muutokset	2020 Muutettu TA	2020 Tilinpäätös	Poikkeama	%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	6 793 192	0	6 793 192	6 736 960,36	-56 231,64	99,17 %
Maksutuotot	2 420 196	-50 000	2 370 196	2 337 533,63	-32 662,37	98,62 %
Tuet ja avustukset	492 902	0	492 902	628 014,25	135 112,25	127,41 %
Vuokratuotot	5 682 410	0	5 682 410	5 558 196,08	-124 213,92	97,81 %
Muut toimintatuotot	404 262	0	404 262	517 971,15	113 709,15	128,13 %
TOIMINTATUOTOT	15 792 962	-50 000	15 742 962	15 778 675,47	35 713,47	100,23 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	24 035 340	-70 000	23 965 340	23 071 327,58	-894 012,42	96,27 %
Palvelujen ostot	23 802 073	140 000	23 942 073	22 205 704,06	-1 736 368,94	92,75 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 348 638	-120 000	3 228 638	3 460 192,06	231 554,06	107,17 %
Avustukset	1 426 290	0	1 426 290	1 824 634,03	398 344,03	127,93 %
Vuokratulut	5 978 251	0	5 978 251	5 798 980,28	-179 270,72	97,00 %
Muut toimintakulut	129 060	0	129 060	205 939,25	76 879,25	159,57 %
TOIMINTAKULUT	58 719 652	-50 000	58 669 652	56 566 777,26	-2 102 874,74	96,42 %
TOIMINTAKATE	-42 926 690	0	-42 926 690	-40 788 101,79	2 138 588,21	95,02 %
VEROTULOT						
Kunnallisvero	18 741 000	0	18 741 000	18 994 125,45	253 125,45	101,35 %
Yhteisövero	1 111 000	0	1 111 000	1 236 601,77	125 601,77	111,31 %
Kiinteistövero	3 336 000	0	3 336 000	3 069 506,22	-266 493,78	92,01 %
VEROTULOT	23 188 000	0	23 188 000	23 300 233,44	112 233,44	100,48 %
VALTIONOSUUDET	22 787 206	1 562 000	24 349 206	24 342 401,00	-6 805,00	99,97 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
Korkotuotot	0	0	0	3 624,65	3 624,65	100,00 %
Muut rahoitustuotot	19 000	0	19 000	45 465,28	26 465,28	239,29 %
Korkokulut	212 200	0	212 200	156 156,22	-56 043,78	73,59 %
Muut rahoituskulut	6 800	0	6 800	6 103,96	-696,04	89,76 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KUL	-200 000	0	-200 000	-113 170,25	86 829,75	56,59 %
VUOSIKATE	2 848 516	1 562 000	4 410 516	6 741 362,40	2 330 846,40	152,85 %
POISTOT	-3 718 330	0	-3 718 330	-3 597 948,71	120 381,29	96,76 %
ARVONALENTUMISET	-820 470	0	-820 470	-1 737 535,86	-917 065,86	211,77 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 690 284	1 562 000	-128 284	1 405 877,83	1 534 161,83	-1095,91 %
POISTOERON LISÄYS(-) / VÄHEN	142 700	0	142 700	196 325,30	53 625,30	137,58 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-1 547 584	1 562 000	14 416	1 602 203,13	1 587 787,13	11114,06 %

Tilikauden ylijäämään sisältyvät vesiliikelaitoksen sisäiset tulot kunnan vesi- ja jätevesiverkoston liittymismaksuista.

Virallisessa tuloslaskelmassa tilikauden ylijäämä on 12 253,20 euroa pienempi, koska sisäiset erät on poistettu siitä.

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	18 741 000		18 741 000	18 994 125	253 125
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 111 000		1 111 000	1 236 602	125 602
Kiinteistövero	3 336 000		3 336 000	3 069 506	-266 494
Muut verotulot					
Verotulot yhteensä	23 188 000		23 188 000	23 300 233	112 233

Vuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, €	Muutos %
2016	19,75 %	105 174 339	3,2 %
2017	19,75 %	103 396 395	-1,7 %
2018	19,75 %	104 475 799	1,0 %
2019	19,75 %	107 006 983	2,4 %
2020	19,75 %		

Vuosi	Kiinteistövero-%	
	Yleinen	Vakituinen asuinrakennus
2016	1,1 %	0,37 %
2017	1,1 %	0,41 %
2018	1,1 %	0,41 %
2019	1,1 %	0,41 %
2020	1,1 %	0,41 %

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet ja verotulomenetysten kompensatio					
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ml. tasaukset)	19 831 716	1 562 000	21 393 716	21 275 351	-118 365
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-459 737	0	-459 737	-462 953	-3 216
Verotulomenetysten kompensatio	3 415 227	0	3 415 227	3 530 003	114 776
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus					
Valtionosuudet yhteensä	22 787 206	1 562 000	24 349 206	24 342 401	-6 805

18.3 Investointiosan toteutuminen 2020

Hallinto-osasto

1. Tietokoneet ja oheislaitteet

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-7 500	0,00	-7 500	0	-7 500	0,00	-7 500,00	0,00
Tulot							0,00	
Nettomeno	-7 500	0,00	-7 500	0	-7 500	0,00	-7 500,00	0,00

Analyysi:

Suurin osa osaston tietokoneista uudistettiin vuoden 2019 aikana, joten tarvetta uusille vuoden aikana ei ollut.

2. Ohjelmistot

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-25 000	0,00	-15 000	-10 000	-25 000	-34 435,71	9 435,71	-34 435,71
Tulot							0,00	
Nettomeno	-25 000	0,00	-15 000	-10 000	-25 000	-34 435,71	9 435,71	-34 435,71

Analyysi:

Uusia ohjelmistolisäosia taloushallintohjelmaan viranomaisten vaatimusten mukaisesti ja skannauspalveluun siirtyminen ostolaskujen osalta.

3. IKT-varusteet ja ohjelmat

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-110 000	0,00	-100 000	-10 000	-110 000	-104 968,45	-5 031,55	-104 968,45
Tulot							0,00	
Nettomeno	-110 000	0,00	-100 000	-10 000	-110 000	-104 968,45	-5 031,55	-104 968,45

Analyysi:

Olemme uusineet palvelinlaitteistoa, backup-järjestelmiä, verkkolaitteistoa ja muita laitteistoa.

4. Osakkeet

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-79 500	0,00	0	-79 500	-79 500	-79 500,00	0,00	-79 500,00
Tulot						0,00	0,00	0,00
Nettomeno	-79 500	0,00	0	-79 500	-79 500	-79 500,00	0,00	-79 500,00

Analyysi:

Kunnanhallitus päätti maaliskuussa 2020 hankkia osakkeita Sarastiassa 4 500 eurolla. Joulukuussa valtuusto päätti korottaa osakepääomaa Dalsbostäder Oy Ab:ssa 75 000 eurolla.

Kehitysosasto

1. ATK-varusteet

Tietokonetarvikkeita

Henkilökunnan tietokoneet uusitaan tarvittaessa

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-5 000	0,00	-5 000	0	-5 000	0,00	-5 000,00	0,00
Tulot							0,00	
Nettomeno	-5 000	0,00	-5 000	0	-5 000	0,00	-5 000,00	0,00

Analyyysi:

Suurin osa osaston tietokoneista on uusittu viimeisten vuosien aikana, joten tarvetta uusille ei ole vuoden aikana ollut.

2. Hiiliuunien entisöinti

Hiiliuunien kevytentisöinti yritystoimintaa varten

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-50 000	-3 480,00	-50 000	0	-50 000	0,00	-50 000,00	-3 480,00
Tulot							0,00	
Nettomeno	-50 000	-3 480,00	-50 000	0	-50 000	0,00	-50 000,00	-3 480,00

Analyyysi:

Projektia ei aloitettu vuoden aikana vaan projektia on siirretty ensi vuodelle.

3. Kylttejä

Infokylttejä

Teollisuusalueiden kyltitystä

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-20 000	0,00	-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00	0,00
Tulot							0,00	
Nettomeno	-20 000	0,00	-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00	0,00

Analyyysi:

Projektia ei aloitettu vuoden aikana vaan projektia on siirretty ensi vuodelle.

Sivistysosasto

1. IT-varustelu ja ohjelmistot

Sivistysosaston tavoitteena on käyttää informaatio- ja kommunikaatioteknologiaa tarkoituksenmukaisesti kaikissa asteissa ja aineissa. Tavoite vaatii että tietokoneet, varustelut, ohjelmistot ja verkot ovat nykyaikaisia ja toimivia. Henkilöstön taitoja ylläpidetään ja parannetaan koulutuksella. Sivistysosasto pyrkii jatkuvasti uudistamaan ja täydentämään esikoulujen, koulujen ja päiväkotien it-varustelua jotta se vastaa tarpeita.

Jatkamme oppilastietokoneiden ja -taulutietokoneiden uudistamisohjelmaa vuoden 2020 aikana. Tietokoneita ja taulutietokoneita uusitaan neljän-viiden vuoden välein riippuen niiden kunnosta. Ohjelmaan sisältyy myös koulujen dataprojektoreiden ja dokumenttikameroiden uudistamista. Niiden elinikä on noin 8 – 10 vuotta. Lukio-uudistusta ja lukion uusien oppimisympäristöjen kehittämistä ajatellen satsaamme korkealuokkaiseen videoneuvotteluvälineeseen muutama lukion tilaan sekä digitaaliseen oppimisympäristöön. Pariin kouluun asennetaan info-TV:t. Uusille opiskelijoille Kimitoön gymnasiumissa hankitaan oma tietokone. Koulujen ja sivistystoimiston hallinnolliset tietokoneet uusitaan tarvittaessa.

Koulut, esikoulut ja päiväkodit	65 000 €
Lukio-oppilaiden uudet tietokoneet ja oppimisympäristö	18 000 €
Videokonferenssivarustus ja info-TV	10 000 €

Kimitoön • Kemiönsaari

Hallinnon tietokoneet ja sivistysosaston muut yksiköt 12 000 €

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-105 000	0,00	-105 000	0	-105 000	-101 238,54	-3 761,46	-101 238,54
Tulot							0,00	
Nettomeno	-105 000	0,00	-105 000	0	-105 000	-101 238,54	-3 761,46	-101 238,54

Analyysi

Etäopetusjakso keväällä 2020 osoitti jokaisen oppilaan oman yksikön (tietokone / taulutietokone) tarpeen. Tähän asti kouluissa on ollut käytössä hybridimalli, jossa kouluilla on ollut käytössään sekä kannettavia tietokoneita että taulutietokoneita muttei riittävästi jokaiselle oppilaalle. Oppilaat ovat voineet käyttää sekä kannettavia koneita että tabletteja oppimisessaan niitten olematta oppilaan oma yksikkö. Syksyn aikana investoitiin lisätietokoneisiin niin että luokat 7 – 9 vuoden 2021 alusta voivat siirtyä yksi-yhteen malliin. Uudet lukio-opiskelijat ovat jo kauan saaneet käyttöönsä tietokoneen lukio-opintojen alkaessa.

Varhaiskasvatukseen on hankittu uusia puhelimia joilla päiväkotiyksiköt voivat pitää yhteyttä sekä kirjata lapset sisään ja ulos. Nämä tiedot siirtyvät heti varhaiskasvatuksen hallinto-ohjelmaan ja mm. laskutukseen.

Tämän lisäksi on uusittu kaapeleita, videotykkejä ja dokumenttikameroita kouluissa ja yksittäisiä tietokoneita sivistystoimistolla ja sen muilla yksiköillä.

2. Kalusto ja tulevaisuuden koulun varustelu

Uusi opetussuunnitelma asettaa oppimisympäristölle uusia vaatimuksia. Kouluja pitää asteittain varustaa mm. joustavilla kalusteilla. Tulevaisuuden koulussa opetustiloja tulisi voida käyttää joustavasti.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-30 000	0,00	-30 000	0	-30 000	-32 643,27	2 643,27	-32 643,27
Tulot							0,00	0,00
Nettomeno	-30 000	0,00	-30 000	0	-30 000	-32 643,27	2 643,27	-32 643,27

Analyysi

Kemiönsaaren keskuskoulun alakerrokseen on tullut tiloja, huonekaluja ja laitteita liikuntarajoitteisille. Tarve tuli ajankohtaiseksi keväällä 2020.

3. Varoja virkistysalueiden, liikuntapaikkojen ja uimarantojen uudistamiseen

Vapaa-ajan yksikön hoidossa on monta aluetta jotka vaativat säännöllistä huoltoa. Yleisen huollon lisäksi tarvitaan vuosittain suurempia toimenpiteitä joiden materiaalikustannukset helposti nousevat tuhansiin euroihin.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-30 000	0,00	-30 000	0	-30 000	-34 116,67	4 116,67	-34 116,67
Tulot							0,00	
Nettomeno	-30 000	0,00	-30 000	0	-30 000	-34 116,67	4 116,67	-34 116,67

Analyysi

Vuoden 2020 aikana 1) ostettu ja asennettu vesipumppu Amospuiston kastelujärjestelmään 2) ostettu kaksi kaarisiltaa Amospuistoon 3) ostettu uusi ruohonleikkuri 4) maansiirtotöitä 5) sähkötöitä

4. Taalintehtaan urheilupuisto

Vuoden 2020 aikana tehdään seuraavat toimenpiteet:

- pysäköintialue siirretään hiekkakentälle
- valaistut raput hiekkakentältä
- Alueelle jääkentän/hiekkatekonurmen edessä asennetaan ulkoliikuntavälineitä, maatramppoliini, tasapainorata sekä grillikatos vuoden 2018 laaditun suunnitelman mukaisesti.

Toimenpiteet perustuvat vuonna 2018 tehtyyn suunnitelmaan.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-235 000	-140 868,56	-75 000	0	-75 000	-87 589,06	12 589,06	-228 457,62
Tulot	20 000	0,00	0		0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno	-215 000	-140 868,56	-75 000	0	-75 000	-87 589,06	12 589,06	-228 457,62

Analyyysi

Vuoden 2020 aikana on tehty seuraavat toimenpiteet

- Kuivatussuunnitelma
- Salaojitettu ja kuivattu alue, joka sijaitsee luistelukentän ja urheilukentän välillä
- Alueelle on rakennettu valmiiksi kaksi erillistä huoltorakennusta

Peruspalveluosasto

1. ATK-varusteita ja ohjelmistoja (hardware)

Tietokoneita, näyttöjä, kirjoittimia peruspalveluosaston eri toimintayksiköihin.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-30 000	0,00	-30 000	0	-30 000	-20 416,09	-9 583,91	-20 416,09
Tulot							0,00	
Nettomeno	-30 000	0,00	-30 000	0	-30 000	-20 416,09	-9 583,91	-20 416,09

Analyyysi:

Tietokoneita, näyttöjä ja kirjoittimia hankittiin peruspalveluosaston eri toimintayksiköihin suunnitellusti. Investointimääräraha alitettiin 9 583,91 eurolla.

2. ATK-varusteita ja ohjelmistoja (software)

Kansallisten Kanta-palveluiden käyttöönotto etenee vaiheittain, mikä tarkoittaa uusien tai päivitettyjen Abilita -ohjelmistokokonaisuuksien hankintaa. Lisäksi tarvitaan ohjelmistopäivityksiä ja -hankintoja jotka mahdollistavat parannuksia hoito- ja hoivatyön työ- ja päätösprosesseihin.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-100 000	0,00	-100 000	0	-100 000	-35 070,95	-64 929,05	-35 070,95
Tulot							0,00	
Nettomeno	-100 000	0,00	-100 000	0	-100 000	-35 070,95	-64 929,05	-35 070,95

Analyyysi:

Vanhustenhuolto on ottanut käyttöön Abilita Sosiaalitoimi asiakashallinnan osalta, esimerkiksi asiakaskontaktien ja -päätösten sekä laskutuksen seurannassa. Ohjelman voi liittää kansalliseen eArkistoon eli Kantaan, mutta liittymistä ei ole vielä tältä osin toteutettu. Osa vanhustenhuollon yksiköistä on ottanut käyttöön Abilita Aktiviteettikalenterin, minkä avulla hoitohenkilöstö voi hallinnoida suunniteltuja hoitotoimenpiteitä ja muita asiakasaktiviteettejä. Terveydenhuollossa on otettu käyttöön Kanta-ominaisuuksia kuten ”Alaikäisen puolesta asiointi” ja ”Hoitosuunnitelma YHOS”. Suun terveydenhuollon tulevaa Kanta-liittymistä ajatellen, on vuonna 2020 tehty 7 000 euron osainvestointi. Terveydenhuollossa on lisäksi aloitettu etädiagnostiikan ja -vastaanoton VideoVisit-pilotointijakso. Investointimääräraha alitettiin 64 929,05 eurolla.

3. Vanhustenhuoltoyksikkö, hoitoirtoimistoa

Hoitoirtoimistoa, mm. potilasvuoteita Almakotiin (6 000 e), Hannakotiin (10 000 e) ja Silverbackeniin (4 000 e), matka- ja turvapuhelimia Kotihoitoon (13 000 e).

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-33 000	0,00	-33 000	0	-33 000	-10 699,94	-22 300,06	-10 699,94
Tulot							0,00	
Nettomeno	-33 000	0,00	-33 000	0	-33 000	-10 699,94	-22 300,06	-10 699,94

Analyyysi:

Vanhustenhuoltoon tehtiin suunniteltua vähemmän hoitoirtoimiston investointeja. Hannakotiin ostettiin kaksi siirtolaitetta, nosturi ja tuolivaaka. Silverbackeniin ostettiin imupumppu. Kotihoitoon ostettiin lääkejääkaappi ja pesukone. Investointimääräraha alitettiin 22 300,06 eurolla.

4. Terveysthuoltoyksikkö, hoitoirtoimistoa

Hoitoirtoimistoa, mm. kipupumppu ja antidecubitus-patjoja tk-sairaalaan (11 000 e), Sysmex-analysilaitte (9 500 e), laitteita kuntoutukseen ja hammashuoltoon (10 500 e) sekä harjoitusdefibrilaattori lääkärinvastaanotolle (2 000 €).

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-36 000	0,00	-36 000	0	-36 000	-18 160,12	-17 839,88	-18 160,12
Tulot							0,00	
Nettomeno	-36 000	0,00	-36 000	0	-36 000	-18 160,12	-17 839,88	-18 160,12

Analyyysi:

Terveysthuoltoon tehtiin suunniteltua vähemmän hoitoirtoimiston investointeja. Määrärahalla ostettiin Sysmex-analysilaitte laboratorioon ja terveyskeskussairaalaan kipupumppu, potilasnosturi, erikoissuihku-/wc-tuoli ja antidecubituspatjoja, eli pintapainetta vähentäviä erikoispatjoja makuuhaavapotilaille. Investointimääräraha alitettiin 17 839,88 eurolla.

Ympäristö- ja tekniikkaosasto

Ympäristö ja tekniikka, hallinto

1. ATK-varusteet ja ohjelmat

Korvaavat tietokoneet koko osaston tarpeisiin sekä vuoden aikana tehtävät ohjelmistopäivitykset ja uudet ohjelmat.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-15 000	0,00	-15 000	0	-15 000	0,00	-15 000,00	0,00
Tulot						0,00	0,00	0,00
Nettomeno	-15 000	0,00	-15 000	0	-15 000	0,00	-15 000,00	0,00

Analyyysi:

Vuoden 2020 aikana ei ollut tarvetta päivittää osaston tietokone- ja ohjelmistokantaa.

2. Maa-alueiden ja kiinteistöjen myynti, tasearvo

Tasearvon korjaus kun maa-alueita myydään, myyntisuunnitelman mukaan.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Tulot			45 000		45 000	123 184,90	-78 184,90	123 184,90
Nettomeno	0	0,00	45 000	0	45 000	123 184,90	-78 184,90	123 184,90

Analyyysi:

Kunta on systemaattisesti myynyt tyhjiä kiinteistöjä. Kiinnostus ostaa maata kunnalta oli odotettua suurempi.

Maa-alueiden ja kiinteistöjen kokonaismyynti 210 205 euroa.

Siitä maa-alueiden myynti 108 190,88 euroa.

Arvo taseessa 17 403,74 euroa, myyntivoitot tuloslaskelmassa 90 787,14 euroa.

Siitä rakennusten myynti 82 689,12 euroa.

Arvo taseessa 83 704,09 euroa, myyntitappiot tuloslaskelmassa – 1 014,97 euroa.

Siitä osakkeiden myynti 19 325 euroa.

Arvo taseessa 22 077,07 euroa, myyntitappiot tuloslaskelmassa – 2 752,07 euroa.

Kiinteistöt

1. Laitteita ruokahuolto- ja siivoustoimen tarpeisiin

Investointimääräraha osittain suunnitelluille hankinnoille, osittain vuoden aikana syntyville tarpeille uusia ruokahuolto- ja siivoustoimen koneita.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	-40 000	0	-40 000	-41 627,96	1 627,96	-41 627,96
Tulot	0	0,00	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-40 000	0	-40 000	-41 627,96	1 627,96	-41 627,96

Analyyssi:

Määrärahoja käytettiin budjetoitua vähän enemmän.

2. Investointipotti

Investointimääräraha äkillisille, pienemmille investointi- tai suunnittelutarpeille jotka syntyvät vuoden aikana. Tekninen lautakunta hallitsee määrärahan.

Investointipotti 5 000 €: Kemiön kunnantöimiston muutostyöt

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	0	-5 000	-5 000	-13 474,60	8 474,60	-13 474,60
Tulot	0	0,00	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	0	-5 000	-5 000	-13 474,60	8 474,60	-13 474,60

Analyyssi:

Vuoden osa kustannuksista ylittivät budjetoidun määrän. Projekti jatkuu vuodenvaihteen jälkeen.

Investointipotti 57 000 €: Dalsbruks skolanin kameravalvonta, liikuntahallin valojen uusiminen ja opetuskeittiön keittiökaappien uusiminen.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	0	-57 000	-57 000	-58 228,27	1 228,27	-58 228,27
Tulot	0	0,00	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	0	-57 000	-57 000	-58 228,27	1 228,27	-58 228,27

Analyyssi:

Kameravalvontajärjestelmä asennettu, liikuntahallin valot uusittu ja opetuskeittiön keittiökaapit uusittu.

Kulut hieman yli budjetti.

Investointipotti 18 000 €: Kemiön koulukeskus, opetuskeittiön poistumistie

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	0	-18 000	-18 000	-11 770,00	-6 230,00	-11 770,00
Tulot						0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	0	-18 000	-18 000	-11 770,00	-6 230,00	-11 770,00

Analyysi:

Asennus pelastustoimin huomautuksen mukaisesti. Työ aloitettiin syksyllä 2020 ja valmistuu 2021 vuoden alussa. Viimeinen erä hyväksytään kun työ on valmis.

Investointipotti 74 000 €: Hannakoti, kuntotutkimus, asbestisaneeraus ja palo-osastointi

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	0	-74 000	-74 000	-49 083,96	-24 916,04	-49 083,96
Tulot						0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	0	-74 000	-74 000	-49 083,96	-24 916,04	-49 083,96

Analyysi:

Kuntotutkimus ja asbestisaneeraus on tehty. Muutos pelastustoimin palo-osastointivaatimuksissa on vaatinut muutoksia toteutus suunnitelmissa. Työ aloitettiin keväällä 2020 ja päättyi vuoden 2021 aikana.

Investointipotti 10 000 €: Taalintehtaan kirjasto, viemäriin uusiminen

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	0	-10 000	-10 000	-14 885,32	4 885,32	-14 885,32
Tulot						0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	0	-10 000	-10 000	-14 885,32	4 885,32	-14 885,32

Analyysi:

Viemäri ongelmista johtuen kirjaston viemäri on uusittu ja osa vanhasta viemäristä on kytketty uudelleen. Kokonaissumma 2020 vuoden aikana on budjetoitua enemmän ja projekti jatkuu vuodenvaihteen yli.

Muut kiinteistöt: Sisäinen liittämismaksu

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	0	0	0	-6 253,20	6 253,20	-6 253,20
Tulot						0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	0	0	0	-6 253,20	6 253,20	-6 253,20

Analyysi:

Sisäinen vesi ja viemäri liittämismaksun Kemiönsaaren vedelle Västanfjärdin paloasemalle joka on ollut kytketty viereiseen rakennukseen aikaisemmin.

3. Hulta päiväkotitoimen ilmanvaihtokoneen uusiminen sekä palo ja valvontajärjestelmä

Hulta päiväkodin ilmanvaihtokone tulee uusia. Suunnittelu tarvittavista toimenpiteistä on tehty vuoden 2018-2019 aikana ja itse vaihto aloitetaan vuoden 2020 aikana.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	-80 000	0	-80 000	0,00	-80 000,00	0,00
Tulot						0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-80 000	0	-80 000	0,00	-80 000,00	0,00

Analyysi:

Ei suoritettu vuoden 2020 aikana. Palo- ja rikosvalvontajärjestelmä asennettiin vuoden 2021 alussa ja ilmastointisuunnitelmat päivitetään vastaamaan mahdollisia muutoksia lämmitys järjestelmään.

4. Kemiön koulukeskus, sisäilmatoimenpiteitä

Kemiön koulukeskuksessa syntyi ongelmia sisäilman kanssa, jotka osittain korjattiin vuoden 2017 aikana. 2018 tehtiin koulusta kuntotarkastus. 2019 parannettiin alapohjan tuuletus ja salaojat uusittiin. Jatkotoimenpiteitä vaaditaan jotta sisäilman laatua voidaan parantaa koulukeskuksessa.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-985 000	-833 896,81	-400 000	340 000	-60 000	-44 645,10	-15 354,90	-878 541,91
Tulot						0,00	0,00	0,00
Nettomeno	-985 000	-833 896,81	-400 000	340 000	-60 000	-44 645,10	-15 354,90	-878 541,91

Analyyysi:

Vuoden aikana tekstiililuokan puutteet on korjattu ja ilmastointikanavat on puhdistettu. Ilmastointilaitteen vaihto tehdään kesällä 2021.

Yhdyskuntatekniikka

1. Asemakaavateiden asfaltointi

Meille on kertynyt suuri asfaltointivelka, joka pitää hoitaa.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	-60 000	0	-60 000	-41 692,25	-18 307,75	-41 692,25
Tulot						0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-60 000	0	-60 000	-41 692,25	-18 307,75	-41 692,25

Analyyysi:

Dalsbruks skolanin ylempi hiekkakenttä ja Smålandin alue on asfaltoitu.

2. Maanhankinta

Tulevan asemakaavoituksen helpottamiseksi ja liikenne- ja ratkaisujen toteuttamiseksi.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	-100 000	0	-100 000	0,00	-100 000,00	0,00
Tulot						0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-100 000	0	-100 000	0,00	-100 000,00	0,00

Analyyysi:

Määrärahoja ei ole käytetty vuoden aikana.

3. Taalintehtaan vierasvenesatama

Taalintehtaan sataman kehittäminen asemakaavan ja satamakaavan mukaisesti. Vierasvenesataman saneeraus FamilyPort-projektin yhteydessä.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-750 000	-295 386,15	-250 000	0	-250 000	-637 971,22	387 971,22	-933 357,37
Tulot			0	0	0	430 268,41	-430 268,41	611 914,88
Nettomeno	-750 000	-295 386,15	-250 000	0	-250 000	-207 702,81	-42 297,19	-321 442,49

Analyyysi:

"Taalintehtaan vierasvenesataman kehittäminen"-hanke on 2020 vuoden aikana jatkunut ja valmistuu keväällä 2021 vuoden aikana.

4. Kuivatuslinjat

Yleinen määräraha ojitus- ja kuivatuslinjoja varten.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	-20 000	0	-20 000	-8 821,00	-11 179,00	-8 821,00
Tulot			0	0	0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-20 000	0	-20 000	-8 821,00	-11 179,00	-8 821,00

Analyyysi:

Ojitus- ja kuivatuslinjojen kustannukset eivät ylittäneet investointirajan 2020 vuoden aikana. Amospuiston ja Vretantien/Teollisuustien ojat putsattiin.

5. Keskustojen sisääntulojen siistiminen

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	-50 000	0	-50 000	0,00	-50 000,00	0,00
Tulot			0	0	0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-50 000	0	-50 000	0,00	-50 000,00	0,00

Analyyysi:

2019 vuoden määräraha oli tarkoitettu Kemiön mainospylvään ja siihen kuuluvat lisätyöt. Suunnitelma tälle investointikohdalle ei ole ollut ja tälle kohdalle ei ole kertynyt kustannuksia 2020 vuoden aikana.

6. Viheralueet ja leikkipuistot

Yleinen päämäärä on parantaa lähiympäristön viihtyvyyttä.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	-50 000	0	-50 000	-45 809,81	-4 190,19	-45 809,81
Tulot			0	0	0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-50 000	0	-50 000	-45 809,81	-4 190,19	-45 809,81

Analyyysi:

Uudet puistovalot on asennettu Taalintehtaan puistoon ja keskustan kävelytielle. Puiston vesivaluma on parannettu.

7. Laitureiden yleinen kunnossapito

Laitureiden jatkuvan kunnossapidon helpottamiseksi tarvitaan yleinen määräraha kunnossapidolle.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	-20 000	0	-20 000	-8 923,01	-11 076,99	-8 923,01
Tulot	0		0	0	0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-20 000	0	-20 000	-8 923,01	-11 076,99	-8 923,01

Analyyysi:

Lammalan palovenelaiturilla tehtiin työt uuden öljytorjuntaveneen takia. Kunnan muiden laitureiden ketjut ja painot tarkistettiin. Painot uusittiin tarpeen mukaan

8. Kalkholmen

Kalkholmenin laiturin kunnostamisen suunnittelu aloitettu 2019 ja kunnostus tehdään 2020

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	-60 000	0	-60 000	-14 982,92	-45 017,08	-14 982,92
Tulot	0		0	0	0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-60 000	0	-60 000	-14 982,92	-45 017,08	-14 982,92

Analyyysi:

Kalkholmenin alue on vuokrattu ja kunta osallistui laiturin kunnostamisen materiaalikustannuksiin.

9. Lastauslaituri merikuljetuksia varten Fabriksuddenille

Merikuljetuksia varten on Taalintehtaalle tarve lastauslaiturille. Suunnittelu ja rakentaminen 2020

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	-35 000	0	-35 000	0,00	-35 000,00	0,00
Tulot	0		0	0	0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-35 000	0	-35 000	0,00	-35 000,00	0,00

Analyyysi:

Sopivas paikka ei ole vielä löydetty tähän tarkoitukseen. Ei investointikuluja kohdalle vuoden aikana.

10. Pakettiauto

Kunnalla on useita leasingautoja sekä omia autoja. Leasing sopimukset ovat ylipäänsäkin kalliita, koska 3–4 vuoden leasing sopimuksella auton hinta olisi periaatteessa maksettu. Siksi on perusteltua investoida muutama omaan lisäautoon ja samalla luopua muutamasta voimassaolevasta leasing sopimuksesta.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	-15 000	0	-15 000	-12 967,74	-2 032,26	-12 967,74
Tulot	0		0	0	0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-15 000	0	-15 000	-12 967,74	-2 032,26	-12 967,74

Analyyysi:

Yksi vanha kunnan auto vaihdettiin uudempaan.

11. Tievalaistuksen ja kaapelointien uusiminen

Tavoitteena on ylläpitää valaistus tämän päivän standardien mukaisina. Tavoitteena on myös jatkossa tehdä yhteistyötä eri osapuolten välillä, kun yhteisiä kaapeliojia tehdään. Asemakaava-alueiden katuvalaistusta kehitetään.

Talousarvio 2020: 50 000 €

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	-50 000	0	-50 000	-6 449,37	-43 550,63	-6 449,37
Tulot	0		0	0	0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-50 000	0	-50 000	-6 449,37	-43 550,63	-6 449,37

Analysi:

Taalintehtaan koulun kääntöpisteen ja Kärran hiekkatien valot asennettiin. Varastossa olevia valaisimia on käytetty.

KUNTA

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-1 896 000	-978 245,37	-2 031 500	226 500	-1 805 000	-1 576 424,53	-228 575,47	-2 554 669,90
Tulot	45 000	0,00	45 000	0	45 000	553 453,31	-508 453,31	553 453,31
Nettomeno	-1 851 000	-978 245,37	-1 986 500	226 500	-1 760 000	-1 022 971,22	-737 028,78	-2 001 216,59

KEMIÖNSAAREN VESILIIKELAITOS

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	0	0,00	-165 000	0	-165 000	-90 334,29	-74 665,71	-90 334,29
Tulot	0	0,00	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-165 000	0	-165 000	-90 334,29	-74 665,71	-90 334,29

KEMIÖNSAAREN KUNTA YHTEENSÄ

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-1 896 000	-978 245,37	-2 196 500	226 500	-1 970 000	-1 666 758,82	-303 241,18	-2 645 004,19
Tulot	20 000	0,00	45 000	0	45 000	553 453,31	-508 453,31	553 453,31
Nettomeno	-1 876 000	-978 245,37	-2 151 500	226 500	-1 925 000	-1 113 305,51	-811 694,49	-2 091 550,88

18.4 Rahoitusosan toteutuminen 2020

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

	2020 Talousarvio	Talousarvio- muutokset	2020 Muutettu TA	2020 Tilinpäätös	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 848 516	1 562 000	4 410 516	6 741 362,40	2 330 846,40
Satunnaiset erät, netto					
Tulorahoituksen korjauserät	-100 000		-100 000	-87 020,10	12 979,90
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 196 500	226 500	-1 970 000	-1 666 758,82	303 241,18
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0	430 268,41	430 268,41
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	145 000	0	145 000	210 205,00	65 205,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	697 016	1 788 500	2 485 516	5 628 056,89	3 142 540,89
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitoksille	0	0	0	-243 069,87	-243 069,87
Antolainasaamisten vähennykset	343 666		343 666	346 677,38	3 011,38
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0	0	0	243 069,87	243 069,87
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	273 000	0	273 000	0,00	-273 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-343 666	0	-343 666	-346 677,38	-3 011,38
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 921 958	0	-1 921 958	-1 921 958,01	-0,01
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 062 334	0	3 062 334	-3 500 000,00	-6 562 334,00
Oman pääoman muutokset				142 378,95	142 378,95
Muut maksuvalmiuden muutokset				-1 101 620,61	-1 101 620,61
Rahoituksen rahavirta	1 413 376	0	1 413 376	-6 381 199,67	-7 794 575,67
Rahavarojen muutos	2 110 392	1 788 500	3 898 892	-753 142,78	-4 652 034,78

18.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Pois lukien Kemijoen vesiliikelaitos			MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
	SITOVUUS	Alkuperäinen talousarvio 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkuperäinen talousarvio 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	
KÄYTTÖTALOUSOSA												
Hallinto-osasto	N	2 174 279	0	2 174 279	2 056 417	-117 862	501 632	0	501 632	487 827	-13 805	
Josta myyntivoitot	B						0		0	0	0	
Kehitysosasto	N	1 098 142	0	1 098 142	1 112 202	14 060	113 560		113 560	209 154	95 594	
Sivistysosasto	N	15 496 952	-100 000	15 396 952	14 559 282	-837 670	718 468		718 468	620 555	-97 913	
Peruspalveluosasto	N	30 651 121	440 000	31 091 121	30 187 728	-903 393	3 238 930		3 188 930	3 686 727	497 797	
Ympäristö ja tekniikka	N	8 129 623	-390 000	7 739 623	7 559 366	-180 257	9 217 803		9 217 803	8 882 224	-335 579	
Josta myyntivoitot	B						100 000		100 000	90 787	-9 213	
Josta myyntitappiot	B				3 767	3 767						
TULOSSELÄMÄOSA												
Verotulot	B						23 188 000	0	23 188 000	23 300 233	112 233	
Valtionosuudet	B						22 787 206	1 562 000	24 349 206	24 342 401	-6 805	
Korkotulot	B						0		0	3 625	3 625	
Muut rahoitustulot	B						13 000		13 000	38 549	25 549	
Korkomenot	B	154 200		154 200	115 353	-38 847						
Muut rahoitusmenot	B	6 800		6 800	6 326	-474						
INVESTOINTIOSA												
Hallinto-osasto	B	122 500	99 500	222 000	218 904	-3 096				0	0	
Kehitysosasto	B	75 000		75 000	0	-75 000						
Sivistysosasto	B	240 000		240 000	255 588	15 588	0	0	0	0	0	
Peruspalveluosasto	B	199 000		199 000	84 347	-114 653						
Ympäristö ja tekniikka	B	1 395 000	-326 000	1 069 000	1 017 586	-51 414	45 000	0	45 000	553 453	508 453	
Josta YjT hallinto	B	15 000		15 000	0	-15 000	45 000		45 000	123 185	78 185	
Josta kiinteistöt	B	670 000	-326 000	344 000	239 968	-104 032	0		0	0	0	
Josta yhdyskuntatekniikka	B	710 000	0	710 000	777 617	67 617				430 268	430 268	
RAHOITUSOSA												
Antolainauksen muutokset												
Antolainasaamisten lisäykset kunnalta					243 070	243 070						
Antolainasaamisten vähennykset							343 666		343 666	346 677	3 011	
Lainakannan muutokset												
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset kunnalta										0	0	
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset muilta							0	0	0	0	0	
Lyhytaikaisten lainojen muutos N		0	0	0	13 000 000	13 000 000	3 062 334	0	3 062 334	9 500 000	6 437 666	
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset kunnalta			0	0	0	0						
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset n		1 377 406	0	1 377 406	1 377 406	0						
Oman pääoman muutokset						0				142 379	142 379	
Vaikutus maksuvalmiuteen					1 073 374	1 073 374				0	0	
YHTEENSÄ		61 120 023	-276 500	60 843 523	72 866 948	12 023 425	60 167 265	1 512 000	64 741 599	72 113 805	7 372 206	
N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio			B = bruttomääräraha/-tuloarvio									

**19 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT
TULOSLASKELMA**

	1.1-31.12.2020	1.1-31.12.2019
Toimintatuotot		
Myyntituotot	3 016 488,28	3 079 796,28
Maksutuotot	2 337 183,63	2 589 382,27
Tuet ja avustukset	628 014,25	608 977,28
Muut toimintatuotot	944 914,63	929 869,62
Toimintatuotot	6 926 600,79	7 208 025,45
Valmistus omaan käyttöön	0,00	3 440,06
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-18 332 822,49	-18 905 176,18
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-4 061 794,92	-4 444 481,75
Muut henkilösivukulut	-676 710,17	-626 561,18
Henkilösivukulut	-4 738 505,09	-5 071 042,93
Henkilöstökulut	-23 071 327,58	-23 976 219,11
Palvelujen ostot	-18 385 392,44	-20 394 473,98
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 416 744,21	-3 419 159,27
Avustukset	-1 824 634,03	-1 682 614,37
Muut toimintakulut	-1 028 857,52	-763 428,24
Toimintakulut	-47 726 955,78	-50 235 894,97
Toimintakate	-40 800 354,99	-43 024 429,46
Verotulot	23 300 233,44	22 657 368,71
Valtionosuudet	24 342 401,00	21 601 472,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	3 624,65	594,56
Muut rahoitustuotot	45 465,28	38 832,17
Korkokulut	-156 156,22	-173 188,47
Muut rahoituskulut	-6 103,96	-7 049,87
Rahoitustuotot ja -kulut	-113 170,25	-140 811,61
Vuosikate	6 729 109,20	1 093 599,64
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 597 948,71	-3 672 434,68
Arvonalentumiset	-1 737 535,86	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-5 335 484,57	-3 672 434,68
Tilikauden tulos	1 393 624,63	-2 578 835,04
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	196 325,30	143 112,53
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 589 949,93	-2 435 722,51

RAHOITUSLASKELMA

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 729 109,20	1 093 599,64
Tulorahoituksen korjaukset	-87 020,10	-36 618,04
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 654 505,62	-1 259 046,37
Rahoitusosuudet investointeihin	430 268,41	22 626,22
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	210 205,00	50 450,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 628 056,89	-128 988,55
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 921 958,01	-2 075 689,90
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 500 000,00	3 500 000,00
Oman pääoman muutokset	142 378,95	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-499,17	-26 727,38
Vaihto-omaisuuden muutos	-19 143,62	27 207,66
Saamisten muutos	-627 488,91	54 994,97
Korottomien velkojen muutos	-454 488,91	-611 208,78
Rahoituksen rahavirta	-6 381 199,67	868 576,57
Rahavarojen muutos	-753 142,78	739 588,02
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 960 280,97	2 713 423,75
Rahavarat 1.1.	2 713 423,75	1 973 835,73
	-753 142,78	739 588,02

TASE

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Tietokoneohjelmistot	44 631,07	77 139,09
Muut pitkävaikutteiset menot	96 286,98	105 142,02
Aineettomat hyödykkeet	140 918,05	182 281,11
Aineelliset oikeudet		
Maa- ja vesialueet	5 309 297,60	5 326 701,34
Rakennukset	24 466 917,42	27 671 285,19
Kiinteät rakenteet ja laitteet	14 151 489,26	15 334 625,40
Koneet ja kalusto	684 613,90	731 350,04
Muut aineelliset hyödykkeet	11 773,15	11 773,15
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	486 689,17	285 537,51
Aineelliset oikeudet	45 110 780,50	49 361 272,63
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 732 214,85	7 674 791,92
Muut lainasaamiset	891,40	891,40
Muut saamiset	26 777,00	26 777,00
Sijoitukset	7 759 883,25	7 702 460,32
PYSYVÄT VASTAAVAT	53 011 581,80	57 246 014,06
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen varat	161 668,32	169 621,40
Muut toimeksiantojen varat	500 000,00	500 000,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	661 668,32	669 621,40
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	55 836,01	36 692,39
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 304 032,12	1 287 851,97
Muut saamiset	406 841,28	595 078,29
Siirtosaamiset	1 080 714,38	281 168,61
Lyhytaikaiset saamiset	2 791 587,78	2 164 098,87
Saamiset	2 791 587,78	2 164 098,87
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	1 960 280,97	2 713 423,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 807 704,76	4 914 215,01
VASTAAVAA YHTEENSÄ	58 480 954,88	62 829 850,47

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	19 408 230,24	19 408 230,24
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	12 151 978,83	14 445 322,39
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 589 949,93	-2 293 343,56
OMA PÄÄOMA	33 150 159,00	31 560 209,07
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 726 102,97	1 922 428,27
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 726 102,97	1 922 428,27
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	34 737,63	52 043,62
Lahjoitusrahastojen pääomat	161 668,32	169 621,40
Muut toimiseksiantojen pääomat	551 807,32	535 000,50
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	748 213,27	756 665,52
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 151 112,00	15 662 754,00
Lainat julkisyhteisöiltä	226 657,96	339 991,96
Muut velat / Liittymismaksut ja muut velat	1 101 838,81	1 188 045,71
Pitkäaikainen	15 479 608,77	17 190 791,67
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 511 642,00	5 141 994,01
Lainat julkisyhteisöiltä	113 334,00	279 964,00
Saadut ennakot	156 767,60	124 282,30
Ostovelat	1 889 856,95	1 532 429,73
Muut velat / Liittymismaksut ja muut velat	1 051 194,16	1 565 836,48
Siirtovelat	2 654 076,16	2 755 249,42
Lyhytaikainen	7 376 870,87	11 399 755,94
VIERAS PÄÄOMA	22 856 479,64	28 590 547,61
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	58 480 954,88	62 829 850,47

KONSERNITULOSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	27 341	27 481
Toimintakulut	-66 520	-68 792
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	20	16
Toimintakate	-39 159	-41 295
Verotulot	23 300	22 657
Valtionosuudet	24 342	21 601
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot	5	-2
Muut rahoitustuotot	143	135
Korkokulut	-329	-366
Muut rahoituskulut	-95	-95
Vuosikate	8 207	2 637
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 095	-5 127
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	-1 738	
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	1 375	-2 490
Tilinpäätössiirrot	393	211
Laskennalliset verot	-22	-54
Vähemmistöosuudet	-6	-6
Tuloverot	-24	-45
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 715	-2 385
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	41	39,95
Vuosikate / Poistot, %	161	51,43
Vuosikate, euroa / asukas	1 195	383,95
Asukasmäärä	6 608	6 644

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 207	2 636
Satunnaiset erät	-24	-45
Tulorahoituksen korjaukset	-139	-50
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 633	-2 234
Rahoitusosuudet investointimenoihin	456	44
Pysyvien vastaavien luovutustulot	344	90
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 211	442
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-187	
Antolainasaamisten vähennykset	215	1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	103	350
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 491	-3 227
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 981	3 654
Oman pääoman muutokset	217	-19
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2	-25
Vaihto-omaisuuden muutos	-140	58
Saamisten muutokset	-332	-34
Korottomien velkojen muutokset	-486	-362
Rahoituksen rahavirta	-7 084	396
Rahavarojen muutos	-873	838
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 826	4 728
Rahavarat 1.1.	4 698	3 881

Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

Investointien tulorahoitus, %	174,25	55,97
Pääomamenojen tulorahoitus, %	140,17	48,66
Lainanhoitokate	2,06	0,63
Kassan riittävyys	20	24

KONSERNITASE JA TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2020	2019
	I 000 €	I 000 €
PYSYVAT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	3	11
Muut pitkävaikutteiset menot	155	204
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 070	6 149
Rakennukset	40 994	44 723
Kiinteät rakenteet ja laitteet	14 240	15 368
Koneet ja kalusto	2 012	2 126
Liittymismaksut		
Muut aineelliset hyödykkeet	17	18
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	854	1 044
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	547	381
Muut lainasaamiset	1	1
Muut saamiset	54	54
Muut osakkeet ja osuudet	1 114	1 313
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	849	861
Vaihto-omaisuus	369	229
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	4 689	4 221
Rahoitusarvopaperit	27	27
Rahat ja pankkisaamiset	3 799	4 701
VASTAAVAA YHTEENSÄ	75 793	81 429

VASTATTAVAA	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
OMA PAAOMA		
Peruspääoma	19 408	19 408
Arvonkorotusrahasto	23	23
Rakennusrahasto		
Muut rahastot	1 051	1 264
Muu oma pääoma		
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	14 597	17 324
Tilikauden yli- / alijäämä	1 716	-2 412
VAHEMMISTOOSUUDET	934	944
PAKOLLISET VARAUKSET	509	494
TOIMEKSIANTOJEN PAAOMAT	940	954
VIERAS PAAOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	22 527	25 633
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1 091	1 153
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	3 167	6 448
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	9 830	10 198
VASTATTAVAA YHTEENSA	75 793	81 429

Konsernitaseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	49	44
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	49	60
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1.000 €	16 313	14 912
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas	2	2,24
Konsernin lainat, € / asukas	3 888	4 829
Konsernin lainakanta 31.12., 1.000 €	25 695	32 081
Kunnan asukasmäärä	6 608	6 644

* Tytäryhteisöjen vapaaehtoiset varaukset on Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antaman uuden konsernitilipäätöstä koskevan yleisohjeen mukaisesti esitetty ylijäämässä.

20 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

20.1 Tilinpäätöksen laatimista ja tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

20.2 Tuloslaskelman liitetiedot

- 20.2.1 Kunnan toimintatuottojen erittely
- 20.2.2 Verotulojen erittely
- 20.2.3 Valtionosuuksien erittely
- 20.2.4 Palvelujen ostojen erittely
- 20.2.5 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet
- 20.2.6 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot
- 20.2.7 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

20.3 Taseen liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

- 20.3.1 Pysyvien vastaavien sijoitukset
- 20.3.2 Pysyvien vastaavien hyödykkeet
- 20.3.3 Omistukset muissa yhteisöissä
- 20.3.4 Saamiset tytäryhteisöiltä, osakkuusyhteisöiltä ja kuntayhtymiltä
- 20.3.5 Lyhytaikaisten siirtosaamisten erittely

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

- 20.3.6 Oman pääoman erittely
- 20.3.7 Pitkäaikaiset velat
- 20.3.8 Velat tytäryhteisöille, osakkuusyhteisöille ja kuntayhtymille
- 20.3.9 Muiden velkojen erittely
- 20.3.10 Siirtovelkojen erittely

20.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä muita taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

- 20.4.1 Vuokravastuut
- 20.4.2 Kuntien takauskeskuksen takausvastuut
- 20.4.3 Takaussitoumukset
- 20.4.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt
- 20.4.5 Koronvaihtosopimukset
- 20.4.6 Yhteistyösopimukset

20.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapatuhmia koskevat liitetiedot

- 20.5.1 Henkilöstön lukumäärä
- 20.5.2 Tilikauden henkilöstökulut
- 20.5.3 Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut
- 20.5.4 Tilintarkastajan palkkio

20.6 Konsernitilinpäätöksen tiedot

20.1 Tilinpäätöksen laatimista ja tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

20.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Vuoden 2020 tilinpäätöksen laadinnassa on noudettu samoja arvostusperiaatteita ja -menetelmiä sekä jaksotusperiaatteita ja -menetelmiä kuin aikaisempina vuosina.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanvaltuuston vahvistaman poistosuunnitelman mukaisesti. Laskelmaperusteet suunnitelman mukaisille poistoille määrätään tuloslaskelman liitteissä. Pienemmät, alle 10 000 euron (atk-hankinnat ja ohjelmisto 5 000 euroa) hankinnat, on kirjattu vuosikuluina.

Sijoitukset on kirjattu hankintamenojen mukaan.

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti.

Saamiset on kirjattu nimellisarvosta tai alhaisemmasta todennäköisestä arvosta. Velat on kirjattu nimellisarvosta.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa, ja liitetiedoissa ne on sisällytetty kohtaan Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokuluiksi.

Sopimukset on tehty ennen kuntaliitosta, ja yksi sopimuksista on voimassa vuoteen 2021 asti.

20.1.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Vuoden 2020 tilinpäätöksen laadinnassa tuloslaskelma ja tase on laadittu aiempien vuosien tapaan.

Tilikauden tilinpäätöksessä on tehty 142 378,95 euron oikaisu työnantajan eläkemaksuihin ja työttömyysvakuutusmaksuihin vuodelta 2019. Oikaisu virheeseen, joka on syntynyt edellisellä tilikaudella, on merkitty muiden velkojen tasearvoihin ja vastaava oikaisu on merkitty edellisten tilikausien ylijäämään. Vertailutietoja on muutettu vastaavasti. Korjausta ei ole tehty vertailuvuoden tuloslaskelmaan.

20.2 Tuloslaskelman liitetiedot

20.2.1 Kunnan toimintatuottojen erittely

	2020 €	2019 €
Hallinto-osasto	57 826,94	131 199,62
Kehitysosasto	209 154,21	198 817,92
Sivistysosasto	619 189,97	784 789,26
Peruspalveluosasto	3 578 033,31	3 777 272,59
Ympäristö ja tekniikka	2 462 396,36	2 315 946,06
Kunnan toimintatuotot yhteensä	6 926 600,79	7 208 025,45

20.2.2 Verotulojen erittely

	2020	2019
Kunnan tulovero	18 994 125	18 239 438
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 236 602	1 064 077
Kiinteistövero	3 069 506	3 353 853
Verotulot yhteensä	23 300 233	22 657 369

20.2.3 Valtionosuuksien erittely

	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	21 275 351	22 001 024
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	5 014 054	4 888 040
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-462 953	-399 552
Verotulomenetysten kompensatio	3 530 003	
Valtionosuudet yhteensä	24 342 401	21 601 472

20.2.4 Palvelujen ostojen erittely

	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	12 247 240	13 610 862
Muiden palvelujen ostot	6 138 152	6 783 612
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	18 385 392	20 394 474

20.2.5 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuus, josta tehdään poistoja, on vahvistettu etukäteen laaditulla poistosuunnitelmalla.

Käyttöomaisuudelle joka kuntayhdistymisen kautta siirtyi Dragsfjärdin, Kemiön ja Västanfjärdin kunnista sekä Kemiönsaaren terveyskeskuksesta tehdään poistoja aikaisempien kuntien poistosuunnitelmien mukaan. Käyttöomaisuudelle, joka otetaan käyttöön 1.1.2009 lähtien, tehdään poistoja Kemiönsaaren kunnan poistosuunnitelman mukaan. 1.1.2013 tuli voimaan poistosuunnitelman muutos, joka lyhensi poistoaikojä. 1.1.2013 jälkeen käyttöön otettu käyttöomaisuus poistetaan uuden poistosuunnitelman mukaisesti.

Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Arvioidut poistoaajat sekä poistomenetelmät ilmenevät seuraavan sivun taulukosta.

KEMIÖNSAAREN KUNNAN POISTOSUUNNITELMA 1.1.2013

Pysyvien vastaavien poistot tehdään alla olevan suunnitelman mukaan. Alle 10.000 euron käyttöomaisuushankinnat kirjataan vuosikuluksi (atk-laitteet ja ohjelmistot 5.000 euroa). Poistomenetelmä on tasapoisto.

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmistot	2 vuotta
Muut	2 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta
Talousrakennukset	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta
Asuinrakennukset	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta
Sillat	20 vuotta
Laiturit	10 vuotta
Pienvenelaiturit	10 vuotta
Uimalat	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta
Viemäriverkko	30 vuotta
Siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	40 vuotta
Kaukolämpöverkko	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovaalaistuslaitteet	15 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 vuotta
Maakaasuverkko	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa

20.2.6 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	2020	2019
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	90 787,14	20 118,04
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	0,00	16 500,00
Luovutusvoitot yhteensä	90 787,14	36 618,04
Muut toimintakulut		
Rakennusten myyntitappiot	1 014,97	0,00
Osake-asunnon myynti Kimitobacken, myyntitappio	2 752,07	0,00
Luovutustappiot yhteensä	3 767,04	0,00

20.2.7 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2020	2019
Osinkotuotot, saman konsernin sisällä	0,00	14 587,50
Osinkotuotot, muut	26 543,60	9 380,77
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	647,20	647,20
Yhteensä	27 190,80	24 615,47

20.3 Taseen liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

20.3.1 Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	2 627 175,93	3 805 107,00	306 189,27	936 319,72	7 674 791,92
Lisäykset	75 000,00			4 500,00	7 674 791,92
Vähennykset	0,00			-22 077,07	-22 077,07
Hankintameno 31.12.2020	2 702 175,93	3 805 107,00	306 189,27	918 742,65	7 732 214,85
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	2 702 175,93	3 805 107,00	306 189,27	918 742,65	7 732 214,85

20.3.2 Pysyvien vastaavien hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet							
	Aineettomat hyödykkeet	ATK-ohjelmistot	Muut pitkävaikutt. menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	0,00	1 506 604,26	354 283,01	1 860 887,27	5 326 701,34	58 035 469,62	40 789 919,23	6 757 862,57	11 773,15	299 304,64	111 221 030,55
Lisäykset tilikauden aikana		48 951,11		48 951,11	0,00	83 416,68	270 441,06	380 452,53		791 744,24	1 526 054,51
Vähennykset tilikauden aikana					-17 403,74	-83 704,09	0,00				-101 107,83
Siirrot erien välillä (keskeneräiset)	0,00	0,00		0,00	0,00	72 087,45	38 731,03	0,00		-110 818,48	0,00
Hankintameno 31.12.2020	0,00	1 555 555,37	354 283,01	1 909 838,38	5 309 297,60	58 107 269,66	41 099 091,32	7 138 315,10	11 773,15	980 230,40	112 645 977,23
Kertyneet sumu-poistot 1.1.2020		1 389 714,51	249 140,99	1 638 855,50		25 809 796,29	20 652 219,18	5 736 074,81			52 198 090,28
Sumu-poistot tilikauden aikana		81 459,13	8 855,04	90 314,17		1 801 919,81	1 229 020,37	427 188,67		49 505,69	3 507 634,54
Hankintamenojäätös 31.12.2020	0,00	1 471 173,64	257 996,03	1 729 169,67	0,00	27 611 716,10	21 881 239,55	6 163 263,48	0,00	49 505,69	55 705 724,82
Arvonalentumiset 1.1.2020						98 895,24	122 734,67				221 629,91
arvonalentumiset tilikauden aikana						1 474 248,00	263 287,86				1 737 535,86
Kertyneet rahoitusosuudet 1.1.2020	0,00	39 750,67		39 750,67		4 455 492,90	4 680 339,99	290 437,72		13 767,13	9 440 037,74
Rahoitusosuudet tilikauden aikana						0,00	0,00	0,00		430 268,41	430 268,41
Siirrot erien välillä (keskeneräiset)						0,00		0,00		0,00	0,00
Kertyneet rahoitusosuudet 31.12.2020	0,00	39 750,67	0,00	39 750,67	0,00	4 455 492,90	4 680 339,99	290 437,72	0,00	444 035,54	9 870 306,15
Tilikauden aikana kuluksi kirjatut pienhankinnat								136 464,94			
31.12.2020	0,00	44 631,07	96 286,98	140 918,05	5 309 297,60	24 466 917,42	14 151 489,26	684 613,90	11 773,15	486 689,17	45 110 780,50

20.3.3 Omistukset muissa yhteisöissä

Yhteisö	Kotipaikka	Kunnan		Konsernin		Kuntakonsernin osuus		
		omistusosuus	Kirjanpitoarvo	omistusosuus	omasta	vieraasta	tilikauden yli- /	
		%	31.12.		pääomasta	pääomasta	alijäämästä	
Tytär yhteisö								
Ab Kimito Värme Kemiön Lämpö Oy	Kemiönsaar	100	85 547,65	100 %	1 451 496,32	2 980 582,79	95 583,63	
Fastighets Ab Kimitobacken Kiinteistö Oy	Kemiönsaar	81,80	122 497,48	81,80 %	103 446,33	1 417 567,18	0,00	
Fastighets Ab Malminselkä Kiinteistö Oy	Kemiönsaar	75,00			36 758,33	631 581,06	-7,93	
Fastighets Ab Kimito Landsbygdsträdet Kiinteistö Oy	Kemiönsaar	75,32	1 917 929,95	62,69 %	2 628 226,93	225 349,83	1 369,85	
Dragsfjärds Industri Ab - Dragsfjärdin Teollisuus Oy	Kemiönsaar	100	218 644,31	100 %	262 961,75	145 448,92	2 129,78	
Dalmed Oy Ab - MYYTY 31.3.2019	Kemiönsaar	75		75 %	0,00	0,00	0,00	
Oy Dalsbostäder Ab	Kemiönsaar	100	159 093,96	100 %	648 004,35	311 877,22	1,14	
SWOP-rahasto, sijoitus Dalsbostäder			198 462,58					
			2 702 175,93		5 130 894,00	5 712 407,00	99 076,47	
Kuntayhtymät								
Varsinais-Suomen liitto	Turku	1,52	5 264,44	1,52 %	36 976,24	21 544,74	9 203,53	
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri	Turku	2,00	3 315 162,97	2,00 %	3 762 370,23	6 208 309,82	35 163,55	
Kärkulla samkommun	Parainen	2,94	258 878,78	2,94 %	238 629,78	1 157 810,88	70 922,52	
Varsinais-Suomen erityishuoltopiiri	Paimio	0,23	7 132,68	0,23 %	12 615,79	16 115,88	-445,64	
Salon seudun koulutuskuntayhtymä	Salo	2,30	218 668,12	2,30 %	537 613,52	220 428,91	50 245,84	
			3 805 106,99		4 588 205,56	7 624 210,23	165 089,81	
Omistajaosakkuus- ja osakkuusyhteisöt								
Fastighets Ab Kimito Arkadia	Kemiönsaar	9,90	84 934,90	9,90 %				
Bostads Ab Furubacken	Kemiönsaar	43,60	181 254,37	43,60 %	172 292,69	597,56	1 858,23	
Faxell 2.0	Kemiönsaar	41,2	40 000,00	41,2 %	1 787,73	0,00	-13 870,02	
			306 189,27		174 080,42	597,56	-12 011,79	
Muut osakkeet ja osuudet								
Sarastia Oy		1 500	4 500,00					
Kuntien Tiera Oy		677	1 354,00					
Bostads Ab Kimito Centrum Asunto Oy		1850	28 412,57					
Bostads Ab Sparbacka		18	63 484,04					
Medbit Oy			2 000,00					
Bostads Ab Öljan Asunto Oy, hus 1			15 565,12					
Bostads Ab Dalhöjden Asunto Oy			5 523,81					
Bostads Ab Dalsbrukslinjen Asunto Oy			21 846,94					
Kimito Telefonaktiebolag Ab			19 884,96					
Björkboda vattenandelslag			929,24					
Bostads Ab Furumo Asunto Oy		9,4	0,00					
Kuntien Asuntoluotto Ab			3 363,76					
Metsäliitto Osuuskunta			10 122,56					
Ab Det Finlandssvenska kompetenscentret inom sociala områden			800,00					
Vikändans Båt Ab		6,2	4 204,70					
Kommunfinans Abp			5 045,64					
Sydvästra Finlands Andelslakteri			1 177,31					
Kimito Andelsmejeri			0,00					
Oy Vasso Ab			500,00					
Rouskis Oy		9,77	162 500,00					
Fastighets Ab Kustregionens utbildningsfastigheter			567 528,00					
			918 742,65					

20.3.4 Saamiset tytäryhteisöiltä, osakkuusyhteisöiltä ja kuntayhtymiltä

Saamiset tytäryhteisöiltä, osakkuusyhteisöiltä ja kuntayhtymiltä

Lyhytaikaiset saamiset	2020	2019
Tytäryhteisöt		
Myyntisaamiset	22 930,55	43 384,40
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Yhteensä	22 930,55	43 384,40
Kuntayhtymät		
Myyntisaamiset	400,35	5 793,13
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset	393 108,00	68 531,47
Yhteensä	393 508,35	74 324,60
Myyntisaamiset	157,80	1 074,72
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Yhteensä	157,80	1 074,72

20.3.5 Lyhytaikaisten siirtosaamisten erittely

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveyshuollosta	150 000,00	100 000,00
EU-tuet ja avustukset	510 183,16	83 193,06
Muut tulojäämät	420 531,22	97 975,55
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 080 714,38	281 168,61

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**20.3.6 Oman pääoman erittely**

	2020	2019
Peruspääoma I.I.	19 408 230,24	19 408 230,24
Tilikauden muutokset		
Peruspääoma 31.12.	19 408 230,24	19 408 230,24
Edellisen tilikauden ylijäämä I.I.	12 009 599,88	14 445 322,39
Tilikauden muutokset	142 378,95	0,00
Edellisen tilikauden ylijäämä 31.12.	12 151 978,83	14 445 322,39
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 589 949,93	-2 435 722,51
Oma pääoma yhteensä	33 150 159,00	31 417 830,12

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	2020	2019
Edellisen tilikauden ylijäämä I.I.	12 151 978,83	14 445 322,39
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 589 949,93	-2 435 722,51
Kertynyt poistoero 31.12.	1 726 102,97	1 922 428,27
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	15 468 031,73	13 932 028,15

20.3.7 Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiseen vieraiseen pääomaan kuuluvat velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2020	2019
	Saldo	Saldo
	31.12.2025	31.12.2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 547 524,00	9 708 408,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Muut velat	916 360,00	916 360,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	9 463 884,00	10 624 768,00

20.3.8 Velat tytäryhteisöille, osakkuusyhteisöille ja kuntayhtymille

Velat tytäryhteisöille, osakkuusyhteisöille ja kuntayhtymille

Pitkäaikaiset velat	2020	2019
Tytäryhteisöt		
Lainasaamiset	185 480,81	271 687,71
Yhteensä	185 480,81	271 687,71

Lyhytaikaiset velat

Tytäryhteisöt		
Saadut ennakot		
Ostovelat	44 257,84	57 164,70
Muut velat	86 206,90	86 206,90
Siirtovelat		
Yhteensä	130 464,74	143 371,60

Kuntayhtymät

Saadut ennakot		
Ostovelat	214 158,53	44 039,22
Muut velat		
Siirtovelat		
Yhteensä	214 158,53	44 039,22

Osakkuusyhteisöt

Saadut ennakot		
Ostovelat	33,19	
Muut velat		
Siirtovelat		
Yhteensä	33,19	

20.3.9 Muiden velkojen erittely

	2020	2019
Pitkäaikaiset muut velat		
Liittymismaksut	916 358,00	916 358,00
Muut velat	185 480,81	271 687,71
Lyhytaikaiset muut velat		
Liittymismaksut		
Muut velat	1 051 194,16	1 565 836,48
Muut velat yhteensä	2 153 032,97	2 753 882,19

Tilikauden aikana on tehty 142 378,95 euron oikaisu muiden velkojen tasearvoihin.

Oikaisu on syntynyt vuoden 2019 aikana ja on merkitty vuoden 2019 vertailutietoihin.

20.3.10 Siirtovelkojen erittely

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Korkojaksotukset	36 227,58	40 668,58
Lomapalkkajaksotukset	2 617 848,58	2 712 533,32
Muut palkkajaksotukset	0,00	2 047,52
Muut menojäämät	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2 654 076,16	2 755 249,42

20.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä muita taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot**20.4.1 Vuokravastuut**

	2020	2019
Toimitilojen vuokravastuut yhteensä	785 060	1 244 946
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	424 055	499 954
Leasingvastuut yhteensä	412 713	525 442
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	160 673	148 518
Vuokravastuut yhteensä	1 197 773	1 770 388
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	584 728	648 472

20.4.2 Kuntien takauskeskuksen takausvastuut

	2020	2019
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta 31.12.	44 292 908,00	40 480 461,00
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	27 599,00	26 633,00

20.4.3 Takaussitoumukset

Takaumussitoumuksia 31.12.2020

	Alkuperäinen pääoma	Pääoma 2020	Pääoma 2019
Kemiönsaaren Lämpö Oy (myönnetty 2003, 2.500.000 €)	2 500 000	329 299,00	454 200
(myönnetty 2011, 4.300.000 €)	2 800 000	1 540 000,00	1 680 000
(beviljad, 1.300.000 €)	1 300 000	942 500,00	1 007 500
Fab Kimitobacken Kiinteistö OY (myönnetty 2004, 1.800.000 €)	1 800 000	884 118,38	947 607
(myönnetty 2006, 900.000 €)	900 000	562 092,99	593 498
(Malminselkä, myönnetty 2014, 900.000 €)	900 000	605 970,00	659 430
(myönnetty 2015, 280.000 €)	280 000	179 446,95	198 011
Fab Kimito Landsbygdsrådet (myönnetty 2004, 3.000.000 €)	3 000 000	271 687,71	357 895
Solkulla stiftelsen rf (myönnetty 2008, 1.120.000 €)	1 111 400	702 391,74	732 861
Dragsfjärds Industri Ab - Dragsfjärdin Teollisuus (myönnetty 2017, 160.000 €)	484 997 160 000	142 883,05	162 983
Dalsbostäder Oy Ab	1 940 510	249 930,89	268 794
Bab Dragsfjärds Solberga	597 000 298 500	96 650,35 1 797,01	121 225 43 699
Lounais-Suomen jätehuolto Oy (myönnetty 2014, 1.300.000 €/9,77 %)	127 010	127 010,00	127 010
Södersundvik vatten- och avloppsandelslag (myönnetty 2010, 500 000 €)	500 000	65 000,00	65 000
Hitis kyrkoby frivilliga brandkår (myönnetty 2015, 350.000 €)	350 000	66 520,00	103 360
Yhteensä		6 767 298,07	7 523 072,27

20.4.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

- Valitukset, jotka koskevat ELY-keskuksen aluehallintovirastolle jättämää ympäristölupahakemusta (ESAVI/15928/2019) Taalintehtaan keskustan satamaan rakennettavaa uutta keulaporttipaikkaa ja yhteysaluslaituria varten.
- Vahingonkorvausvaatimus koskien rakennus- ja poikkeamislupaprosesseihin kohdistuneita valituksia, yhteensä 21 528,65 euroa. Vahingonkorvausvaatimus sisältää aiemman, 22.12.2017 päivätyn vahingonkorvausvaatimuksen, joka sisältää oikeudenkäyntikuluja, yhteensä 11 549,67 euroa. Oikeudenkäyntikulut ovat aiheutuneet rakennuslupa- ja poikkeamislupaprosesseihin kohdistuneista valituksista.
- Varsinais-Suomen Energia Oy:n konkurssi ja sen vaikutukset rakennuslupamaksujen perintään.

20.4.5 Koronvaihtosopimukset

Koronvaihtosopimukset	2020	2019
Koronvaihtosopimus 649176/1092892		
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi.		
Sopimus erääntyy 12.1.2021		
Nimellisarvo		47 586
Käypä arvo		-2 195
Markkina-arvo yhteensä	0	-2 195

20.4.6 Yhteistyösopimukset

Kemiönsaaren kunta on tehnyt pitkäaikaiset sopimukset seuraavien tahojen kanssa:

Liedon kunta	ympäristöterveydenhuolto
Paimion kaupunki	maaseutuhuolto
Turun kaupunki ja Lounais-Suomen jätehuolto	jätehuolto
Turun kaupunki	pelastuslaitos
Turun kaupunki ja muut kunnat	sosiaalipäivistys

20.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapuhmia koskevat liitetiedot

20.5.1 Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2020

Osasto	Toistaiseksi palkatut	Määräaikaiset	Yhteensä 2020	Yhteensä 2019
Hallinto	12	3	15	16
Kehitys	6	6	12	14
Sivistys	154	45	199	208
Peruspalvelu	197	63	260	283
Ympäristö ja tekniikka	66	13	79	88
Yhteensä	435	130	565	609

20.5.2 Tilikauden henkilöstökulut

Kunnan henkilöstökulut

	2020	2019
Maksetut palkat ja palkkiot	18 707 676,44	19 312 421,53
Jaksotetut palkat	-90 623,57	-95 734,57
Henkilöstökorvaukset	-284 230,38	-311 510,78
Palkat ja palkkiot	18 332 822,49	18 905 176,18
Lakisääteiset henkilöstösivukulut	4 732 396,40	5 091 295,78
Jaksotetut henkilöstösivukulut	6 108,69	-20 252,85
Henkilöstösivukulut	4 738 505,09	5 071 042,93
Henkilöstökulut yhteensä tuloslaskelman mukaan	23 071 327,58	23 976 219,11
Henkilöstökuluja aktivoitu aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Luontaisedut	108 475,25	132 134,59
Henkilöstön koulutus	94 078,29	148 734,85

Yksityiskohtaisemmat tiedot henkilöstöstä löytyvät henkilöstöraportista.

20.5.3 Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

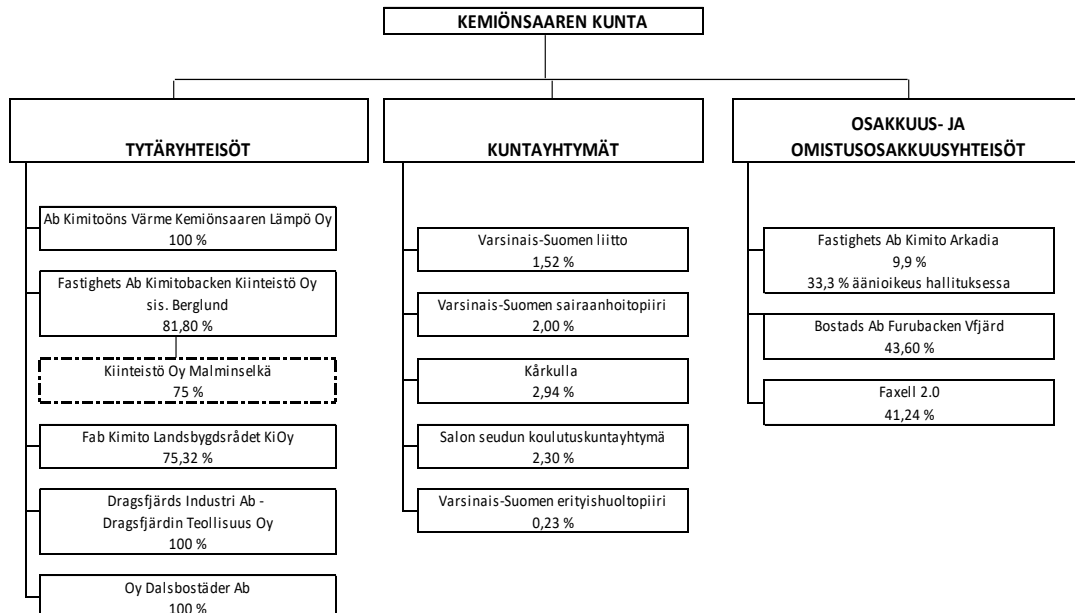
	2020	2019
Suomen Keskusta r.p.	770	575
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	444	372
Vapaa yhteistoiminta	662	576
Vihreä liitto r.p.	333	369
Suomen Ruotsalainen Kansanpuolue r.p.	3 481	2 676
Vasemmistoliitto r.p.	546	368
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	6 236	4 935

20.5.4 Tilintarkastajan palkkio

	2020	2019
Tarkastusyhtiö BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	16 153	11 088
Tilintarkastajan lausunnot	1 316	666
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	1 496	1 850
Muut palkkiot	669	0
Palkkiot yhteensä	19 633	13 604

20.6 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

KONSERNIKAAVIO

Samfund	Hemort	Kommunens ägarandel %	Bokföringsvärde 31.12	Koncernens ägarandel	Kommunkoncernens andel		
					av eget kapital	av främmande kapital	av räkensk. vinst/förlust
Dottersamfund							
Ab Kimitoön's Värme Kemiönsaaren Lämpö Oy	Kimitoön	100,00	85 547,65	100,00 %	1 451 496,32	2 980 582,79	95 583,63
Fastighets Ab Kimitobacken Kiinteistö Oy	Kimitoön	81,80	122 497,48	81,80 %	103 446,33	1 417 567,18	0,00
Fastighets Ab Malminselkä Kiinteistö Oy		75,00		75,00 %	36 758,33	631 581,06	-7,93
Fastighets Ab Kimito Landsbygdsrådet Kiinteistö Oy	Kimitoön	75,32	1 917 929,95	75,32 %	2 628 226,93	225 349,83	1 369,85
Dragsfjärd's Industri Ab - Dragsfjärdin Teollisuus Oy	Kimitoön	100,00	218 644,31	100,00 %	262 961,75	145 448,92	2 129,78
Dalmed Oy Ab - SÄLD 31.3.2019	Kimitoön						
Oy Dalsbostäder Ab	Kimitoön	100,00	159 093,96	100,00 %	648 004,35	311 877,22	1,14
SVOP-fonder, placerat i Dalsbostäder			198 462,58	100,00 %			
			2 702 175,93		5 130 894,00	5 712 407,00	99 076,47
Samkommuner							
Egentliga Finlands förbund	Åbo	1,52	5 264,44	1,52 %	36 976,24	21 544,74	9 203,53
Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt	Åbo	2,00	3 315 162,97	1,99 %	3 762 370,23	6 208 309,82	35 163,55
Kärkulla samkommun	Pargas	2,94	258 878,78	2,94 %	238 629,78	1 157 810,88	70 922,52
Varsinais-Suomen erityishuoltopiiri	Pemari	0,23	7 132,68	0,23 %	12 615,79	16 115,88	-445,64
Salon seudun koulutuskuntayhtymä	Salo	2,30	218 668,12	2,30 %	537 613,52	220 428,91	50 245,84
			3 805 106,99		4 588 205,56	7 624 210,23	165 089,81
Ägarintresse- och intressesamfund							
Fastighets Ab Kimito Arkadia	Kimitoön	9,90	84 934,90	9,90 %			
Bostads Ab Furubacken	Kimitoön	43,60	181 254,37	43,60 %	172 292,69	597,56	1 858,23
Faxell 2.0	Kimitoön	41,20	40 000,00	41,24 %			
			306 189,27		172 292,69	597,56	1 858,23

VUOKRAVASTUUT

Konserni

	2020	2019
Toimitilojen vuokravastuut	4 308 423	4 325 978
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	685 810	756 264
Leasingvastuut	622 252	705 938
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	234 948	206 134
Vuokravastuut yhteensä 31.12	5 851 432	5 031 916

Kimitoön · Kemiönsaari

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät.

Osakkuusyhteisöt ovat jätetty yhdistelemättä koska niiden osuus konsernin omaan pääomaan on vähäinen.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen

ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty

vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan

ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa

sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelmissä.

Keskeisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa

syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta

pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden

poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön

poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikaudille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ, OSAKKUUSYHTEISÖILTÄ JA KUNTAYHTYMILTÄ

Konserni

Lyhytaikaiset saamiset	2020	2019
Tytäryhteisöt		
Myyntisaamiset	22 930,55	43 384,40
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Yhteensä	22 930,55	43 384,40
Kuntayhtymät		
Myyntisaamiset	7 861,51	126,01
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset	7 849,75	1 487,29
Yhteensä	15 711,26	1 613,30
Myyntisaamiset	15,62	1 074,72
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Yhteensä	15,62	1 074,72

OMAN PÄÄOMAN erittely**Konserni**

	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	19 408 230,24	19 408 230,24
Tilikauden muutokset		
Peruspääoma 31.12.	19 408 230,24	19 408 230,24
Korotusrahasto 31.12.	23 137,49	23 137,49
Muut omat rahastot 1.1.	1 264 008,16	1 267 865,28
Tilikauden muutokset	-213 108,70	-3 857,12
Muut omat rahastot 31.12.	1 050 899,46	1 264 008,16
Edellisen tilikauden ylijäämä 1.1.	17 181 756,47	20 472 981,50
Tilikauden muutokset	-2 585 065,77	-3 291 225,03
Edellisen tilikauden ylijäämä 31.12.	14 596 690,70	17 181 756,47
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 715 511,25	-2 412 134,54
Oma pääoma yhteensä	36 794 469,14	35 464 997,82

VELAT TYTÄRYHTEISÖILLE, OSAKKUUSYHTEISÖILLE JA KUNTAYHTYMILLE**Konserni**

Pitkäaikaiset velat	2020	2019
Tytäryhteisöt		
Lainasaamiset	185 480,81	271 687,71
Yhteensä	185 480,81	271 687,71

Lyhytaikaiset velat

Tytäryhteisöt		
Saadut ennakot		
Ostovelat	44 257,84	57 086,70
Muut velat	86 206,90	86 206,90
Siirtovelat		
Yhteensä	130 464,74	143 293,60

Kuntayhtymät

Saadut ennakot		
Ostovelat	2 099,82	102,43
Muut velat		
Siirtovelat		
Yhteensä	2 099,82	102,43

Osakkuusyhteisöt

Saadut ennakot		
Ostovelat	14,47	
Muut velat		
Siirtovelat		
Yhteensä	14,47	

TAKAUSVASTUU YHTEISÖEDULLE SAMAN KONSERNIN SISÄLLÄ**Konserni**

	Alkuperäinen pääoma	Pääoma 2020	Pääoma 2019
Kemiönsaaren Lämpö Oy (myönnetty 2003, 2.500.000 €)	2 500 000	329 299,00	454 200,00
(myönnetty 2011, 4.300.000 €)	2 800 000	1 540 000,00	1 680 000,00
(myönnetty 1.300.000 €)	1 300 000	942 500,00	1 007 500,00
Fab Kimitobacken Kiinteistö Oy (myönnetty 2004, 1.800.000 €)	1 800 000	884 118,38	947 607,24
(myönnetty 2006, 900.000 €)	900 000	562 092,99	593 497,95
(Malminselkä, myönnetty 2014)	900 000	605 970,00	659 430,00
(myönnetty 2015, 280.000 €)	280 000	179 446,95	198 010,59
Fab Kimito Landsbygdsrådet (myönnetty 2004, 3.000.000 €)	3 000 000	271 687,71	357 894,61
Dragsfjärds Industri Ab - Dragsfjärdin Teollisuus (myönnetty 2017, 160.000 €)	210 000	142 883,05	162 983,05
Dalsbostäder Oy Ab	1 940 510	249 930,89	268 793,69
Yhteensä takausvastuuta 31.12.2020		5 707 928,97	6 329 917,13

21 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

21.1 Vesiliikelaitoksen vaikutus kunnan talouteen

	Toteutuma		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu Tuloslaskelma kunnan tilinpäätöksessä
	Kunta ilman Vesiliikelait. (ulkoinen/sisäinen)	Vesiliikelaitos (ulkoinen/sisäinen)	Kunta	Vesiliikelaitos	
Toimintatulot					
Myyntitulot, ulkoiset	1 412 518,60	1 603 969,68			3 016 488,28
Myyntitulot, sisäiset	3 593 977,20	126 494,88	-3 593 977,20 1)	-126 494,88 1)	0,00
Maksutulot	2 337 183,63				2 337 183,63
Maksutulot, sisäiset	350,00			-350,00 1)	0,00
Tuet ja avustukset	628 014,25				628 014,25
Muut toimintatulot	938 382,10	6 532,53			944 914,63
Muut toimintatulot, sisäiset	4 976 062,01	155 190,59	-4 976 062,01 2)	-155 190,59 1)	0,00
Toimintatulot	13 886 487,79	1 892 187,68	-8 570 389,21	-281 685,47	6 926 600,79
Valmistus omaan käyttöön	0,00				0,00
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-22 886 276,23	-185 051,35			-23 071 327,58
Palvelujen ostot, ulkoiset	-18 161 526,76	-223 865,68			-18 385 392,44
Palvelujen ostot, sisäiset	-3 569 848,83	-250 462,79	3 569 848,83 1)	250 462,79 1)	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 997 579,00	-419 165,21			-3 416 744,21
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sisäiset	-37 529,80	-5 918,05	37 529,80 1)	5 918,05 1)	0,00
Avustukset	-1 824 634,03	0,00			-1 824 634,03
Muut toimintamenot, ulkoiset	-1 022 997,34	-5 860,18			-1 028 857,52
Muut toimintamenot, sisäiset	-4 974 602,03	-1 459,98	4 974 602,03 2)	1 459,98 1)	0,00
Toimintamenot	-55 474 994,02	-1 091 783,24	8 581 980,66	257 840,82	-47 726 955,78
Toimintakate	-41 588 506,23	800 404,44	11 591,45	-23 844,65	-40 800 354,99
Verotulot	23 300 233,44				23 300 233,44
Valtionosuudet	24 342 401,00				24 342 401,00
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	3 624,65	0,00			3 624,65
Korkotulot, sisäiset	0,00	0,00	0,00 4)		0,00
Muut rahoitustulot, ulkoiset	38 548,91	6 916,37			45 465,28
Muut rahoitustulot, sisäiset	0,00		0,00 3)		0,00
Korkomenot, sisäiset	0,00	0,00		0,00 4)	0,00
Korkomenot	-115 353,17	-40 803,05			-156 156,22
Muut rahoitusmenot	-6 326,15	222,19			-6 103,96
Korvaus peruspääomasta	0,00	0,00		0,00 3)	0,00
Rahoitustulot ja -menot	-79 505,76	-33 664,49	0,00	0,00	-113 170,25
Vuosikate	5 974 622,45	766 739,95	11 591,45	-23 844,65	6 729 109,20
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 788 475,85	-809 472,86			-3 597 948,71
Arvonalentumiset	-1 737 535,86	0,00			-1 737 535,86
Poistot ja arvonalentumiset	-4 526 011,71	-809 472,86			-5 335 484,57
Tilikauden tulos	1 448 610,74	-42 732,91	11 591,45	-23 844,65	1 393 624,63
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	160 470,38	35 854,92			196 325,30
Tilikauden ylijäämä	1 609 081,12	-6 877,99	11 591,45	-23 844,65	1 589 949,93

Eliminoidaan:

- 1) Sisäinen myynti ja osto
- 2) Muu sisäinen myynti ja sisäiset vuokrat
- 3) Korvaus peruspääomasta
- 4) Korkokulut, sisäinen laina

Kunnan sisäisen ylijäämän (11 591,45 euroa) ja vesiliikelaitoksen tuloslaskelman (-23 844,65 euroa) välinen ero johtuu kunnan sisäisessä taseessa olevista sisäisistä liittymismaksuista, yhteensä 12 253,20 euroa.

21.2 Vesiliikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen

	Toteutuma		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu Rahoituslaskelma kunnan tilinpäätöksessä
	Kunta (ilman liikelait.)	Vesiliikelaitos	Kunta	Vesiliikelaitos	
Tulorahoitus					
Vuosikate	5 974 622,45	766 739,95	11 591,45 1)	-23 844,65 1) 4)	6 729 109,20
Satunnaiset erät	0,00	0,00			0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-87 020,10	0,00			-87 020,10
Tulorahoitus	5 887 602,35	766 739,95	11 591,45	-23 844,65	6 642 089,10
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 576 424,53	-90 334,29	12 253,20 4)		-1 654 505,62
Rahoitusosuudet investointimenoihin	430 268,41	0,00			430 268,41
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	210 205,00				210 205,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 951 651,23	676 405,66	23 844,65	-23 844,65	5 628 056,89
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitoksille	-243 069,87		243 069,87 2)		
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta		243 069,87		-243 069,87 2)	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00			0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	346 677,38	-346 677,38	-346 677,38 3)	346 677,38 3)	
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-1 377 406,00	-544 552,01			-1 921 958,01
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 500 000,00	0,00			-3 500 000,00
Oman pääoman muutokset	142 378,95				142 378,95
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 073 374,47	-28 246,14			-1 101 620,61
Rahoituksen rahavirta	-5 704 794,01	-676 405,66	-103 607,51	103 607,51	-6 381 199,67
Vaikutus maksuvalmiuteen	-753 142,78	0,00	-79 762,86	79 762,86	-753 142,78

Eliminoidaan:

- 1) Sisäinen myynti ja osto
- 2) Sisäiset lainat
- 3) Sisäisten lainojen vähennys
- 4) Sisäinen liittymismaksu

22 KEMIÖNSAAREN VESILIIKELAITOS

Vuosikertomus 2020

Kimitoöns Vatten – Kemiönsaaren Vesi

Kimitoön • Kemiönsaari

Vastuuhenkilö: toimitusjohtaja

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAIDEA
2. TOIMITUSJOHTAJAN YLEISKATSAUS
3. ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA
4. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ
5. ASIAKKAAT JA MYYNTI
6. KUSTANNUKSET
7. VEDENHANKINTA
8. JÄTEVEDEN PUHDISTUS
- 9 VESI- JA JÄTEVESIVERKOSTO
10. TALOUSARVION ANALYSOINTI KONSERNIOHJEEN MUKAAN
  - 10.1 Investoinnit 2020
  - 10.2 Käyttötalousarvion toteutuminen
  - 10.3 Rahoitusanalyysin toteutuminen
11. TULOSLASKELMA 2020
12. TASE 31.12.2020
13. RAHOITUSLASKELMA 31.12.2020
14. YHTEENVETO, ANALYYSI JA TUNNUSLUVUT
15. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
  - 15.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
  - 15.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot
  - 15.3 Tasetta koskevat liitetiedot
  - 15.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot
16. TILIKAUDEN TULOKSEN JA INVESTOINTIKEHYKSEN KÄSITTELY
17. TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMINEN JA ALLEKIRJOITTAMINEN

I. TOIMINTAIDEA

Kemiönsaaren Veden tehtävänä on hoitaa asiakkaidensa ja toiminta-alueensa vesihuoltopalveluja. Tehtävä käsittää mm. juomaveden toimittamisen kuluttajille, sekä kiinteistöjen tuottamien jätevesien johtamisen jätevedenpuhdistamolle puhdistettavaksi. Toimivat vesihuoltopalvelut ylläpitävät asiakkaiden toimintaedellytyksiä, terveyttä ja elämänlaatua.

Kemiönsaaren Veden toiminnan tulee olla taloudellisesti kannattavaa, minkä vuoksi kuluttajilta peritään erilaisia maksuja. Näitä ovat mm. vesimaksu, jätevesimaksu, perusmaksu, liittymismaksu sekä lietteen vastaanottomaksu. Tuloilla on katettava niin käyttö- kuin pääomakustannukset.

2. TOIMITUSJOHTAJAN YLEISKATSAUS

Vesihuoltopalvelut ovat olennainen osa yhteiskunnan peruspalveluja. Puhtaan veden saanti ja jäteveden tehokas johtaminen jätevedenpuhdistamolle puhdistettavaksi on ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin perusedellytyksiä.

Kemiönsaaren Vedellä on tällä hetkellä 1791 asiakasta. Kiinteistöistä on 200 vapaa-ajan kiinteistöjä. Kahdestoista toimintavuosi oli jälleen vaiherikas. COVID-19 takia työskentelytavat ovat hieman muuttuneet mutta päivittäinen huolto- ja käyttötoiminta pysyi kuitenkin suurin piirtein ennallaan. Vuoden aikana on paikattu vuotoja sekä vesiverkostossa, tehty vesiliittymiä ja tehty verkoston korjausta ja saneerausta. Vesihuolto on yleisesti ottaen toiminut hyvin. Laskuttamattoman veden osuus nousi 20,88 prosenttiin, 2019 luku oli 15,75 prosenttia. Putkistovuotoja oli useita, mutta ne löydettiin ja myös saatiin korjattua nopeasti. Vuototilanteiden jälkeen tapahtuva putkiston huuhtelu kuluttaa myös tilanteesta riippuen huomattavasti vettä.

Sateet aiheuttavat vieläkin haasteita Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamolle, joka joutuu vastaanottamaan suuria määriä hulevesiä. Loppuvuoden runsaat sateet nostivat vuotuisen sademäärän keskimääräistä suuremmaksi. Laskuttamattoman jäteveden osuus laski vuonna 2020 noin 50 prosenttiin. Hulevesi nostaa puhdistamon kustannuksia, samalla kun optimaalisen puhdistustuloksen saavuttaminen on työläämpää, kun puhdistamo joutuu puhdistamaan suuria määriä hulevesiä. Vuoden aikana on tehty työtä hulevesien saamiseksi pois viemäriverkostosta. Työ jatkuu, mutta työ on pitkäjänteistä, eikä tuloksia saada kovinkaan nopeasti.

Toimitusjohtaja Raimo Parikka siirtyi eläkkeelle ja Jonas Pomrén on toiminut vt. toimitusjohtajana 1.11.2020 alkaen.

Päivystysrengas, joka toimii 24/7 periaatteella, on toiminut hyvin. Kaikki ovat kantaneet vastuunsa, ja tähän työhön osallistuneet ansaitsevat kaikki suuren kiitoksen työpanoksestaan.

Vuoden aikana investointeja toteutettiin 90 334 euron edestä.

Vuoden 2020 tilinpäätös näyttää 6 878 euroa alijäämää. Talouskuri on kuitenkin pidetty tiukkana, unohtamatta kuitenkaan niitä velvoitteita, joita meillä on asiakkaitamme ja viranomaisia kohtaan.

Korot ovat olleet alhaisella tasolla. Asiantuntijat ennustavat, että korkotaso pysyy lähivuosina alhaisena, mutta alkaa hiljalleen nousta nykyisestä tasostaan.

Kemiönsaaren Veden taloudellista toimintaa ohjaa tulevina vuosina lainojen erittäin suuri määrä. Investoinnit tulee jatkossa pitää alhaisella tasolla pidemmän aikaa. Kemiönsaaren Veden taloudellinen päämäärä on vähentää lainataakkaa. Vuonna 2020 saatiin velkataakkaa pienennettyä noin 648 160 euroa, vuonna 2019 noin 670 198 euroa ja vuonna 2018 noin 729 264 euroa.

Lopuksi haluan kiittää kaikkia Kemiönsaaren Veden työntekijöitä ammattitaitoisesta työpanoksesta. Haluan myös kiittää johtokuntaa heidän tekemästään työstä.

Kemiönsaari 23 maaliskuuta 2021

Niklas Enestam
Toimitusjohtaja
Kemiönsaaren Vesi

3. ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Kemiönsaaren Vedellä on oma vesilaitoksen hoitaja ja oma jätevedenpuhdistamon hoitaja. Kaksi teknisen osaston huoltomiestä vastaa ostettuna palveluna linjanrakennuksesta ja yleisestä kunnossapidosta. Hallinnossa työskentelee toimitusjohtaja (50 %), toimistos sihteeri (50 %) ja toimistovirkailija (35 %). Henkilökunta on vuoden aikana osallistunut eri koulutustilaisuuksiin ja kursseihin mahdollisuuksien mukaan.

Vuonna 2020 Kemiönsaaren Veden johtokunta muodostui seuraavasta viidestä henkilöstä:

Helena Fabritius, Lea Räisänen, Kristian Ek, Ralf Nyholm ja puheenjohtaja Roger Hakalax.

4. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Vesihuoltolaitoksen talous on hyvin pääomavaltaista toimintaa. Yleensä käyttötulot ja kustannukset ovat kohtalaisen hyvin ennakoitavissa, mikä helpottaa tulevaisuuden arviointia.

Kemiönsaaren Veden toimintaympäristö on viime vuosina investointien myötä muuttunut huomattavasti. Seuraavat seikat vaikuttavat toiminnan talouteen tulevaisuudessa:

- Taluskuri pidetään tiukkana, unohtamatta kuitenkaan niitä velvoitteita, joita meillä on asiakkaitamme ja viranomaisia kohtaan.
- Toiminta-alueen taajamissa sijaitsevat kiinteistöt tulee saada liitettyä. Tämän jälkeen liittyjien määrä vähenee ja liittymismaksut muodostavat pienemmän osan tuloista.
- Investointitaso on pidettävä pitkään matalalla tasolla.
- Poistot ovat hyvin suuria (lisääntyivät tuntuvasti vuonna 2016).
- Korot ovat hyvin matalalla tasolla, mutta ennusteen mukaan ne alkavat taas nousta.
- Valtio korottaa arvonlisäveroa.
- Taksaa on nostettu vuoden 2016 alusta, taksaa on mahdollisesti tarkistettava lähiaikoina.
- Kemiön ja Lammalan puhdistamoiden lopputyöt on tehtävä viimeistään vuoden 2022 loppuun mennessä.
- Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamon purkupaikkaa koskeva selvitys on jätetty Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Mikäli purkupaikka joudutaan siirtämään, niin siitä aiheutuvat kustannukset kasvattavat lainojen määrää.

5. ASIAKKAAT JA MYYNTI

Vuoden aikana myytiin vettä 177 635 m³ ja 203 818 m³ jätevettä vastaanotettiin käsiteltäväksi. Määrät laskivat hieman edellisvuoteen verrattuna.

Vuoden aikana myytiin ainoastaan 22 vesiliittymää ja 10 jätevesiliittymää. Kemiönsaaren Vedellä oli 1 791 asiakkassopimusta 31.12.2020. Kemiönsaaren kunnan toiminta-alueen taajamia koskeva käsittely pysäytti liittymisanomusten saamisen lähes kokonaan, mutta on vuoden aikana jälleen ruvennut nousemaan.

Liittymismaksujen osuus liikevaihdosta nousi 6 prosenttiin. Työ toiminta-alueen taajamissa sijaitsevien, vielä liittymättömien kiinteistöjen saamiseksi asiakkaiksi aloitettiin vuonna 2016 ja se työ jatkuu edelleen.

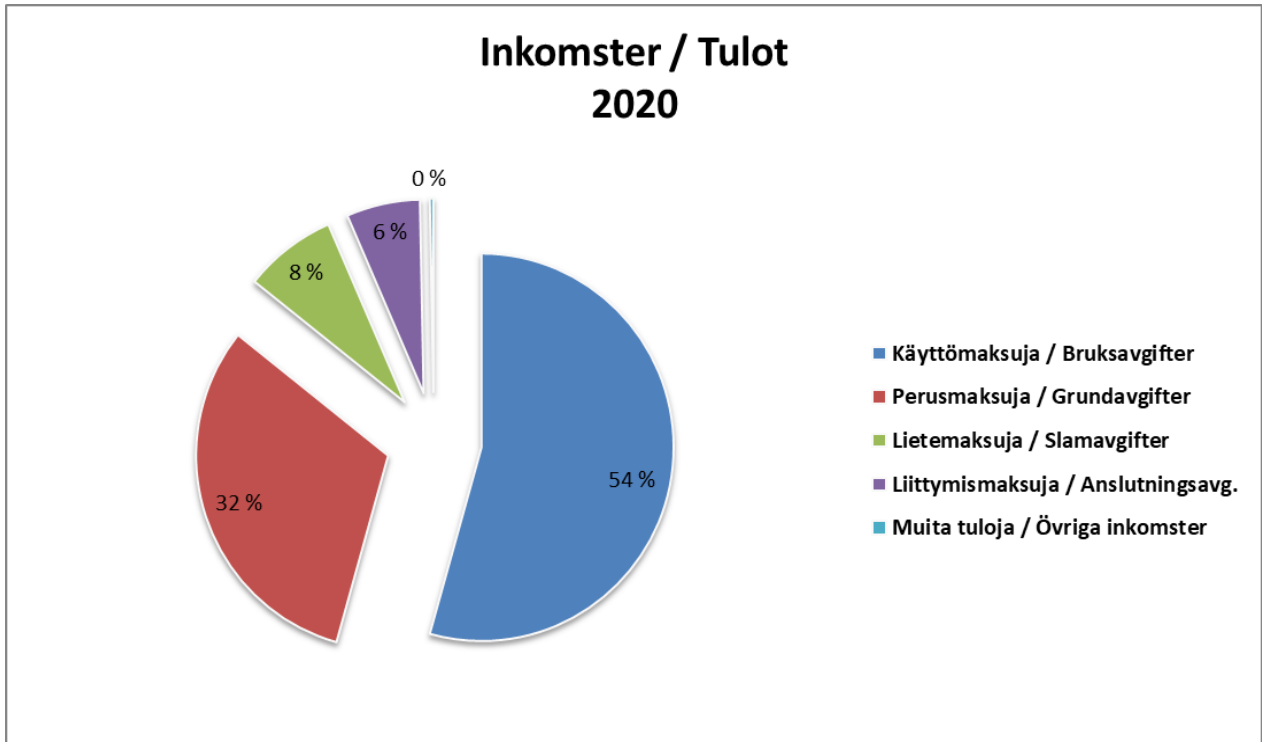
Kimitoön • Kemiönsaari

Investointikustannukset merkitään noin 30 vuoden ajanjaksolle poistoina. Merkittävä osa vesihuoltolaitoksen kustannuksista on kiinteitä. Siksi on tärkeää, että suuri osa tuloista, kuten perus- ja liittymismaksut, on kiinteitä.

Kemiönsaaren Veden liikevaihto jäi noin 4,9 % alle budjetin, ollen yhteensä 1 730 464 euroa. Kunnan asukasluvun lasku ja väestön ikääntyminen vähentää veden kulutusta. Toiminta-alueella olevien kiinteistöjen liittyminen tasapainottaa kuitenkin muutoksen suuruutta.

Alla olevassa taulukossa näkyy tulojen jakautuminen vuonna 2020.

Alla oleva taulukko esittää tulojen kehittymisen 2018-2020.

	Käyttömaksuja / Bruksavgifter	Perusmaksuja / Grundavgifter	Lietemaksuja / Slamavgifter	Liittymismaksuja / Anslutningsavg.	Muita tuloja / Övriga inkomster	Liikevaihto Omsättning
2018	1 038 073	539 989	116 922	164 622	11 649	1 787 721
2019	963 362	546 134	115 854	81 087	4 181	1 710 618
2020	940 349	542 730	134 736	107 310	5 339	1 730 464

6. KUSTANNUKSET

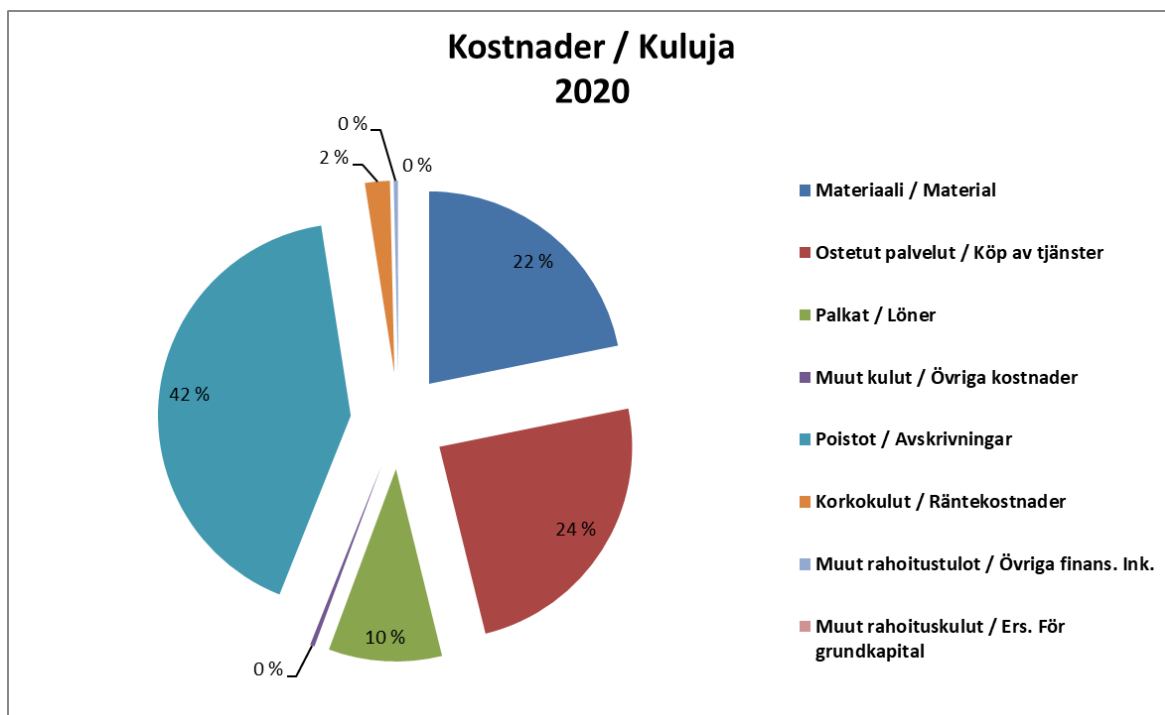
Materiaali- ja palvelukustannukset olivat 59 908 euroa budjetoitua alhaisemmat. Palkat esitetään omalla sarakeellaan.

Sähkön kulutus on siirtolinjojen myötä kasvanut ja sähkökustannukset olivat noin 240 166 euroa. Sähkön osuus materiaalikustannuksista on noin 56 %.

Tulevaisuuden suurin taloudellinen haaste on velkataakka, joka on moninkertainen liikevaihtoon verrattuna. Kasvatavat lainanhoitokulut ovat liikelaitoksen suurin taloudellinen riskitekijä. Osa lainoista on kuitenkin sidottu kiinteään korkoon ja merkittävä osa on sisäisiä lainoja, mikä hillitsee mahdollista korkojen nousua.

Alla oleva taulukko esittää kustannusten kehittymisen vuosina 2018 – 2020.

Huom! Ostetut palvelut sisältävät 89 855 euroa sisäisiä infra palveluja.

	Materiaali / Material	Ostetut palvelut / Köp av tjänster	Palkat / Löner	Muut kulut / Övriga kostnader	Poistot / Avskrivningar	Korkokulut / Räntekostnader	Muut rahoitustulot / Övriga finans. Ink.	Muut rahoituskulut / Ers. För grundkapital
2018	385 328	556 074	189 885	27 815	852 782	55 230	6 437	14
2019	420 124	553 091	185 160	17 413	839 047	46 202	-4 647	7
2020	425 083	474 328	185 051	7 320	808 981	40 803	-6 916	-222

7. VEDENHANKINTA

Sekä Kårkullan että Nordanån pohjavesilaitokset ovat toimineet hyvin.

Kårkullan, Nordanån ja Skinnarvikin pohjavesialueita on kuormitettu ympäristölupiensa puitteissa vuoden aikana.

Taulukossa esitellään pumpatut vesimäärät vesilaitosta kohden, niiden käyttökulut sekä laskettu yksikköhinta, jossa on otettu huomioon vuotovedet ja kustannukset on jaettu myytyä vesikuutiometriä kohden. Vuoden aikana Kårkullan vesilaitosta on käytetty aiempia vuosia vähemmän ja Nordanåta enemmän virtauksen aikaansaamiseksi Kemiön ja Björkbodan välisessä uudessa vesilinjassa.

Vesi	m ³ /vuosi	m ³ /vrk	€/vuosi	€/m ³	kesk. €/m ³
Björkbodan vesiosuuskunta	0	-	-	-	-
Kårkullan vesilaitos	18 460	51	45 496	2,46	
Nordanån ja Skinnarvikin vesilaitokset	206 055	565	65 331	0,32	
Taalintehtaan pintavesilaitos	0	-	-	-	-
Puhdistettu, m ³	224 515	615	110 827		0,49
Myyty, m ³	177 635	487	110 827		0,62

*) Kemiönsaaren Vesi ostaa tarvittaessa vettä Björkbodan vesiosuuskunnalta.

Pääoman korkoja ja korvauksia ei ole huomioitu tässä laskelmassa.

8. JÄTEVEDEN PUHDISTUS

Jäteveden puhdistus

Kemiönsaaren Veden jäteveden puhdistus tapahtuu Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamolla. Tähän yhteenvedoon on koottu Kemiönsaaren Veden jätevedenpuhdistamoiden viemärintialueilla muodostuvat jätevesimäärät ja vesistöön johdettujen jätevesien aiheuttaman kuormituksen kehitys vuosilta 2010–2020.

Vuosi 2020:

Jätevesi	m ³ /vuosi	m ³ /vrk.	€/vuosi	€/m ³	kesk. €/m ³
Tyskaholmen	409 785	1 123	570 928	1,39	-
Puhdistettu, m ³	409 785	1 123	570 928	-	1,39
Myyty, m ³	203 818	558	570 928	-	2,80

Ympäristökuormitus

Alla olevissa taulukoissa vuodet 2010–2015 kuvaavat tilannetta, jolloin Kemiönsaaren Veden viemärintialueella oli toiminnassa kolme yhdyskuntajätevedenpuhdistamoa: Taalintehtaalla Tyskaholmenin saarella sijaitseva Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamo, Kemiön kirkonkylällä sijaitseva Kemiön jätevedenpuhdistamo ja Västanfjärdin Lammalassa sijaitseva Lammalan jätevedenpuhdistamo.

Vuosi 2016 kuvaa tilannetta, jolloin jätevesien käsittely oli pääosin keskitetty saneerattuun Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamoon. Saneerattu ja laajennettu Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamo otettiin käyttöön lokakuussa 2015, jolloin Kemiön jätevedenpuhdistamon toiminta loppui ja jätevedet johdettiin Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi.

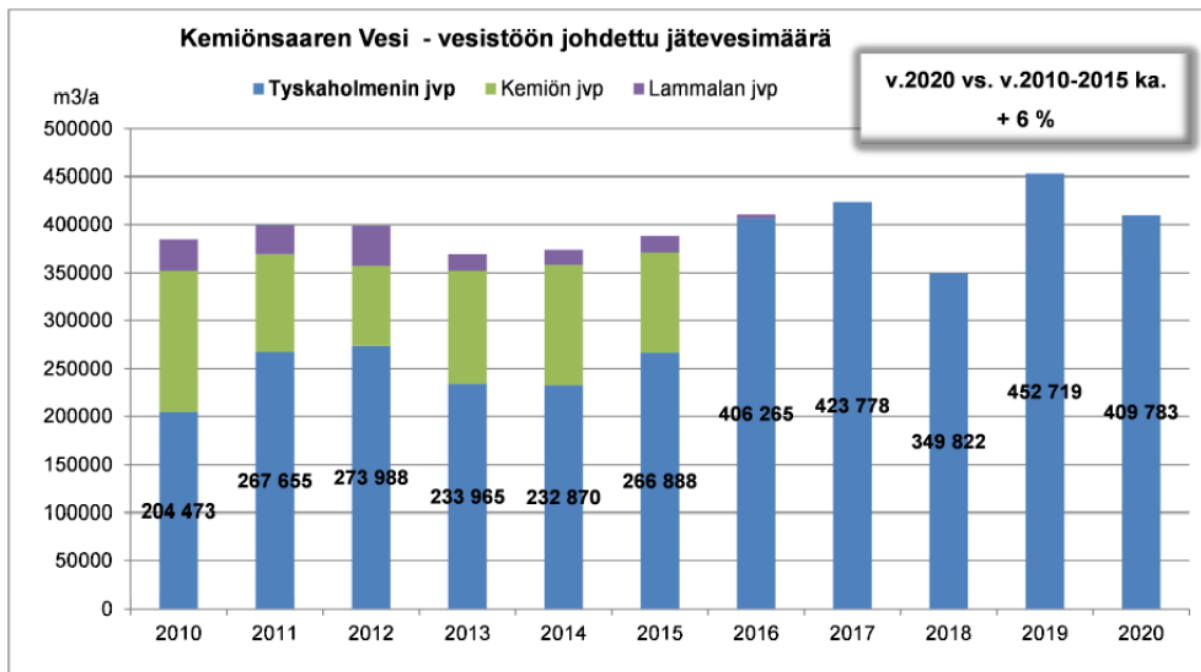
Lammalan jätevedenpuhdistamo oli käytössä 17.3.2016 asti. Lammalan jätevedenpuhdistamolla käsiteltävien jätevesien osuus oli kuitenkin vain noin 1 % vuoden 2016 kokonaisjätevesimäärästä.

Vuodet 2017, 2018, 2019 ja 2020 kuvaavat tilannetta, jossa jätevesien käsittely on keskitetty saneerattuun Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamoon.

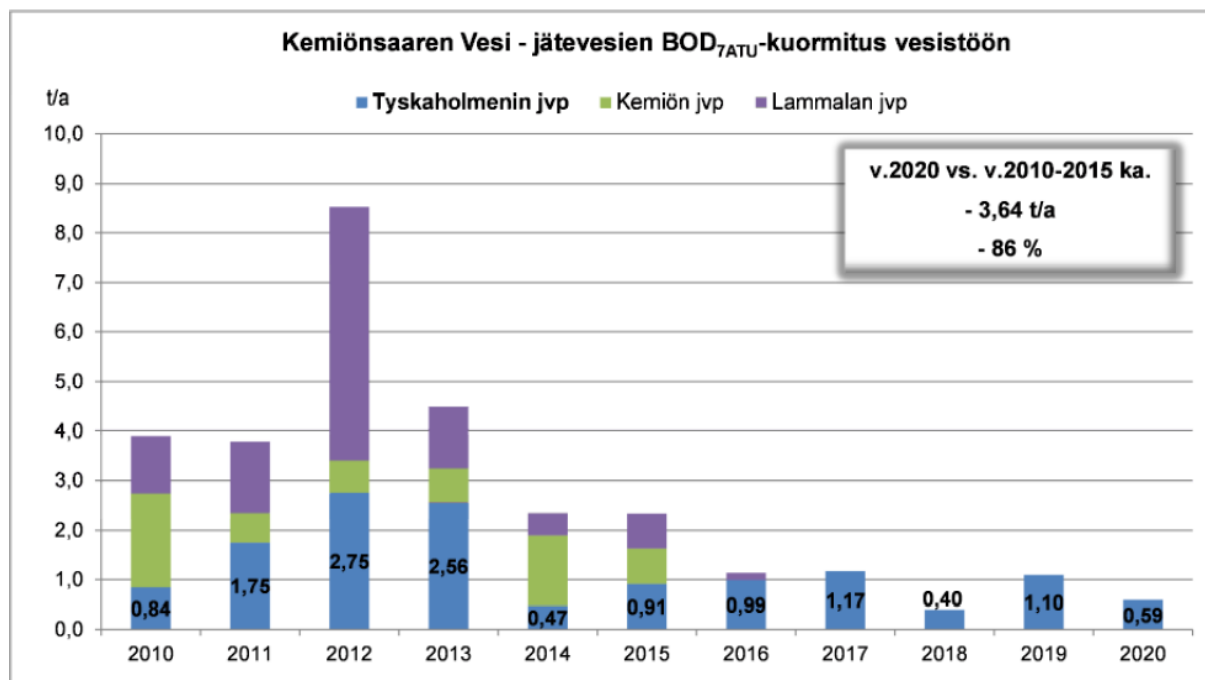

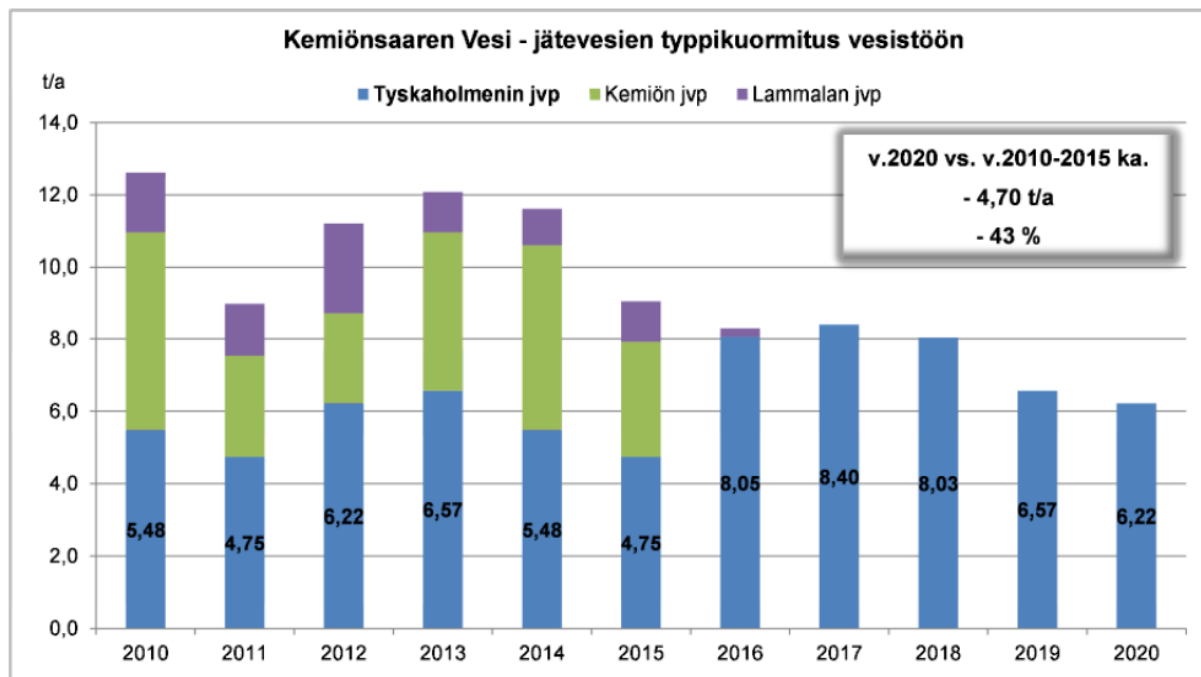
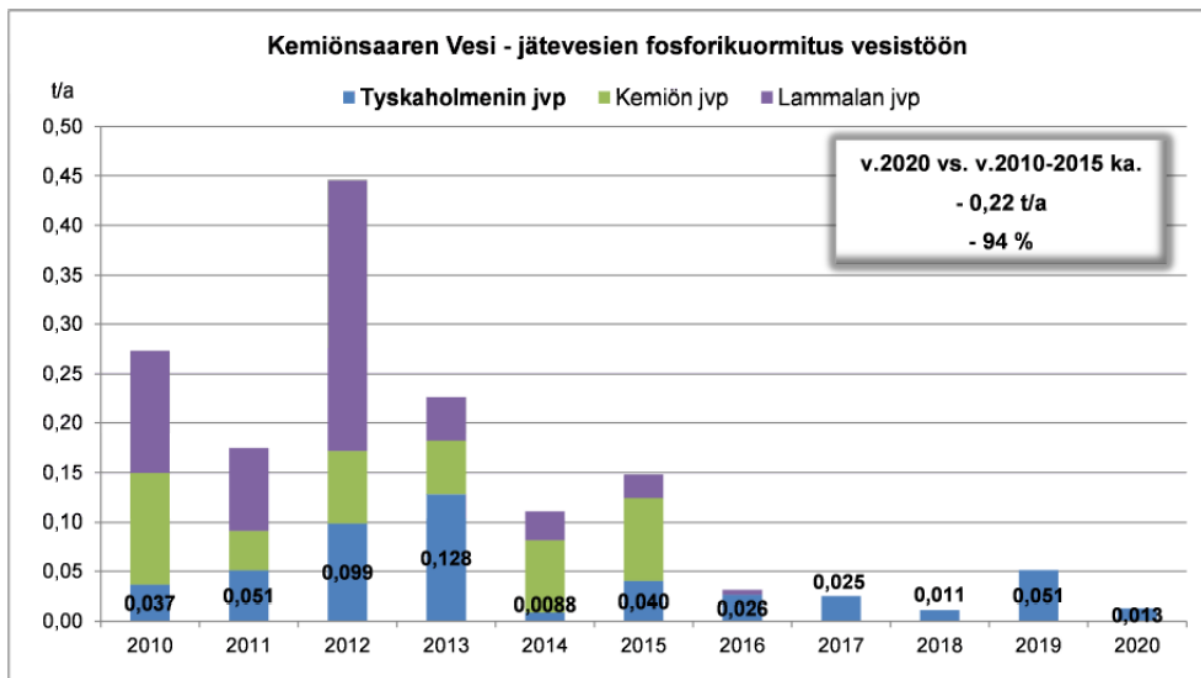
Vesistöön johdetun jätevesimäärän kehitys

Vesistöön johdetun jäteveden määrä vuonna 2020 oli 6 % suurempi vuosien 2010–2015 keskiarvoon verrattuna. Jätevesimäärät vaihtelevat vuotuisten viemäriverkostoon ja edelleen puhdistamolle päätyvien hule- ja vuotovesimäärän mukaan.

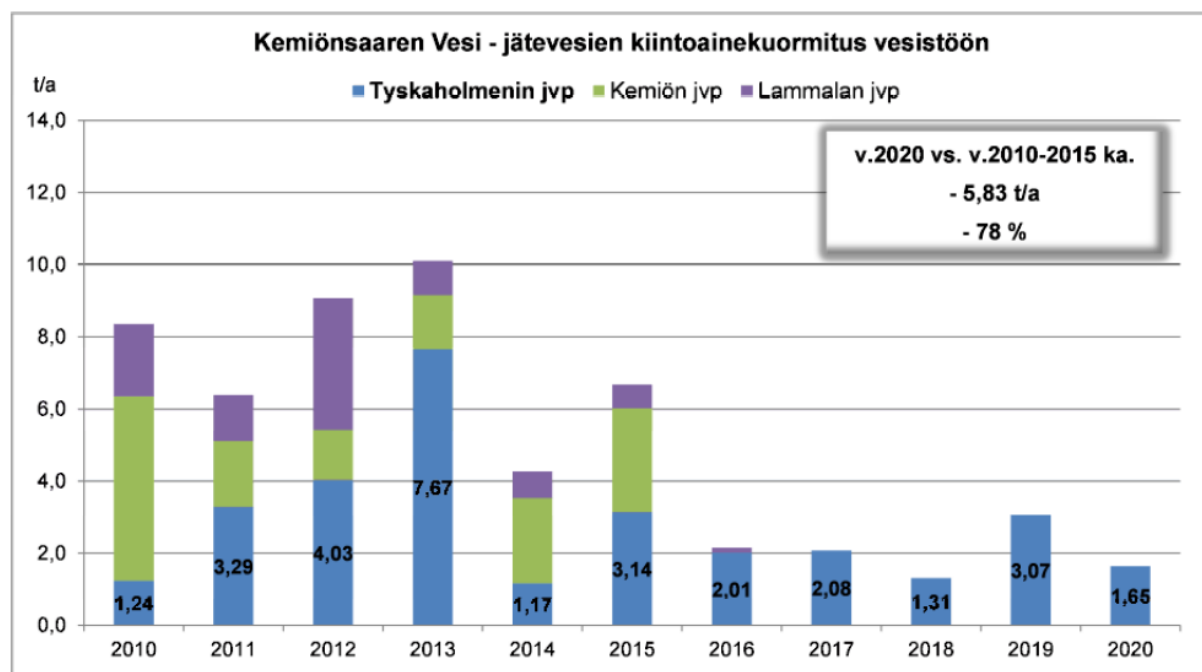
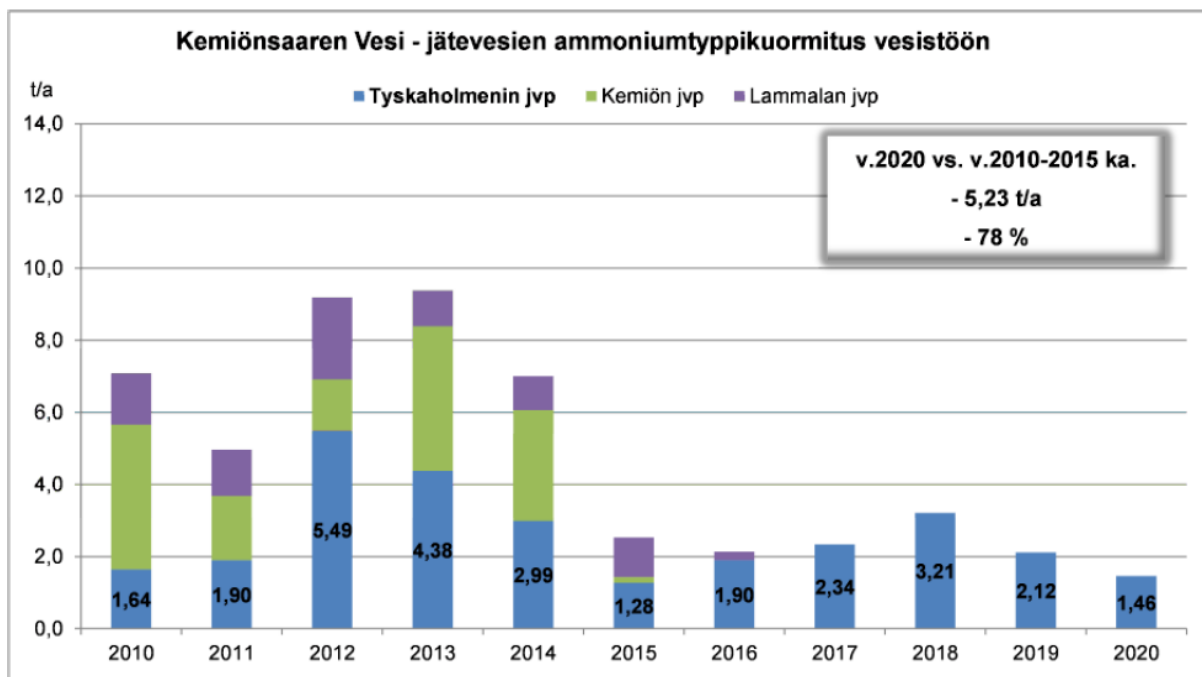
Seuraaviin kuviin on koottu vesistöön johdetut kuormitukset jätevedenpuhdistamoittain. Vuotuinen pylväs kuvaa yhteenlaskettua kokonaiskuormitusta sisältäen mahdolliset ohitukset.

Kimitoön · Kemiönsaari

Kemiönsaaren Veden yhdyskuntajätevesien aiheuttaman kuormituksen (t/a) kehitys merialueelle on koottu alla olevaan taulukkoon. Vesistöön johdetun jäteveden kuormitus on kehittynyt

vuosina 2010–2020 seuraavasti:

Jätevesien aiheuttaman vesistökuormituksen muutos				
Vuosi 2020 vs. vuosien 2010-2015 keskiarvo				
	Keskim. v.2010-2015 t/a	Vuosi 2020 t/a	Kuormitus- muutos t/a	Muutos %
BOD7ATU	4,23	0,59	-3,64	-86 %
Kok.P	0,23	0,013	-0,22	-94 %
Kok.N	10,92	6,22	-4,70	-43 %
Ammoniumtyppi	6,69	1,46	-5,23	-78 %
Kiintoaine	7,48	1,65	-5,83	-78 %
Jätevesimäärä, m3/a	385 485	409 783	24 298	6 %

Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamolla käsiteltyjen jätevesien kuormitus Falköfjärdenille on kehittynyt seuraavasti:

Jätevesien aiheuttaman kuormituksen muutos Falköfjärdenille				
Vuosi 2020 vs. vuosien 2010-2015 keskiarvo				
	Keskim. v.2010-2015 t/a	Vuosi 2020 t/a	Kuormitus- muutos t/a	Muutos %
BOD7ATU	1,55	0,59	-0,96	-62 %
Kok.P	0,0605	0,013	-0,047	-78 %
Kok.N	5,54	6,22	0,68	12 %
Ammoniumtyppi	2,95	1,46	-1,48	-50 %
Kiintoaine	3,42	1,65	-1,77	-52 %
Jätevesimäärä, m3/a	246 640	409 783	163 143	66 %

Falköfjärdenille johdettujen jätevesien määrä oli vuonna 2020 jätevedenkäsittelyn keskittämisen myötä 66 % suurempi vuosien 2010–2015 keskiarvoon verrattuna. Falköfjärdenille johdettu kuormitus oli BOD7ATU:n, kokonaisfosforin ja kiintoaineen osalta 50–78 % pienempi. Puhdistamon saneerauksen ja laajennuksen myötä jätevedenkäsittely on tehostunut.

Kokonaistyyppikuormitus oli 12 % suurempi vuosien 2010–2015 keskiarvoon verrattuna. Kokonaistyyppikuormitus on kuitenkin tehostunut jätevedenkäsittelyn keskittämisen myötä, koska Falköfjärdenille johdettu typpikuormitus ei ole kasvanut yhtä paljon kuin puhdistamolle tuleva typpikuorma, joka oli vuonna 2020 93 % suurempi kuin keskimäärin vuosina 2010–2015. Lisäksi kokonaistyyppikuormitus ja etenkin nitrifikaatio tehostuivat vuonna 2020: Kokonaistyyppikuormitus oli 5 % ja ammoniumtyppikuormitus oli 31 % pienempi edellisvuoteen verrattuna. Käsitelty jätevesimäärä oli samalla 9 % pienempi edelliseen vuoteen verrattuna.

Jätevesien vesistöön aiheuttama kokonaiskuormitus oli vuonna 2020 pienempi verrattuna

vuosien 2010–2015 tilanteeseen jätevedenkäsittelyn keskittämisestä huolimatta. Puhdistamosaneeraus on tehostanut puhdistusprosessin toimintaa. Vesistöön johdettu kokonaistyyppikuorma on kasvanut jäteveden purkupisteellä. Puhdistamon kokonaistypenpoisto on kuitenkin tehostunut aiempaan verrattuna, koska vesistöön johdettu tyyppikuorma ei ole kasvanut yhtä paljon kuin puhdistamolle tuleva tyyppikuorma. Lisäksi kokonaistyyppi- ja ammoniumtyypikuormat vesistökuormituksen muutokset ovat edelleen laskusuunnassa (ks. seuraavat taulukot, vesistökuormituksen sekä kuormituksen muutokset Falköfjärdenille 2018–2020 muutoksien kehitys vuosien 2010–2015 keskiarvoon verrattuna).

Jätevesien aiheuttaman vesistökuormituksen muutoksien kehitys

Vuosina 2018-2020 vs. vuosien 2010-2015 keskiarvo

	2020	2019	2018
	Muutos	Muutos	Muutos
CODCr	-67 %	-63 %	-63 %
BOD7ATU	-86 %	-74 %	-91 %
Kok.P	-94 %	-78 %	-95 %
Kok.N	-43 %	-40 %	-26 %
Ammoniumtyppi	-78 %	-68 %	-52 %
Kiintoaine	-78 %	-59 %	-82 %
Jätevesimäärä, m3/a	6 %	17 %	-9 %

Jätevesien aiheuttaman kuormituksen muutoksien kehitys Falköfjärdenille

Vuosina 2018-2020 vs. vuosien 2010-2015 keskiarvo

	2020	2019	2018
	Muutos	Muutos	Muutos
CODCr	-25 %	-16 %	-16 %
BOD7ATU	-62 %	-29 %	-74 %
Kok.P	-78 %	-16 %	-81 %
Kok.N	12 %	19 %	45 %
Ammoniumtyppi	-50 %	-28 %	9 %
Kiintoaine	-52 %	-10 %	-62 %
Jätevesimäärä, m3/a	66 %	84 %	42 %

Kemiön jätevedenpuhdistamo

Kemiön jätevedenpuhdistamon purkutyöselostus jätettiin ELY-keskukselle 28.2.2017.

Asiaa koskeva päätös Nro 493/2019, Dnro ESAVI/1360/2018 saatiin 10.12.2019.

Lopettamistoimenpiteet on toteutettava ja puhdistamoalue on saatettava maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon viimeistään vuoden 2022 loppuun mennessä.

Alueen näytteenotto suoritettu marraskuussa 2020.

Lammalan jätevedenpuhdistamo

Hakemus toiminnasta mahdollisesti aiheutuneiden tai aiheutuvien vahinkojen selvittämiseksi ja korvaamiseksi tai korjaamiseksi jätettiin Etelä-Suomen Aluehallintovirastolle 27.6.2016.

Asiaa koskeva päätös Nro 326/2019, Dnro ESAVI/4598/2018 saatiin 27.8.2019

Kimitoön • Kemiönsaari

Alueen näytteenotto suoritettu marraskuussa 2020.

9. VESI- JA JÄTEVESIVERKOSTO

Kemiönsaaren Veden vesi- ja jätevesiverkosto on erittäin pitkä suhteessa asiakasmäärään ja myytyihin vesimääriin. Vuonna 2020 vesiverkosta laajennettiin 800 m ja jätevesiverkosta 800 m.

Kemiönsaaren Vesi vastaa myös 426 pumppaamosta, joista 81 on linja- tai aluepumppaamoja. Verkoston toiminnan valvonnan helpottamiseksi valvontajärjestelmän rakentamista on jatkettu vuoden aikana. Automaatiojärjestelmä takaa suuremman käyttövarmuuden, sillä mahdolliset viat aiheuttavat automaattisesti hälytyksen, joka yhdistyy eteenpäin valvontatietokoneille ja päivystäjälle, joka ryhtyy vian vaatimiin korjaustoimenpiteisiin.

	Linja P.	Kiint. P	Yhteensä / kpl
Pumppaamoita	81	345	426
Paineenkorottamo			7

Vesiverkosto / m	31-12-2019	228 983
	rak. 2020	800
	31-12-2020	229 783

Viemäriverkosto /	31-12-2019	205 722
	rak. 2020	800
	31-12-2020	206 522

10. KEMIÖNSAAREN VEDEN TALOUSARVION ANALYSOINTI KONSERNIOHJEEN MUKAAN

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Vuotovesien vähentäminen viemäriverkosta.	Työ on aloitettu vuonna 2015 ja se jatkuu edelleen.	Vuotovesien osuus laskee.	Vuotoveden määrä laski 5%:lla
Verkostoon liitetään vähintään 20 kiinteistöä vuodessa ja liittymiä myydään aktiivisesti.	Viranomaiskehoitus kaikille liittämättömille ja liittymiä myydään aktiivisesti.	Vähintään 20 liitetty.	22 vesi- ja 11 viemäri liittymiä vuoden aikana
Lainakannan vähentäminen.	Lainojen määrä alkaa laskea.	Lainakanta laskee.	Lainakanta pienennetty noin 648 160 eurolla
Kertynyt alijäämä.	Tiukka taloudenpito.	Alijäämää ei synny.	Ei saavutettu. Vuoden alijäämä oli 6 878 euroa
Kaksi asiakaskirjettä kotisivuille.	Asiakaskirjeet löytyvät kotisivuilta.	Info saatavissa.	Ei saavutettu. Asiakaskirjeet ei ole lähetetty
Kemiönsaaren vesihuollon kehittämissuunnitelma vuodelta 2011 päivitetään.	Suunnitelma päivitetään yhteistyössä kaavoitus- ja valvontayksiköiden kanssa.	Kemiönsaaren kunta päivittää suunnitelman.	Suunnitelma ei ole vielä päivitetty.

AVAINLUVUT

	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT TA 20	TP 20
* Asiakasmäärä	1762	1780	1785	1785	1791
Veden hinta €/m ³	1,85	1,85	1,85	1,85	1,85
Jäteveden hinta €/m ³	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Myyty vesi (1000m ³)	196	181	182	182	178
Myyty jätevesi (1000m ³)	217	202	204	204	204

* Osalla asiakkaista on vesi tai viemäri ennestään.

10.1 INVESTOINNIT 2020

Viemärilinjat ja liittymät toiminta-alueella

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-20 000		-20 000		-20 000	-28 150,22	8 150,22	-28 150,22
Tulot	0				0		0,00	0,00
Nettomeno	-20 000		-20 000	0	-20 000	-28 150,22	8 150,22	-28 150,22

Vesilinjat ja liittymät toiminta-alueella

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-20 000		-20 000		-20 000	-10 912,32	-9 087,68	-10 912,32
Tulot	0				0		0,00	0,00
Nettomeno	-20 000		-20 000	0	-20 000	-10 912,32	-9 087,68	-10 912,32

Kaukovalvontajärjestelmä

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-15 000		-15 000		-15 000	0,00	-15 000,00	0,00
Tulot	0				0		0,00	0,00
Nettomeno	-15 000		-15 000	0	-15 000	0,00	-15 000,00	0,00

Viemäri uusille asemakaava-alueille

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-20 000		-40 000	20 000	-20 000	0,00	-20 000,00	0,00
Tulot	0				0		0,00	0,00
Nettomeno	-20 000	0,00	-40 000	20 000	-20 000	0,00	-20 000,00	0,00

Vesi uusille asemakaava-alueille

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-40 000		-40 000		-40 000	0,00	-40 000,00	0,00
Tulot	0				0		0,00	0,00
Nettomeno	-40 000	0,00	-40 000	0	-40 000	0,00	-40 000,00	0,00

Vesi- ja viemäriverkoston saneeraus

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot			-30 000	-20 000	-50 000	-45 913,26	-4 086,74	-45 913,26
Tulot					0		0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-30 000	-20 000	-50 000	-45 913,26	-4 086,74	-45 913,26

Vaihtoehtoiset purkupisteet

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot			0		0	-5 358,49	5 358,49	-5 358,49
Tulot					0		0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	0	0	0	-5 358,49	5 358,49	-5 358,49

KEMIÖNSAAREN VESILIIKELAITOS

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot			-165 000	0	-165 000	-90 334,29	-74 665,71	-90 334,29
Tulot			0	0	0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno			-165 000	0	-165 000	-90 334,29	-74 665,71	-90 334,29

ANALYYSI

Vuoden 2020 aikana investointeja toteutettiin 90 334 euron edestä. Uudet investoinnit joudutaan rahoittamaan lainarahalla, eikä siihen tässä tilanteessa ole mahdollisuutta.

10.2 KÄYTTÖTALOUSARVION TOTEUTUMINEN

TALOUSARVION TOTEUTUMA 2020

TULOSLASKELMA	Talousarvio	TA-muutos	Talousarvio lopullinen	Tilinpäätös	Poikkeama	%
Liikevaihto	1 818 450	0	1 818 450	1 730 464,56	87 985,44	95,2
Liiketoiminnan muut tuotot	184 120	0	184 120	161 723,12	22 396,88	87,8
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-447 800	0	-447 800	-425 083,26	-22 716,74	94,9
Palvelujen ostot	-511 520	0	-511 520	-474 328,47	-37 191,53	92,7
Materiaalit ja palvelut	-959 320	0	-959 320	-899 411,73	-59 908,27	93,8
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-157 035		-157 035	-153 354,90	-3 680,10	97,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-27 170		-27 170	-26 046,24	-1 123,76	95,9
Muut sivukulut	-6 210		-6 210	-5 650,21	-559,79	91,0
Henkilösivukulut	-33 380	0	-33 380	-31 696,45	-1 683,55	95,0
Henkilöstökulut	-190 415	0	-190 415	-185 051,35	-5 363,65	97,2
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-813 000	0	-813 000	-809 472,86	-3 527,14	99,6
Poistot ja arvonalentumiset	-813 000	0	-813 000	-809 472,86	-3 527,14	99,6
Liiketoiminnan muut kulut	-19 800	0	-19 800	-7 320,16	-12 479,84	37,0
Liikeliikijäämä (-alijäämä)	20 035	0	20 035	-9 068,42	29 103,42	-45,3
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot				0,00	0,00	0,0
Muut rahoitustuotot	6 000	0	6 000	6 916,37	-916,37	115,3
Kunnalle maksetut korkokulut	0	0	0	0,00	0,00	0,0
Muille maksetut korkokulut	-58 000	0	-58 000	-40 803,05	-17 196,95	70,4
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0,00	0,00	0,0
Muut rahoituskulut	0	0	0	222,19	-222,19	-100,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-52 000	0	-52 000	-33 664,49	-18 335,51	64,7
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-31 965	0	-31 965	-42 732,91	10 767,91	133,7
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-31 965	0	-31 965	-42 732,91	10 767,91	133,7
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	35 855	0	35 855	35 854,92	0,08	100,0
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 890	0	3 890	-6 877,99	10 767,99	-176,8

10.3 RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

TALOUSARVION TOTEUTUMA 2020

RAHOITUSLASKELMA	Talousarvio	TA- muutos	Talousarvio lopullinen	Tilinpäätös	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	20 035	0	20 035	-9 068,42	29 103,42
Poistot ja arvonalentumiset	813 000	0	813 000	809 472,86	3 527,14
Rahoitustuottot ja -kulut	-52 000	0	-52 000	-33 664,49	-18 335,51
Toiminnan rahavirta	781 035	0	781 035	766 739,95	14 295,05
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-165 000	0	-165 000	-90 334,29	-74 665,71
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot					
Investointien rahavirta	-165 000	0	-165 000	-90 334,29	-74 665,71
Toiminnan ja investointien rahavirta	616 035	0	616 035	676 405,66	-60 370,66
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0	0	0	243 069,87	-243 069,87
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	273 000	0	273 000	0,00	273 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-343 666	0	-343 666	-346 677,38	3 011,38
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-544 552	0	-544 552	-544 552,01	0,01
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0	0	0	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos muilta				-51 707,04	51 707,04
Korottomien velkojen muutos muilta				23 460,90	-23 460,90
Rahoituksen rahavirta	-615 218	0	-615 218	-676 405,66	61 187,66
Rahavarojen muutos	817	0	817	0,00	817,00

II. TULOSLASKELMA 2020

TULOSLASKELMA	I.I -31.12.2020	I.I -31.12.2019
Liikevaihto	1 730 464,56	1 710 618,24
Liiketoiminnan muut tuotot	161 723,12	207 195,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	425 083,26	420 124,35
Palvelujen ostot	474 328,47	553 090,57
Materiaalit ja palvelut	899 411,73	973 214,92
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	153 354,90	152 991,92
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	26 046,24	27 246,64
Muut sivukulut	5 650,21	4 921,34
Henkilösivukulut	31 696,45	32 167,98
Henkilöstökulut	185 051,35	185 159,90
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	809 472,86	839 046,82
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	809 472,86	839 046,82
Liiketoiminnan muut kulut	7 320,16	17 412,92
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-9 068,42	-97 021,32
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	6 916,37	4 647,10
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00	0,00
Muille maksetut korkokulut	40 803,05	46 202,19
Korvaus peruspääomasta	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	222,19	6,94
Rahoitustuotot ja -kulut	-33 664,49	-41 562,03
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-42 732,91	-138 583,35
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-42 732,91	-138 583,35
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	35 854,92	35 854,92
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 877,99	-102 728,43
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-0,02 %	-0,77 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-0,63 %	-2,00 %
Voitto, %	-2,47 %	-8,10 %

12. TASE 2020

TASE	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	109 440,28	109 440,28
Rakennukset	2 538 779,69	2 690 473,85
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 866 025,99	9 436 302,05
Koneet ja kalusto	4 632,65	7 159,49
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	17 494,41	12 135,92
Aineelliset hyödykkeet	11 536 373,02	12 255 511,59
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 536 373,02	12 255 511,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	509 950,85	458 243,81
Lainasaamiset		
Saamiset kunnalta		
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	509 950,85	458 243,81
Saamiset	509 950,85	458 243,81
Rahat ja pankkisaamiset		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	509 950,85	458 243,81
VASTAAVAA	12 046 323,87	12 713 755,40

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	3 006 081,46	3 006 081,46
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-110 567,29	-7 838,86
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 877,99	-102 728,43
OMA PÄÄOMA	2 888 636,18	2 895 514,17
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	606 790,54	642 645,46
Vapaaehtoiset varaukset		
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	606 790,54	642 645,46
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 671 344,00	4 107 436,00
Lainat kunnalta	2 832 518,37	2 952 330,56
Lainat julkisyhteisöiltä	86 658,00	129 992,00
2469 Liittymismaksut (pa)		
Muut velat / Liittymismaksut ja muut velat	916 358,00	916 358,00
Pitkäaikainen	7 506 878,37	8 106 116,56
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	436 092,00	501 218,01
Lainat kunnalta	362 882,06	346 677,38
Lainat julkisyhteisöiltä	43 334,00	43 334,00
Ostovelat	110 230,99	56 893,85
Muut velat / Liittymismaksut ja muut velat	49 980,96	83 639,31
Siirtovelat	41 498,77	37 716,66
Lyhytaikainen	1 044 018,78	1 069 479,21
VIERAS PÄÄOMA	8 550 897,15	9 175 595,77
VASTATTAVAA	12 046 323,87	12 713 755,40
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	29,02 %	27,83 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	451,91 %	478,44 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1.000 €	-117,45	-110,57
Lainankanta 31.12, 1.000 €	7 432,83	8 080,99
Lainat ja vuokravastuut 31.12, 1.000 €	7 432,83	8 080,99
Lainasaamiset 31.12, 1.000 €	0,00	0,00

13. RAHOITUSLASKELMA 2020

RAHOITUSLASKELMA	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Liikelyijäämä (-alijäämä)	-9 068,42	-97 021,32
Poistot ja arvonalentumiset	809 472,86	839 046,82
Rahoitustuottot ja -kulut	-33 664,49	-41 562,03
Toiminnan rahavirta	766 739,95	700 463,47
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-90 334,29	-34 200,56
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-90 334,29	-34 200,56
Toiminnan ja investointien rahavirta	676 405,66	666 262,91
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	243 069,87	290 170,37
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-346 677,38	-327 332,69
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-544 552,01	-633 035,90
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	-51 707,04	-20 453,33
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0,00	0,00
Korottomien velkojen muutos muilta	23 460,90	24 388,64
Rahoituksen rahavirta	-676 405,66	-666 262,91
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0	0
Rahavarat 1.1.	0	0
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	3 141 733	199 300
Investointien tulorahoitus, %	848,78 %	2048,11 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,83	0,71
Lainanhoitokate	0,87	0,74
Kassan riittävyys, pv	0,00	0,00
Quick ratio	0,49	0,43
Current ratio	0,49	0,43

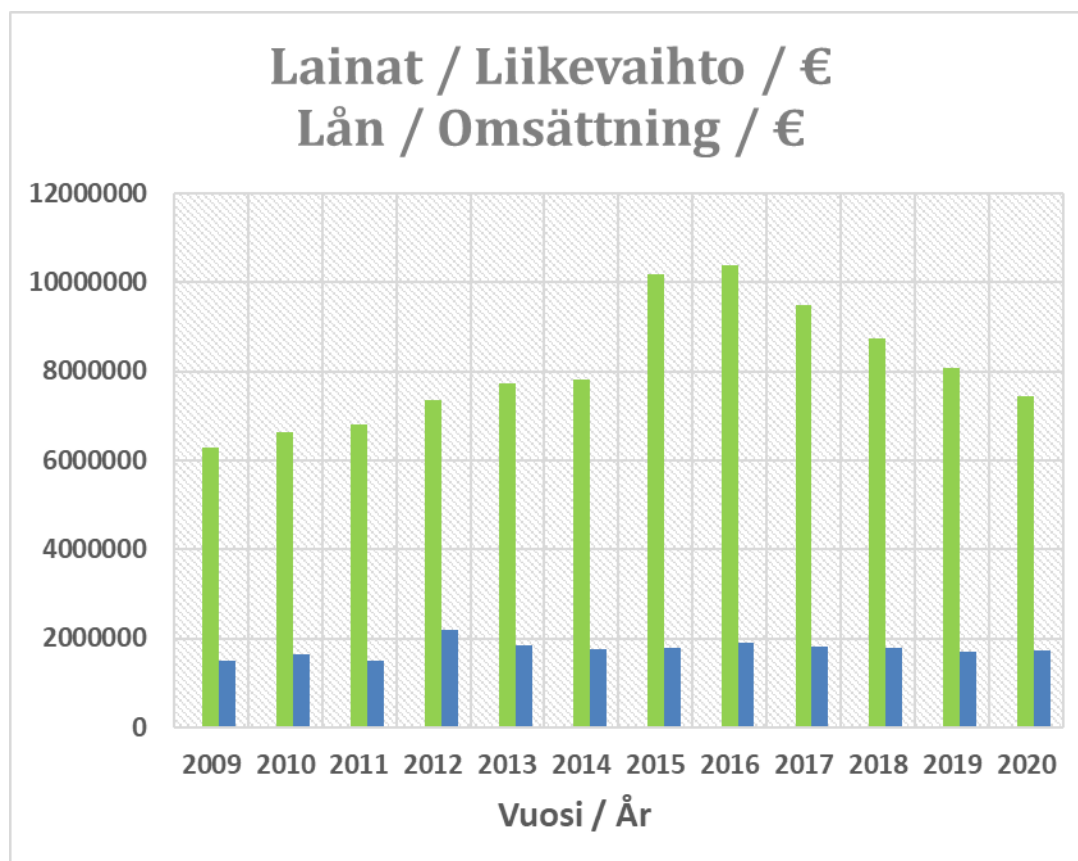
14. YHTEENVETO, ANALYYSI JA TUNNUSLUVUT

Ulkoisen ja sisäisen velkataakan sekä lainanhoitokustannusten analysointi

	2018	2019	2020
Asiakkaat	1 762	1 780	1 791
Lainat luottolaitoksilta (€)	5 415 016	4 781 980	4 237 428
Lainat kunnalta (€)	3 336 170	3 299 008	3 195 400
Velkataakka yhteensä (€)	8 751 186	8 080 988	7 432 828
Liikevaihto	1 787 721	1 710 558	1 730 465
Velkataakka/liikevaihto	4,90	4,72	4,30
Maksetut korot (€)	55 230	46 202	40 803
Lainaa asiakasta kohden (€/asiakas)	4 967	4 540	4 150
Maksetut korot asiakasta kohden (€/asiakas)	31	26	23

Asikasmäärä korjattu 31.12.2016 vastaamaan laskutuksen asiakasmäärää.

Kemiönsaaren Veden velka asiakasta kohden on edelleen erittäin suuri, mutta kokonaisvelkataakka on pienentynyt vuoden aikana. Velan ja liikevaihdon välinen suhde on hieman laskenut, mikä johtuu velan pienentymisestä. On tärkeää pyrkiä lisäämään toiminta-alueen asiakaspohjaa ilman lisälainaa. Tällä tavoin voidaan tehokkaimmin vähentää velkataakkaa asiakasta kohden, ja samalla liikevaihto kasvaa. Maksetut korot asiakasta kohden ovat hieman laskeneet.

Analyysi verkoston pituudesta suhteessa myytyyn vesimäärään

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³
Myyty vesi	202 025	193 883	191 816	188 612	182 687	196 062	181 258	177 635
Myyty jätevesi	230 197	215 011	215 805	218 501	207 315	217 323	202 592	203 818
	m ³ /m	m ³ /m	m ³ /m	m ³ /m	m ³ /m	m ³ /m	m ³ /m	m ³ /m
Myyty vesi	1,03	0,89	0,84	0,83	0,80	0,85	0,79	0,77
Myyty jätevesi	1,32	1,05	1,06	1,07	1,00	1,05	0,98	0,99

Kemiönsaaren Veden myynti on pientä, vain 0,77 m³/m/vuosi. Tämä johtuu siitä, että Kemiönsaarella kylät sijaitsevat kaukana toisistaan ja kunnallistekniikkaa on rakennettu myös haja-asutusalueille. Samalla tämä tarkoittaa sitä, että keskuksissa asuvat subventoivat keskuksien ulkopuolella asuvien vesitaksia. Haja-asutusalueilla asuvat ovat saaneet liittyä verkostoon subventoituun hintaan. Tämä laajentaminen on kasvattanut kustannuksia ja verkoston pituutta. Verkoston pituus on kaksinkertaistunut 2000-luvun aikana, vaikka asiakasmäärä ei ole kasvanut samaa vauhtia. Kemiönsaaren kunta on huomionnut tämän laatiessaan realistista vesihuoltopalvelujen kehittämissuunnitelmaa, joka ohjaa tulevaa laajentamista enemmän toiminta-alueelle ja pohjavesialueille.

Asiakkaat ovat käyttäneet vettä hieman vähemmän kuin vuonna 2019. Jäteveden määrä on hieman noussut. Kemiönsaaren Vesi aloitti vuonna 2016 työn vesimittarien vaihtamisen etäluettaviksi, jotta vanhat epäluotettavat mittarit saadaan korvattua uusilla lähivuosien kuluessa. Etäluettavat mittarit, joita oli 31.12.2020 yhteensä 481 kappaletta helpottavat mittarien lukemista ja laskutusta.

Analyysi myydyin veden suhteesta toimitettuun vesimäärään

Hävikki	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Laskuttamaton vesi, %	22,03	27,37	24,30	15,50	15,75	20,88
Laskuttamaton jätevesi, %	43,98	46,64	51,08	37,88	55,25	50,26
Laskuttamaton = (toimitettu vesi - myyty vesi / toimitettu vesi * 100%)						
Laskuttamaton vesi/m putkea/vuosi	0,24	0,31	0,26	0,16	0,15	0,20
Laskuttamaton jätevesi/m putkea/vuosi	0,83	0,93	1,05	0,64	1,22	1,00

Laskuttamattoman veden osuus nousi 20,88 prosenttiyksikköön. Vuoden alussa oli isompia vuotoja verkostossa, jotka nostivat osuuden verrattuna vuoteen 2019. Mainittakoon, että vuotojen osuus maamme muissa, viitteenä käytetyissä vesihuoltolaitoksissa on noin 20,2 % ja määrä noin 1,8 m³/m/vuosi (viite: Vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmä 2011, s. 25 ja 27).

Laskuttamattoman jäteveden osuus nousi suurista hulevesimääristä johtuen, ollen nyt noin 55 prosenttiyksikköä. Mainittakoon myös, että vuotojen osuus maamme muissa, viitteellisissä vesihuoltolaitoksissa on noin 40,0 % (viite: Vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmä 2011, s. 31). Prosenttilukumme on näin ollen keskiarvon yläpuolella.

Jätevesikaivojen saneerausta jatkettiin vuonna 2020. Tätä työtä jatketaan ja vanhaa verkostoa aletaan saneerata nyt kun suuret investoinnit on saatu valmiiksi.

Analyyssi liikevaihdosta suhteessa verkoston pituuteen ja asiakasmäärään

Vuosi	Vesi ja jätevesi	Liikevaihto	Liikevaihto	Liikevaihto
	m	€/vuosi	€/m	€/asiakas
2015	431 830	1 786 066	4,14	1 027
2016	433 010	1 895 241	4,38	1 092
2017	433 534	1 817 855	4,19	1 038
2018	434 124	1 787 721	4,12	1 015
2019	434 705	1 710 618	3,94	961
2020	436 305	1 730 465	3,97	966

Tämä vertailu vahvistaa myyjiä vesimääriä koskevaa analyysiä; Kemiönsaaren Veden myynti on pientä suhteessa infrastruktuurin laajuuteen. Ongelma on yleinen vesihuoltolaitoksilla, jotka laajentavat verkostoaan haja-asutusalueilla.

Yhteenveto

Kemiönsaaren Vedellä on edessään suuria taloudellisia haasteita, sillä velkataakka on erittäin suuri ja poistot ovat suuria. Asiakaskunta on pieni ja se kasvaa hyvin hitaasti ja samalla kunnan asukasluku jatkaa pienenemistään.

Tämä tarkoittaa sitä, että Kemiönsaaren Veden on pyrittävä lyhentämään velkataakkaansa nopeasti nyt, kun vesihuoltoa koskevat suuret investoinnit on saatu valmiiksi. Positiivista on, että Kemiönsaaren Vedellä on motivoitunut henkilökunta, jolla on liikelaitoksen perustamisen ansiosta mahdollisuus hoitaa tätä peruspalvelua operatiivisesti ja päämäärätietoisesti asiakkaiden parhaaksi.

Kemiönsaaren Veden vesilaitokset on uusittu, pohjaveden saanti turvattu ja jätevesien puhdistusta on tehostettu nykyisiä vaatimuksia vastaaviksi. Olemme tehneet sen, joka monilla muilla on vielä edessään. Tämä mahdollistaa lainojen lyhentämisen ja oikeansuuntaisen taloudellisen kehityksen.

Osa Kemiönsaaren Veden vesi- ja viemäriverkostoa on käyttöikänsä lopussa. Koska suuret investoinnit on nyt tehty, keskittyy Kemiönsaaren Vesi lähivuosina ikääntyneen verkostonsa saneeraamiseen. Jotta verkosto pysyisi hyvässä kunnossa, tulisi verkostoa saneerata noin 3 prosenttia per vuosi.

15. KEMIÖNSAAREN VESILIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

15.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotuseriaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Pienemmät, alle 10 000 euron hankinnat (ATK-hankinnoissa alle 5 000 €) on kirjattu vuosikuluina.

Saamiset on kirjattu nimellisarvosta tai alhaisemmasta, todennäköisestä arvosta.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronavaihtosopimuksia. Kaikki koronavaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Vesiliikelaitos on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronavaihto-sopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokuluiksi. Sopimus ovat voimassa 12.1.2021.

15.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista vesiliikelaitoksen tilinpäätöksessä

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Hyödykkeet, jotka kuntien yhdistymisen yhteydessä ovat siirtyneet Dragsfjärdin, Kemiön ja Västanfjärdin kunnilta, poistetaan aiempien kuntien poistosuunnitelmien mukaan. Hyödykkeet, jotka otetaan käyttöön 1.1.2009 jälkeen, poistetaan Kemiönsaaren kunnan poistosuunnitelman mukaan. Uusi poistosuunnitelma tuli voimaan 1.1.2013. 1.1.2013 jälkeen käyttöön otettavat hyödykkeet poistetaan Kemiönsaaren kunnan uuden poistosuunnitelman mukaan.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat seuraavat:

KEMIÖNSAAREN KUNNAN POISTOSUUNNITELMA 1.1.2013

Pysyvien vastaavien poistot tehdään alla olevan suunnitelman mukaan. Alle 10.000 euron käyttöomaisuushankinnat kirjataan vuosikuluksi (atk-laitteet ja ohjelmistot 5.000 euroa). Poistomenetelmä on tasapoisto.

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmistot	2 vuotta
Muut	2 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta
Talousrakennukset	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta
Asuinrakennukset	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta
Sillat	20 vuotta
Laiturit	10 vuotta
Pienvenelaiturit	10 vuotta
Uimalat	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta
Viemäriverkko	30 vuotta
Siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	40 vuotta
Kaukolämpöverkko	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovaalaistuslaitteet	15 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 vuotta
Maakaasuverkko	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa

15.3 Tasetta koskevat liitetiedot

15.3.1. Tasetta koskevat tiedot, aktiiviset

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat			Koneet ja		Keskeneräiset	Yhteensä
	hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet	kalusto	hankinnat	
Hankintameno 1.1.2020	36 419,67	109 440,28	4 152 080,90	24 796 259,71	21 776,24	12 135,92	29 128 112,72
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	84 975,80	0,00	5 358,49	90 334,29
Vähennykset tilikauden aikana		0,00	0,00			0,00	0,00
Siirrot erien välillä (keskeneräiset)		0,00	0,00	0,00		0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2020	36 419,67	109 440,28	4 152 080,90	24 881 235,51	21 776,24	17 494,41	29 218 447,01
Kertyneet sumu-poistot 1.1.2020	36 419,67		1 266 211,81	11 666 247,43	14 616,75		12 983 495,66
Sumu-poistot tilikauden aikana	0,00		151 694,16	655 251,86	2 526,84		809 472,86
Hankintamenojäännös 31.12.2020	36 419,67		1 417 905,97	12 321 499,29	17 143,59		13 792 968,52
Arvon alentumiset tilikauden aikana			98 895,24	122 734,67			221 629,91
Kertyneet rahoitusosuudet 1.1.2020	0,00		96 500,00	3 570 975,56	0,00	0,00	3 667 475,56
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä (keskeneräiset)	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet rahoitusosuudet 31.12.2020	0,00		96 500,00	3 570 975,56	0,00	0,00	3 667 475,56
Tilikauden aikana kuluksi kirjatut pienhankinnat					545,00		
31.12.2020	0,00	109 440,28	2 538 779,69	8 866 025,99	4 632,65	17 494,41	11 536 373,02

15.3.2 Tasetta koskevat tiedot, passiiviset

Oman pääoman erittely

	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	3 006 081,46	3 006 081,46
Tilikauden muutokset		
Peruspääoma 31.12.	3 006 081,46	3 006 081,46
Edellisen tilikauden ylijäämä 1.1	-110 567,29	-7 838,86
Tilikauden muutokset		
Edellisen tilikauden ylijäämä 31.12	-110 567,29	-7 838,86
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-6 877,99	-102 728,43
Oma pääoma yhteensä	2 888 636,18	2 895 514,17

Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2020	2019
	Saldo	Saldo
	31.12.2025	31.12.2024
Lainat Kuntarahoituskelta	2 160 016,00	2 455 348,00
Lainat kunnalta	1 380 990,12	1 565 620,94
Yhteensä	3 541 006,12	4 020 968,94

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Korkojaksotukset	9 952,38	12 052,71
Lomapalkkajaksotukset	31 546,39	25 663,95
Muut palkkajaksotukset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	41 498,77	37 716,66

15.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Yksi oikeusprosessi on käsittelyssä tällä hetkellä.

Koronvaihtosopimus

Koronvaihtosopimus 649176/1092892 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.

Vesiliikelaitos on koronvaihtosopimuksella muuttanut vaihtuvat korot kiinteiksi.

Sopimus erääntyy 12.1 2021

Liitetiedot tilintarkastajan palkkiosta

Vesiliikelaitoksen tilintarkastuspalkkiot sisältyvät palkkioihin, jotka kunta maksaa tilintarkastusyhteisölle.

Tilintarkastuspalkkiot esitellään kunnan liitetiedossa, joka koskee

tilintarkastajan palkkiota.

16. TILIKAUDEN TULOKSEN JA INVESTOINTIKEHYKSEN KÄSITTELY

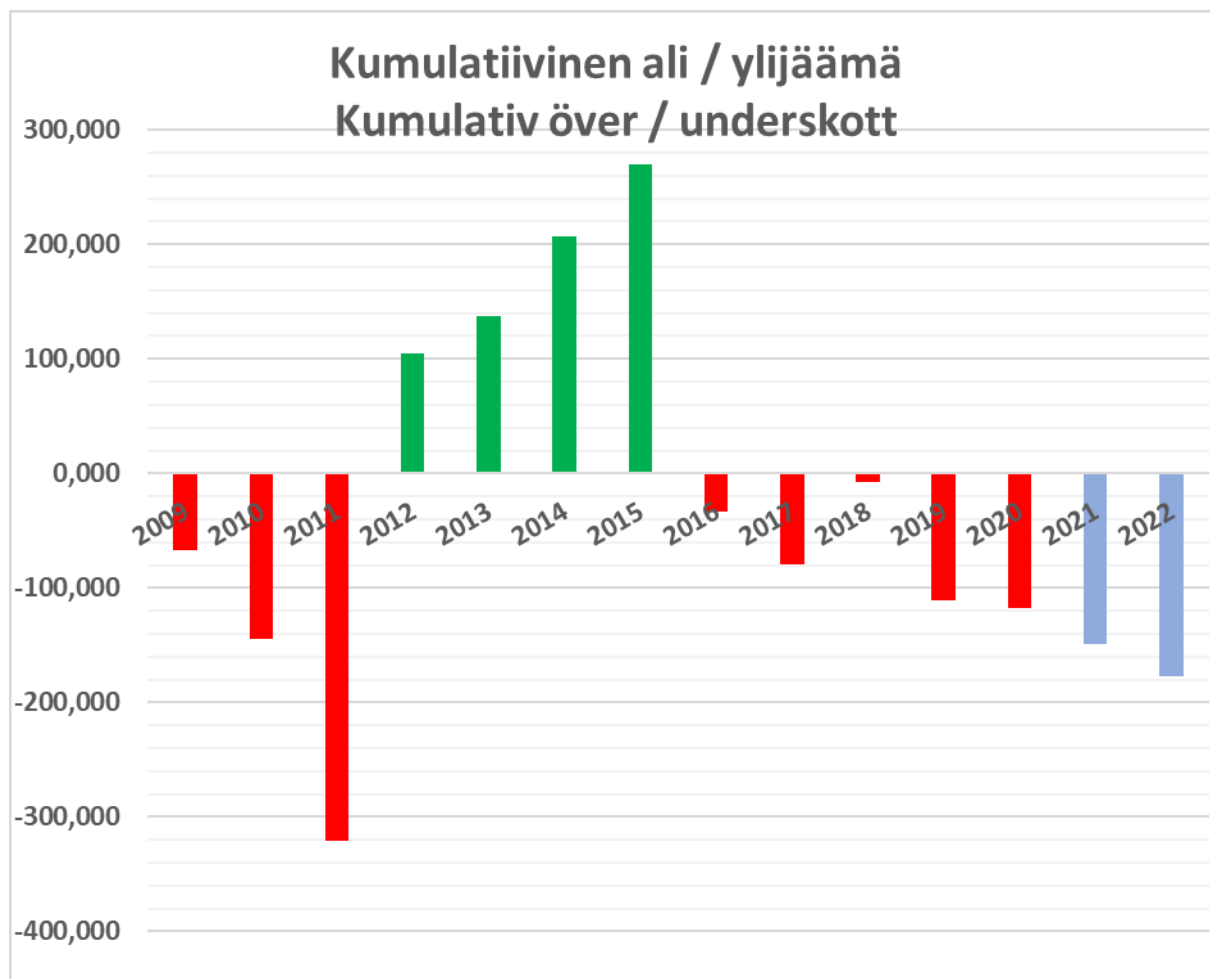
Johtokunta esittää valtuustolle, että tilinpäätösvuoden 6 877,99 euron alijäämä siirretään liikelaitoksen yli-/alijäämätilille. Edellisten vuosien alijäämä on 110 567,29 euroa. Kertynyt alijäämä on näin ollen yhteensä 117 445,28 euroa.

Ulkoisia lainoja lyhennettiin 544 552,01 eurolla ja sisäisiä lainoja 346 677,38 eurolla. Vuoden aikana nostettiin uusi sisäinen 243 069,87 euron laina. Lainakanta on pienentynyt yhteensä 648 159,53 eurolla. Yhteenlaskettu lainakanta 31.12.2020 oli 7 432 828,43 euroa. Kemiönsaaren Vedellä on myös suhteellisen suuret asiakassaamiset, mikä johtuu viimeisimmän laskutusjakson maksamattomista laskuista.

Tilikausien alijäämä taloussuunnitelmassa 2021 - 2023 ovat:

2021	- 31 265 €
2022	- 28 904 €
2023	- 28 494 €

Tämä tarkoittaa sitä, että talous ei ole tasapainossa kyseisellä kaudella.

Taloutta tasapainotetaan seuraavin toimenpitein:

1. Talouskuri pidetään tiukkana, unohtamatta kuitenkin niitä velvoitteita, joita meillä on asiakkaitamme ja viranomaisia kohtaan.
2. Erittäin tärkeää on myös saada kaikki toiminta-alueen taajamissa olevat kiinteistöt liittymään Kemiönsaaren Veden asiakkaisiksi. Viranomaistoimenpiteet on jo aloitettu, mutta viranomaistoimenpiteiden vaikutus olisi saanut olla suurempi.
3. Kemiönsaaren Vedellä on vesilaitoksen hoitaja ja jätevedenpuhdistamon hoitaja. Kemiönsaaren Vesi ostaa palveluja yhdyskuntatekniseltä osastolta. Kaksi yhdyskuntateknisen osaston huoltomiestä vastaa linjanrakennuksesta ja yleisestä kunnossapidosta. Tätä henkilöstömäärää optimoivaa toimintamallia jatketaan myös jatkossa.
4. Kemiönsaaren Veden tulee lähivuosina jatkaa hyvin tiukkaa investointipolitiikkaa.

17. TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMINEN JA ALLEKIRJOITTAMINEN

Kemiönsaari 23.3.2021

Vt. toimitusjohtaja

Niklas Enestam

Johtokunta

Roger Hakalax
puheenjohtajaHelena Fabritius
jäsenLea Räisänen
jäsenKristian Ek
jäsenRalf Nyholm
jäsen

Olen tarkastanut tilinpäätöksen

Kemiönsaari 23.3.2020

23 LUETTELO KÄYETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEISTA

Päiväkirja
Pääkirja
Tuloslaskelma
Tase
Rahoituslaskelma
Tilinpäätöksen erittelyt

Kemiönsaaren kunta

		tositenumero
006	Jaksotukset	006001 - 006421
10	Tiliotetositteet	010001 - 011361
15	Kassatositteet	015001 - 015006
20	Myyntireskontra, suoritukset	020001 - 021969
30	Palkat	030001 - 030039
40	Ostoreskontra, suoritukset	040001 - 040259
41	Ostolaskut	410001 - 410471
47	Ostolaskut, sähköiset	470001 - 483836
50	Toimeentulotuki	005001 - 005174
61	Sekalaiset laskut, yleislaskutus	610000 - 611500
62	Liikuntakerko, laskutus	620000 - 620246
63	Päivähoitolaskutus	630000 - 631513
64	Vuokralaskutus	640000 - 640410
65	Peruspalvelulaskutus	650000 - 665172
68	Venepaikat, laskutus	680000 - 680201
69	Rakennusvalvonta, laskutus	690000 - 690368
90	Muistiotositteet	900001 - 900654
92	Ekocenter, muistiotositteet	920001 - 920018
95	Käyttöomaisuudet	950001 - 950080

Kemiönsaaren vesiliikelaitos

		tositenumero
240	Ostoreskontra, suoritukset	240001 - 240203
241	Ostolaskut	241001 - 241014
247	Ostolaskut, sähköiset laskut	247001 - 248601
260	Myyntireskontra, suoritukset	260001 - 261014
300	Vesilaskutus	300001 - 310074
400	Vesilaskutus	400001 - 400065
500	Käyttöomaisuudet	050001 - 050019
900	Muistiotositteet	900001 - 900448
96	Jaksotukset	960001 - 960012

24 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN

Kemiönsaari 29.3.2021

Vt. kunnanjohtaja

Erika Strandberg

Kunnanhallitus

Olen tänään tarkastanut tilinpäätöksen

Kemiönsaari . .2021

25 LIITE: HENKILÖSTÖRAPORTTI